W
324 B

KAMUS MELAYU-BELANDA
W 324b

№ 324 б

No. 3236

MINISTERIE VAN KOLONIËN

[illegible]

[illegible]

Voor داڤت heeft het de beteekenis
van تياد als
تداڤت het kan niet zijn.

تداڤت تياد het moet zoo zijn. M. [illegible]

[illegible]

378I. تابـ .

تا .

تا . Tâ . voor تياد I.P. 338. 342.

تابر . Tâbor. Spreiden, Strooien, Zaaien, S.S. 67. I.S. 59. C.T.M. 2470.

منابر D.

دتابركن . pass. Strooien. S.S. 67.

تابركن Strooien M.R. 21.

منابركن . D. doen Strooien. nederleggen. S.S. 5.

برتابركن D. I.P. 269.

تبوري Tabôrij. menabôrij. Bezaaien.

برتبورن verstrooid liggen. gestrooid worden. I.P. 305.

Duli bertabôran kâ-ûdara, 't Stof vloog [Stoof] in de lucht. I.P. 217.

Maka segala sindjatanja kâhis berta-bôran sjerej serej. En alle hunne wapenen lagen hier en daar gestrooid.

ڤتابر Een Strooier, Zaaier.

ڤتبورن Strooisel, Zaaijing, Zaai. Fig. Bezaaijing.

تابر . Tâbir. Gordijn S.S. 60. Deksel, Behangsel. S.S. 64. I.P. 150 Bekleedsel, aan de muren van Goud of andere Stof. Gordijn die opgehangen wordt. wordende 't bekleedsel omhoog of tegen gehaald.

de balken of zolderinge gen^d^ لاڠيت

قرداان منتري مڠهياس باليي روڠ
ڤڠداڤن درڤد تابير دان لاڠيت

Pardana Mantrij deed de audientie zaal ḇsieren met muren behangsels en zolder verhemeltens.

'Udjong tâbir ~~kâki~~ ~~kâwan~~ de kanten van de gordijnen op zijde

سيبر تابير [fortan تابير ?] Een strook of bond aan een gordijn genaaid

Tepij – kâki tâbir, de bovenste onderste rand van een gordijn.

Bijlitan tâbir. Een smalle zoom.

تابس Tâbas. liever تبس Tebâs.
Afkappen (in menigte.)

تابس رمبا Een bosch omverre kakken.

تابع Tâbic. Ar. Aanhanger. MM. 90.
volger, die navolgt. MM. 201.
navolger, leerling.
een gevolg. MM. 106.
تبيع
تبعين meerv.
Segala tâbiʿu-ʾttâbiʿin. Aanhangers der aanhangers. MM. 50.

تابعة Tâbiʿat. Ar. vrouwel. [van تابع] aanhangster, navolgster.
تباعة Tabâʿat Ar. aanhang, aanhanging, navolging.

تابق Tâbokh. Jav. beuken, kloppen.
S. J. 214.

تابل Tâbal. beter تبل tabal. &c.

تابوت Tâbût. Ar. L. G. 401. M.
Arke, doodbaar.
تابوت سکيڠة de arke der Israëliten die in den taberrakel en tempel gesteld wierd.
تابة

كابه **Tâboh.** Een wacht te scheep, zoo wel bij dag als bij nacht, zijnde 5 in een nacht en even zoo veel op een dag, wordende die de wacht gehouden heeft, op 't einde van de tâboh flost, en bij ieder tâboh wordt driemaal op een kleine gong ge-slagen, 't welk genaamd wordt كيڠ.

داد مڠتابه op zijn borst kloppen. [forte legend. مڠتابه menâbah i.p. mengâbah د‌ه] Ik. ff. C.M. 991.

تابڠ **Tâbang.** tever تبڠ de takken snoeien – afhouwen, een boom ter neder vellen.

تاتر **Tâter.**

برتاتر
امس برتاتر Goud gevijld, goud dat op zeng op gestrooid wordt. Emâs ûrej.

امس تاتر دقرد Bladgoud heel fijn snijden.

تاتل **Tâtal.** of تتل Spaander, krulle, schaafsel, schraapsel van hout.

[سكڤڠ تاتل Een spaander.]
سكڤڠ تاتل توجه دڤه ڤنجڠن دتاري تياد ڤوتس شهدان نيڤسن سڤرة قرطس دكولڠ سڤرة اكر سوريڠ
Een spaander 7 vademen lang, dun als papier, en opgerold als een boebang of worpijp. S.S. 91.

تاتة **Tâtah.** تاتڠ en تتة.
Drijven, (gouden en zilveren va-ten) graveren, inleggen
Graveersel, inlegsel (van goud enz.) S.S. 184.

امس دتاته يڠ برعبوق Een boog met goud ingelegt.

برتاته gegraveerd, gebeeld, graveersel inlegsel hebben.

برتاتهكن Bertatahkan 'emas. ingelegd – bezet met goud. S.S. 10.

کريس برتاتهکن een kris met goud ingeleggen. – graveren.

ڤرمات برتاتهکن رتنا مطو منکم ingelegd, bezet met kostelijke gesteenten, paarlen en robijnen. IP.20. S.S. 6

دتاته ingelegd worden – zijn. I.S. 59. IP. 263. IP. 32. 59.

تتاهن inlegsel. C.T.M. 2465.

برتاتهن ingelegd zijn, graveren.

تاتڠ Tâtang. doorkijken, doorsnuffelen, doorzien, doorzoeken. Vdwall. 01. 04. 05. forsan est تاتڠ

مناتڠ D.

دتاتڠ doorzocht worden.

تاتڠ Tâting. op de handen dragen. in de handen nemen, opnemen en zoo dragen. vatten om te schieten.

مناتڠ op de handen dragen, aan een handboom of stok, die men in de hand heeft, iets dragen. Zorgvuldig dragen, dat 't niet valle of storte.

مناتڠ مينيق de olie (in een kom enz.) op de handen dragen. K.D.P. 0.

دتاتڠ zoo gedragen worden.

مک دتاتڠن تومبقث لالو دبواثث کقد

en zij nam zijne spies op en schoot daar mee naar enz. Abdl. Ahm. 45.

ڤناتڠ een handboom.

تاتڠ Tâtung. de Palembangsche rivier zoo genoemd.

اد سبوه سوڠي دتانه اندلس ڤلمبڠ نامان مواره تاتڠ نام سوڠين S.S. 20.

تاج Tâdju. Ar. L.G. 1021. een kroon. IP. 187. MK. 7. 457

Tâdju 's-Silat. S.S. 202. 13. تاج السلاطين

تاچق **Tâdjoki.** Een ruikertrol of van bloemen, die op den hulband [illegible] gestoken wordt.
De streande kruiden, aan de [illegible] van een [illegible].

بوڠ تاچق Een ruikertrol van bloemen.

کلڠ تاچق اکن ڤوتاله Een gestekente, dat op een kroon gezet wordt.

برتاچق.

Bertadjoki terzyrutijj. S. S. 161

تاچقکن

بوڠ ليت دتاچقکن اتس دستر

hij steekt die bloemen op zijn hulband. 1.P. III. 112.

تاجم **Tâdjam.** Scherp. 1.P. p. 209. M.R. 430.
(van een mes, degen enz. wordende de vrij [illegible] genaamd)
van een haan in zijne uitwerking S. 109.
[Spits, puntig]
Scherpheid punt, snede van een mes enz.]
1.P. 154. 209

تاجم ڤقم Subtil - scherpe [illegible].
[Scherpzinnig, [illegible] verstand]

تاجم مات ruiss mibonin E.M. 1333.
[Scherp van gezicht]

تاجمکن Scherp maken.

تاجو **Tâdjoe.** beter توجو doelen, richten recht sturen. q. v.

تاجک **Tâdjik**, تاجي **Tadje** een [illegible].
De vlimmen of sporen die aan de pooten der hanen worden gebonden, om te vechten.

برتاجي gevlijmd, met vlimmen gewapend.

برتاجقکن تاجي of کتاجکتاجک met sporen eenen haan wapenen.

تلاق

تادق **Tâdahk.** aderlating. Bekam

تادق كنا Adergelaten worden.

ڤنّادق Aderlater.

ڤندا اكن Aderlating.

تاد **Tâdah.** voor- tegen- te zamen houden. iets ergens onder houden

مناد Ergens voor of onder houden om er iets in te ontfangen.

بكس اكن مناد ماء لحيوات
Een vat om er 't water des levens in te ontfangen.

مناد اير water vangen (in een pot van een dak uit)

سكل برهمان داتڠ دڠن سواتو مڠندڠ
سوره مك دتاد هڤالا سوس لمبو
ايت توڤوڠ كلور سنديرن تياد اوسه دڤره
لاڬي En alle de Brahmans kwamen met een klappus dop, en hielden het onder de uijers, en de melk kwam er van zelfs uit, zoo dat zij niet behoefden te melken.

منادهكن

Menâdahkan tângan. Presenteeren. aanbieden met opene handen.
De handen openen, ergens onder houden, om iets te ontfangen.
De handen vlak voor zich houden en voor uit steken, gelijk de Mahhamm. doen in 't bidden. (Sejât. 109

تادي **Tâdy.** Dadelijk, flus, straks, zoo even, zoo terstond, even verleden, een weinig geleden. Usp. 2 62. 17. 58. 101. L. S. 56 W. 102. 196.

... تادي تڠه

بݢيماناكه توان كامي تاديب فد اتوسن
Hoe heeft mijn heer zoo fluisjes tegen den Ambassadeur gezegd? S. L. 100.

مك كامي ملاوان سݢين تراݢل امت باپق
كالوكاڤرڠ ملايو تياد ترماسوق الكن ڤربوق
جكلو اي داتڠ بݢايمان حال كيت سوده
سبوه ڤراهو تاديب الكن تياد ترلاون اوله كيت
En de Halubalangs van Leiden; de Maleische vloot is zeer groot. Indien zij aankomen, hoe zullen wij varen? Daar wij zoo bestand tegen eene van hunne prauwen niet hebben kunnen vechten. S. S. 79.

تأديب **Tâadib.** Ar. M. Ban. Bestraffing, discipline, kastijding, tucht.

Rumah tâadib. Beterhuis [verbeteringshuis, tuchthuis]

تأديبكن **Tâadibkan.** bestraffen, kastijden, [tuchtigen]

تادڠ **Tâdang** voor تندڠ Schoppen met de voeten vooruit. Ukh. 256.

تار **Târa.** Effen, even, glad, geluid, plat, vlak, al schuins dalende, een weinig nederwaards gestookt. Ukh. 37.
nevens, benevens.
Slechten, beslechten, even vlak maken.

Budokh târa mantrij. Nevens den Mantrij zitten. S. L. 162.

Duduklkan târa bendahara, tetapi djikalau makan kabâwah. Nevens den Bendahara geplaatst zijn; maar wanneer men at, daar onder. S. L. 60.

تار ڤاڤن Vlak leggen.

Târa pâpan itu. Beschaaf die plank, maakte even vlak.

دلتاركن توان ...

Bakerwaký Jan. Kvěstoval řeč. Matth. 9:10.

تار تسوڠ schuins neêr = egaande, een weinig vlak.

تار سديکت Een weinig schuins, een weinig vlak.

تار امت zeer vlak.

تار هاتڤ ايت Dat dak ligt te vlak.

سام تار Even vlak en gelijk, effenbaar. even gelijk, gelijk, even hoog l.P. 195.

دودق داتس کرسي سام تار کرس راج
Op eene stoel zitten even hoog met den koning.

ستار proportie, overeenkomst. Even hoog S.L. 165. gelijk, ge-lijkstaltig. collateraal.

Satâra segala bagînja. Gelijkzijdig.

کڤال يڠ بسر ايت تياد ستار دڠن ليهرڽ
Dat grote hoofd heeft geene proportie met zijn hals.

Didoedoek satâra. Even hoog zitten S.L. 83.

Didoedoekkan satâra dengan: Even hoog geplaatst worden met. S.L. 100.

ترا gelijk l.P. 171.

ترالو ايلق رڤاڽ سوراڠ ڤون تياد تراڽ
Zij was zeer schoon van gedaante, niemand was haar gelijk.

سوراڠ ڤون تياد تراڽ اڤکاو دان دوڠو
Zij heeft haar weêrgaê niet in rijk-dom en hulbadigheid.

Tijâda ada barbagaj tarânja. Zij had haars gelijke niet.

Tijâda ada tarânja saôrang djuâ pawa. Zij heeft haar gelijken niet, ter[illegible]
[illegible]

مترايڤ gelijken

تياد مترايڤ Zijns gelijk niet hebben.

تارق Tārokh. تارك jonge bladeren, die eerst uitspruiten aan de boomen.
Sommigen Expl. kleine takjes van een boom, daar de jonge bladeren aan zijn. D. 101.
[Spruite] Loten uit de takken, stam of wortel. C.T.M. 1071. 1362.
Eerst uitspruitende bladeren. S.S. 144.

Tārokh kājuw dān dāwon kājuw. S.S. 144.

مك تارق كايو [of كايو] بهار تمبه
En de kleine takjes van de boomen sproten eerst uit.

برتارق Getakt.

تارك Tārok. i. q. تارق.

تارك Tārik. Trekken, aantrekken, aftrekken, styf uitspannen (een koord, touw, enz.) C.T.M. 762. Slepen. ܛܪܥ

منارك D. naar zich halen.

منارك لاير Een zeil ophijschen.

دتارك Trekken. Slepen. S.S. 100. 224. Lokken. S.S. 216.

مك بنداهار ڤون سده ماكن لال ماكن سيرة
مك سيس بنداهار سيريه مهاراج ايت دتارك
اوله تمڠڬوڠ دڠن سكل منتريڽ
Als de Bendahara gegeten had, zoo at hij Sirih, en 't overschot van zijn eten haalde de Tomanggong en all' de Mantri's naar zich toe. S.S. 165.

ڤنارك Een trekker.

ڤنريكن Trekking, aftrekking.

تارم Târam.

تارم مناترم niet helder doorschijnen (van de maan) zijnde تر met مر als de licht

Tārik dēri pada pegāṅgan pusāka, van de erffenis aftrekken. Num. 36: 3, 4.
Hendakh pejrakh' itu ditārik dēri pada hākejmu, Laat dat geld van uwe schatting afgetrokken worden. Lev. 27:18.

Tārik bjerajkan נתק
Aftrekken, afscheiden. Jos. 8:6. Jud 20:31.

Tertārik bjerej dēri pada Afgetrokken worden van. Jos. 8:16.

met wolken betrokken is.

تارَ Tărah. vlak houden. *[struck: ubea]*
forte تارَ

تارِ Tarah. [conf. تارِق] rekken, uitrekken. S.S. 31, 32. 33.

منارِ D.

Menărek tatal. een spaan uitrekken.
Tatal detărek tijada pătus. gerekt worden zonder breken. S.S. 31
Menărek rambot budakh. 't haair van een jongen uitrekken.
— kapăla budakh. 't hoofd van een jongen uitrekken.

ادالة دباوه كلفڠ سݢ اوليه لوه كتبيه منارِ دمكين Heeft Zijne Majesteit Sang Iulang onder zijn gebied ook lieden, die diergelijks kunnen maken? S.S. 32.

دتارِڽ detărehnja. hij rekte maar uit.
Detărehnja kapăla kănakh(?) itu. hij rekte het hoofd van dien jongen uit.
kapăla bawlek detărehnja. een hoofd kan hij uitrekken.
kapăla kita detărehnja. onze hoofden zal hij uitrekken.

دكڤالا كيت دتارِڽ سڤرتي كڤالا بودق اين hij zal onze hoofden maken gelijk 't hoofd van dien jongeling. S.S. 32.

منارِكن
Detarehkan korăgan pada kapăla budakh. Hoe die kunstenaar op 't hoofd van dien jongen uitgerekt heeft.

تارُه Tăroh. Leggen. I.P. 320. M.R. 164. Zetten. neêrzetten. C.T.M. 2440. 2689. 1360. 50. Stellen. plaatsen M.R. 103. wegleggen M.R. 102. *[struck: doen]*. inzetten bevelen, toevertrouwen, opsluiten, bewaren. I.P. 210. 269. M.R. 104. behoeden. bergen. bestellen I.S. 5. besteemen. aanrechten. doen. [wedden]

Tăroh kapăla. Aanstellen.
Tăroh — menarok hăti. achtgeven.
Tăroh dendam dălam hăti. een haat in 't harte zetten — bergen — binnen houden. M.R. 120.

تارُه

تارهن

'Apa 'akan târohnja? Waarom zal men wedden?

'Inilah 'akan târohnja. Daarom zal men wedden. S. S. 30.

ترتاري Beroerten.

برتارو . بتارو wedden, wegen.
Ahandzak ini. Aag Tuwan ini. alst ge het uitgevoerd wilt zien
[illegible]

متارو zetten, stellen.
Bewaren, in 't leven houden. S. S. 90.
Bewaren, opsluiten. MR. 200. LP. 155.
iemand iets aanbevelen, iemand stellen ter bewaring tegenover, ter bescherming van iets. [[illegible] g. 114. CTM 930]
In 't Slangen bij zich houden. AR. 70, 97. S. L. 206.

Menaroh 'orang. iem. bij zich ophouden. MR. 116.

— dendam didâlam hatinja. Eenen haat [wrok] in zijn harte zetten [koesteren] S. S. 51. MR. 278.

— penjâkit duka. Ziekte droefheid hebben, bezitten. K. D. 232.

— djong dan parâhu. Djong en parahu hebben. K. S. 69.

— sendjâta senbânja dâlam rûmahnja. wapenen bij zich in huis hebben. MR. 207.

— kâki diatasnja. Den voet daar op zetten. MR. 313. l. 10, 11.

Maka segala mantrij pawn menâroh sjaklah dâlam hatinja 'akan Ratna petarâ. En alle Mantrij's zetteden eene argwaan [vatteden eene argwaan op] wat Ratna petarâ in [illegible] hoeken. LP. 306.

دتارو ingezet worden. LP. 8. Leggen LP. 50. 57. Bij zich houden. LP. 360. Bewaren LP. 136. S. S. 109. bestellen LP. 155. Stekeng. LP. 114. Bewaard worden. LP. 165. In bewaring gezet worden. LP. 164. — zetten. LP. 170 opgesloten worden. LP. 169.

Maka ditârohnja didâlam tawwut. Zij was in de zee besteld. 1. S. 4.

Disanâlah 2.

Patārohkan dirinja kapada, zich zelven aangenaam maken - aanbevelen aan. 2 Kor. 4:2. 3:1. 5:12
aanprijzen.

Makānan tijāda berpatārohkan dirinj kapada Allah. De Spijze maakt ons Gode niet aangenaam. 1 Kor. 8:8.

Disanâlah detârohnja. Daar bewaart de hij haar. I.S. 69.

ڤتاره Bevelen. Bustân. 9. 114. C.T.M. 1733. 1872. aanbetrouwen. M.R. 425. S.S. 133. Aanbevelen. I.P. 44. 106. Betrouwen in bewaring geven, consigneren.

Petâroh dirinja pada ôrang. Zich iemand aanprijzen.

Petâroh hambâlah ânakh hamba 'îni. Mijne kinderen beveel ik u aan. I.S. 87.

تاروهكن Bewaren, vastzetten. H.M. 35. in iemands gunst bevelen. zetten. H.M. 33. indoen, insluiten. I.P. 143. inzetten in een spel. S.S. 202.

ڤتاروهكن iets doen zetten. inboen. I.P. 136. Aanbevelen. B.D. 6.

برتاروهكن Id.

دتاروهكن gezet worden, bewaard worden. I.P. 136.

ڤتاروهكن Gouvernieur.

Kâmij petârohkan dirij kâmij âkan chidim p. Allah. 2 Kor. 6:4.

ممڤتاروهكن in iemands gunst bevelen. I.P. 24. 175. Zoeken in te wikkelen. I.P. 127. 260. Geheel aan een ander overgeven. K.D. 190. Bustân. 88. I.P. 107. 243. C.T.M. 903. 1070. 1944.

ڤتاروهن Hetgeen dat bij iem. ter bewaring is gegeven. S.S. 221. pand, onderpand.

ڤتاروهن inzetsel, de prijs van eene weddenschap. S.S. 30. 202. Dat opgesloten en bewaard wordt. gekerkerde maagden. S.S. 160. Bewaarplaats, doos, kistje, plaats om eene schat te bewaren. C.T.M. 827. ڤتاروهن

ڤڠروهن Bewaring. Bewaargeving.
Eene plaats daar men iets bergt.

تاري Tārij. Dansen. 1.S. 62.
Dans. 1.P. 270.

برتاري D.

تاريين Baal, Dans, [reie] gerei.
Lāgu tārij-yan. Danslied.
ترتاريين Dansen, al dansende. 1.S. 99.
Een gangetje gaan.

Hārom tertārij-yan. Al dansende neder-komen.

برتاريين

Bertārij yan kārah wattan. Op de maat dansen.
——— sabandjar. Dansen in reien en gelederen.

ڤناري Danser.
اورڠ مناري D.

مناريين Dansen, een dans maken.
1.S. 250. 261. 1.P. 261. 262. 267. 270. 276. [S. 50.
Māka segala 'orang jang kāsih pāda bang-kitlah menārij. En alle de liefhebbers stonden op om te dansen. 1.S. 62.

ڤناريين Dans, ballet, gedans, gerei.

Guruw penārij. Dansmeester.
Penghūlu penārijan. Dansleider.

تاريخ Tārich. Chronijk [ج. تواريخ]
Pengārang tārich. Chronijkschrijver.

تارڠ Tārang. Scherpe pinnen, gelijk als van de klaauwen der roofvogels. de uitstekende

uitstekende tanden der wilde zwijnen, waar mede men likt, en aan 't goud een glans geeft.

تاجم تارڠن Zij hadde scherpe tanden of klaauwen.

تارڠ **Tarag**. Een beestje dat een zingend geluid geeft, misschien een krekeltje: z. q. djangkarikh.

تاسق **Tasak** (met azijn-water enz. de wonde) wasschen, afwasschen.

ادڤون اكن سڠجاي ڤكرم دسورو
اوبات ڤد طبيب مك دتاسقكن اوله
طبيب مك سڠجاي ڤكرم مڠاده
wat Sangkdjaja Pakerma aangaat, die werd (zijn arm afgeschoten zijnde) gezonden naar den chirurgijn, om genezen te worden, de chirurgijn dan waschte zijne wonde af, waarop hij begon te kermen. S. S. 206.

تاسيق **Tasik** een meer, lacus. L. P. 46. J. S. A. S. S. 13.
Een groot, wijd, stilstaand water, daar men in varen kan.
Diepte, een bak op een vaartuig. L. P. 27.

مك دليهتڽ اوله اندرڤترا درجاو
ادسوات تاسيق مهالوس سڤرت لاوت
رڤاڽ مك ڤد فيكر اندرڤترا لاوت اڤاكه
اين گراڠن en Indera Petera zag van verre een groot wijd meer, en hij geleek de zee, en hij dacht: wat is dit toch voor eene zee? L. P. 46.

تاكوت **Takot**. vreezen. M. R. 82. M. M. 89. S. S. 56.
Angst, vreeze. M. M. 232. M. R. 243. S. S. 20.
geroepel.

Beangst, bang, bedugt, benaauwd worden. M. R. 78. beschroomd, bevreesd.
Adverbium. interject: O. k. 16. C. W. 1306. 64.
't is te vreezen, wie weet 't, misschien. S. S. 72, 81, 89, 90, 140. Umbak 91. H. h. 86.

Beråwleh tâkot. vrees krijgen. MR. 100.

Tâkot dem pada – iemand vrezen MR. 125.

Bitsåra gûrvh lagi tâkot ʼâkan ʼâku. De donder god zelf vreest ook voor mij. I.L. 16.

Berij tâkot. doen vrezen. MR. 25.

Tijadâkah ʼengkaw tâkot ʼâkan ʼAllah? vreest gij god niet? H.M. 6.

تاكت بركن قوم اين درفد بني ادم
tis te vrezen – wie weet. misschien is dit volk niet afkomstig van Adam. C.M. 2273.

Sakârang tâkotlah ʼengkaw ʼâkan pedangnja radjâku ʼini mâkan dârahmu ʼitu. vrees nu voor dit zwaard van mijnen koning, dat uw bloed zal plengen. L.P. 91.

كتاكوت vrezen. MR. 202.

بركتاكوت vreze aanjagen – doen beven. bevreesd maken. I.K. 202.

دكتاكوت

ايالة يڠ دكتاكوت دان دكلويي اوله ستروڽ
Hij is 't voor wien zijne vijanden bevreesd en beschaamd worden.

تاكتكن bang maken, beangst maken, bevreesd maken. in vreze brengen.

ڤرتاكتكن D.

ڤناكت angstig, angstvallig, bang, bloo, blode, vreesachtig.
bloodaard, een die vreesachtig is. S. Ka...
MR. 372.

كتاكوتن vreze, bangheid, bevreesd-
-heid. CTM. Gen. 1761. 1762. 1910. B.K. 333.

Bevreesdheid. CTM. 2229. B.K. 267.

Geducht [gevreesd, vreeslijk]

تاكر *Tâkar.* Mutsje, mudleetje. — gewoon. Jav.
maat, maatje daar men uit drinkt.
Drinkkroes, drinkvat. B.K. 174. M. 146.
Eene maat waar mede men [natte wa-
-ren, als olie, arak e.a.] meet.
[houdende op Batavia 4 kannen]
[Meten, natte waren meten]

مك سكل يڠ مابق درڤد منوم دالم
مابقڽ دباو ملايكت ككاءڠ عرصات
القيامة دڠن مابقڽ ريه رمڤ
دڠن تاكرڽ بركلڠ ڤد ليهرڽ

En alle dronkaarts worden in hunne
dronkenschap door de Engels ge-
-bragt naar de plaatzen des oor-
-deels, gaande en vallende met hunne
kroezen, die aan hunne halzen han-
-gen

تاكي *Tâkey.* schuil maken. zie تاكي

تاكق *Tâkok.* Tip. Δ ..

برتاكق Tippen hebben, als som-
-mige kelken of bloembladen.

تال *Tâli.* draad, koorde, touw, Reep.
M. 256. S.S. 96. CTM. 1398. 2810.

تالي تال Dradem. CTM. 2042.

تال اير Boordsel rondsom het bor-
-duurzel, zijnde binnen uitgespijle
met draden beneben die malkander
kruissen.

تال بوتن

تال جوتن Trouwen daar men 't heil mede ophaalt. die جوتن onder جويت

جويت die تال جُويت

كايل — Angelsnoer. L.L. 230.

كُود — Gareel.

ليهر — Halsband. MR. 375. 376.
Een snoer om den hals van goud, paarlen enz. MR. 26.

تال ليهر تيك ڤڠكت Een snoer die drie rorg om den halsgaat.

تال هرس de strekking van den stroom

تال وجوه Tali wadjudnja. MR. 40. [Levensdraad]

ڤرت — Darm, gedarmte.

Tali perut babi. Beuling, worst.

ڤوسة تالِ de streng van 't hart, navelstreng.

تالِ ٢ Getouw, touwwerk.

برتال Een snoer hebben. I.P. 192.

برتال ليهر ليم ڤڠكت Een snoer vijf rorg om den hals hebben.

تالس talas, de naam van zekere aardvrucht

تالم Talam. Bekken. grote schotel die plat is met een voet. daar men 't eten op zetten kan. daar in meest visch, groente enz. die men tot toespijze opdischt. Werb. iv. L.S. 97. 214. I.P. 6. 50. 190. 200.

تاليف Talif.
منتاليفكن Schrijven, opstellen (een boek enz.) M.M. woord.

تامن Taman. Een hof met een vijver een bank gemeenlijk met een eilandje, en een speelhuis daar op, en een bloemtuintje daar rondom.
Een speelhof met een bank daar in.
Een tuin, hof, lusthof, een plaats van vermaak.

[تأليفٌ *Tâlîf*. Ar. Pers. Gol. 141. Angeli Gazophyl. p.
تأليف كتاب opstel van een boek
تاليفكن *Tâlîfken*, opstellen (een boek)
مؤلّفكن D.
مؤلّفكن رسالة Mir. Mal. W. Voorr. Bl. II.]

تامُورَة Tâmûrah, As Pericardium, 't Hartevlies. Gol.

vermaak. S. S. 27. 123. Ompah 95. 97. Opt. H. 10. I. P. 49. 76. 225. 207. Ok. 143. C. T. M. 1725. 2223.

ڤرمايسورى ڤرڬ منديى كتامن
De koninginne ging zich in den lust-hof baden.

ستامن een grote kom.

تامن Tâman. vergoeden. onbek.

تانق Tânak. i. q. ثانق. Bakken, braden, koken.

منانق D. MR. 210. S. S. 78.
Menânakh nâsi: Rijst koken. MR. 95. 157.
برڤنانق S. S. 111. 155.
Berpenânakh nâsi. S. S. 139.

جورو تانق Een kok, bakker, brader. I. P. 209. 305.

تناكن Bakzel, gebak.
تانقكن D.

Pendjûwal tanâkan. Bakker.
Rûmah tânakh pan. Bakhuis, bakkerij.

ڤنانق Bakker.
ڤنناكن Bakkerij, braderij.

تانم Tânam. Planten. S. S. 16. beplanten. Ok. 58. Begraven. MR. 27. 102. eene plante.
تانم هالي Gengber plant.
برتانم Begraven. MR. 101
برتانم

برتانم ۲ن Planten, zaaien, poten. AR. 181.

ترتانم Geplant, begraven.

met de voeten in de aarde steken – ge-
-stoken.

مك سجن ترتانم سهڠݢ لوتتث مك دكراس
اميرحمزه هندق بربڠكيت ترتانم جوݢ
كباو سهڠݢ ڤڠکلث درڤد ڤڠکلث دان
كڤد سهڠݢ ڤڠکل اميرحمزه ترتانم كڤد
كلڠبوڠن En Hamzah liet (?) in de
aarde tot aan de knieën, en deed zijn
best om 'er uit te komen, maar zakte
'er verder in tot aan zijn middel, van
daar tot aan den hals zakte hij er in.

منانم planten, begraven.

دتانم planten S.L.15. geplant worden
I.P. 81.

تناميم Beplanten.

منناميم D. S.L.8.

تانمكن planten, begraven, bebel-
ven, ter aarde bestellen.
AR. 408. 430.

منانمكن D.

اورڠ منانمكن planten, begraven.

دتانمكن Begraven worden – zijn AR.
39. 101. 430.
Begraven S.L.30.41. Ter aarde be-
stellen. I.S.32.

تنامن eene plantagie, bogaard, boom-
gaard, gaarde

تانمن ۲ D. AR. 100. vol: allerleie plan-
ten. GTM. 2447.

ڤتنامن D.

Tatanâman ...

Tabanâman pôhon mudo. Enting.

ڤڠانم Grafmaker. graver.

ڤڠانن Begraving.

تانه Tânah. Aarde M.R. 20. 32. aardboden. aardrijk M.R. 97. bodem, gewest, grond M.R. 209. 212. land. S.S. 20. Landschap. S.S. 181.

بايس Zee

تانهجاو 't land Djawa.

ملايو — 't Maleitsche land. M.R. ... I.S.I.

تانه مغمور Aardboden, aardrijk.

هيدڤ — Bebouwd - bewoond land.

مات — Onbebouwd - onbewoond land.

ليت — Klai land.

تانه مانسي Gewest der menschen. I.P. 30.

Tanah mânusija dan tanah djin. 't gewest der menschen en 't gewest der geesten. I.P. 1.

Tanah Dejawa dan tanah Djin dan tanah Tjindara, dan tanah Perij I.T. 279.

Berdirij ditânah. op den grond staan. op de aarde staan. S.S. 4. 172.

Berdjâlan ——. op den grond gaan. T.R. 50.

برتانه Geland.

ڤڠانن

تاني Tânij. [illegible] accommoderen, alles by gadeslaan, en [illegible] in orthecht [illegible] stellen.
onbedreven.

1 تاور Tâwar. Smakeloos, zonder smaak, als 't wit van een ei. Zonder geur. [als afgestolden thee]
Frisch [illegible] [versch (water) ?]
[Âijer tâwar. versch - zoet water.]

3 تاور Tâwar. Bieden, op prijs stellen, loven. Dingen. [afdingen] تور

تاور ڤرمڤون Eene vrouw tot on-kuischheid aanzoeken. Abd. Man. 4.
Wordt ook gezegd van eene vrouw die eenen man tot onkuischheid zoekt. Abd. Man. 6.
تاوركن Loven, bieden. Eene vrouw verzoeken om bij te slapen.
تاورن Tâwarnja. Bod.

2 تاور Tâwar. [Nb. hoog kunst ad تاور]
Tegengift. antidotum. Medicijn. Abd. 15.
Ombah. gt. C.T.M. 126.

Nistjâja tâwar ratjon 'ita. Zoo zal 't vergift zijne kracht verliezen. I.P. 300.

Kârana 'orang Malâka belom lâgi tâ-hu 'akan tâwar 'upas. Die van Ma-lâka kenden nog niet het tegengift van 't (Makassaarsch) vergift. S.L. 120.

تاور ڤاتڠ Eene zekere compositie, waar in komt het hout تاور en ديڠين waar mede zij de palen van het huis bestrijken
[illegible] om de ontvoeren de kinderen, want [illegible]

ڤتاور Een tegengift, antidotum.
C.T.M. 1202.

اوبت ڤتاور (i)

[ايرڤتاور water daar men de zie-
ken mee besproeit of bespuit,
om te te genezen]

ڤتاور Een zeker steen, als een
katong.

مناورکن

مناورکن سکل راچون يڠ دمينم
het gif dat men gedronken heeft
te niete doen [krachteloos maken]

تاوس Tâwas. Aluin. onbee.
Tawan L.S.

تاون Tâwan. vatten, grijpen (in den
oorlog)
gevangen nemen, hoeken-leiden-voe-
ren. C.T.M. 1915. 1930. aftrekken. ?
مک کيت رمڤس سکل ارتان دان
تاون سکل انق استري Hik. 324.

ترتاون gevangen. L.S. 6. afge-
trokken zijn, binnen zijn, gevangen
genomen worden S.S. 61 – zijn S.S. 204.

ارتان ترتاون zijn goed is in den oorlog
genomen. Hik. 191.
ترتاون هتيڽ اکن هرت دنيا
S.S. 170.

اک ترتاون اوله نفسوک ik ben ge-
vangen door mijne lusten S. S. 51.

دتاون gevangen nemen S.S. 205.
gevangen genomen worden – zijn.
تواني

توانن tawanan. gevangen lieden in den oorlog, krijgs- oorlogsgevangenen. Obs 38.52. Mal. 72.

كتاونن ketawanan.
gevangenis.
gevangen.
gevankelijk.

تاون Tâwon. Een torre die de boomen op of door vreet, dat zij sterven, een boom worm.

تاوي Tâwij.

ترتاوي S. S. 199. i. q. bertâwa. lachen.

تتاوي Mer. 67.

تاويل Tâwîl. uitlegging. C.M. 701.

تاه Tâhu. weten, kennen N.M. 123. Obs. 209.
M.R. 243. geweer worden S. S. 7. bekend M.M. Obs. 26.
Partic: gnarus, sciens Obs. 20.
Afgerecht, bedacht, bewust, ervaren, geschikt.

Gedachte, kennis M.R. 245.

weten, kunnen

ija terlâlu tâhu pada gâdjah. Hij verstaat zich wel op de olifanten. S. S. 110.

Tâhu pada gâdjah, pada menjandarāng kuda bermâjin sinkjâta. Zich verstaan op de olifanten, op de paarden te bestijgen, de wapens te handelen S. S. 110.

Tâhu nâjik kuda. Zich verstaan op het paardrijden S. S. 150.

Tâhu keris dan tombak. Zich op zwaard en spies verstaan. I. P. 352.

Tijadâkah 'angkau tâhu? weet gij 't niet? weet gij wel? I. S. 45.

Tâhu...

Memberij tāhu pada lāorang djālannja.
i.e.: den weg aanwijzen. 1 Sam. 9:6.

Tâhu membâtja. Expl. dâpat membâtja. kunnen lezen. S.S. 44.

Tiyâda tâhu âkan dirinja. van zich zelven niets weten. Mer. 67.

Jang tâhu. Zwaren. MR. 126.

Mantery murah dan tâhu. Ten ... en ervaren rijksminister. S.S. 50.

Tâhu kâta, berbahâsa. welbespraakt.

Tâhu berkâta. id. S.S. 71.

Siyâpa tâhu. wie weet ?! 't is te weten. [misschien]

דעת,

Bery tâhu, membery tâhu. doen te weten. te kennen geven. bekend maken.

Bery tâhu 'awrang. – kapada 'awrang. S.S. 71. iemand iets te kennen geven.

Membery tâhu 'awrang id. S.S. 7.

[illegible] Alwetend

[illegible] daar zekerlijk zijn.

Tertâhu deri pada jang lâjin. boven anderen in kennisse uitmunten.

Jang terlebeh tâhu deri pada melâikat. die meer weet dan de Engelen. MR. 79.

Dengan tâhu dirinja. Naar zijne eigene wijsheid, wetenschap kennis. MR. 226.

[illegible] kennis, wetenschap. geweten, zijn weten.

Dengan ketâhunja. al willens, al wetende, met zijn weten. Mer. en MR. 22, art. Ilmu.

... [illegible]

[illegible] dij wisten te naasten bij zoo veel als hun meester.

[illegible] weten. S.S. i. MM. 22.
achter iets komen, iets ontdekken, afweten [iets erger af weten.] begrijpen, bemerken, bespeuren, bevinden. iSp 57
te weten [bilicev. i. 4. jarang] CTM. 2193.

Katakunig rewletumu. weet. MiV. MR. 2. S.S. 3.

[illegible] geweten worden. MM. 21.
weten. MR. 46. [illegible]
Dekatakunig biwoaku. Mijn heer gelieve te weten. S.S. 8.

[illegible] weten, gewaar worden. MR. 9. 203.

[illegible] dat geweten word. kennis-se, bewistheid. iSp 47.
Bekend, begrijpelijk, bewist.
Bekend zijn, geweten worden. MR. 264.

Tijada katakuwan. onbekend zijn. - I.P. 101. men weet dat niet. het onbekend. S.S. 132. MR. 265.
Tijada katakuwan piranja sakamaja ini. zulks is nooit bekend geweest. I.P. 142.

[illegible] kennis - wetenschap hebben. weten. B.D. 15.

Tijada berkatakuwan lakinja, zij weten haren man niet. I.P. 307.
Tijada berkatakuwan pergiinja, niet weten waar men heen gaat. B.D. 11. I.P. 298.
—— dilarykja. van waar zake is ... -men. I.P. 208.

[illegible]

ڤڠتهوان Bewustheid, geleerdheid, gericht, kennis, wetenschap. M.M. 2. 21. S.J. 1. M.R. 46, 130, 246.

Mahâ pengatahuwan. Alwetenheid.

برڤڠتهوان Kennisse bezitten – hebben. M.R. 128. 230. 245. (A.M. 2690.

سڤتاهو Satâhu. Weten, medeweten, bewustheid volkomene kennis toestemming. H.T. 105. L. 17. 19. 106. L. 1. & 113. L. 13. Conscientie, gewisse.

اكن سڤتاهو دڠن تياد Zonder buiten mijn weten. I.P. p. 15. L. 26.

مك كات سوروڠ بايكله كيت باو انق راج ايت دڠن تياد سڤتاهو راج دان بندهار سڤاي سکلين کيت برلاير مك كات سوروڠ ڤول جاڠن دمكين بايك داتڠ ڤرسمبهكن كڤد راج دان بندهار سڤاي بايك دكات اورڠ جك هندق تياد دڠن سڤتاهو تيداله بايك تتكال داتڠ اورڠ بسر اكن ترنام ڤوتاله بنوا كلڠ A.T. 105.

En iemand [een zeker iemand] zeide Laat ons het konings zoon zonder bewustheid (medeweten) van den koning en den Bendahâra heenen brengen, opdat wij haastig mogen zeilen. En een ander heide weldrom; zoo niet! [niet alzoo!] 't zal best zijn dat wij het aan den koning en Bendahara aandiene, op dat men wel van te spreke, indien gij het buiten toestemming of medeweten doet, zoo zal UEd.t naam niet wel luiden. [een kwaden naam krijgen] die een groot en beroemd man in 't landschap van Keling zijt.

دم سود دڠر منتري كات اورڠ مك ايڤون بوك ڤجو سل دليهتڽ دالم ڤجو ترسبوت بايك جوك دباو انق راج ايت دڠن سڤتاهو راج دان بندهار اكن سڤاي سکلين برأوله كبال

Zoo draa de koopman het zeggen dier lieden hoorde

-werde. Toen deed hij zijne astronomische over-
-dagging open, en zag daar in dat het goed
was dat men 's konings huis met vrouwen en
toebehooren van den koning en denzelven zou
de hemelbogen en zorg te kunnen weder-
-keeren. H.T. 106.

بوكن فاتك هندق برنياك دان بوكن فاتك هندق
اڤت دنيا اداڤون مقصود فاتك داتغ دري بنوا
كلغ اين هندق مجمڤت فلاك اداند هندق
فاتك رجاكن بنوا كلغ كارن بنوا كلغ تياد
براج سبب اتيلد هيمت شاه عالم دري بنوا
كلغ مڠهادڤ دل شاه عالم دڠن سته اورڠ
كاي دان اورڠ بسر دبنوا كلغ
Ik wil geene koopmanschap drijven, en ik
zoek geene wereldsche schatten, maar de
intentie van mijne koomst van 't Landschap
Keling is, om den jongen vorst te halen,
ten einde om hem over 't Landschap Keling
als koning aan te stellen, want dat Land-
-schap geenen koning heeft. En deze
rede komt uw Majesteits Dienaar van 't
Landschap Keling bevoorbehijn voor uwe Ma-
-jesteit, met medeweten van alle de aan-
-zienlijke Lieden en grooten van Keling.
H.T. 113.

ستاه هاتي Gemoed, geweten, gewis-
-se(n) conscientie.

ڤاهر **Pâhor.** voor ankers rijzen in de bare (onbeken)
zee.

تاهل **Tâhil.** Een tail M.R. 107, 214. 116.
S.S. III. 156 10. 202.
Eene zekere zwaarte of waardij in
goud welke op sommigen plaatsen verschil-
-leidend is; houdende naar de leeraren
kunnen het

kinnowelt [illegible] 16 maas.
Een vasste gouden penning die 16 maas weegt.
[illegible] ten halve teil of 8 maas.

تاهن **Tahan**, dulden, harden, uitstaan, lijden, verdragen, uitstaan, doorstaan. C.T.M. 2407.
geduldig zijn, geduld hebben.
[bedwingen]
Tegen zijn, weeren, tegenhouden. L.T. 313. Ukp. p. 203. H.T. 345. 396. C.T.M. 2110.
Afhouden, afweeren. M.R. 36.
Houden, bij zich houden zonder te laten gaan. Uk. 40.
verblijven, volstandig zijn in eene plaats. S.S. 126.
Stelpen.
Spannen (een strik enz.)

[illegible] تاهن zijn gespeend of tegen bedwingen. [inkomen] Uk. 40. menahan nafsunja. D. M.R. 30.
menahanj — D. M.R. 395.

Tahan dirinja deripada, zich er [illegible] van onthouden. (T.M. 2339)

تاهن جرت Een strik spannen.
داره — 't bloed stelpen.
الاير — [illegible] الاير Snaaf spannen [bijzetten, schoof zetten]
ترتاهن
Tijada tertahan niet kunnen tegengehouden worden. S.S. 150.
niet uit te staan zijn. S.S. 167.

ترتاهن Tegengehouden worden. S.S. 103, zie Tegenhouden S.S. 158.

ترتاهن Tegenstaan, uitstaan, uithouden.

uitklaren. C.T.M. 1775. 2019. S.S. 127.
Tegenhouden S.S. 106. L.S. 31.
Blijven. S.S. 183.

Tâhanlah dihâti, maka kâta Sultân Athasjin 'apa hendak bertâhan? Wacht eerst, en de koning Athasjin zeide waar om moeten wij wachten? S.S. 210.

مار كلقس يڠ بسر اين كيت داقت تبڠ كيت بوة اڤيلن سڤاي داقت كيت برتاهن
Kom laat ons deze groote kampus boomen nedervellen, en er eene borstwering van maken, om het te kunnen tegenhouden of uithouden. S.S. 287.

مناهن Bekommeren, beletten, harden, verdragen, geduldig zijn, gedogen, verbieden, ~~beiden~~, harden, ~~blijven~~, stand houden S.S. 146.
'Atapoen 'orang berkâte 'ni menâhan djâlan; deze niets bekommeren den weg. LK. 154.

تاهنكن

Tâhankan parisej. Zijn schild voorhouden.
— prâhu. Een vaartuig tegenhouden.

menâhan Lawgah. Een Sejouw een fuik spannen – zetten – uit – zetten. S.S. 35. 48.

تهان Afhouden. Bedwingen, bekommeren, beletten, beteugelen, beteugelen, S.S. 56. ~~Bed~~ afhouden, breidelen, in den band houden, in dwang houden, tegenhouden, wederhouden, weren C.T.M. 2110. 2355. weigeren S.S. 50.

Tijâda tahânij. Niet tegenstaan beletten of weigeren of weren, dat is. opvolgen. Misal. 9.

Tijâda tertahânij: Niet kunnen wederhouden worden. L.S. 12.

ةاهنلى

ĳotĕo Menăhas. [illegible].
Menăhas fŏrgan dĕŏ pada. de hand afhoren aftrekken van. Zach. 10:6.

Tahĕnij ŭwrag dĕrĭ pada hardjŏrja.
Iemand van het werk aftrekken, afhouden.
Exod. 5:4.

Menaharij tezanngie den padu. De hand afbrekken van. 2 Sam. 24:16. Jos. 10:6.

Sabahon besthonk sabahon. Jaar achter jaar. 2 Sam. 21:1.

مناهكن

منهانيي

Nenahânj Diriňja. zich bedwingen, geduld hebben.

— *katinja dēū pada 'amârah*. zich van gramschap bedwingen.

— *'awong kjâda ďjiga 'ija mâura bertâhan*. iem: tegenhouden, maar hij wil zich niet laten tegenhouden [niet laten gezeggen] B.D. 7.

Ketahânj. verdragen worden, belet worden M.R. 206. weigeren. M.R. 123.

[illegible]ketahânj dat [illegible] kan worden.

كتهانن dat men kan doorstaan, [draaglijk] duldelijk, geduldig.

geduld, geduldigheid, verdraagzaamheid, uitharding.

ڤتهانن Afwering, belemmering, belet, beteugeling, breideling.

تاهن *Tahon*. een jaar. M.R. 27. S.T. 1. M.M. 75.

Tâhon jawbejl. 't gulden jaar.

Tiga tâhon xumorraja. drie jaren oud

منتاهن een jaar.

Kepeda satâhon y. jaarlijks. I.P. 4.

منتاهن Een jaar blijven, worden doorbrengen.

منتاهي

تاهي **Tahij.** Drek. stront afgang. vuiligheid. Draf. droef. droessen. gist. grond. droesem. moer. [vulgo fenuintiag *tai*. mica Sp. -*lebi*]

Tahij minjakh. Moer. vuiligheid van olie. C.T.M. 2879.

— telüge. De vuiligheid uit de oven. T.S. 26.

— Calah. Sprocken in 't aangezigt. M. 375.

Kaju tahij. Stronthout.

Dijwata — pantjuran tahij. Drekgoot. Drekgoot.

تاهي‌يان **Tahij yan.** Drek

تاير **Tajer.** Gezaande melk

تايس Zie M

تاڠس **Tages.** Stoven. Suizenen.

Tages dengan ajer. Met water stoven.

تاڠيس **Tagis.** Jav. en Mal. [kijfen] Schreien [huilen] weenen. C.T.M. 060. Grimmen, grijnen. Geween. M. 105.

برتاڠيس D.

برتاڠيسن grijnen S.L. 18. L.P. 9. 45, 140.

مناڠيس D. M. 58. 140. L.P. 44, 199. L.S. 3. 23. S.S. 199.

Menangis akan gambar itu. Bij ~~over~~ dit beeld schreien. H.M. 32.

تاڠيسكن Schreien L.P. 199 Beschreien.

adapoen jang hamba tangiskan. maar 't geen ik beschrei. H.M. 19

تڠيسي Beschreien, betreuren, beweenen. S.L. 34

ڤنڠيسي

Berdjabat tangan. de hand geven, vatten.
Betangkapnja tangan. hij vatte de hand. Hik. 9.

ڤڠيسي Beschreien, vrgens over schreien. S.S. 391.

Lālu ditangisinja majit itu. En hij beweende dat lijk. 1.S.52.

مناڠيسكن

menāngiskan 'umat. het volk bewenen.

دڠاڠيسكن - ven. doen schreien:

ديڤرتاڠيسكن D. C.T.M. 2129.

تاڠيسن Geschrijf, geschrei, geween, weeninge. S.S. 151

ڤناڠيس bewener.

ڤڠيسن Beschreiing, beweening.

كتاڠيسن Beschreielijk, dat te betreuren is.

تاڠن Tāngan. Hand. M.I. 115.

Metaph: Gezag, gebied, magt. M.2. 18/27.

[Morus van een ...

Dihentarkan tāngannja kapada rādja 'Iskander. Hij stak zijne hand uit naar den koning Alexander. 18/129.

Dālam tāngannja. onder zijn gebied. S.S.2.

منجڠكن تاڠن de handen uitsteken.

منمڤكن تاڠن دڠن تاڠن de handen te samen slaan.

مهلوكن تاڠن كدو zijne beide handen te samen

ايب ... en ...

410 تاڤ ، تاڠ . ڤڠ

Lamen klam, als uit droefheid.

تاڠن باجو Mouwen. L.I.96.

تاڠن كاڤلق Fijne mouwen.

برهيل تاڠن باجو Zijne mouwen die sle-
pen ophalen, opslaan, opstrikken.

باج ... برتاڠن

تاڠن وي of تاڠن تڠاني aan de hand
iets dragen.

كامڤت اورڠ تاڠن تڠاني ڤتي ايت
Met hun vieren droegen ze de kist bij
de hand.

تاڤي Tâpej. Gardig, gest.

تاڤ Tâpa. Heremiet, kluize, mürrik
de godsdie meditatie en afzondering
van kinnen zitten.
de onthouding van spijs en drank
bijslapen, gelijk de Fakiers doen in
Hindostan.

Tâpa. proprie verbum activ. Zich
afzonderen van 't wereldse en in een-
zaamheid leven. Zich afscheiden
afzonderen. פרד, נזר

Tâpa dirinja kapada kebaktian bi-
rahinja. Zich afzonderen - vertrek- vergl. Num. 6. Lev. 22:2. ch.
بيا ken in eenzaamheid, ter dienste
van zijnen God [Heere] (T.M. 750.

Berbuwat tâpa. (T.M. 1169.

برتاڤ Zich afscheiden, afzonderen.
1.S. 21.

['awrang bertâpa, een kluizenaar] Paramparina ...

Tapa dirinja d. p. Lev. 22:2. }
Bertâpa dirinja Hos. 9:10. } zich afzonderen.
Bertapâkan dirinja Zach. 7:3. }
Tapâkan dirinja. Num. 6. verz. idem.
Tapâkan orang dari pada nedjisatnja
Iemand van zijne onreinheid afzonderen. Lev. 15:31.

Parampuwan bertapa. Bagijn.

Pangulu 'awrang bertapa. Abt. Gardiaan

Panghula parampuwan bertapa. Abdis.

برتقاڤن Afgezonderdeijn. S.S. 60.

ڤرتاڤ Hereniet. kluizenaar.
Monnikx, een die de tapa houdt.
I.P. 10.

'awrang pertapa. Hereniet. I.P. 10.

ڤرتاڤان Afzondering van de wereld.
C.T.M. 2292.
Nazireerschap. Nunnig. patijn.
Eene plaats daar zich een kluizenaar
onthoudt. heremitagie.
Bagijnhof.

Pertapâhan. I.P. 206.

تاڤس Tâpis. doordoen, doorgieten, door-
ziften, doorzijgen, kleinzen.
مناڤس . تاڤسكن . مناڤسكن

تڤيسن Teems. [zeef. zifte]

تاڤس Tâpis. Ngejpakh.
تاڤسكن met de vleugelen slaan.

تاڤس Tâpus. Een boom dus genr.

تاڤق Tâpakh. de bal van handen of voe-
ten. C.T.M. 1076. 2043.
Graad.
voetstappen. M. 349. I.P. 157. R.R. 305.

تاڤق تاڠن de palm van de hand. M. I. V.
S.S. 199.
hand. M.R. 301. S.S. 196.

تاڤق كاكي Bal van de voet. [voetstap
voet. M.xv. 10.

Tâpakh expl. kâki voet. M.xv. 10.
Sikalaw...

Tatkala pâtekh'ndor barang satupakh pengpelak lijhar pâtekh. Zo ik een voet-stap wijker, Drijf hij den de leek af. R.R. 305.

راج حضرة تاڤق de voetstappen van Zijne Majesteit. S.L. 6.

مك سرت اي كڤد ايت كاك سڠ سورا ڠ
راج كود تاڤق Zo werden hij Leep, deed hij de voetstappen van het paard des koningsuit. S. H. 96.

٢ تاڤق باتيڠ de paden der schaduwe. H.T. 247.

چاتر — vierkante perken, als op een dambord.

تڠاكي de voeten van een ladder. 't voeteneinde of voetbank S.L. 50, 61.

كتڠاكي D. S.S. 150, 177.

تاڤق Tâpokh. Een kroontje op de mucht, als op de majestegis.

تاڤق Tâpokh. i.q. تڤق Tapókh.

تاڤه Tâpah. onbek.
تاڤه ايكن Een brede visch die zich in de rivier onthoudt.

تاڤه Tâpih. Een kleedje van 5 hasta onderkleedje

Onderkleedje der vrouwen, waarmede het lichaam gebonden wordt.

تاڤه ديده Een zoodanig kleedje.

تاڤي Tâpej. Drank uit rijst gemaakt. onbeas.

تاݢر Tâgor. Bruisschen, bruisschen, rommelen.

Geklater, gekraak, gerommel, [1. S. 10. 1 P. 92.] rommelend geluid, rommeling als van den donder die van verre gehoord wordt. Maysh. 115. S. S. 227.

Seperti tâgor di lângit. Geklapt als of 't donderde van den hemel. 1. S. 14. 6 P. 226.

برتاݢر Zoodanig een gerommel en geluid maken. 1. S. 16.

Berbûnjê ija bertâgor bunjinja. Zij juichten als of het donderde. Abdull. 26.

مک برتاݢرله بوڽيڽ تاتکال ايتو رسول الله Mukh. Abdulwahab. 312.

تاݢر Tâgor. Stoeien, in 't water stoeien, ravotten. Gooien in 't spelen.

برتاݢر ۲ In 't water stoeien, ravotten. 1 P. 390.

برتاݢرکن

برتاݢرکن منيلاي Met paarlen gelijk gooien, malkander continueel gooien.

تاڤل Tâgal. in تڠل Tagâl. Om dat, daar door, daarom, derhalve, deshalven

beschalen, bespoegen.

Thâgal-îtu. daarom, dienvolgende.

تاكي Tâgij. Jav. aanboren, aanspreken, ei-schen, manen, aanmanen. Weer gebruikelijk in 't Maleisch. Urm. pl. 12. Meijer Mahh.

تاكي ريال هوتغ manen der renten, hooi men schuldig is.

Tâgij hutang deri pada kapal. den borge aan-spreken.

تاكي منا كي dikwijls afeischen, voordeen manen, om betaling aanboren. Mesat. 12.

تاني Tânja. Ot vragen. S.S. 16. MM. 36. Ukh. 86. afvragen, bevragen. eischen, opei-schen. Ukh. 33. Het vragen. MM. 208. vrage. S.P. 301. S.S. 120.

Dan tanjâlah ija. en hij vroeg. MR. 137.

برتاني vragen. S.S. 71. MM. 29. MR. 296. afvragen. pada S.S. 36. 37. kapada. S.P. 11.

Bertânja berkâtaï. vragen zeggende. S.P. 11.

برتانيكن C.P.M. 74: 42.

دتاني gevraagd worden. MR. 393. vragen. S.S. 135.

تنيايي Tanjâij. vragen. B.J. 15.

منياييكن C.P. 74: 42. p. 72. Mev. 20.

دتيايكن gevraagd worden. S.S. 61. MM. 46, 70, 209, 210. vragen. S.S. 135. Apabila....

Kāmij zudah bertārja nāma ōnja
padārja. wij hebben hun hunne namen
afgevraagd. Ezr. 5:10.

Sekalian hâl jang Sulthân bertanjâ: tanlah deri pada-nja. Alle zaken, die de koning hun afvroeg. Dez. 1:20.

[illegible] Taberah, Zegening. 2 [illegible].

Apabila de tanja'ij orang' akan. Als men 't vraagt. Mi. 3.

تنياكن MR. 124 Vragen.

تتنياكن D. MR. 81.

Tanjakan de' pada nja' akan. Hem vragen over. MR. 206, 237.

Bertanjakan de' pada. Afvragen. בקש מן.

Bertanjakan betjara, kapada. iemand raad vragen. S. S. 3.

Bertanjakan masalat. Eene vraag vragen. S. S. ag. 184. 185.

دتنياكن gevraagd worden. S. S. 121. MR. 93

قرتنيان Vrage. afvraging. Shh. 1.

تب .

تبارك *Tabârik*. MR. 23. [foute gespeld, tenzij i. q. *tabârek*.]

تبت *Tabat*. Afschutten, als *tabat* water afschutten, (dit woord wordt alleen genomen van *water*.

منبت Dammen, een dam leggen.

منبت لاوت de zee afschutten.

تبو *Tabu*. Suikerriet. تبو

تبريق تبريقة — Tabrīk, of تبريقة Ar. M. 1057. kwytbrief, quitantie, bewijs dat men betaald heeft.

تبريك — Tabrīk. Benedictie, zegen spreken. (Zegenen Ps. 145 : 2 Roorda).

تبرك Tabarrak. Zegening. MM. 117.

تبارك — d. s. l.

تبس — Tabas. تابس Afhouwen, afkappen, omhakken, kreupelbosch omhakken.

منبس رمبة Een bosch omhakken. S. S. 35.

— جالن Een weg hakken. S. S. 132. Ostasf. 72.

برتيغ تبس S. S. 60. Inbaai.

تبس — Tubus. ook توبس Afkopen, vrijkopen, bevrijden, lossen (voor prijs of geld, vriend, slaven, gevangen, pand). Slaven kopen (voor geld). S. S. 163. Ostasf. 16. ETM. 805. Lossen, vrijkopen ETM. 1080. 2050. 2177. 2400. 2633.

ترتبس Bevrijd, gelost, vrijgekocht.

دتبس Lossen. S. S. 75.

Ditubusnja sa'orang budak perampuan. Hij kocht een meisje. S. S. 163.

منبس

Menubus sahaja. Slaven lossen. MR. 102.

— hantu. Schoenen lossen die van 't pand zijn. Ostasf. 240.

تبوسي

Ditubusi. Gelost worden. S. S. 195.

تبوسن Lossing, koping. gekochte, geloste, gevrijde.

تَبْرِيكْكَنْ Tebrikken segenen, Pt. 1451 ia.

تبوس سهاي [illegible] Een slaaf die ge-
-kocht of verkocht is. C.W. 252.
een gevrijde slaaf.

تبوس هرك de waarde [prijs] der
lossing, losgeld, rantsoen. C.W. 2325.

تبوسن Bevrijding, bevrijding.

تَبُقْ Tabokh. Een getergheid maken.
(die een hetergegeven.)
Een boom uitholtende. Mas. 251. L.P. 234.
... gekerfd, gehakt. - stekken
دتبق S. S. 102.

تَبِقْ Tabikh. 't water afschutten.
Dammen, een dam maken - leggen.
ombelijk

2. تَبَلْ Tabal of Dik. M. 75. 370.

'awrang tabal gumokh. Een dikk-
-e borst van een mensch.

تبلن Dikte S. S. 13. 14. 101.
uitgestrektheid Mas. 15.

تبلكن Dikken, dikmaken

كتبالن Dikheid, dikte.

3. تبكيت Tabkit Belezing, gezegge-
-lijkheid.

تبكيتكن Belezen.

Tahu - baij diraja ditabkitkan
zich laten gezeggen.

تبلغ Tabalugh. Ar. katerangan. Mal.
Overbrenging. M.M. 19.

تبو **Tabuu.** تبو Stukkeroist.

Ronde ringen daarom een stuk gemaakt of gemerkt worden.

Apa tabuu ongekokte kuiker.

برتبوم met ronde ringen beslagen worden.

Kata jang kelihatan ditabuu dengan amas. Een wonderdadige wagen met gouden ringen beslagen. I. S. 42.

برتبوڽ Bertabuunja. I. P. 829.

برتبو٢ كن Ronde ringen halen - hebben. I. P. 245. 246. 250.

تبس سمع تبوس

تابغ سمع تبوغ

تبوان **Tabuwan.** تبوهن Een wespe, Stronttije, geele bije met een dun lijf, die fel steekt.

Tabuwan. I. P. 295.

Tabuhan. I. P. 341.

تبه **Tabah.** Slaan (met toegeklokte hand, als op een rugge) dorschen. wegslaan op 't water. kitsen. de handen tegens vlak op slaan. Ctdl. 1949.

[منبه en منابه]

منبه تاڠن met de hand vlak slaan.

منبه سوك met de handen tegen dije aan-gezigt slaan.

[منابه داد op dije borst kloppen als ... Ctdl. ...

منبه ڬندم Tarwe dorschen.

منبهكن Dorschen. S. S. 23.

ڤنباهن Penabahan. Dorsching.

Penabahan. Tempat penabahan. Deele. Dorschvloer.

ڤنبهن

Tabârg Lîchan yan. De hoofden afscheren, [illegible]. Jer. Ez. 34:2 Mich. 7:5. 2Chron. 14:2. [illegible]

Neta abârg [illegible]. Een woord afscheren, [illegible]) Jer. 46:23.

— [illegible] de [illegible] afscheren, [illegible]. Jes. 37:24. 44:14. Jer. 6:6.

— [illegible] yan. Een hoek [illegible]. 2Chron. 31:1. [illegible]

— [illegible] [illegible] de [illegible]. Deut. 20:19. 20.

[illegible]

[illegible] de [illegible] af de [illegible] afscheren, [illegible]

[illegible]

[illegible] een afschaffel. Jes. 14:0.

تنبغ ، تبجي [illegible] — [illegible] 41

ڤنتبه Penabah. Een dorscher.
Een vlegel. dorschvlegel.
Zyl. [illegible]

كاتس ڤنتبه Een vlegel daar men
katoen mede klopt.

تبجي Toby.

تبجين Tabina. Hij was alleen
over op uit, hij behartigde dat
alleen. *[illegible]*

تبيغ Tabie. Zie تابغ.
تبيغش ibid.

تبير Tabir. over تابير [illegible]

تبغ Tabang. تابغ Afhouwen, כָרַת, גָדַע.
afkappen, kappen, omkappen,
[illegible] om te [illegible],
takken snoeien, afhouwen,
S. S. 237. 280. omhakken.
[ماركاتس ڤغ يسراين كيت داقت
S. S. 237. etc. تبغ
[illegible] [illegible]]

كايو تبغ Hout kappen. [Tabang ampat pohon kapur. Vier stuks kampherboomen kappen

منتبغ Omverre-hakken. af-
-houwen, afkappen.

منتبغ [illegible] Een bosch omkap-
-pen, om 't daarland van te ma-
-ken. S. S. 37.

دتبغ Omverre gehakt worden.
J. P. 106.

دتبغكن ibid. M. 331.

تبغكن Tabangkan. [illegible]
Tabangkan pohon. Den boom afhouwen [illegible]. 4:14, 13.

تبغن Eene houthakkerij in
't bosch. S. S. 36.
Een blok daar men in [illegible] تبغ

تبغ *Tabèng.* Voorbijten, voorloven. *atskq*
قروس

قبغ *Tabing.* De opstaande kanten van een rivier-hoofd, ook van een kina-stelden. S. S. 106.

تت •

تتارب *Tatarob.* تتارق *Tatarop.* Jav. *Cabane*, hutte, *tente*, bovenhutte van kadjang, ook van bamboes en planken.

تتارغ *Tatarag.* Stoten — struikelen met den voet.

تتاڤي *Tatapi.* dies, doch, echter, maar. S. S. p. 162. Men. MM. 56. I. P. 10.

تتاڤن *Tatapan.* i. q. تتڤن S. S. 60. ing.

برتتاڤن S. S. 111. op een tafel staan.

تتبوهن *Tatabohan.* een gereedschap waarop men slaat en speelt. Een speeltuig van een kleine gong.

تتر *Tatar.* de naam van zeker kruid. onbek.

تترد *Tatarol'*

تتس *Tatas.* afkappen, doorbreken, doorgraven. S. S. p. 110. door, doorheen, open, daar men door kan. *Tatas, menatas, tatasij, menatasij,* *rätnaki*

تتا bagehi

تتقّ . تتق . تتقَى

Trimah. in een huis breken.
tatas kulit, 't vel is door (van 't vallen)
مىتتس

تتق مىتتق dieren kappen.

—— Een gat in de muur
kappen.

دتتس afgekapt worden.
Doorbreken. T. S. 86.

تتتس Doorbreker.

تتتاس تتاس Breß, Doorbre-
king, open weg die men mag
scheren en begaan kan. Bin. 1st. 75.

تتق

تتق Tetakh. Hikkent. T. 151.
houwen, kloven, kappen,
afhouwen, afkappen, van zich af-
slaan.
Een houwer, kapper. T. L. 110. Bhz
25. 56.
Kap, houw. T. S. 21.

ب تتق vechten. h. T. 203.

مىتتق houwen, kappen. T. L. 21.
T. L. 97. 1. T. 330.

مىتتق ... eene tente opslaan.

دتتق houwen, kappen. T. L. 90. 102.

Detatakhaja tiggen houwen & Dij-
hakken de handen van kinderen
af. 1. T. 36.

بتتقى Afslaan, vechten.
... T. S. 149.

Bertatakhkhan gala tjintjie tijh
'uri patang' vechten met kaarten
zakels, stijhances tegens. 1. S. 4.

1462. تتم ؛ تتك . صفحة

— Berdatan heuvel vechten kappen, met den degen vechten. S.S.12. 1.P. 90. 98 200.

منتتكن ?.

menatakhkan pedāng

——— belah duwa. in twee stukken kappen. S.S.150.

Detatakhkan. ?. 1.P. 91.

تتكال Tatkāla. Als, wanneer. S.S.4. Malp. 91. Toen S.S.15. toestaple S.S.2. in dien tijd M.R.43. Hoe, hoedanig. 1.P.90.

Tatkāla ītu. Dan, als dan, als toen M.R.320.

تتل Tatal. of تاتل tātal.

تتل Tatal. Dicht. Stevig stijf en dicht kip (als Gaarnat.)

تتمبس Tatambas. Een overval van stickte, kuur, stijfheid. Kattemuiran.

كارن چاديى تتمبس چاتم سكالت

Helen kreeg hij een overval, en wierd ziek.

تتمبن Tatamban. Een tatombun. q.v.

تتمبن Tatomban. Een tatombun. De tunica daar het kind in 't moeders lijf in besloten ligt.

2. تتبقن Tatampan. Een pinang bekken. S.S.103. (van goud of silver)

Deksel.

Deksel van een schenk of confituur bakje.

Sluier of doek die men over een schotel legt om iets te bedekken. S.S.93. Lepel van kolkie volgens M.

1 تتمبو **Tutombun**. Een vierkante doos van bladeren gemaakt. I.P. 160 ff. 191, 194. *Tatamban*.

تتوبن **Tatuban**. v. q. تتمبن.

تته **Tatah**. zie تاته بر تتهکن v. b.

2 تتيلڠ **Tatileng**. scheef krom. Stem hals. *Tatefling* Guin. stemhals, stijfhals.

1 تتيڤ٢ **Tatippetipp**. *Tatipp* 2.

تتڤ **Tatap**. aanblijven, beklijven, zich bevestigen, bestaan, blijven, bestendig blijven. M.R. 245. M.M. 120 duurzaam, vast staan M.M. 18. vast zijn M.M. m 138. vast maken, bevestigen, Ovh. 60. een vaste woning hebben. duurzaam, gebruiksaam, gehard, geestadig, gewis. bevestigd, standvastig, vast. gerust, stil. M.R. 220.

Tatap pada barâtu tempat. aan eene plaats vast zijn, gedurig blijven. M.R. 50.

جکلو تتڤ جو راج اتس ڤکرجاانڽ توان مرکيدڤ راج داخر Indien de Koning aan het werk vast blijft kunnen, zoo zal de Koning hier namaals in 't zalig kunnen. Ovh. 60.

تتڤ بردير تتڤ vast staan. S.S. 100.

تتڤ توبه Een kleed dat de koning om 't lijf windt, na het baden, en doet daarna weder andere kleederen aan. S.S. 25.

تتڤ هات gerust van gemoed. M.R. 220. E.T.M. [illegible]. goedsmoeds zijn M.R. 186. 245. E.P. 66.

Dengan tetap katinja. met gerustheid. M.R. 125.

تتڤ اکل een stijf- vast besluit.

ممتتڤ aanmoedigen, aanwakkeren, gerust stellen.

gerust stellen, zich bruisten. Ibk. 22.

Portatap hatinja. Gerust – welgeleed – gemoedt – goedsmoedig zijn. I.P. 366. C.T.M. 1746. geduld hebben – nemen.

Portatap Dorinja pada. Ergens vast op gaan.

[illegible]. [illegible]. [illegible] bevestigen, vaststellen, hart – moed geven.

[illegible] [illegible] de religie vaststellen.

[illegible] mm. id.

[illegible] bestellen, bevestigen, versterken, opschikken, in orde leggen. (van een prei – blad enz.) Sl. fol. 7.

Menatapij agama Islam. de Roomsche religie bevestigen – versterken. S. J. 45.

[illegible] Anker, bestendigheid, duurzaamheid, gestadigheid, bevestiging of versterking, bekrachtiging van moed. C.T.M. 033. 040. versterking, vertroosting. C.T.M. 080. 2354. 2357.

[illegible] bevestigen.

[illegible] aanmoediging, aanwakkering, bestendiging, bevestiging.

[illegible]

[illegible] Tetrattad. 288. 2.

تثليث Tatslits. zie ثلث

تج

تجارة Tidjâret. Ar. M. 1072.
koopmanschap.
koopmanschap doen.

تجريب Tadjrîb. zie جرب

تجربة ibid.

تجلوق Tadjaluwakh. Geluid dat voor 't braken gaat

تجلي Tadjaly. Ar. L.G. 520.
verschijnen met glans, blinkend.
K.S.T. v. Whiz. LXII. 783. 1703.
Eene klare en naakte openbaring [verschijning] eene Straling gelijk als God zich openbaart aan den mensch.

تحيته Tadjîtah. foute Arab. تحية
Eene groetenis M. 164.
Eene zegenspreking in 't einde van 't gebed, benedictie, een zegenwensch mede men iemand eert.

تجغكل Tadjenggol. rechtuitsteken, vooruitsteken

تح

تحت Tahhta. Ar. Beneden. MM. 2.

تحريف Tahhrîf. zie حرف

تحشش Tahhasus. M.R. 394.

تحقيق

تحقيق *Tahhhikh.* zie حق.

تحليل *Tahhlil.* P. T. 25.

تحمّل *Tahhamul.* Ar. M. 199.
Lijdzaamheid [1 Tim. 6:11]

تحميد *Tahhmid.* Ar. L. G. zie حمد.

تحيّة *Tahhijat.* E. T. L. 20.

Tahhijati-'lwudluw. M. R. 444.

تخ .

تخت *Tachta.* Ar. en Pers. L. G. 372
Een troon. S. T. 6. Ulh. 59.
C. T. M. 915. 953.

تخت كرجاان Koninglijke troon.
S. L. 4. 93. I. B. 7. 21. 256. I. P. 94. Spll. 31.
Maj. 7. Ulh. 10.

تخليق *Tachlikh.* Ar. *menkjadikan* Mal.
Scheppen. M. M. 4.

تخيّل *Tachajul.* Bijgeloof. bijgelovigheid.

تد .

تدق *Tadakh.* Nederstellen, nederzetten, *ontof*
ملدقكن كتلاه سبواه L. S. 130. Alend
exemplar kitab ملدقكن

تدة

تدح

3\. تده **Tedoh.** adj. Stil, kalm, gerust. Subst. Luwte, schaduwe. Wb. 86. C.M. gr. 487. 1846. Id. bedaard worden, schuilen, stil worden.

Tedoh sakâli s. Doodstil.

تدهله

Hudjan tedohlah. De regen hield op. I.L.H. I.P. 295.

'Angin pawn tedohlah. De wind hield op, ging liggen, werd stille. I.S. II. I.P. 315.

Maka ribut pawn tedohlah. En de storm hield op. S.S. 29.

تده دباوه تڠݢل Onder een vlagge schuilen.

برتده

برتده درڤد لله Zich van de vermoeidheid uitrusten. Wb. 40, 51

تمڤت برتده Een schuilplaats voor den wind en regen.

ترتدهكن . تدهكن gerust stellen.

ڤنده Beschutting, stilte.

/ تديني **Tadini.** zamengest: uit تاد en ايني De even voorgaande, gisteren (nacht)

تدڠ **Tadong.** Een zeer giftige slang. Zwart van verwe, ook rood, die de menschen volgt. Adder. basiliskus. اولر

1\. تدروج **Tadrudj.** Ar. L.G. 373. pl. تداريج Tadâridj. تدرو Pers. Fazant. faisant. phasianus.

تذ

تذ

تذرو **Tadzrau**. Pers. i.q. تذرج Ar. L.G. 372. Fazant.

تذكرات **Tadzkirât**. تذكرة **Tadzkirat**. Gedachtenis, gedenkschrift, gedenkteeken.

kitâb tadzkirât. aanteekenboek Chroniek

تر

تر **Ter**.

Wordt voor een werkwoord gesteld, in de beteekenis van de lijdende vervoeging, als

بوة doen. ترببوة gedaan, gedaan worden

هنتي staken, ترهنتي gestaakt. M. 126.

ترسوت M. 129, 204.

ترسوك Werndl. 127.

ترانياي M. Gr. 140. CTM. 2020.

ترقندغ Werndl. 120.

Voor een bijvoegelijk woord drukt het uit den hoogsten trap van iets, als beteekent zoo veel als **allen**, **alder**, in de beteekenisse daar de woorden **van alle** of der Maleische woorden **'âmat**, **tâlu**, **lebêh**, waar voor het verhooging ook wel gesteld wordt, als

لبه meer. ترلبه allermeest.

اقام goed. ترادام allerbest

Terbâjik, **'âmat bâjik**, **terlâlu bâjik**, zeer treffelijk.

terutâma. Allerbest.

terbôdokh. ãmat bôdokh. terlâlu bôdokh. Allerbotst.

Terhina, terkitjil. Allergeringste, allerslechtste.

تر Tara. ترا Tarâ. Inscriptie, opschrift. M. 407.
Drukken, bedrukken, graveren, Boeken drukken. intje Ismael.

ترا متري de inscriptie van 't Signet. M. 275, 276.

دبچاڽ ترانڽ ڤد باتو ايت
Hij las dat opschrift op dien steen.

ترا بوبه Schriften drukken, gelijk men de boeken doet.

[illegible] ترا [illegible]

برترا gemunt.

Tarâ-menarâ kitâb. Drukken, boekdrukken.

Tarâ. menarâ-tarâkan-menarâkan kitâb. Afdrukken.

ڤنترا opschrift. L.S. 63.
[Drukker.]
Penarâ kitâb. Drukker, boekdrukker.

كترانن
khartas katarâan. Drukpapier.

ڤترانن Druk, drukkerij.

تراتق Tarâtakh. Hutte, tente, tabernakel, een besloten plaats van مخاو en Cârlo, als eene tente besloten, [illegible]

Stylen. Ilk. 216. CTM. 2482.

تراتجي **Taratji.** [zeker bloem die in 't water groeit]

بوغ تراتجي Taratji bloemen.

تراجو **Taradju.** Schaal. balans. gewigt. CTM. 207. 2737.

داون تراجو De bladeren van een balans.

[تراجو forsan liyhē ipse تراجو, potius con-verrentie forma tiknam ?]

تراجغ **Teradjang.** Trappen. treden, schoppen met de voorste voeten. تراجغ

Met een trap schoppen, aanvallen, be-rgen aan lopen.

Met de vlucht voorbij passeren.

تراجغ **teradjang, terandjang.** onbee.

تراجغ **teradjang** منراجغ **manerandjang** ...d.

ترنجيل **Terintjeli.** ...

تراويح **Tarawihh.** Ar. M. 239. S.S. 65. reukwerk aansteken.

تربيت **Terbit.** Afkomen, borrelen, opborrelen, opgaan MM. 76. opkomen, uitkomen, voort-komen MM. 156. LP. 46. uitvloeien, uitgaan. Ilk. 33. CTM. 209. ex. ub. LP. 46. uitspruiten.

Bûlan terbit. De maan gaat op. Ilk. 27.

Bûlan pun terbitlah tjahajânja seperti siang. De maan kwam op en werd zoo ligt als dag. LP. 236.

Matahârij baharu terbit. [De zon is opgegaan] LP. 231.

Matahârij terbit deri tinggi langit. De zon kwam boven den horizon. LP. 227.

'âjer terbit dibûmi. 't water spruit uit de aarde. CTM. 2082.

Maka tjahâja terbit deri pada kapalânja. En daar kwam een licht voort van zijn hoofd. [Zijn hoofd gaf een glans van licht] LP. 20. Maka ...

Maka terbit rompot deri kapâla burong itu. Er kwam een grasje uit (van) het hoofd van dien vogel. B.D. 14.

Maka terbitlah deri pada segala ang-gautânja peloh. Dat uit alle lijne leden 't zweet uitvloeide. AR. 76.

Nâjik bukit, turon bukit, masokh rimba terbit rimba. Hij ging berg op berg af, hij ging bosch in bosch uit. I.P. 26.

Masokh hutan terbit hutan. Bosch in bosch uit. B.D. 21.

Masokh hutan, kaluwar hutan, masokh rimba, terbit rimba. I.P. 25.

Masokh pâdang terbit pâdang, masokh rimba terbit rimba belantâra. Dal in dal uit enz. I.P. 25.

Masokh hutan, terbit hutan, masokh pâdang, terbit pâdang. I.P. 25.

منربيتكن

Menerbitkan dârah. bloed uitstorten, -gieten.

تربيت Terbit. of terbuk. Rimbu. Houtene nagelen die men in balken slaat, gelijk dat alleen in planken geslagen worden.
Pâsakh.

تربس Tarbis. Dam-Dijk.

Tarbis, menarbis. Een dam leggen, dam-men, dijken.

Menagârij dengan tarbis. Bedijken.
Dijken.

تربن Terban. uitvallen, uitkalven. onbek.
I.P. 137.

ترب

ترڠ **Terbang.** vliegen. S.S. 10. 120. I.E. 9. 122.
ترڠ i. q. ...

Dibâwa terbang.

Lârah terbang. Duizendeel, dag. S.S. 117. 10.

Terbangnja tinggi. Hij vliegt hoog. I.P. 53.

برترڠ vliegende, vliegen.
[بترترڠ betterbang]

ترباڠن wegvliegen. weggevlogen.

برترباڠن S.S. 91. بترباڠن I.P. 32. Mm. 72.
vliegen, heenen vliegen.

Bâhit ini terterbângan. Deze berg is weg-gevlogen.

Dulî baterbângan hâdara. 't Stof vloog in de lucht. I.P. 89.

ترباڠكن wegvoeren. I.P. 102.

Nistjâja kubûrah terbangkan kamhâma ...kepada ângin. voorwaar Ik zal uw karbeel in de lucht doen vliegen. I.S. 0.

منترباڠكن id. I.P. 102. 105.

دترباڠكن met een vlucht weggevoerd worden I.S. 37. I.P. 122. M. 95. weggevoeren. M. 79.

ترباڠ٢ن **Terbangpan.** vliegende dieren. gevogelte.

ترتاو **Tertâwa.** Lacchen. I.P. 0. M. 87. 378. S.S. 159. Ch. 25. C.T.M. 860. 2225.
gelach.

ترتاو بلق٢ Harde lacchen.
ترتاو بلق٢ كماتين٢ن sich dood lacchen.
ترتاو ... in 't verborgen lacchen in zijn vuist lacchen. *Djâgentah ...*

Djângan lah tertâwa djuga, tjâda baïjik kenatijannja. Lach maar niet 't is achter na niet goed. I.P. 193.

ترتاو۲ gedurig lacchen. M.R. 443.

Dengan tertâwa p. al lacchende M.R. 206.

ترتواكن Belacchen, uitlacchen, bespotten. Den. Denguig steken S.S. 96. C.T.M. 2745. 2746.

Djângan ipulah detertawakan. Belach het niet. [Lach er niet om] I.S. 37.

ترتوان Belacching, bespotting, gelach.

ڤترتوان

کترتوان Belacchelijk, bespottelijk.

ڤترتواكن Doen lacchen. C.T.M. 2429.

ترتيب Tartib. Ar. L.G. aanbighed orde, cirel, staat geregeldheid, beleefdheid, zedigheid, fatsoen. ... S.S. 53, 54. Bespot. 53. genaaner ... aardig, beleefd, beschaft [beschaafd] geestig, geestigh, gemanierd, gematigd, manierlijk, zedig.

Pauoh tartib. Beleefd.

ترجل Tardjal. [Schuins, steil] Schuinsheid, steilte (van een bolwerk) S.S. 173. kpl. ترجل چورم I.M.

مك برجالنله مريكيت كقد تمڤت ايت هڠكڤ داتڠله كقد جالن يڠ ترجل لاڬي چورڠ تيدالـه ... داڤت دبواه كـود برجالن

Bale

Ende zijlieden trokken naar de plaats heen, tot dat zij kwamen aan een steilen weg, niet kunnende hunne paarden daar heen voeren. Ohz. 210.

ترجن **Terdjun.** Afspringen. L.L. 96. 97. Afs. [illegible] • Storten, afstijgen, afvallen. nederstorten, van boven neder springen. S. S. 137. 146. 262.
nederstorting.
een waterval.

ترجن در اتس كود van 't paard springen. [afstijgen] KDT. LP. 36.

شهدان مك ايڤ ترجن در اتس انت storts sprong hij van den hemel af. Ohz. 300.

ترجن در كوت van de wallen springen.

اد يڠ لاري ترجن كاءير sommige liepen en sprongen in 't water.

ترجن قراويڠ naar beneden springen.

ترجنكن Afschoppen, afstooten, afstoten, afwerpen. bespringen, tegen 't lijf aanspringen.

Deterdjunken. Besprongen worden. S. S. 58.

ڤترجونن Afstorten, afspringen. S. S. 117. te neder storten LP. 241. 294. CTM. 1445. 2067. Afvallen. opgedw. [illegible]

كترجونن **Keterdjunan.** Afvalling.

ڤڠترجونن Afwerping.

[illegible]

ترجع

Terdjun deri ātas kaledej. van den ezel afspringen. Jos. 15: 18 Richt. 1: 14.

مڠترجونكن Menerdjunkan καταχρημνίζω. afwerpen, afstorten. Luk. 4: 29.

Menerdjunkan dirinja. zich zelven ἀπορρίπτω. afwerpen – neerstorten. Hand. 27: 43.

Baterdjūnanlah saganap kāwan sapandjang tardjal kadālam tāsik. De geheele kudde stortte van de steilte af in het meer. Matt. 8: 32. Mark. 5: 13. Luk. 8: 33.

Baterdjūnanlah ija deri ātas onta Gen. 24: 64. – deri ātas gedāti 2 Kon. 5: 21. Hij viel van den kemel – van den wagen af.

ترجغ Tardjang. Afschoppen, schoppen met den voet stoten ترآجغ.

دترجغكن geschopt worden.

[كترجاڠن
بيك ترجاڠن]

ترزيق Tarzîkh. zie رزق.

ترس Taras. 't hart van 't hout, wanneer het hard is. wordende het, wanneer het zacht is امفولور of [illegible] genoemd. كوبل spint.

ترس Turis. door S. S. 12. 15. door heen, S. S. 10. Lijst gemakkelijk om te volbrengen. C.S.M. 2085.

Doorbreken S. S. 75. doorbijten, doordringen, doorgaan, doorgeraken, doorgraven, doorraken, doorsteken enz. recht toe recht aan gaan. S. S. 120. 57.

ترس جالن: recht toe recht aan gaan. S. S. 74.

ترس [illegible] Doorgraven.

Turis lâlu kabâwah. recht toe naar beneden. S. S. 65.

Kena dadânja, dari pada dadânja turis kabalakangnja. Zijne borst treffen, en van zijne borst door tot op den rugge. S. S. 10.

ترس ترغ Turis tarang. Bescheidenlijk, bevattelijk, blotelijk, eenvoudig eigenlijk, grondig, duidelijk

duidelijk, klaar en ook, door en door.

مترس، ترسكن doorboren, doorjagen.

ترس مترس door en door, doorheen. L. T. 72.

ترسن Doorgang. [vide تروسن]

ترسول Terasûla. Tarsûla, Ar. Een driebandig geweer.

ترتيب Tartêf. Een steen enz. op de handen wrijven om die zwart te maken. Tarûsj, koperrood.

ترفيع Tarfîe. Ar. opneming.

ترك Tarka. gissen, raden. C. T. M. 2248.

كن تركا dy heeft 't geraden.

سالو تركا hy heeft niet geraden.

منرك

menarka banjakhaja. raden hoeveel.

ترك Raadsel.

تركان raadsel. duistere rede.

ترك Turk Ar. L. G. 279. Een Turk. Ohn. 46. 576. Türkish.

Bahâsa Turki. Turksche taal. M. R. 193.

تركستان Turkistân. Een landschap der Turken L. S. 7.

تركش Tarkaś. Pers. Mälg. Een pijlkoker. L. 2081

I.P. 207. 244. 245.
تركش Terkab. I.P. 246. 247. 239.

ترككه Terkokh. en
ترككه Terkoko } ... met de hoornen stoten. • Terkokh. I.M.

تركم Terkam. grijpen, vatten met den bek, als een roof-vogel, ook met een sprong iets grijpen, met de vlucht als der arend. D. 86. 70.
van een olefant. I.P. 70.

منركم D. aangrijpen. I.P. 84.
دتركم D. I.P. 70.

Menarkam rampadan. Een roof grijpen. Jes. 5: 29.

2 تركف Terkap. i.q. تركك en تركف met de hoornen stoten.
Terkokh. I.M.

منركف D.

تركفكن bokken of rammen doen vechten.

1 تركن Terkan. Schreeuwen, roepen. I.P. 372.

ترم Taram. met den voet stampen en stoten op den grond—aarde. C.T.M. 2001.
L.T. 202. Kankay in (t) vechten.

ترماس Termâsa. [van de sinah ...] ... D. D. ...
uitspanning, tijdverdrijf.
vermaak hebben—nemen. D. 176. 107.
L.S. p. 10. 99. C.T.M. 1675. 1011. 2171. 2492.
vrolijk zijn, zich verlustigen.

ترمفك Terompa. et pro ... terûpa.
Zolen, zonder overleer, die aan de voeten gebonden worden.

ترمفوغ Terompong. wateraspook. ...

ترم Taram. Sterk drinken—drukken als men zijn genoeg heeft, of sterven tal. C.T.M. 2070.
ترتم

ترنتم **Terontom**. zeker bloem, zeebloem.

ترنتغ **Terontong**. d. p. ترنتم S. S. 20. daar deze beide woorden gevonden worden.

ترانجل **Terôntjelp**. krikken. slapen.

ترانجلم **Ctile**. slapen al krikkende.

ترقدق **Terandakh**. Een hout met lange bla=deren of riet enz. *onbek.*

ترنغ **Ternong**. Een potje zonder oren, een steendekseltje daar men uit drinkt. *onbek.*

تروبو **Terûbuw**. kuit van visch. grom. caviaard.
[*telôr ikan*]

تروح **Terôkh**. Spirake.

تروسن **Terûsan**. Een sproeit van een rivier; een inwijk van 't water; lijde daar 't water doorgebroken is, eene doorboring van 't water.
[Dit zal تروسن *terûsan* moeten zijn van تروس *terûs*.]

ترويبي **Turûbij**. Koperrood. ترويبي

2 (ترون **Terûna**. Een jongeling. jonkman ...

(تروڤ **Terûpe**. d. i. ترمڤ.

تروڤغ **Terûpong**. *tarawpong*. Een pijp als een orgelpijp. [*Pelêwôngan*, blaaspijp in t. b. om 't vuur aan te blazen.
Blaaspijp. *verrekijker*.
[een Roeper]

ترح **Tarah.** die boven
blz. II. 122.
ترة of ترح

ترب **Tarej.** **tārej.** glad, effen, stijf
als een gespannen touw.
effen als een huid zonder rimpels.

تريتق **Taritikh.** ~~Motte~~ Mosch dat aan
koraalsteen enz. groeit.
Mosselen, die aan de schepen groeien.
onbeas.

تاريخ **Tarich.** Almanach.

تريدا **Torida.** Eene vrouw die in 't ver=
=tellen van historien ervaren is.
onbeas.

تريق **Tarijakh.** nom. & Zb.
Balken, blaeren, bleeten, briesschen,
bilderen, geschrei - geschreeuw ma-
=ken, roepen, schreeuwen.

geblaat, gejammer, geluid, geraas, geroep,
gerucht, geschreeuw, getier.
C.T.M. 1903. 2200. 2563.

[illegible] [volgens prontoedrucks] **betenijak**]

[illegible] blaeren. I.P. 15.

[illegible] Briesching, gejammer,
gekrijsch, gekrijst. geroep. enz.

ترم **Tarima.** aannemen. M. 102. C.T.M. 881.
1392. 1st. 39. 60. Begrijpen,
beuren, ontfangen S.S. 222.
aanvaarden, gebruiken, genieten.
aannemen voor goed en aangenaam opne=
=men, en lijden. C.T.M. 1906. goedkeu=
=ren. I.S. 35.
aannemen, te vrede zijn S.S. 222.
toelaten. S.S. 231.
ontfangen, kwanger worden. C.T.M. 1464.
[illegible]

440. ترچ • ترم • تريم • ترمغ

منريم aannemen. Ml. 17. 200. M. 101, 302.
krijgen. M. 101. begrijpen M. 389.

Deterîma. behaaglijk zijn. S. L. 213.
Ml. 10. aannemen. M. 01. S. L. 002.

Menerîma kabenâran. de waarheid uithalen. M. 371.

منريم Aanvaarder. [Aannemer

ڤنريماءن aanneming, aanvaarding, ont-
fanging. C. T. M. 129.

[illegible] تريم Terîma kâseh. De gunst
liefde, genegenheid aannemen en erkennen.
Danken, bedanken, dankbaar zijn aan
iemand, of dankelijk [in danks] iets aan-
nemen.

[Extract uit eenen brief van den Predic. Werndly aan de Synode van N. Holl. d. 25 Mai 1697. Wanneer in de [zoo]genoemde hooge taal gesproken wordt van God te danken, zoo gebruiken zij [de voorstanders van het hoog Maleitsch] daar toe zodanig eene manier van spreken, die zoo veel beteekent, als iemands geschenk met genegenheid tot hem aan te nemen. Wanneer deze inlanders iemand voor de grooten, ... iets van haar te zoeken, is het bij haar eene gewoonte, niet anders als met een geschenk daar te verschijnen; wanneer dat geschenk wordt aangenomen, is het een teeken dat men in haar gunst en wel bij haar staat, en zij hem gunstig zijn, en dan zijn de grooten gewoon te zeggen: ik neem uw geschenk aan. Dat is zoo veel alsof zij zeiden: gij staat wel bij mij; ik ben u genegen. Zoo doet men dan in die hooge Maleische taal de gelovigen spreken, zoo doet men haar zeggen, dat God wel bij haar staat, en zij hem gunstig zijn.] [De volgende phrases schijnen de voorstanders van 't hoog Maleisch te rechtvaardigen.]

[illegible] [illegible] تريم کاسه [illegible] God danken, of Gode
dankbaar zijn wegens de gunst (T. M. 491, 1000
الله [illegible] د کاسه تريم van God danken,
liefde gunst aannemen en erkennen.

Jang tâhu terîma kâseh. Dankbaar.

ترڠ Terâng. Licht, helder. (T. M. gen. 1507. 2105.
Licht.

Peñerimâän bingkise. Aanneming van geschenken. 2 Chron. 19:7.

ترڠ • تراڠ • ... • ... • ... 441. 244

Licht. a.d. M. 205. S.S. 15. klaar. C.T.M. 2407. helder, doorluchtig. Elicht.

Taràng bûlan. Lichte maan. S.S. 106.

Terlâlu taràng hâti baginda. 't hart van zijne majesteit was zeer Elicht. S.S. 110.

Sopâja taràng hâti hamba. Op dat ons hart Elicht worde. I.P. 126.

Maka djâdi taranglah. En 't wierd licht. I.P. 251.

منراڠكن Elichten. S.S. 1. M. 22.

منراڠي d. M. 330, 334. 390.

Menerangÿ Allah Taxalij kirânja mâta hâti. De A.G. Elichte 'toog van het hart. K.T.T. 2.

[ترڠكجر Terangkejra. Palissaden, Stormpalen, Staketsel van dunne palen.]

ترڠڤاتي Terangpâti. Jav. Behangsel. Een soort van behangsels, tapijten daar men de kamers mee behangt.

ترڤ Terpa. met de kris op iem: aanvallen, om hem te doorsteken. S.S. 99.

منرڤ d. aanvallen.

ترڤ Besprongen worden, bespringen. S.S. 99. Pasl. 89. 43.

ترڤن Aanval.

ترڤ Tarap, terap. opplakken (watsch op papier.)

منراڤ I.P. 373. M. kleederen naaien, item met plaatjens ... ... trekken

stekken

تتراڤن امس Kraatgoud.

تتراڤن كرس een plaat die aan een kris boven aangelijmd is. K.P. v. L.I.60.

ترڤة Terpah. een kleed, naar amands lichaam nebe bevonden wordt. arbes.

تڠ

تس

تسبيح Tasbîhh. zie سبح. zu … zu bij betaan

تسلسل Tasalsul. Aaneenschakeling. M.M. 85.

تسليم Taslim. zie سلم.

تش

3 تشهد Tasjahhad. E.T.S. 20. (v. شهد)

1 تشريح Tasjrîhh. Anatomia. M.R. 36.

~~تشريح Tasjrîhh.~~

2 تشويش Tasjwisj. verwarren, verwarring. K.D. 29.

تص

[تشديد Tasjdid. Ar. by de Maleiers ook wel [illegible] genaamd, de verdubbelaar, verdubbelingsteeken, van deze gedaante (ـّ) of (v) boven eene letter, die dan als eene dubbele letter moet uitgesproken worden. Zoo dat deze tesjdid overeenkomt met de דָגֵשׁ חָזָק der Hebreeuwen.
De tesjdid kan geplaatst worden boven alle letters, behalven de ا Alif en de niet dubbele letters [illegible]
Heeft voor zich eene korte klinker;
wordt echter ook met een lange klinker en rustende [illegible] gevonden, als in [illegible] Chātsat Deut. 26:10.]

in Goliuzmaeuen.

تص ،

تصديق Tatsdîr. van صدر q.v.

تصديق Tatsdîkh. zie صدق.

تصريف Tatsrîf. Conjugatie, conjugeeren. z. صرف!

تصوير Tatswîr.

تصويركن

Ditatswîrkan. geformeerd worden.

MM. 08.

تع ،

تعالي Taʿâlij. Ar. L.G. 1641. Hoog.
Allerhoogst, Allerhoogste.

الله تعالي De Allerhoogste God

حق تعالي Hhakh taʿâlij.

تعبير Taʿbîr. Explicatio, declaratio.
de somniis. M.
MSpt. 262. p.m. 44. l.o.

تعجّب Taʿadjub. Ar. (5 van عجب)
M. 1104. verwondering.
Zich verwonderen. S. S. 19. 10.
MR. 219. 221. 231. 340.

تعجيب Taʿdjîb. Ar. (2 van عجب)
M. 1103.
verwondering. S. S. 21.

تعجّل Taʿadjul. Ar. L.G. 1500. (5 conj. عجل)
Haasten. D. 2057. 36.

تعريف

تعريف **Taerîf.** Ar. Vertooging. MM. 5. AH. 20.

تعزية **Taeziyat.** Ar. iem. Stroetten over het afsterven, condoleance afleggen. [condoleren]

ستله تعزية اكن Abdulah. p. 300. l. 14.

تعزير **Taezîr.** Arab. L.G. 1571. a عزر reprehendere, corrigere, castigare. Okh. 60.

تعظيم **Taezhim.** grootmaking. an عظم

I.P. 306.

معظم **taezhim.** I.P. 5.

تعظيمكن Grootmaken.

تعلق **Taealokh.** a علق Ar. L.G. 1486. Afhangen, onderworpen — onderdanig zijn. M. 153. L.L. 2, 7, 70, 88, 20 Okh. 5, 10.

Afhankelijk, denkbaar, afhankelijk, onderdanig, onderworpen — geheel. M. 150. Afhankelijkheid [Troniss, wijz.]

Betrekking, oprigtelijkheid. MM. 5, 10. Mangelijk. [onthuis, كداوه kadâwah.]

منعلقكن L.L. 19. iets dicht onderwerpen, onderdanig maken, buigen. ~~L.L. 7. Okh. 90.~~

ترتعلقكن D. L.L. 7. Okh. 90.

تعليم **Taelîm.** catechizatie. catechiseren.

تعليمكن catechiseren.

سقيه تعليم الدين

[تَعْلِيمُ ٱلدِّينْ Taclîmu-ldîn. Catechismus.

[تَعْلِيمُ ٱلدِّينِ ٱلْمَسِيحِيّ Taclîmu-ldîni-lMesîhhij. Christelijke Catechismus

تَعْلِيمُ ٱلتَّحْقِيقْ Taclîmu-tthahhkîkh. Leer der waarheid.]

تَعْيِين Tacjîn. K.J.T. 30. 31. H.F. 40.

Bertac jîn. H.F. 50.

تع

تف

تُفَّاح Tafâhh. Arab. L.G. 305. M. 1276. Appel.

تَفَاخُر Tafâhhar. gloriari inter sese. C.T.M. 2196.

تَفَاوُت Tafâwut. onderscheid. Ar. Câjing. K.N. 10.

تَفْت Taft. Ar. L.G. Armoedig.

تَفَحُّص Tafahhuts. Arab. L.G. 963. Onderzoeking. M.R. 159. Mensk-ring.

تفاحص L.S. 110. 108.

منفاحص onderzoeken. S.T. 107. onderzoeker, opzoeker, mon-sterheeren.

مُفَاحِص D. L.G. 964.

Betafahhuts. onderzoeken. S.T. 108.

تفسير

تفسير **Tafsīr**. Arab. L.G. 990.
uitlegging. M.R. 487. Bupt. 262.

Tafsīr Korān. de uitlegging van Den Korān. M.R. 361.

تفكر **Tafakkur**. Ar. nom. Actionis.
overdenking, bedenking. Utg. 6.
Dub. Dūtten. i.q. تفكّر.

تق ،

تقبير

تقدير **Takdīr**. Ar. L.G. 1062.
besluit. Gods besluit, goddelijk besluit.
M.R. 249. Utg. 12. 26. B.R. 133. B.D. 36.
Bupt. 14. L.L. 23. 65. M.M. 19.
Voorzienigheid.
Beraadslagen.
Dengan takdīr Allah. met Gods hulpe.
L.L. 195. 12. 20. B.D. 36. met Gods be-
stiering. M.R. 347. naar Gods raadbe-
sluit. L.L. 93. 102.

تقديركن **Takdīrkan**. besluiten,
beraadslagen, over iets bepalen, over
iem: iets besluiten. (van God) Utg.
337.

تقديس

تقبيه • تقد • تقي • —

تقديس *Takdīs*. Ar. L.G. 1065. Heiliging.

تقرير *Takrīr*. Bevestiging. M.M. 192.
تقرير كرن Bevestigen. M.M. 192.

تقصير *Takṣīr*. Ar. Violentia. Go.
[illegible]

تقعير *Takṣīr*. Ar. [illegible] L.G. 1912.
Gebrek. M.E. 81. M. 185. 385. Manquement. te kort koming, nalatigheid in den dienst.
Gebrekkelijk.

Te kort komen, in gebreke blijven. M. 100. 106.

Djangan takhsīr orghat. Blijf niet in gebreken. B.D. 7.
Djanganlah kiranja tuan takhsīr
Blijf toch niet in gebreken. M.R. 29.

تقصيركن Nalaten. M. 124.

تقليد *Takhlīd*. inbeelding. M.M. 21.
Mān takhlīd. — taklīdkj. 2.d.

تقي *Takky*. Godlievend. Godvrezend. Godvruchtig.
تقية *takhijah*. Bevreesdheid.
[Godvrezendheid] [Godvruchtigheid]
[Godsvrucht]
تقوى de vreeze Gods.
متقي die God vreest } تقوى die [illegible]

447

تكلف

تكلف [illegible] 100

تكلف [illegible]

20 تكبر دالم تعجب اين جاي شاي ... ٦٧ه M.R.

[illegible]

تكو

تكبير *Takbîr.* كبر zie . 1 . ١٨٠
تكبيرة . تكبّر zie.

تكت *Takat.* door en door stikken met een naalde, als in 't borduren.
سوج تكت borduren met trektonden. Orbeer.

تكل *Takal.* hard, stijf, sterig (linnen).
kâjin takal. dicht geweven.

تكليف *Taklîf.*

~~*Tetakliftan.*~~ opgelegd zijn om te onderschrijven. W.M. 106.

تكن *Takan.* Ako 22.
تكن سڠكيه een haair steken. چيريت

تكن *Takân* drukken, duwen, aandrukken, aanduwen, aandrukken.
1. een springstok, die recht overeinde staat, induwen.
2. figureren, drukken, indrukken, bestreken.
3. in 't harte drukken.
4. Zijn been op eens anders dije zetten en die dan zoo neder drukken.

منكن
Detakân drukken, duwen.

تكنكن D.
منكنكن D.

Detakankan. S.S. 40. 75.

تكوا *Takwâ.*
باج تكوا een rokje met mouwen.
تكوڠ
ك.

Kerdjakanlah itu ikot teladan ini. Maak het naar deze afbeelding. Hd. 7:44. Hebr. 8:5.

تكوم *Takwîm*. Almanach.

Pengârang takwîm. Almanachma-ker.

تكوين *Takwîn*. Ar. Lh. 2082.
Bevel en woord Gods, waar door hij alles maakt, en schept.
de Schepping
making van iets. dat in den tijd het zijn gegeven is. M.M. a.

تكي *Takÿ*

p تكيي *Takÿÿ*. iets uitgeven om te raden, of den kin daar van te schaaren. *orbea.*

p بر تكيي de woorden spellen.

تلا

تلاتق *Talâtakh*. het kruipen der تلتق slangen op d'aarde. *melantjâr.*

تلاتق تلاتق اولر de slang tijgt, of kruipt met den buik langs de aarde.

تلادن *Teladan*. Afbeelding, afbeeldsel, beeld, beeltenis, bewerp, evenbeeld, exemplaar, een boek daar naar schrijft. figuur, form, gedaante, gestalte. Monster, patroon, voorbeeld, voorschrift om na te volgen. Usfat. 21. S.S. 160. P.T.M. 1067. 1402. 2000. 2209. תַּבְנִית Tornes

Menûrut teladan râdja. 't voorbeeld des konings navolgen. M.M.

تلادنكن . منلادنكن Afbeelden, afschaduwen, formeeren.

ترتلادن Een voorbeeldtal, voorschrift om na te volgen in 't zeggen en doen.

تلاني Talâni. een eigen naam.

تلاوة Tilâwat. gebed. bidden.
اجي

برتلاوة bidden.

تلاڤق Talâpakh. de heele voet. in 't genie, 't onderste van den voet. De bal van de hand of van den voet.

تلاݢ Talâga. Een put. MR. 206. 1 Pijp. diepe put. een laag staande water-gracht. MR. 275.

Talâga nâraka. put der helle MR. 199. [helsche poel.]

تلد of تلت Telud. telut. knielen.

برتلد knielen. L.S. 3.
met de voeten onder den aars zitten, met ieder pijp onder zijn dij, knielender wijze [op de hurken] zitten. Ommaf. 79. L.S. 207.

Bertelud kapada râdja knielen voor den koning

تلتق Talatakh. zie تلاڤق

تلور Telôr. Ei. eieren. MR. 50. L.S. 169. I.P. 157.

كولت تلور eier schaal. L.S. 169.

ميره تلور dooier.

ڤوته تلور 't wit van het ei.

... تلور

مڠرم تلور eieren broeden. uitbroeden.

برتلور، بتلور eieren hebben. eieren leggen.

[Kota batelor. Liepen L. steina]

تلق **Talokh.** Baai, bocht, boezem in zee, zeeboezem, golf. inham. S. S. 69

تلق رنتو Baaien en Stranden. S. L. 74. 117. 186. 188.

تلغ **Talàkh.** K.D.P. 72. aanleunen, leunen, met de handen armen enz. ergens op steunen.

برتلغ، تلغكن، برتلغكن D.

برتلغكن دريبان op de schoot van iem. liggen. leunen met de handen.

مڠتلغكن ondersteunen. C.M. 110.

تلكڠ **Talakong.** Een zak, of vrouwe=kleed, in forme als een zak daar mede men 't gehele hoofd en boven lichaam bedekt, & zij in of buiten den vrouw, gelijk der Chineezen vrouwen, op dat zij niet gezien worden. Dit is aan de Djohoreezen eigen.

تليڠ **Telilej.** ontdekt. bloot. naakt.

جلم **Telam.** Matras.

برجلم een matras hebben.

تلن **Talan.** zwelgen, inzwelgen, slikken

Slikken, inslikken, slokken, inslokken, doorslikken, doorzwelgen, opslokken.

تلن opslikken. 1. P. 83.

Hendakh ditalannja. Hij wilde hem opslikken. 1. S. 27.

Nistjaja 'akan ditalannja. Zo verslindt hij mij. 1. P. 74.

برتلن & ترتلن D. C. T. M. 2057.

ملن D. C. T. M. 1126. 1960. 1. P. 72.

تلنتڠ / تلنتڠ — Talantang. achterover — met den buik om hoog liggen. Zie [illegible]

ترتلنتڠ D. achterover.

Djatoh tertalantang. Achterwaarts afvallen.

تلنتڠكن

Talantangkan tangan. De handen vlak open houden. L. S. 199.

ترتلنتڠ met den buik om hoog gelegd worden.

تلنتڠ Talintang. Zie [illegible]

تلنجر Talandjar. buitensporigheid, onmatigheid, onkuischheid, onbetamelijkheid. K. D. 126.

تلنجر Talandjor. al te veel, al te verre uitgerekt.

Terlalu talandjor. [illegible] spreken.

تلنجورکن Onder [illegible] willen [illegible] aan den aankie. [illegible]

تلنجق Talondjokh. De voorste vinger. 1. P. 61.

Menggigit talondjokhnja. Op zijn voorsten vinger bijten. 1. P. 61.

تلنجق

Talandjûwan jag mâna. Ten welken aanzien. in welk opzigt. Dan: 2:41.

تلنجڠ Talandjang. Bloot, naakt. Miss.

ترتلنجڠ Ontbloot. S. T. ed. 13.

تلنجڠكن Ontbloten.

تلنجاڠي Ontbloten. S. S. 97.

كتلنجاڠن Bloothied, naaktheid.

تلنچر Talantjar. uitgelaten. لنچر.

تلو Taluw. een zekere kolour orbek

كتلون Een kolour tusschen rood en wit. orbek

تلو Teluw. Mokk. Drie

تلو سوسن برتڠكڠ Geplaatst drie hoog boven elkanderen.

تلوت Taluto. Jav. vlakken, plekken in een kleed. orbeu.

برتلوت ~~bevlekt, gevlekt zijn~~.

تلوك Taluki. تلوكي Jav. Damast

تلڠكڤ Talangkap. zie تلڠكڤ

تله Telah. Voltooide, afwezig, verleden. S. S. 16. M. 250.

Dit woord wordt op het voorvoegsel Ryd. Signum Perfecti M. T. 38.

برابو als 't is begonnen.

Dija telah Perbowat. hij heeft het gemaakt.

Marsden

45032 • تلغ • تلي • تله • تله •

Merika 'itu telah berlajarlah. Zij waren onder zeil gegaan. L.T. 369.

تله سدق signum Plusquamperfecti. Ukp 61. Gen. 29:1.

Karena merika 'itu telah tidak berbuat ... bij dezen Sulthân 'itu. want het volk het beloofde of gecontracteerd met den Sulthan.

تله ... zoo haast. zoodra etc. S.S. i. L.S. 2. MR. 297.

Setelah 'ija telah besar. Als hij groot geworden was. S.S. 76.

تليله Talilah. ontblood. naakt. bloot lijf. تلي

تلين zie تالين.

تليڠ Telinga. Een oor. MR. 306. 372. 373. ... 137. Oor van een vaasch. kist. pot enz. CJM. 1060.

Telinga hati. De oren van 't hart. MR. 11.

Katakan 'ija p. pada telinga 'orang. Iemand iets in 't oor luisteren. MR. 76.

Berkata pada telinga. ... ibid.

Anting telinga. Lelle van 't oor.

تليڠ داون 't blad - 't lelletje van 't oor.

تليڤق Tallipokh. L.P. 167.

تلڠ Talang. Een gehucht van 5 à 6 huizen in 't gebied van een bosch daar lanie - land is.

تلڠ zie تالڠ makilang. ...

تلڠكي Talangkij. ... overvallen.

تلڠكي Talangkij. Ambassadeur. Koppelaar, die 't huwelijk voor iemand zoekt. 't huwelijk zoeken. Ukp 245. 263.

تلڠكڤ Talangkap. Hat op zijn hielen liggen. تيارڤ

تلڠي

Pelah Madak, was een imperfectum. Gen. 39: i.

تلڠي *Talanggi*. Makelaar. koppelaar van 't huwelijk. 't huwelijk drĳven [Ar.] 239, iem. raakt tot aan den navel. — vervalt. zie تالغ

تلڠكر *Talanggar*. Tegen aan stoten, aandrijven [van لڠكر.

تلف *Talap*. een doos. tabaksdoosje. Een platte kop met een deksel, waar de vrouwen haar olie met wasch in doen. onbeaz.

تلفق *Talepokh* تلوڤق vlekken

تالفق *Tallapokh*. zf. چلفق.

تم .

تمابر *Tamâbor*. gepleckt. gevlakt. Plekken die in orde staan. onbek.

تمابر *Tamabor*. Sterre schijnsel. Vrugt. Co. I flekkeren. flonkeren. Seperti bintang tamâbor. gelijk de Sterren schijnen — flikkeren 1. S. 89.

تمار *Tamâra*. Een soort van vruchten onbeaz.

تماس *Tamâsa*. i.q. تماشا uitspanning, tijdverdrijf, vrolijkheid. vermaak hebben — nemen

ادڠون ...

ادڤون جكلو كيرا تياد اكو ملهراكن فس توهنك نسچاي تمسالها اكو مليهتكن اك
Indien ik immers 't gebod [illegible] Heeren niet [illegible]. [illegible] zoudt gij mij dien een [illegible] aan [illegible].

تماسك **Tamâsuk.**
Tanah Tamâsok ramânja. S. S. 15. 20.

تماسن **Tamâsan.** Actie, bedrijf, een [illegible] van iemand. P. D. 1.

تماشا **Tamâsja.** Pers. [i. q. تماسن]
Uit wandelen gaan om zich wat te ver[-]lustigen, om iets te zien. M. 1880.
ماريله كيت دوا اورڠ برجالن كقلعه دالم تتنامن ايت تماشا Abdullah. 5. 24. 02.

تماعت **Tamâmet.** i. e. تمت.

تمان **Temân.** Arab. L. G.
't eind van eene zaak, volkomen ten einde. S. S. 6.

تمب **Temba.** [water putten, hoosen, schep[-]pen] Balien.
Emmer, putemmer, hoosvat, gieten[-]mer, gieter.
C. T. M. 1010

Tijâda tertemba lâgi. S. S. 20.
— Djûga — — S. S. 29. 't kan toch niet meer uitgehoosd worden.

منمب Putten, hoosen, baleien.
C. T. M. 753.

دڤرتمباكن gepuit - uitgehoosd worden. uithoosfen. S. S. 20.
ڤرتمبا Een uitpuitsel. C. T. M. 2633.
Emmer, enz.

Bewaar[illegible]...

50
67
117

Peūmba-tēmba timbāga. Aker. koperen aker.

زوڠ dic تمبروڠ

تمبو **Tēmbo.** zoo die تمبو.

تمباتو **Tambātu.** De vrucht van de Nipa bomen.

تمبار **Tambāra.** of تمبارو ah تمبرو **Tambēry.** **Tambērah** 2d. **tambaan** G. **onbeen.**

ايكن تمبار Karper.

تمباكو **Tambāko.** Tabak.
Tambakuw. Staat bij Labrosse. p. 127.

تمباهن **Tambāhan.** voorts I.P. 193. Ll. 93. [Transferred van تمبه] te meer, wat meer. [vijfd. vorders]

Tambāhan pūla. Wat meer &c. S.S. 202.

تمباݢ **Timbāga.** Koper. S.S. 101. kopergeld.

تمباݢ ميره rood koper.
كونيڠ — geel koper.
هنچور — gesmolten koper.
سواس — S.S. 20. 214.

Menāra potij dri timbāga. Een koperen beslag van een hest.

Dri boodt باتڠ

تمبت **Tambat.** Beleggen, binden, aanbinden - aanleggen - vastleggen (een beest - schuit enz. - dat het niet weg kan) I.P. 160. 161. Osp. 101.
Binden, verbinden (van hout en steen) Osp. 127.

ترتمبت vastgebonden. aangebonden. Andjing

Kūda ptertambat dan kalēdij ptertambat. Paarden aangebonden en ezels aangebonden. 2 Reg. 7:10

Andjing jang tertambat. Bandhond, Bandrekel.

Maka ada gadjah kenajikan Baginda tertambat pada pohon beringin. Er was de olifant, d'rijbeest van Zijne Majesteit aan een wortelboom vastgebonden. 1. S. 45.

دتمبت vastgebonden worden, aanbinden S.S. 90. 220.

دتمبتڽ كودان Hij bond zijn paard vast. S.S. 150.

منمبت vastbinden, aanbinden.

Tempat menambat kuda. Paardenstal. S.S. 150.

منمبتكن D. S.S. 96. 160. verbinden. AR. 129.

دتمبتكن Stallen. S.S. 160. aanbinden. S.S. 220. 1.P. 220. binden, vastmaken. S.S. 96. 216. 1.P. 160.

منمباتي •

سكل ڤوهون كايو ايت سكليڽ دتمبتيڽ
اوله ڤنمبت اك Aan alle deze boomen bondt hij Brandhouten. S.S. 79.

ڤتمباتن Eerste aanbinding. Stijl-paal, daar de beesten aan gebonden worden. plaats daar men iets bindt. Shah. S.S. 90.

ڤنمبت Een binder. iets daar men mede bindt of vastmaakt.

تمبتن Aanbinding, belegging.
Bertambatan dakin. daar is een muur.

ممبت

تمبر **Tambar.** gedenkstuk, gedenkteeken, oude monumenten.

[illegible] tanken mijn heer 't niet geloofd, zoo zie 't in de monumenten. S. S. 222.

تمبر } [illegible]

تمبس **Tambus.** doorboren, doorgieten (als door een trechter) [illegible].
een trechter.

[illegible] doorbreken, doorboren.

[illegible] [illegible]

[illegible] doorgeboord, doorgebroken worden.

[illegible] een trechter. 35 / 4 / 140

تمبق **Tambakh.** beschoeien een kant van een sloot - kaai uitophalen. [illegible]
Dijk.
Pedestal S. S. 46. van een beeld &M.
[illegible] تمبق een dok - kolk daar men schepen kalefatert.

[illegible]

Telaga* ke de tambakhaja dengan batu derstpada permata. Die put was opgehaald met steenen van juweelen. I.P. 146.

[illegible]

Bertambakhkan permata. pedestalen van juweelen hebben. I.P. 256.

تمبق **Tambokh.** daar niets in den weg is, daar men passeeren kan.
Dijken, schutdijken. Tambak dijk dam.

تمبق **Tombakh.**
Piek. in 't gem: I. S. 12. S. S. 10, 103 en I.P. 245.
Spies. pyl.
mede. niet roede. S. S. 92, 5. 3.5

تمبق تمبق كرن een Rijkspiek - staf. S.L. 6
een ter rechte en een ter slinke zijde S.L. 64.

تمبقكن كركرن بنته met de piek steken.
S.L. 12.

منمبقكن een spies of pijl schieten
S.L. 90.

دتمبق beschoten worden. S.L. 90.

تمبق **Tombakh.** تمبق تمبه تمبق
Stoten, stampen (b.v. een poeder)
Dorschen,
Beuken, bonzen, botsen, brijzelen.
Slaan, kloppen i.q. ئالو Ahnd. 214.

ترتمبق

Bidji jang tertombakh. Gort, grutte.
Beras tertombakh. Gestampte rijst. S.P. 105.

منمبق bonzen, botsen, aanbonzen,
aanbotsen, aanzetten. Stampen
in een mortier.

Ditombakhnja pintoe gerbang itoe dengan
tangannja. hij bonsde met zijne hand op
de poort. I.S. 44.

منمبقكي kloppen. I.P. 58.

Ditombakhkan geklopt worden
I.P. 146. kloppen. I.P. 297.

تمبق Aanzetter, dorscher.

تمبوكن Aanbotsing, aanbonzing,
brijzeling, dorsching, drukking.

تمبق **Tombakh.** Schieten S.S. 20.
(met een roer of geschut.)
S.S. 199 of tombakh.

منمبق aanschieten, afschieten, be-
schieten, schieten.
Ditembakhnja ...

Betimbakkaja deggan marjam. Zig schieten met kanon. S.S. 108.

Menimbakki burong. Een vogel schie-ten.

تمبقس Tambakis. i.q. تمبكس

35
6

210

تمبل Tambal. Even hoog of nevens een zetten.

برتمبل D. S.S. 197. 198. 200.

برتمبلن D. S.S. 157.

دوداق برتمبلن Even hoog nevens malkander zitten. S.S. 30. 76.

تمبل Tambal. eenige lekkerheid die men by het drinken nuttigt. als zuiker by de thee. Eene temperïng onder 't drinken.

تمبل Timbul. opkomen, te voorschijn komen. S.S. 163. 212. I.P. 77. 125. rijzen; oprijzen. S.S. 29. opschie-ten I.P. 330. C.T.M. 1462. 1971. 1667. 2201. 2662. M.R. 290.

منمبولي door opkomen. Byb. vert.

Kapada timbul bulan. Tegen dat de maan schijnt. I.P. 325.

Timbul berguling. zich wente-lende opkomen. S.S. 159.

Maka timbul zakhalaja. Toen kwam zijn glans te voorschijn. D.T.M. 0.

تمبل مجاد [illegible] [illegible] 't goud dat weg of verloren was, kwam te voor-schijn. [voor den dag] C.Msal. 162.

تمبن Tambon. Spot. Hoon. Guin.

تمبون Tambon. vet C.T.M. 1033. [вinnsfa] [illegible]

Tambon ban tanjin. vet en glad. zie opd. as goed het maken. C.T.M. 2766.

ﺗﻤﺐ

ﺗﻤﭙﺖ

ﺗﺮﺗﻤﭙﺖ adt van vleesch, doormest, geil, gemest.

Doormesten, groeien. dik worden

ﻣﻨﺘﻤﭙﺖ S. S. 15.

ﺗﻤﭙﻮﻥ Tambon. een hoop (van aarde, hout enz.)

[illegible]

Tambon tanah. Aardhoop.

ﻣﻨﺘﻤﭙﻮﻥ bij hopen. [illegible] S. S. 12.

Bij hopen leggen. S. S. 12.

Zie een woord voor [illegible]

ﻣﻨﺘﻤﭙﻮﻥ ﺗﺮﺗﻤﭙﻮﻧﻜﻦ ophopen, opeenhoopen.

ﺗﺮﺗﻤﭙﻮﻥ opgehoopt zijn S. S. 42. ophopen. I. P. 37.

ﭬﺘﻤﭙﻮﻧﻦ Mr. v. 19.

Menambon tanah mendjadi salijka.

Zich begraven.

Maka tertambonlah segala 'amal itu seperti bukit, duwa tiga tambonnja. En al dat goed werd opgehoopt als een berg, twee, drie hopen. [illegible]

ﭬﻤﭙﻮﻧﻦ

Penambonan tanah mendjadi salijka.

Begraving.

ﺗﻤﭙﻮ Tombu. zie ﺗﻤﭙﻮ

ﺗﻤﭙﻮ Tambu. ﺗﻤﭙﻮ tambu. zie ﺗﻤﭙﻮ

ﺗﻤﭙﻮﺳﻦ Tambusan. Driehoek

ﺗﻤﭙﻮﺱ zie ﺗﻤﭙﻮﺳﻦ

ﺗﻤﭙﻮﻛﻦ Tambukan. Een hoopen bekken om de handen te wasschen onder 't eten.

ﻛﻤﭙﻮﻛﻦ q. v.

ﺗﻤﭙﻪ Tambah. zie ﺗﻤﭙﻖ

ﺗﻤﭙﻪ Tambah. aangroeien, aanhoopen, aanwassen.

Sebab jika Faldiken bertambah p. waarom
zal 't verder eeuwen? Oer. 4:22.

-wassen, aanlappen, aanmaken, aan-
-voegen, aanleggen, bijdoen, bijvoegen,
toevoegen, vermeerderen, vermenigvuldi-
-gen. MM. 101. LR. 14. 15. CTM. 2332.
L. g. [illegible]

Tambah. bertambah. betambah, ditambah,
-bah.
Tambah tuan ika membuij tabunt. [illegible]

[illegible] Vermeerderd in getal CTM.
2050. 2304. L.L. 101.
toenemen. MM. 132. vermeerderen.
MR. 71. 233. 240. LP. 34.

[illegible] Groter worden, vermeerderen,
toenemen. MR. 149. 434.
aanwassen.
Hati jaja bertambah, kasihnya.
Minne liefde zou toenemen. Sjt. M. 17.

[illegible] Aanmaken, bijdoen, vermeerderen.

[illegible] Een overvloeien, over-
-vloedig doen zijn. CTM. 880, 2473.

[illegible] er meer bijvoegen. MR. 231, 233.
vermeerderen.
Ikha tung tambah. [illegible] to ats ontbreekt mogelijk er bij. L. L. 97.
[illegible] id. MR. 108, 330, 367.

Betambahy. MR. 102. MM. 32. Ld. 5.
[[illegible] [illegible] L. L. [illegible] transfer.]

[illegible] Aanhangsel, aanvoegsel.
Bijstelling, bijvoegsel.

[illegible] Aangroei, aanvoeging, aan-
-was, bijstelling, bijvoeging, bijvoegsel.

[illegible] Tambok. vergoeden, zijne schade tampuw. timbok.
[illegible] herhalen. ontboek.

[illegible] Tombok of [illegible] Temuw
ontmoeten. gevonden ontmoet worden L. L. 75.
Bertombuk. ontmoeten L. L. 99. [illegible]
[illegible] gemeen [of katambuk] [illegible]

Tombok.
Stoten, stampen tot meel.

Tombok. uitspruiten. I.P. 61. Mk. 1.36. Mk. 6.
Groeien. I.P. 100. groeien, wassen, aangroeien. botten, uitbotten, grootworden.
~~ligt hij gewonden, uitwerkende, slips.~~

… D. Mk. 60. 290.

Maka tombok kapalanja sapuloh sabelah
bahunja. I. S. 10.
… Een dikke, waardoor in 't oog uitstekend gewicht als een reptiel.
… tombok-pan. gewas, kruiden aardgewas Mk. 290. uitspruitsels uit de aarde, aardvruchten. gras, grasscheutjes. c. I.II. 109.

Tombok-pan tuparap bumi. de kruiden der geheeler aarde. Mk. 57.

… Groei, groeiing, aangroei.

… Pot, potte.
kinderpotjes, waterpotjes, potjes.

… Potjes die opstaan.

Timbok. …
Een schip opboeien, de planken van de zijden op malkander zetten.
… opboeien.
… opgeboeid worden.

… penimbuhan. denne, denning.

Tamburij. …
… het gehoord vische. onbeen

/ تمبڠ (Tambegrang. het wand van een schip. de hoofdtouwen en stag. onbev.)

تمبيكر Tambikir. تمبيكر een potscherf.

/ منمبيكر menambikar ?.

منمبيكر هكر Een gezwel dat hard is.

/ تمبڠ Tambang. Brengen, bijbrengen, uitbrengen, op den weg brengen gelijk منتر (Ontsl. 180. Dh. 292. GTM. 724.
Vragt. inkomst. de opbreng. Dh. 265. GTM. 720.
منمبڠ لاير. تمبڠ لاير 't zeil bijzetten.

منمبڠ Brengen, uitbrengen. voor vragt overvoeren. L.S. 173.

اورڠ منمبڠ Een Voerman.

Tambangkan of tombangkan of tom-bokkan. L.P. 48.

منمبڠكن of den weg brengen.

دتمبڠكن uitgebragt worden, uitbrengen. L.P. 220.

تمبڠن Vracht vaarder. L.S. 176.

تمبڠن het tolhuis. vracht voor Coorn.

/ تمبڠ Tambang. Jav. ruwde manieren.
تمبڠ لاكو ongeschikt in manieren. onbeschaamd in actie.

/ تمبڠ Tambang. Een goudmijn op de westkust
تمبڠ.

/ تمبڠ Tambang. Aftuimelen, afwerpen, omverre vallen, ternederr vallen, als boomen enz. van den wind omgewaaid. Ontsl. 3. GTM. 1660. 2200. 2303.

تمبڠكن ter neder smijten, omverre-wegwerpen. LP. 20. GTM. 1766. Dh. 20.

[illegible] kippen. doenvallen, ter neder doen storten.

[illegible] het blâr. afwerping (der bla=deren) שַׁלֶּכֶת

[illegible] id.

[illegible] Tombong. 't fundement des lichaams (ochs obstructie. onbeer.)

Pohon tombong. Rambeien, spenen [bambir &c.]

[illegible] Timbang. wegen. I.P. 349.

Modereeren, bedenken, overwegen M.16. C.T.M. 2496.

Gewigt. L.S. ??.

Timbang dalam hati. in 't hart [bij zich zelven] overwegen.

[illegible] van een gewigte met mij leven, van eene waardij. B.K. 48.

[illegible] aandacht.

[illegible] wegen. overwegen. aanmerken, afwegen, bedenken, gedenken. Mzr. 26. M.K. 340.

دتيمبڠي

Detimbângij. gewogen worden. M.M. 70.

دتيمبڠكن

Detimbangkan. wegen. I.P. 349.

تيمبڠن Balans, weegschaal. M.M. 36 Mzr. 46.

Gewigt. gewogen worden. Sbh. ?.

Overweging, raadsbeveling. C.T.M. 2496.

Timbangan zamal. de weegschalen der werken. M.K. 56. [[illegible]]

ڤنيمبڠ Bedenker, overweger.

[illegible] Bedenkelijk.

Pohon katimbangan. bedenkelijkheid.

p. 56 aant. Tractaat kalam. Einde van de rede van d. brief.

تمت **Tamat.** Ar. einde K.S.V. 32. H.3.70.
besluit, eindiging.
einden.

تمامة **Tamâmat.** D.

2 تمجيد **Tamdjîd.** Heerlijkmaking.
van مجد Ar.

تمجيدكن Heerlijkmaken.

1 تمثيل **Tamtsîl.** Ar. Spreekwoord, ge-
-lijkenis, gelijkenis maken.
M.R. 268.
Tamtsîl. M.R. 229, 241, 242, 268.
تمثيلكن
Ditamtsîlkan. Ergeleken worden.
H.H.F. 75.

تمحيد **Tamhhîd.** K.A. 3

تمثيل **Tamtsjîl.** M.R. 108.
[forte D.p.g. **tamtsîl.** q. v.]

تمن **Temân.** Maat, makker, gezelschapsman,
metgezel. M.R. 5, 27, 210, 301, 320. S.S. 12.
gespan, gespeel, genoot, deelgenoot,
collega. Buur, buurman, reisge-
-noot, reisgezel. gast.
(wordt ook gezegd van dieren, bomen enz.)

Tamân kidoel. Bijslaap [bedgenoot]

برتمن Bijstaan.

برتمانن gezelschap houden.

Bertamânan dengan sisoerong. met een
aanspannen, in compagnie doen.

بر تمن دغ Buurschap — gezel-
-schaphouden.

متمانكن gezelschap houden, in gezelschap
nemen — bijnemen. C.T.M. 1873.

Menamâng berkawandjâân. Tot makker in
het rijk aannemen.

هندق منجاديكن ترڤيني ... Maril ... broederschap ... .
Penkuin. 62.

كتماني Gezelschap, Societas.
Gl. M. 425, 1440.

ڤرتماني Aansparing, broederschap, bondschap, compagnie, deelgenootschap, gemeenschap, genootschap, gezelschap. Maatschappij.

Tarime' orang mäsoké pertemanan. een in eene broederschap aannemen.

تمين **Temin.** Beslag, gelijk een ring onder aan de rotting [verband.]
[van een kabo̊dse gåda]

تمن **Tumàn.**
ايكن تمن Een visch bijna gelijk een Jakob Evertz.

تمندڠ **Temandag.** i.p. هندق برجالن ڤرڬي
Die op zijn vertrek staat, die de reis wil aanvaarden. onbeaz

تمڠوڠ **Tamenaung.** منوڠ menongi.
Bij zich zelfs in gedachten - in fantasie zitten.

تمنچل **Tamantjal.** i.p. ملك I.M.
ماريله كيت برلكلك بارڠ سڤولوه بس قرأه
تمنچل كيت الهكن
[Komt laat ons 10 prauwen gereed maken, zoo zullen we overwinnen]

تمو **Temoe.** [Verbind. pfx. tombok, tombuu, get.]
Ontmoeten, bejegenen, tegenkomen, te gemoet komen. l. S. h. D. 20 K. 2. iii.

بر تمو ...

برتمو ontmoeten, tegemoetkomen, bejegenen. S. S. 17. I. P. 41. M. 192.

Tegen elkanderen aangaan, invallen, losgaan. S. S. 12. 184. 81

Vinden. I. P. 57. 362. Bevinden.

Tegenover. K. U. S.

Bertemu dengan. iemand ontmoeten. I. P. 30. M. 170. S. S. 77. 96. tegenkomen het iets overkomt bij. K. S. S. 13. op iemand losgaan. S. S. 2. 101.

Setelah bertemu kedua sahabat itu. Als die twee malkanderen ontmoeten.

Kening yang bertemu betanja. Wenkbrauwen, wenkbrauwen tegen malkanderen aanlopen. M. 373.

Allah ta'ala jang hendak bertemu dengan tuwanhamba. De Allerhoogste God wil U gunstig bejegenen. M. S. b.

برتمو ٢

Hingga bertemu2 lutut djuga. Tot dat de knieën tegen malkanderen aanstoten. S. S. 104.

برتموكن doen ontmoeten.

Bertemukan mataña. Met wegens op malkanderen aanrennen. I. S. 69.

تموكن doen ontmoeten.

ڤرتموكن doen ontmoeten, aanhechten, voor iemand brengen. I. P. 299. [te gerecht voeren]

Dipertemukan. I. P. 108. 210.

Maka tanja dipertemukan baginda dengan dahi... 't voorhoofd des konings tegen het voorhoofd van... S. S. 29.

Didekatnja dengan hal dipertemukannja keduanja

Kakinja tiktahja dengan kakinja tiktahja. Hij zat met beide zijne knieën tegen over de beide knieën van den anderen. Mal. V.

[illegible] Aantreffing, bejegening, toeval, voorval, ontmoeting. eene plaats daar men zich ontmoet.

'Itulah pertemuwan jang 'indah. Dat is een aanmerkelijk voorval.

تميڠ Temijang. Rouw, ruw, scherp. alzoo een blad dat hard of ruw is in 't aantasten. onbeer.

تمڠڬل Tamenggal. [van ڠڬل]

ڠڬل بولن Een halve maan. rebek

تمڠڬه Tamenggoh. uitstel. Tuggoh.

تمڠڬوڠ Tomanggong. Amtman, Drossaard, Hofs baillieuw, Fiskaal. Schout. L. L. 30, 61, 100.

'Apabilah 'orang patut ditangkap dengan Tomanggong menangkap dija. wanneer iemand moet gevat en geboeid worden, zoo vat hem de Tomanggong. L. L. [illegible]

Adat Tomanggong mengator 'orang makan dibalejrawong. 't is de manier van de Tomanggongs de menschen een tafel te plaatsen in de zale. L. L. 61. zie L. L. 61.

Tomanggong mengerahkan segala 'orang bekerdja. De Tomanggong drijft het volk tot werk bijeen. L. L. [illegible]

تمڤ Tampa. 'iets in beide handen dragen eene schenkwatje, brief enz. in beide handen dragen, die een weinig van elkanderen afstaan. ook vermoeden, achterdenken

تيمڤ Timpa. Smeden, slaan, ook ergens tot, aanslaan, aanvallen, drukken, opvallen iets op

[illegible] ... Luk. 6:40.

[illegible]

iets of iets nedervallen, tegens op of tegen vallen, door 't vallen gedrukt worden. ... 1/16 o 99.

... ter neder slaan, kloppen, smeden, dood slaan.

مڠتمڤ درهم geld slaan – munten.

— دينار D. Sj. Man. 18.

— باتو Steen houwen.

منمڤ ايرڠ Smitskolen.

Bûkit pawn dâtang menimpa koeta itu. Een berg kwam op dat kasteel aan vallen. 1.S. 30.

Langit menimpa bûmi. De hemel stort tegen de aarde, 1.S. 20.

Maka beberapa pûloh pohon kâjoe jang terbantoen bahaljan itu menimpa ra'ijat itu. vele honderden boomen die, daar uit den grond gerukt, en die alle sloegen dat volk ter neder. 1.S. 54.

Maka beberapa ra'ijat itu mâti ditimpa kâjoe itu. En er stierf veel volks, zijnde door die boomen ter neder geslagen. 1.S. 54.

Mâti ditimpa bâtu. Door 't vallen van steenen sterven. 1.S. 26.

Ditimpa' oleh kâjoe besar. Door een groot hout ter neder geslagen worden.

ترتمڤ كن Smeden. B.D. 34.

ترتمڤ Gesmeedt of geslagen werk

ڤنمڤ Smid, smeder, muntslager.

تمڤال Tampâla.

تمڤالڠ Huppelen als de jonge bokjes ...

bohjes, wordt ook van menschen, horen ...
gezegd. I.M.

تمڤت **Tampat.** Eene plaats. Bustel. vy. MM.5. M.R. 100. ...

Àka tampat sěgala sěgala tampat, dan tijàda bagìku tampat. Ik ben de plaats der plaatsen, en ik heb geene plaats. H.F. 27.

Pada tampat. in plaatse (B.V.) [van]. M.R. 100. [ter plaatse]

Mŏedjizât berdirij pada tampat feraûn Allah taxâlaj. De wonderwerken staan (zijn) in plaats van 't wonder des Allerhoogsten Gods. MM. 93.

برتمڤت Eene plaats hebben. MM. 2. H.F. 20.

سترتمڤت *Běrsatampat.* op eene plaats zijn. M.R. 96.

كتمڤتن Plaats. H.F. 07.

تومڤت **Tompat.** Dammen, dempen, bedammen, een dam leggen, toedammen. Stoppen (een rivier, gebak.) I.P. 230. C.T.M. 092. 1442. 2146. 2642. a.S. 26. *Pampam*.

1 an ترتومڤت verstopt, toegestopt zijn. I.P. 230. verstopt, opgepropt, vol van volk. I.P. 144. 229. Proles klacht voor tijudering.

ترتومڤتكن D. M.R. 6.

تمڤر **Tampar.** De vlakke hand tegens opleggen, met de vlakke hand slaan. I.F. 6. Dreef.

een Kinnebakslag

tanda

zie ...

تمڤر داد Op de borst slaan met de vlakke hand.
Borstplaat.

برتمڤر
Bertampar dada. Een borstplaat dragen. 1.S.39.

تمڤر klappen – vuistslag – oorvijgen geven S.S.195.

Menampar dadānja. hij sloeg met de handen op de borst. 1P.92.131.99.

Menampar muka'auvrang. iem: een slag in zijn aangezicht geven. 1.S.9.

دتمڤر met de platte hand geslagen worden. 1.S.6.9.

Jang ditampar malku-'lmaut! De Engel des doods slaa hem! 1.S.36.

تمڤر کنتوت Tampar kantut. Eene ziekte in het oog. zoo gen: als of de duivel een klap op 't oog had gegeven.
Kwade – zeere ogen.

+ تمڤورق Tempur. Jav. rijst koepen bij pedir. i.p. Mal. Lempur.

/ تمڤير Tompir. Een hout dat onder gebrand is. gelijk met [illegible]

/ تمڤس Tampas. timpas. vlak

ايرتمڤس Ajer timpas. vlak water. ebbe.

/ تمڤس Tompas. Afsnijden, verstrooien uitroeien [illegible]

uitvreten (van menschen, geslachten, beesten enz.) (T.M. 78, 860, 1781.

ترتمڤس uitgevreten.

تمڤسکن uitvreten enz.

تمڤق **Tampokh.** تمڤق een hand breed.

سڤتمڤق d

تمڤق **Tampokh.** de holle stoel of schede onder aan de pinang of kalappus.

تمڤق **Tompokh.** een hoop als van padij, koorn, in 2 a 3 of meer hopen verdeeld, een gedeelte.

تمڤک **Tampakh.** i. q. تمڤق.

تمڤک **Tampakh.** Jav. de mazelen. papula.

تمڤيک **Tampikh** gejuich, geroep. (in of bij 't ten strijd trekken) B. ig. Bmf. 113. Bh. 24. 116.

volgeschreeuw. S.S. 15. ib. 199.

Tampikh Sorakh. gejuich 1. S. 200.

geschreeuw S. L. 12. 150. 1 P. 203.

van vreugde S. S. 125.

Serta dengan Sorakhnja dan tampikhnja. Met geroep en geschreeuw. 1. P. 32.

برتمڤيک geschreeuw maken. S. L. 127, 137.

1. S. 19. 1 P. 20. 207. 237. 238.

تمڤل **Tampal.** lappen (een kleed, schoenen enz.) [flikken] een lap zetten, pleisteren, plakken, [lasschen] een lap. S. L. 176.

تمڤلکن Lappen.

ترتمڤل Gelapt.

Manakala Huwa akan habistom-
-pas segala satarunja, sa'orang
deri atas muka bumi. Wanneer de
Heer eenen iegelijk der vijanden van
den aardbodem zal afgesneden hebben.
1 Sam. 20:15.

Raxijet tampillah kapadanja. De Schare drong op hem aan. Luk. 5:1.

[illegible Jawi text]

برتمڤل

برتمڤل٢ bij lappen en stukken. C.T.M. 280.

منمڤل

اورڠ منمڤل een lapper.

اورڠ منمڤل كاسوت Schoenlapper.

تمڤلكن , منمڤلكن Lappen, aanlappen, aanlasschen. aanleggen, opleggen.

Menampalkan 'ubat. geneesmiddelen opleggen. B.D. 27.

Detampalkannja 'ubat. Hij applieeerde medicijnen. B.D. 26.

منمڤلي opzetten – plakken.

Detampâlij. S.S. 101.

ڤنمڤلن Aanlassching.

ليڤتڠ

تمڤيل Tampil. aandringen, aanvallen, indringen. S.S. 10. 17, 106. I.S. 25. doorbreken. S.S. 126 invallen als een dol mensch. S.S. 11. 12. C.T.M. 251. 252. Geweld doen, – aandoen, – plegen – aanrechten.

Geweld.

Tampil pula. weder aanvallen. S.S. 199

— menampoh. Sterk aanvallen. S.S. 149.

Lambat tampil. Traag aanvallen, komen, naar den vijand toe.

تمڤيلكن versch en nieuw volk met hopen en geweld aanbrengen, om tegens den vijand weder aan te gaan. C.T.M. 264.

[illegible] Doen aanvallen. S.S. 177.

مك راج چولن ڤون منمڤلكن كاجهتن منجد دالم رعية راج شلان يڠ تياد ڤرمناي ايت بارڠ دمان دتمڤتكن بڠكي برتمن ٢ L. S. 12.

ڤنمڤل Aanvaller.

ڤنمڤيلن Aanval

تمڤل Tompol. Bot, niet scherp. plomp. stomp.

منمڤلكن، تمڤلكن afstompen, bot maken.

تمڤلق Tampelik. overtuigen. verwijten. onder den neus wrijven.

منمڤلق Overtuigen. met eene nadere onderrichting. C. T. M. Cap. 4.

تمڤن Tampan. Gedaante, form. Onbek.

تمڤو Tampuw. Helpen werken. Onbek.

تمڤو، Tampuw. تمڤوه، tempoh. vergoeden, iets anders in plaats geven.

تمڤوكن D.

تمڤو Tampau. Zijne handen, voeten, knieën enz. ergens tegens aan zetten. Stoten.

برتمڤو D.

ايا برتمڤو كاكين كڤد باتو مك ايا ملمڤت

hij stiet zijne voeten tegen den steen, en sprong op.

تمڤت برتمڤو Eene plaats daar men zich aan stoot

Tampoh kapada ini. Op iem: aanvallen. Jud: 18:25. &.
Tampirkan tampoh padanja. Treedt toe valt op hem aan. 2 Sam: 1:15

Maka tampohlah tuzej pada rumah itu.
En de waterstroom sloeg tegen dat huis aan.
Matth. 7:27. Luk. 6:49.

aan stoot

De tampuw 'wulch bidannja kena kapâla baginda. Hij werd door zijne vroedvrouw gestoten, en 't hoofd van Zijne Majesteit werd geraakt. S.S. 42.

[illegible] 't voeteinde van 't bed van de slaap- of ligplaats. 't overhangend dek van een huis. Zie: Ruth. 3: 4. [illegible] zijn voeteinde.

تمڤورڠ **Tampurong.** Dop. klappusdop. S.S. 76. R.S.I. 7. kruisschijf.

تمڤولڠ **Tampuling.** Een bamboes met een scherpe punt, die in 't visschen gebruikt wordt. onbeen een harpoen.

تمڤه **Tampah.** Geld op hand geven, opdat men iets van een ander moge krijgen. handgeld geven.

تمڤوه **Tampoh.** aanslaan, aanvallen, dringen, indringen, aandringen, met een gedruis lopen (visschen, vogelen in een net) geweld doen – plegen – aanrechten. Zich onder een vermengen in den krijg, en zoo aanvallen als dol, en zoo vegten. Ohp 33. C.T.Meyer 1437. ibid. 8304. Zie [illegible]

ἐφίσημι. ὁρμάω
προσκόπτω. προσρήγνυμι. προσβάλλω.

[illegible] plegen malkanderen aan marcheren, en op malkanderen aanvallen.

[illegible]

[illegible]. [illegible]

menampoh...

<u>Menampoh</u> — aanvallen. S.S.12. 98.127. aanslaan. [Bespringen.]

منمڤه كقدسأن Op iemand aan- of invallen doen.

دتمڤه Besprongen worden. S.S.189. aanvallen. S.S.12.140.189.

مك دتمڤه اوله تن حسن تمڠڬوڠ دان سڬل اورڠ ملاك En hij werd besprongen door den Tomenggong Tun Hassan en alle Malakkeen. S.S.189.

مك دتمڤهڽ En zij werden aangevallen. S.S.114.

منمڤهكن Doen aanvallen. S.S.180.

تمڤه <u>Timpah</u>. تمڤ aanvallen, tegen elkander aan- in vallen. aanslaan.

برتمڤه 2 Chron. 15:6.

تمڤوه <u>Timpoh</u>. <u>tempoh</u>. <u>temboh</u>, <u>tempuw</u>.

vergoeden, geven, schade vergoeden. Ukh.37.44. C.T.M.1969.

تمڤوه ايت is goed dat, in plaats van den bruidschat, door den bruidegom gegeven, weder van den kant van de bruid gebragt wordt, door hare Vrienden en nabestaanden. Ukh.37.44.

كتمڤوهن dat vergoed moet worden. vergoeding. Ar. ضمان

تمڤه <u>Tompah</u>. Storten, vergieten, uitgieten. M.79.

Dan darah...

Maka terkinpûtah. sic

106

Oen dārah pun tompaklah kabūmi — En 't bloed stortte op de aarde L.S. 6.

تومڤق vergoten worden. (bloed) S. S. 42, 33.

تومڤق داره bloedsgieten.

Ditompākij mulutnja 'ajr. Wijn in den mond gegoten worden. M.Kr. 20.

منومڤق uitstorten.

Menompakkan tārohnja. 't inzetgeld uitstorten. L.S. 202.

تمڤي **Tempij.** اڤلي Recht op en neêr snijden, als wannen, een wan.

تمڤي **Tampij.** Zeker vrucht die op Palembang en Jambij groeit, onbek.

تمڤيرس **Tampejris.** Een Doornboom. onbek.

تمڤيس **Tampijas.** Regen die inslaat.

تمڤيلڠ **Tampejling.** Kinnebakslag, klap, draai, wat om de ooren geven.

8 تمڤڠ **Tampang.** Een plat stuk, dat vier-zijdig is, wegende 10 Chineesche kattjes. onbek.

/ تمڤڠ **Tempang.** Zoetelen.

منمڤڠ D.

[illegible] تمڤڠ de gording tusschen twee bolwerken. S. T. 218.

/ تمڤوڠ **Tempong.** i.q. [illegible] Meel.

[illegible] een meelsack [illegible]

تمڤوغ Tompang overvaren zonder vracht.
Gepasier. Overvaren ter zee:
[opvaren] [als passagier varen.]
ممڤوغ D. S.L. 168, 169, 172, 177, 181. Avapong.

تمڤڠ / Timpang Mank, kreupel. S.L. 86.
تيمڤڠ

ت

تون Tun. Leur. Heer.
is minder dan توان dat wederom min.
der is dan تونڠ
تمبڠ Tambak. S.L. 83. [illegible] groenen. M. 1410. Geb. 2208.

/ تنتو Tantu. تنتو tantua.
Stellen, zetten, aanstellen, inzetten, bepalen, besluiten, vaststellen, vast-stellen. M. 262. Ibp. 10. C.T.M. 75. 1940.
Bepaald, vastgesteld, zeker, beschei-dentlijk, beschoren.

Dengan tantunja. Beschaidentlijk M. 327. volgens zijne bepaling & naar behoren. M. 1105.
Hoba jang tantu dehalankjahan. Geslaan tot Quastie geschikt.
Angin belum tantu. De wind staat nog niet vast, r. weifelt nog.
Agama jang tantu. De vastgestelde, openbare en stadelijke godsdienst. C.T.M. 1896.
ترتنتو Beboren, beschoren, besloten, voorstoken, gewis, gezet 18. 202. bepaald.

Lepàs tiga bùlan menompanglah kàmij dàlan
Sawàtu kapal. Na drie maanden voeren wij af
in een schip. Hand. 28:11.

-paald MM. 76. MR. 62. Geschikt ge-stelde zijn. MR. 242. CTM. 1950. eigen zijn aan iem; CTM. 1930. 2070. 26455.

برتنتو eigen aan iets I.P. 191. Be-paald zijn. MM. 101.
bepalen, besluiten L. T. 265.

5 Awrang jang bertantu. eigen volk, natuurlijke ingezetenen. H.T. 307.

راج ڤد برتنتو ايت بهاس. Die taal is eigen aan den koning. Hhukum khânûn Cap. 2. l. 9.

2 جک کيت کدين درڤد انم بولن بلوم داتڠ مندڤتله مام بندهار ميمو هلي اورڠ يڠ برتنتو منداڤتکن کيت کمجاڤهيت
Zo ik na des maanden niet kom, zoo gelieve de heer Bendahara het eigen volk (t. w. de natuurlijke ingezetenen) te zenden, om mij tot Madjapahit te komen vinden. H.T. 307.

مک کات سورڠ ڤول اڤاته کيت ڤرنتيکن ليهتله سکارڠ سياڤ مات سياڤ هيدڤ سکارڠ برتنتوله کارن لقسمان هلبالڠ ڤرسي En een ander zeide: wat heb-ben wij daar over te disputeren? Ziet nu maar, wie dood blijft, wie 't leven behoudt; nu zal 't bij de uitkomst blijken (of kennelijk en vast zijn) want de Lakhsamana is een groot krijgsman [dapper held]. H.T. 380.

(تنتوکن ، برتنتوکن ، ڤرتنتوکن)

تنتوکن Afspreken, bepalen, AA. 2. bramen, bereiden, bescheiden, be-spellen, bestellen, bestemmen, be-tonen, bevestigen, bewijzen, vaststellen, vergewissen. CTM. 1801. MR. 255.

برتنتوکن D. MR. 202. 326.

ڤنتوکن

منتتوكن D. MR. 190. MM. 2.

دتنتوكن bepaald enz. worden. K.Tl. 5.

Tantûkan nâma. Een naam geven.
[illegible] Dat kan niet meer vast gesteld worden; want ik weet de plaats van Kiparghâry niet. K.R. 26.

تنتو Dat zelfde en niet anders.
[het gestelde, bepaalde]

كتنتو Eene vaststelling, instelling inzetting. C.T.M. 853. Besluit, be-stemming, deel, eisch.

/ تنتادو Tantâdu. Een rups. I.M. Djoh.

/ تنتوت Tontut. Arab. تنتوت
Aanzoeken, afeischen, afvorderen, begeeren, eischen, manen, bezorgen, zoeken, trachten, vereischen. MR. 175. 212. K.D. 66. [illegible] 29. C.T.M. 1391.

[illegible] D. zoeken. MR. 264.

[illegible] D. zoeken. MR. 174. 226, 296. afeischen.

[illegible] kennisse zoeken.

[illegible] dat gezegd wordt.

[illegible], منتوتكن. achteruw zoeken. K.Tl. 15. H.F. 35. MR. 734.

Menontuty dalil. Naar 't bewijs zoeken, trachten. M.L. 15.

—— Dârah. wraak over gestort bloed nemen. I.S. 83.

—— Sakawîtu kahendakh. Alle benodigdheden zoeken. MR. 50.

[illegible]

Meñontut ben pada 'auvarz perkiré.
"an, Sahan, iemand rekenschap af-
'eischen, van, wegens. 1 Petr. 3 : 15.

Âku sudah meäntang khawm ini. Ik heb dit volk aangemerkt, Deut. 9:13.
Meäntang kepada âlor tambâga. De koperen slang aanzien.
Dan serta dilihatnja Petrus – maka ija meäntang lah dija
En ziende Petrus – zag hij hem aan. – Mark. 14:67.

ڤنونتوت Aanzoeker, begeerder.
[eischer, maner, vrager, zoeker.]

ڤنونتوتن Aanzoek, aanzoeking, eisch, eisching, afeisching.

تنترا Tantarâ. Heir, leger, heirleger. M. 260. L. L. 12. C. 37. 67. Ukp 7. 54. C. T. M. 2744. 2674.
Onderdanen. M. 41. Ukp 10. 50.
volk. M. M. 111.
Gevolg van dienaren tot staatsie der koningen. M. 70.

تنتو Tantut. zie تنتو tantu.

تنتڠ Tantang. Jav. een uitdragen om te vechten, beroepen, eischen.

تنتاڠن Beroep, beroeping.

Surat tantângan. Cartel.

تونتوڠ Tontong. uitstorten (een zak, baar, boeg enz. daar iets in is.) omkeren (daar niets in is) omkeeren
[gieten, uitgieten, uitstorten, omkeren (een vat, zak enz.)]

تينتڠ Tintang. Zeem, sterkoogens zien van verre L. L. 37. ראה. שור. גבש. θεωρέω, ὁράω, ἰδεῖν, ἐμβλέπω, βλέπω.
aangapen, aankijken, aanmerken, aanschouwen, aanzien, begapen, bekijken, bezien.

منينتڠ D. van verre sterk zien. שור הנפש
Meñintang bintang van verre aanschouwen. Mth. ספר. ch. 11.
دتينتڠ Sterk aangezien worden. 156.
C. T. M. 1300.
Aanzien. L. L. 110.
Tiyâda dâpat ditintang. Niet kunnen aan= gezien.

= gezien worden. Mes. 30. 15

تنتنج Aanschouwer, bekijker.

تنتنان Aanschouwing, bekijking.

كنتنان Aanschouwelijk

تنتنج (Tinting. (een schoteltje enz.) pindo heen en weer, op en neer bewegen - schudden of te ziften.

تنج ، تنجن Tindjan. van hoog naar om laag zien. aanschouwen, beschouwen, gapen.

تنجق Tondjokh. Tonen, wijzen, aantonen aanwijzen, betonen, bewijzen. Otk. 40. 51. 57. Schuiden, goedmaken. vertonen. - Geleiden - brengen op den rechten weg. genade betonen, genade bewijzen geven. C.T.M. 107.

Tondjokh 'apa'. Ergens het gezigt van geven, [iets laten zien.]

[illegible] Een span van den duim tot den voorsten vinger.

منتجق Tonen, aantonen. M. 120. S.S. 61. Betonen, bewijzen. M. 390.

Detondjokhenja ~~[illegible]~~ hij was niet ~~[illegible]~~ S.S. 142.

منتجوكي wijzen, tonen. K.T. 7. M. 55.

Menondjokij kapada djalan ~~[illegible]~~. Op den rechten weg leiden. M.M. 40.

Detondjokij. Tonen, aantonen, getoond worden. S.S. 139. Geleiden M.M. 105.

[illegible]

تنجن Aanschouwen, beschouwen, gapen, gaapstok.

Penindjuwan. Aanschouwing, beschouwing.

Katindjuwan. Aanschouwelijk

تنجو _Tindjau_. שקף.

Menindjau deri dalem Sorga. Van den hemel aanschouwen. Klaagl. 3:50.

[illegible]

Sjapât-h sudah tendjoklikan kamu lang
kolipàs deripada dosa jadi — hoe dat
is aangewezen te vinden van Mat 3:7
Luk 3:7

تنجقكن tonen, aantonen enz. [illegible]
H.T. 304. C.20. bewijzen. aanwijzen.

ممنتجقكن D. K.S.T. 14.

منجقكن D. MR. 210. 229. MM. 80.
Dj.M. 7. S.S. 54. I.P. 340. K.S.T. 7.
H.T. 325. C.7. C.T.M. 2151.

Ditoendjokkan, Stoomwoorde. MR. 42.
S.S. 94. vertoonen. S.S.S. 45. 160.
I.P. 172.

فرتنجقكن

Depertoendjokkannja segala isi ru-
-mahnja kapada poetrij. Hij stoorde
alles wat in zijn huis was aan de prinses.
Dj.M. 19.

فنتجقن Ar. anugerah een gave.
Mt. 12.
Aantonen, aanwijzen.

فرتنجقن Een genadebewijs.
Eene leiding op den rechten weg, of tot
den waren godsdienst.

فنتجوكن Aantoning, aanwijzing, be-
-toning, bewijs, bewijsreden.

تنجق / Tindjakh. drukken met den voet.
de voeten ergens opzetten en [illegible]-
-ken of vastzetten. [illegible]
[voor ترتنجق terindjakh. d. welk is voor
ترانجق teraindjakh. van انجق.]

تنجوڠ / Tandjong. een uitstekende hoek, uithoek,
kaap. S.S. 27. I.P. 199.

Tandjong poera. S.S. 22.

تنجو
تنجوڠ

تنجوڠ ...

تنجڠ Tondjang. uit de aarde opschieten. (als vruchten, boomen enz.)

Bunga tondjang putih, mejrah, biroe. Badoe. H.T. III. 112, 130. 132, 137. 296, 300, 303, 304.

تنجڠ Tindjang. alii tindjing. Op een teen en met den anderen voet recht gaan.

ook: vertrouwen verkeerdelijk aan- ontbeko -brengen. Ah. 7.

تند Tanda. Teeken, Mi. 2 Ah. 27, 102, 364. gedenkteeken. aanteekening. baak, doel. doelwit [wit] merk. חתם

: Tanda betinγ gawrong. Baak.

Kenā tanda. Gemerkt.

برتند gemerkt. teekenen, merken.

منند Merken, teekenen, betee- -kenen. H.F. 77.

منداكن، منداءي، تنداءي. Teeke- -nen, een teeken geven - maken. aanhalen, aanteekenen, afbakenen, beteekenen. afteekenen.

Menandākan tampat tantarā. Een legerplaats afsteken.

برتنداكن Aanzeggen. Ge. 41:16. ענה

z. تند حيات Een teeken dat men nog leeft.

تندا Tondā voor تندق q.v.

تنداكن Tondākan. uithalen, uithollen. Hod.

تنداون

Menandzij afteekenen werken Job. 24:16.
Menandzij dergen djezke. Met den passer afteekenen.

Menindas kapâla dengan pedang. Met een zwaard het hoofd afslaan. 1 Sam. 17: 51. cf. 2 Sam. 4: 7. 1 Sam. 31: 9. 2 Sam. 20: 22.

ﭬﻨﺪاوﻩ **Tindāwan**. ﭽﻨﺪاوﻩ
Paddestoelen. [Champignons] onbeq.
die men ook eet.

ﺗﻨﺪس **Tandas**. secreet. kakhuis. onbe.
drekhoop. heimelijk gemak.

ﺗﻨﺪس **Tindas**. het hoofd (van een mensch)
afkappen. afhouwen. [onthoofden]

دﺗﻨﺪس onthoofd. 't hoofd afgekapt
worden.

ﻣﻨﻨﺪس **ketindas**   בסיר.כרית .

ﻳﺎﻟﻪمننﺪس ﻛﺘﺎﻝ ﻋﻤﺮ hij is 't die Omar
het hoofd afkapte.

ﺗﻨﺪس **Tindis**. drukken. [en ﻛﺘﻜﻦ ﺗﻨﺪﺀ]
eene zwaarte ergens opleggen
als van lood enz. op papier dat het
niet wegwaaije. onbeq.

ﺗﻨﺪق **Tandakh**. 6 dansen
van mannen [ook van paarden
die een trippelen]

ﺑﺮﺗﻨﺪق D. S.S. 92. I.P. 110.

ﺗﻨﺪق **Tandokh**. een hoorn.

دﺗﻨﺪق met de hoornen gestoken
worden.

ﺑﺮﺗﻨﺪﻗﻲ met de hoornen stoten.

ﺗﻨﺪق **Tondakh**. ﺗﻨﺪا. iets achter
een vaartuig slepen. boegsheeren.
een schuit boegseeren.
Boegsheer touw. S.S. 220. ﺗﻨﺪﻗﻦ
ﺗﻨﺪق

منندق

مننداڠكن Een sampan nasleepen gelijk een boot achter een schip.

ڤننداڠن

Penondäan käpal. 't boegseeren van een schip.

تندق

Tondokh. Bukken, drukken, buigen. ['t hoofd buigen] de oogen nederwaards slaan (als uit schaamte) 1.S. 57. S.S. rag. 232.

Maka baginda pawn tondokh seke=tika. De koning bukte wat voor eenen tijd. 1.S. 20.

Tondokh berdijam dirinja. Zich bukken en zwijgen. 1.P. 19.

Sekalijennja tondokh, tijada meng=hatkan mukanja. Zij bogen zich alle, zonder hun aangezigt eens op te lichten. S.S. 104.

omtrent hetzelfde S.S. 303.

Tondokh tersongkol. M.x.v. 40.

تندقكن Doen buigen, onderda=nig maken. Chr. 307. l.c. M.R. 195.

منندقكن D. 19.

Menondokhkan kapalanja. Zijn hoofd buigen. S.S. 130. 1.P.19. 2810.

— njawanja. Zijne ziele buk=ken. M.R. 29.

كتندوكن Buigzaam.

Menzinkes { tindan e pokon angyar Jel. 24:21
{ tondan of tatanándi angyar Jud. 9:17
Den vijaguard afttan
Salak hawati tindan. Lentros. Num. 13:33

تندق **Tindik.** doorboren, de ooren doorboren.

برتندق d.

تندل **Tandil.** Mandoor, mandador die 't gemeene volk bij elkander brengt.

Amtman, Oppasser. S.L. 67. Mogelijk is dit daar een eigen naam.

تندم **Tandam.** Opstapelen, op elkanderen leggen. LM.

تندن **Tindan.** en tandan. Bos, tros (druiven, pisang enz.) [rist.]

برتندن Gerist

تندو **Tanduw.** Een overdekte palanquin.

منندو iem: in een palanquin dragen. S.S. 99.

Ditanduw. D. ib.

'Awrang menandunja. Zijne dragers. S.S. 99.

تنده **Tindah.** het een op 't andere stapelen, dwars en kruisweise, niet op ordre. ook, het een onder 't andere leggen. (LM. 296.

تندق **Tindik.** [تندس] تندق

Drijven, duwen, drukken, dringen, aandrijven, aandrukken, klemmen. met de linie ergens op te leggen. met de zijde des lichaams of billen tegen elkanderen S.L. 40. Drukken tegen het lijf. S.L. 312.

S.S. 160. تندقكن

[illegible] gedrukt gekleemd B.D. 230 &c.
gedrongen, dicht bij malkanderen,
tegen Tjäraeg. M.R. 379.

[illegible]
Detindih. Dringen, drukken.
S.S. 40, 163.
leggen. o.w. S.S. 93.

[illegible] Drukking, aandrukking,
[illegible] aandrukking.

تندڠ Tandang. Jav. Vechten.

برتندڠ [illegible] in een open veld vechten.

دتندڠكن en دتنداڠي doen vechten. S.S. 202.

تندڠ Tandang. [volgens dict. hindang.] en تادڠ
Schoppen, een schop geven B.D. 18.
Ib. 107.

دتندڠ Geschopt worden.
Schoppen. I.P. 230.

[illegible] دتندڠ دان دڬيكيث
Hij volgde, schopte en beet hem.

Detandangkan. Schoppen. I.P. 037.

تندڠ Stanbag. i.q. [illegible] iets tegen malkanderen stellen, confereren, om te zien, welk dat best is.
برتندڠ id.
منندڠ id.

تندڠ

تنڠ — تنغ .

تندڠ **Tondong**. Jav. bannen, verbannen, verstoten, uitwerpen.

تعبيس **Tanbîs**. Ar. Stokslagen.

برتعبيسكن تعبيسكن Stokslagen geven, met stokslagen straffen. Gen.

تتلق **Tantakh**. p. **Tulakh** Stoten.

تنن **Tanon**. weven.

Tanòn habis. Afweven.

Pandej tanòn. Wever.

برتنن weven. B.D. 36. Ib. 202, 312.

تنونن Geweefsel. weverij. [webbe]

تنن م اير Een insect dat in 't water is.

تنّور **Tanûr**. Ar. L.G. 390. en تانور een oven. bakoven.

تنجڠ **Tanjong**. Bosch, een klein bosch met modder, maar 't modderigste. **Manjong** — ~~menanjong pehuninan~~ zie

تنڠ **Tenang**. tenang L. Gen. slecht. Stil, slecht, stilstaand water (in een tangent) S.S. 57. H.F. 59, 60. [Stilte, van de zee.]

تنڠ **Tanong**. subst. & v. waarzeggen, toveren. waarzeggerij. tovery.

برتنڠ id. برتنڠ اورڠ

تنڠ برتنڠ — لوڠن Tovenaar, die voor-
تنڠ ٢ — zien, voorzeggen kan.
ETM. 1696. bezweerder,
برتنوڠن duivelbanner, duivelsjager,
duivelskonstenaar.

ڤندي برتنڠ Meester tovenaar.

تنڠكن Toveren, waarzeggen.

تنوڠن waarzeggery. tovery

ڤتنوڠن D. betovering, duivel-
-banning, bezweering. ETM. 2412.

تنڤ Tanpa. Jav. i.q. تياد
daar is niets.

تو

تواريخ Tawârich. تاريخ geschiedenissen,
kekawa kitab tawârich. de boeken der Chronijken.

توب Tûba. vergif, daar men dieren
mêe vergiftigt. onbe

توب تيكس Katte houd

منوب vergiftigen.
visch vangen, met iets in 't water
te smijten, waar van de visch dron-
-ken wordt en boven komt.

توارد Tawârud. Correspondentie

توب ٢ Tûbi ٢. i.q. اولڠ ٢ dik, dikmaal,
dikwijls, verscheiden malen achter el-
-kander. Rinnedie ende niet. Het
منوب

Tawbat deri pada kasalāhan dan g.i.a. d.j. dja-
alan jang djahat. Ez. 13:22. van de ongeregtigheid
– van den kwaden weg afkeeren.

منوب *menūbi*. Belkens. Morij 97.

توبة *Tawbat*. Ar. act. nom. [v. H. ter] שוב.
[van تاب]
propie est كَمِال
CTM. 1640, 1642. 1782. 2075. 2078. 2084.
Bekeeren, berouw-leedwezen heb-
-ben-tonen. M. 150. 385, 394.
S. I. 104. 134. 160. 169, 278.
C. TM. 743. 789. 1951. 2107. 2160, 2225.
2370. 2615, 2754.

Bekeering, beetering, berouw.

Iteriacto abominandi, quorundi
aut uligniandi. Toel. t Spijt, nij.
t berouwt nij. S. S. 67. ei! eilaes!

توبة van God. CTM. 827. 832. 1428.

توبة نصوح valde recipiens. CTM. 1071.

توبة نصوحة ibid. 60.

توبة كقد الله zich tot God be-
-keeren. CTM. 752. 951. 977.
996. 1360. 1405. 1582. 2103, 2309.
2589. 2592. ibid. 109.

Heros mari kaiha tikot kapada Allah Taʿālā, dan taubat kapada segala perbowatan jang djahat. Zij moeten vrees hebben voor den toorn van den boven al verhevenen God en zich bekeeren van hunne slechtheden.

Taubat kapada dawsa jang kitjil dan dawsa jang besar. Berouw hebben van kleine en grote zonden. N. S. T. 6.

توبة برو Leedwezen tonen, berouw hebben. S. T. 100.
توبتي

498 توبت . حتوبت .

توبتكن bekeeren. ...

منتوبتكن D.

Ditaubathan Allah. God bekeert de menschen, d. i. hun genade. G. Tobbe ... 869. 870. 1914.

Extract uit eenen brief van den Batav. Kerkenraad aan de Kerkelijke Gedeputeerden van Noord Holland, geschreven Batavia de 25 Nov. 1697.

Het woord Tobat [توبة taubat] beteikent bekeeringe, dat komt af van توب [tauwba of تاب tâba] tobe, welke het zelfde is met het hebreeuwsch woord שוב en wordt voor bekeering gebruikt in de Arabische versie van het N. Test. Matth. 3: 2. 10 en 9: 13. Act. 5: 31. en in dien zelfden zin wordt het ook doorgaans gebruikt by alle Maleische schryvers. Maar dit woord, welk bekeeren beteikent, wordt by haar [de voorstanders van 't voorged. Leyd. Maleisch] in vervloeken verandert. Gen. 5: 29 alwaar staat: Lebaartrijk dat de Heere vervloekt heeft, zetten zy over: dat de Heere bekeert heeft. Gen. 8: 21 ik zal hebbaardrijk niet meer vervloeken, stellen zy: ik zal hebbaardrijk niet meer bekeeren. Gen. 3: 14. Daarom zijt gy vervloekt boven al het vee, zeggen zy: Daarom is u bekeering boven al het vee. Matth. 5: 44. zegent ze die u vervloeken, zetten zy over: onderhoudt degene, die het u keeren.

Extract uit eenen brief van den Batav. Kerkenraad aan de Synode v. N. Holl. van de 16 Nov. 1699.

Dat Tobah of Tobat in het Arabisch waar van daan het de Maleiers hebben overgenomen, bekeeren beteekent, is in onzen brief nu 2 jaren geleden aan de Synodus geschreven, aangewezen, wy zullen hier nu nog bybrengen eenige passagien uit de Maleische schryvers in een boek genaamd Kenz alcaphi, dat is, den verborgen schat, handelende van de schepping der wereld en van den mensch, van de dood, van het graf, van den Antichrist, gog magog, het laatste oordeel etc. Daar staan p. 23. lin. 9 deze woorden كنج of Kenz alcaphi p. 7. lin. a fine 3. 9 ... توبتله اكو ... ايتقوله توبتله Pag. 9. lin. a fine 9. ... Ibid. pag. 5, 6. lin. 21. 23, 28. etc. ... اي توبة دغن سبنر توبة محمد حنفي Pag. 140 lin. 2. ... pag. 61 ... اسكندر ... راج توبة ... اسكندر Pag. 201 lin. 7 dat is in de historie van

Mika tubir, de afgrond Gen. 1:2. Het vlak-
-te des afgronds Job. 38:30. Spr. 8:27.
Pada kahawakan tubir, in 't onderste des af-
-gronds Job. 38:16.

~~[illegible]~~

van Alexander de Groot. كام مڠهنتكن امفون كفد الله تعالى دان كوبتله درفد فكرجان ايت Dat is. kami mohonkan ampon kapada Allah taala. dan tobatlah dari pada pakardjaän itoe. Dat is. wij bidden God om vergiffenis en bekeeren ons van zodanige werken te doen. En pag. 251 Com. 9. [illegible] Tobat dari pada dosa. dat is bekeeren van de zonde. En Hi anac Adam berbhagijalah bagimoe djika angkau tobat dan berbhagijalah bagimoe, djika kardhaän Allah taala atas kamoe. Dat is: O gij nakomelingen (of kinderen) Adams, gelukkig zijt gij, zo gij u bekeert, en gelukkig zijt gij indien Gods welbehagen op u is.

/ توبير **Tubir** Eene steilte in zee, grond, diepte, afgrond in de zee, heel steil diep in zee. CTM. 2042. [illegible]

Tubir näraka. Afgrond der helle. AR. 199.

/ توبوس **Tubus** تبوس (nootzaken, of slaven) kopen, lossen, vrijkopen.

توبوق **Tubokh** i. q. توبوق Stooten, &c. tegens tegen aan stooten.

دتوبوق J. L. 105.

/ توبوه **Tuboh**. Lichaam, in 't gem.

Ar. Djism. MM. 2 AR. 33.

't Lichaam van een mensch. MM. 19 J. L. 33.

— van een dier AR. 344 CTM. 2480.

De substantie [zelfstandigheid] AR. 341

't midden van 't leger. 't corps de bataille.

Njawa dan tuboh. ziel en lichaam. AR. 240.

Tuboh. 2.

توب . توت

Tuboh iman. zie ... M.

... van een lichaam ... [bijslapen] bij eene vrouw liggen, (bij eene vrouw liggen) M. ...

Bersetubuh. 2. C.T.M. 773. 2590.

Setubuh dengan perempuan. een vrouw bekennen, beslapen. M. 225.

... bijliggen, bijslapen.

Bersetubuh dengan perempuan. eene vrouw bekennen, bekruipen, beslapen.

[Jawi] Tot één lichaam maken.

[Jawi] Bekenning, bijligging. 't bijslapen. ...

توت Tut. Ar. 1451. Moerbezie

توتر Tutor. Kouten, praten, verhalen. Spreken. aanspreken. C.M. 773. 787. 2176.

Tutor iman. Zijn geloof verhalen. K.U. 14.

[Jawi] Geschiedenis, gesprek [gesprek] gezeg. ... fabel, praatjes. verhaal, vertelling. C.T.M. 773. 2590. M. 421.

Tutor gan jang kibar. Onduytsche fabelen.

[Jawi]

[illegible] aanspreken. תנה

Maka ʾitu pergilah tiba menuntut ʾakan ʾanakh perempuwan Jeftakh. Zij gingen om de dochter van Jefthah aan te spreken. Jud. 11:40.

ʾAllah ʾakan mendjadi pengiring kamu Jes. 52:12.
— ʾakan ada tiligamu. Jes. 58:8.
God zal uw achterhoede wezen.

[illegible] . [illegible]

٢ [illegible] petutoep. Lkl. 6.

[illegible] verhaal, spraak, gesprek, vertelling. S.S. 4.

[illegible] D. S.S. 2.

[illegible] Tutokh. Stoten, stampen. onbaan

[illegible] Tutam. Ar. [illegible]
Metaal, van rood koper, lood en zwavel te zamen gesmolten. onbaan

[illegible] Tukan. Een orkaan, harde wind. travade. Thûfân. orkaan

[illegible] Tûtop. Dekken, bedekken M.97. Bewinden, bewimpelen, dempen. toedoen, [illegible] M. 209. Sluiten, toesluiten, een deur toesluiten. S.S. 72.
Dekken, i.e. vergeven, [vergiffenis schenken] C.T. I. 773. verborgen zijn. K.D. 159.
Dekzel. S.S. 88.

توتق ساج een [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] zet.

Tutop buntarā. Achterhoede, achterbende, achtertogt.

Mendjâdi tutop. de achtertocht hebben. 1 Sam. 29:2. Jes. 52:12

[illegible] Bedekken, afsluiten. M.M. 159. bewimpelen, bewinden, dempen. Menûtop

[illegible]

Menutop pintu. De deur sluiten. I.P. 100. 177. MR. 381.

Detutop. Toedoen, sluiten. L.S. 159.

Detutop mukanja dengan tong kulakkaja. Hij bedekte zijn aangezicht met zijnen halsband. D.M. 0.

ترتوتڤ Bedekt, gesloten, gedekt, gedekt worden. C.T.M. 2436. afgesloten zijn MM. 159.

Tertutop kapalanja. Zijn hoofd was bedekt. MR. 420.

منوتوڤي Bedekken. MR. 393.

Menutopij adanja. Zijn wezen bedekken. MR. 113.

—— tanah. De aarde toedoen, 't graf toesmijten [toedekken.] MR. 124.

—— katjelaan. Een gebrek bedekken. MR. 202. 207.

—— pintu. De deur toedoen, sluiten. MR. 124.

Detutopij pintu. id. MR. 125.

Detutopkannja mukanja. Zij bedekte haar aangezigt. D.M. 151.

ڤتوتوڤ Deksel. I.P. 178. C.T.M. 2481. 't Slot, einde. C.T.M. 1925.

تتوتوڤن Deksel.

كتوتوڤن id.

segala barang jang menūdju kapada Allah. De dingen die God aangaan Rom. 15:17.

menūdju dihadāpannja ka-Djiwodjia, voor zijn aangezigte aanwijzing doen naar Gosen. Gen. 46:28.

توجو **Tudju**. Doelen, mikken, mieten, sturen, aanleggen, aanmerken, aanzien, afmikken. (op iem:) aan... stellen (de punt van 't kwadraat) I.P. 242. Pendawa 242. Hang Tuwah 441.

Gemunt, gemikt.

Voornemen heen te gaan. H.D.P. 5. Ohp 204.

Recht toe recht aan zonder omwegen. C.T.M. 2152. 2195.

Tudjulah dan padanglah. Legaan, en geef vuur.

برتوجو v.

منوجو v. Mikken, recht uit recht aan ergens naar toe gaan zonder omwegen.

Tendere ad aliquem locum. I.P. 194. i.q. ايكت Ohp 37.

Berdjalan menudju negerij. naar de negerij gaan. I.S. 4.

Berdjalan menudju matahârij hidup. Naar 't oosten gaan. I.P. 25.

— — matahârij mati. Naar 't westen gaan. I.P. 24.

Maka 'inderâ patera berdjalanlah menudju matahârij mati. De ...dera patera reisde recht westwaarts. I.P. 25.

Detudju. Mikken. I.P. 206.

توجوكن op iem: doen mikken — aan: komen C.T.M. 702. iem: doen komen, dat hij 't bekomt C.T.M. 1061.

تجوه

تجوه Gemiks [heb mikken]

كتجوه V. voornemen, doelwit, doel, oogwit, oogmerk, dat men voor heeft, om ergens te komen of te gaan. C.T.M. 1821.

توجه **Tudjoh**. Zeven in 't getal. M.M. 6. 72. L.S. 10. I.P. 5.

[توجه بلس zeventien]

توجه قوله zeventig.

توجه قوله ريبو لقس 17000

كتوجه de zevende I.P. 126.

ten zevenden. M.M. 11.

توحيد **Tawhied**. Ar. M. 1455

Eenheid. De eenheid Gods. 't Allerhoogste Opperwezen wordt beschreven M.M. 42. 118. De plaats in.

voor eenig erkennen. M. 57

تودق **Tawdakh**. Een geep, een visch met een lange snoet, die bij wijlen uit het water schiet, en alzoo een mensch in de borst vliegende, denzelven alleen ter dood kan brengen.

S.S. 55. I.P. 62.

توده **Tudoh**. Aanklagen, aanbrengen, aandragen, aanduiden, aantijgen, beklagen, beschuldigen, betichten, achten, klikken, verklikken.

C.T.M. 1943, 2614.

verschil van [illegible]. [illegible] eene beschuldiging van eene dienare, [illegible] van eene ligte zaak.

"Ia tertudoh pada temangong" Hij is bij den [illegible] verklikt.

Schrift aangebragt. - aangeklaagd.

برتود Bertúdoh. D.

برتودتودن Malkander beschuld-igen.

منود Betichten etc. J.J. 169.

تدوهي D.

مندوهي D.

ڤنودة Penúdoh. Aanbrenger. aandrager, aanklager, aantijger, beklager, beschuldiger, betichter, eischer, verklikker.

ڤندوهن Aanbrenging, aanklagte, aantijging, beklaging, beschuldiging betigting, eisch, eisching.

تودي Túdij. Schelpen, schelp-visch in de wandeling. Alikruik.

تودغ Túdong. Bedelven, benevelen [beschermen] beschutten, bewimpelen, bewinden, bewachtelen. blankotten. [blind-dochen] blinddokken.

Bedekking, bedeksel, belegging, bescherming, beschutting, bewimpe-ling, bewachteling. dek, deksel, dekmantel. [Sluitsel. scherm] [hoed. hoofddeksel.]

wordt ook gebruikt van een deur te sluiten voor تودغ (T.[illegible] 2671. I.P. 214. J.J. 231.

تودغ كال de baard ter zijde van het aangezicht. [bakkebaard] .

منودغ

منودڠ D. LP. 312.

Menúdong pinta. De deur toedoen. L.L. 221.

Tertúdong. Bedolven.

Betúdong. Toedoen. L.L. 212.

برتودڠ Bedekt, een dekzel hebben.

تدوڠي

Detudongi. Bedekt zijn-worden L.L. 174.

Bedekken LP. 56.

تودڠكن Dekken, bedekken:

overleggen, overdekken. LP. 312.

Detúdongkan. overdekt-bedekt worden.

Bedekken. LP. 56. 320.

تُدُوڠَن i.q. تودڠ

Deksel, dekkleed, deksel van een kist, van 't hoofd. Stolp, waarmee men 't hoofd dekt. C.T.M. 251a. 256b.

ڤَنُودُڠ Dekker, beschutter.

ڤَنُدُوڠَن Bedekking

en i.q. túdong.

تُوَر Tawar. i.q. تاور Loven, bieden.

تَوْرَاة Tawrât.

De wet (van Moses) MM. 50.

توريت Tawrit. MM. en M.R. 259, 265.

تورت

Mesûrah pergâtjiran, eene losse volgen. 1 Tim. 4:6.
Menûrah kafir D. 2 Tim. 3:16.

تورت **Tûrut.** volgen. MM. 86. 267. achtervolgen, navolgen, nadoen, medoen, aanhangen, gadeslaan, gehoorzamen. L. L. 20. MR. 115.

volgends, achtervolgends MR. 109.

Opvolging MM. 150.

Tûrut kakentakke uwong. Naar iemands pijpen dansen, iemand zin spel doen.

Tûrut agama. Eene religie aanhangen [toegedaan zijn] MR. 173.

Tûrut kapada. Medoen. MR. 170.

Tûrut bitjarâku. Naar mijnen raad. MR. 86.

Tûrutlah wolkmu bôwang katânja. volgt 't geen hij zeggen zal. L. L. 57.

[illegible] Aan een, aan malkander, achter een, achter malkander, met eenen adem, vervolgends, al [illegible].

Tîga kâli bertûrut ̧ depânahnja. Hij schoot drie malen achter een met de boog.

Bertûrut ~~[illegible]~~ door Europeërs vervolgd worden. L. L. 229.

[illegible] volgen, MR. 89. 322. gehoorzamen MR. 115. gestand doen. volgends. MR. 109. achtervolgends.

Menûrut bitjâra. Een raad opvolgen. L. L. 51.

Menûrut katânja. Zijne woorden opvolgen & gehoorzamen. L. L. 42.

Dijam tjâde menûrut kâta. Zwijgen, zonder te spreken. L. L. 142. **Menûrut** [illegible]

Ta. → تورة .

Menûrot Blâat. De Kettory aanhoren.

— titahnja. Naar zijn woord (van God) M. 109.

— nâma anjing. Naar den naam van den hond. S. S. 46.

تروة Gevolgd – opgevolgd worden. Opvolgen L.P. 257.

فتروة Achtervolgen.

Maka pentjûrij 'itu lâng kahjambatan depertûrut 'awlah bagindu kahjambatan.
En de dieven liepen naar 't hoofd, en werden van den koning achtervolgd naar 't hoofd. L.S. 137.

تورتكن

Tûrutkan kahendak 'awrang. iemands zin-wil opvolgen [naar iemands pijpen dansen.] S. S. 213.

منورتكن op – navolgen M. 206. 259. 321.
gehoorzamen. M. 115.

Menûrutkan pesân. 't gebod opvolgen – gehoorzamen. M. 109.

Deturutkan. opgevolgd – ingewilligd worden. L.S. 6.

ترون تورة Eene wijs, manier, gebruik, gewoonte, inzetting, die opgevolgd wordt. C.T.M. 792. Pand. 99.

تروتن Turutan. dicht. deen.

فتورة Vader. Voender

فتروتن

[<u>Menurut segala perhatian ini</u>. Achtervol-
gends all' deze woorden.

Tiroon & Kilis [illegible] te [illegible] v.c. 1 Sam. 23:6.

Tiroon [illegible] Jerusjalajim van Jeruzalem komen [illegible]

Tiroon ha-Mitsri, naar Egypte aftrekken.

قفرونى Achtervolging, keren. M.

توريت *Türik* [potig] توريج *Türaj*.
Met de punt van een mes een wonde geven, of een gat steken in 't midden. Zijnde ايريس aan een kant beginnen te kerven.

تورس *Türus*. Een stijl of hout dat men in de aarde zet, om er iets aan vast te maken.

تورسكى
Türuskan parähu. Een schuit vastbinden aan een hout dat in de aarde staat.

تورق *Turakh*. Een weverspoel of pijpje daar af.

יָרַד

تورن *Türun*. Dalen, afvalen. ירד נחת נחת ch.
afgaan, afklauteren, afklimmen. καταβαίνω. κατέρχομαι.
S.L.h. M. 120. afkomen. S.S. 90. af-lopen, afstappen, afstijgen M. 120
aftreden, aftrekken, afzakken, afzitten. nederdalen, M.M. 65. neder-komen. M.M. 122. naar beneden gaan.
van zijne bediening afgezet worden. S.S. 22. 87.
afgang. aftocht. afdaling, helling. מורד.
κατάβασις.

Türun kabürak. aan land gaan. S.S. 49.
Türun kadjorg. in een sjak- te schip gaan. S.S. 49.

ترون ·

Tūron matāharie. De korte gaat [illegible] I.M.

Ribut turon. Daar ontstaat een storm. S.S. 28.

'Angin besaran turon — — een zware wind. S.S. 106.

Turon deri rūmahnja. Uit zijn huis komen. S.S. 71.

Turon deri 'istāna tālu nājik kapal. Uit het paleis gaan naar boord. S.S. 43.

— — — — ke dārat. Op de aarde. S.S. 19.

Turon deri 'atas kūda. Van 't paard af stijgen. M. 352. [illegible] 33.

— " — — kenatsjān. Van 't rijpaard afstijgen. S.S. 58.

Turon wahhju kapadānja. De Godlijke openbaring is aan hem geschied. M.M. 306.

Nājik būkit turon būkit over berg en dal.

Marilah segkaw turon. Kom beneden. S.S. 99. Daal af. Kom af.

Bāwa turon. Naar beneden brengen. הוֹרִיד.

Mer. 4. [illegible] ירד

Bebāwa turon. D. S.S. 109.

بتورن Nederdalen. Expl. [illegible] Ombesat. 18.

منورن

Sāworang pun tijāda bertjākap nenturon bija. Niemand durft daar in neerderklimmen. S.S. 96.

ירד

تياد دتورنين Hij kwam niet af. S.S. 30. 162.

تورنكن Afbrengen. S.S. 207. Van boven af doen dalen. M.M. 49. Afhangen. ww. aflaten, afnemen, afstoten.

Tûron bûkit. afgang. afdaling. het helben van eenen berg Jos. 7:5

Tûron deri âtas — deri pada bukit van den berg afgaan.
Tûron deri âtas Singgahsana, van den troon afdalen. Ezech. 26:16.

Tûron deri dâlam Sawrga van den hemel afdalen. Openb. 3:12.
Tûron deri pada fihakh Allah van God afdalen. Mich. 1:12. Op. 3:12.

Tûronlah kâmu. daalt af. komt beneden.

Bâwa tûron. afbrengen, afdragen, afhalen, afvoeren. naar beneden brengen.
awrang Jismaêjlij itu, jang telah sudah bawa dija tûron ka-Mitsir. de Ismaêliten, die hem naar Egypte hadden afgevoerd. Gen. 39:1.

Menuronkan afvoeren. Richt. 16: 21. 1 Kon. 18: 40 Ezr. 5: 15. 6: 5. Jer. 51: 40.

'Orang jang ma-rajtz 'adalah datang 'akan menuronkan dagangannja dari pada Djil'ad ka-Mitsir Gen. 37: 25. De Ismaëlieten kwamen, om hunne waren af te brengen van Gilead naar Egypten.

Menuronkan kajoe dari pada gunong kalawrah. Het hout van den berg afbrengen aan de zee. 1 Kon. 5: 9.

Deturonkannja salthan te brengen den koning af. 2 Kon.

Ija deturonkanlah dari 'atas singgahsana. Hij werd afgestooten van den troon. Dan. 5: 20. ff. Luk. 1: 52.

afstoten, afstrijken, aftrekken, af-
zetten nederwaards zenden MM. 66.
een afkomen. afvaren.

Maka diturunkan kuturonkan [illegible]
ātas karatjaan. ik heb mijn
broeken van 't rijs afgezet [van de
troon gebracht] S. L. 83.

Turonkan kapal mālohn ājer. een
schip laten aflopen.

— lājer. 't zeil strijken id. 57.

— mowātan. afladen.

— hudjan. [Doen regenen] MR. 57.

— ājer hudjan. D. id.

— satikip. MR. 230.

منورنكن D.

Menūronkan deturonkanja. Afzetten
MR. 322.

دتورنكن Afbrengen. S. L. 207.
doen afzetten. S. L. 195.
nedergedaald, nederwaards gekomen.
den dijn +. geopenbaard zijn MR.
52. 56. 83. 115. 277.

Deturonkan, en daarna deturunkan.
S. L. 62.

Samowānja deturonkanja dari bālan
kapalnja. Hij loste het schip.
S. L. 45.

تورن تمورن Turon temurun. Nako-
melingen. descendenten.

ترونن Een afkomeling. S. L. 201.

ڤتورن Afloop.

[illegible]

كَتُرُونَن afgang, afdaling, afstaking, nederdaling. מורד

Goddelijke openbaring. T.M. 1147. 1630.

de Alkhorân T.M. 2476.

aan wien nedergezonden is MM. 66.

Dekhûlu deri pada katurûnan wahhyu.

Eer de Goddelijke openbaring geschiedde.

MM. 192.

ڤَتُرُونَن Geslacht.

ڤَتُرُونَن Afdaling, afklimming, מורד

afstating, afleiding. Kefs Bed 6.16

/ تُورِيْ Turej. تُورِتْ kerven, snijden,

een veeg geven, gelijk de matrozen

het vel doorsnijden dat hebbende,

in plaats van koppen.

een gezwel open snijden.

versch. van ايريس of ايريس.

/ تَوْرِيتْ Tawrît. de wet van Mozes MM. 50.

MR. 359. 360.

Tawrât D. q. v.

تُوَسْ Tuwas Jav. opwrikken met een handboom. onbeg.

ڤَنُوَسْ handboom, handspaak.

توسق

/ تَوْفِيقْ Tawfîkh. Ar. L.G. 2707.

Gods hulpe en medewerking.

MM. 133. L.L. 1. [37. وفاق]

Ar. Bârang bataûwâtu kawfîkhkan

hamba Allah kapada pekerdjâan ziebâdet. Alle 't geen de dienaar Gods

Katurônan afgaande, afdalende weg. Jer. 48:5.

Pen̄ûron bâkit, het hellen, de afgang van den berg. Jos. 10:11. Luk. 19:37.

توق Tawikh. Sterkedrank. Num. 6:3.
Deut. 29:6. Jud. 13:4, 7, 14.

Sphe tawikh. 2. چوك

Godsheligt tot het werk van Godsdienst=
=stigheid. M.F. 7.

[Memohonkan kawsjakh kapada Allah.
= God smeeken om zijnen bystand.] (Die mohon]

توق **Tuwakh**. Sury, die uit klappus
bomen getapt wordt. MR. 107.
Sterke drank. Mrs. 20.
voor wijn genomen. CTM. 1020. LT. 61.

توكر **Tukar**. Ruilen, buiten, wis-
=selen, afwisselen, verwisselen.
een letter in de plaats van een
ander zetten. LP. 121. CTM. 2150.

Tukar kāmal. De wacht aflossen.

برتوكر verwisselen. MM. 92.

برتوكر٢ ruilen, buiten.
LP. 269.

منوكر D.

تكاريب verwisselen.

توكركن D. MR. 196.

Tukarkan agama dengan benjā
jang bijāk akan kakal akānja.
Den Godsdienst verruilen voor de we-
=reld, die niet eeuwig duurt. LL. 163.

منوكركن D. MR. 353.

دڤرتوكركن verwisselen, verwisseld
worden. MM. 21.

ڤڠكارن vermisseling

penukaran kawal. Aflossing van de wacht.

تُوكس Tûkas. beschuldigen, betigten, valschelijk beschuldigen – valschelijk aandragen, aanbrengen – betichten. CTM. 1867. 1976.

تُكاسي D.

منكاسي D. CTM. 1564.

Iem: iets valschelijk aangeven, calumnieeren, dat hij overspel bedrijft.

ڤنوكس Aanklager.

ڤنوكاسن Aanklagt (Ezr. 4:6.)

توكل Tawakkul. A.U. a. TST. 6.

تُوكل Tûkal. een streng garen.

توكيل Tawkîl. Ar. Magt. volmagt.

zie توكيب . Zie Magt, تكيب

تُوكڠ Tûkang. arbeidsman, baas, werkbaas (in grove waren.)

verschillt van ڤنديي een baas in fijne subtiele werken.

arbeiden, bouwen, maken (huizen, schepen enz.)

توكڠ اكڠ Bootsman.

توكڠ كاني
كيري — } Bootsmansmaats

توكڠ تڠه

توكڠ تله Schieman, die 't dek pakt.

توكڠ باتو Steenhouwer. [Metselaar?]

بسي — Smit [IJzersmit] [Grofsmit.]

كايو — Timmerman

Pangh[u]lu tukang. Bouwmeester.

منوكڠ Bouwen C.T.M. 684, 2077. [timmeren]

ڤڠتوكڠن een gebouw. C.T.M. 684.

تُوكَڠ Tukong. Kort haair. 't voorzwen haair zoo kort afgesneden dat men 't niet vlechten kan.

منوكڠ 't haair kort afsnijden [afscheren]

تُولَ Tula. Daags na overmorgen. [Het overmorgen]. Tulat.

تُولِ Tuli. تولي. Doof M.M. 92. Doofheid. M. 29.

تُليكن، منليكن Doofmaken.

ڤرتليكن D. Halsstarig maken.

كتُليئن Doofheid halsstarigheid.

كتليئن D. C.T.M. 2060. 2102. 1192.

تولس **Tulus.** Braaf, degelijk, deug-
-delijk, eerlijk, getrouw, gul, gul-
-hartig, regtuit, opregt. SP. 226.
Cdd. 2609.
Opregtheid, opregtigheid. Afd. M. 20.

Hati tulus. een opregt hart. gul-
-hartigheid.

Tulus hati nja. Opregtigheid des harten.
Mk. 124.

Deng tulus. dengan prij tulus. met
opregtigheid. Mk. 4.

Tanda tulus. een teeken van opregtig-
-heid. SP. 226. 314.

Tanda tulus sudara bersudara. een
teeken van opregte broederschap.
LPh. 79.

Dengan tulus nja. eenvoudiglijk,
ter goeder trouwe, gulhartiglijk.

تولسكن

Tuluskan hati. Zijn harte richten.
C.J.M. 1022. 1033. 2084. 2144.

منداقله كوتولسكن هتيم اكن مريك كيتين
قد الله سبحانه وتعالى
Richtet uwe harten om God te die-
-nen. S.S. 144.

توليس **Tulis.** Jav. Schrijven, aanschrij-
-ven, aanzetten, beschrijven, figuren
maken. Schilderen. Afd. 37. 262.
K.D.P.H. S.S. 160.

تولس قتك Eene gedaante van iets – aan haart maken.

كابىى تولس geschilderde klederen.

جور تولس schrijver M. 241. Afbeelding.

تر تولس geschreven, ~~afgebeeld~~ af-gemaald. C.T.M. 2405. 2760. ~~aangestreken~~ [illegible]. geschilderd zijn. I.P. 61. beschrijflijk.

متولس schrijven, beschrijven. schilderen, I.P. 172. L.S. 167. 168.

menūlis gembar. beelden schilderen. D.J.M. 31.

قندي متولس een schilder. I.P. 172.

دتولس geschilderd worden. schilderen. L.S. 168.

قتولس een schilder. L.S. 167. 168. D.J.M. 32.

تولسكى schilderen, I.P. 172. L.S. 168. schrijven, aanschrijven.

Detūliskan. geschilderd worden. L.S. 168. I.P. 172. schilderen I.P. 172.

متليسى

menūlisy tūnah. op de aarde schilderen. I.P. 61.

[تليسى schrift]

تولسم Afbeelding, schilderagie. C.T.M. 2251. 2462.

[illegible]

/ تولق **Tûlakh.** Drijven, stoten, ver-stoten, wegdoen, weeren, wegwerpen. Wh. 07. 47. C.M. 792. 966. 2671.
Aandrijven, afwerpen, keeren, drijven
(Afstoten)

مُتولق D. Afstoten. L.S. 73. ~~afstoten, af... [illegible]~~ afzetten. הַשְׁלֵךְ
Akan ditulakh bumi. De aarde zal u wegwerpen. L.S. 46.

تولقكن Afstoten. L.S. 207.
Tulakhkan dari atas. Afstoten, afwerpen. Ml. 205.
مُنولقكن D. wegdoen, weeren, af-weeren, verdrijven, verwerpen, wegstoten, wegdoen. H.F. 06. Ml. 07. 205. 249. 266. 280. 364.
Afzonderen
Apa bitjara kamu pada menulakh-kan bala ini. Wat raadt gij lieden om dit kwaad te weeren? L.S. 15
Ditulakhkannja kaluwar. Hij stiet hem naar buiten. L.S. 226.

فَنُلاكن Afwerping, banning.

/ تولق بار **Tûlakh bâra.** / تولقبار
Ballast.
Mowat, memowat tûlakh bâra.
Ballasten.
Maka diambilnja batu tûlakh ba-rânja, ditjampakhkannja dâlam selat Uzjâran. En hij nam een steen van zijn ballast, en smeet hem in de straat Uzjâran. L.S. 10.

segala khâbsid ꝑ paluwarlah baugat ꝑ ter-
-tulakh awlah sabda sulthan. De
lopers togen snellijk uit aangedreven door het
woord des Konings. Esth. 8:14.

Menulakh awrang deri pada pertakhtaja iemand
afstooten van zijnen staat, afzetten van zijn ambt, Jes 22:19.

ترتولق נִדְחָף aangestooten.

Pagar jang tertulakh, een aangestooten muur Ps. 62:4.

قولن / Túlan. vriend, makker, gezel. LP. 229. MR. 4, 217, 271, 328. L.L. 47. CTM. 1307.

مهاقولن Een intime vriend, bijintra.
'menheid. MR. 227.

فرقولانن Gemeenschap.

تولة Túlah. MR. G. 403: Een groot kwaad of ongeluk, eene straffe L.L. 113. die God iemand toezendt.
Dit schijnt Maleisch te zijn, en be'teekent eene wrake, wraakneming.

تيداكه اقكو تاكت اكن تولة كارن اكو انق راج بسر Vreest gij voor geen wraak, daar ik een groot konings kind ben. Kota Bar. 257. L. 17.

منولا vergelden.

دتولاهكن Vergolden worden.

تولہ / Túlih. zien op eene zijde, het hoofd op eene zijde draaien om te zien. [over schouder zien] Amsat. 74.

منوله D. omzien L.P. 68.

منوله كبلاكڠ achterom zien. L.L. 93. 153. CTM. 991. 1130. 1875.

تولي Túlij. zie تول dorf.

تولڠ Túlang. been, bonk, bot. MR. L. 153. gebeente. MR. 430.

تولڠ ايكر Graat. L.L. 35.

بلاكڠ — 't ruggebeen, 't ruggemerg. Kota B. 9.

كاكب . تولڠ

تولڠ داد Borstbeen. M. 15.

— داكو 't onderste kakebeen.

— روسق 't ribbebeen.

— كرڠ De pijp van 't been.

— ڤيڤ 't bovenste kakebeen.

تولڠ تڠكڠ toelang tonggong

تولڠ ٢ Beenderen, gebeente, geraamte.

برتولڠ Beenen hebben.

تياد برتولڠ geen beenen hebben. zonder beenen.

كتولڠن am: die een been in de keel heeft.

تولڠ <u>Túlong.</u> Bijstand, dienen, helpen. M. 169. IP. 243. L.S. 187. gerieven, de hand bieden, ergens in te gemoet komen. goeddoen. handreiking doen. doorhelpen. Bijstand, hulpe, gerief. behulp.

تولڠ درقد redden. Ohz 103. 61. CTM. 1909.

<u>Tulong túron</u>. Afhelpen.

<u>Tha tijada rempat túlong</u>. Dat kan niet aanzetten — helpen.

<u>Dengan túlong rabu-'laalamîn</u>. Met de hulp van den heere der hunt- scharen. IP 210.

دتولڠ الله God helpt. L.S. 08.

منولغ v. MR. 44. 209. 269. S. d. Tp. 90.

تولغ منولغ malkander helpen.

تولغكن v.

منولغكن helpen MR. 34.

ڤنولغ Helper, begunstiger, adsistent.

تلوغن hulp. MR. 457.

ڤتلوغن die geholpen wordt, een noodhulper zijn. gerief, geriefelijkheid.

ڤنلوغن begunstiging, behulpzaamheid, behulp, bijstand, gerief, geriefelijkheid.

/ توم Tuma. een luis op het lijf.

توسمال Tumalij. vlechten. (een touw)

/ تومت Tumit. de hielen.

/ تومس Tumis. iem. met den neus tegen den grond aan stoten. onbez.

توسمكن v.

تومس Tumis. stoven (een partij met boter enz. zonder veel vochtigheid) stoven met boter en specerijen, als spinagie. onbez.

ڤميسن 't gestoofde. gestoofde spijs.

تومغ Tumag. verlaten, zonder hulp. S. S. 76.

تونڤقكن iemand verlaten, niet helpen . . . [illegible]

[illegible] . . . [illegible]

منونڤ ?

تون Tun. [beter] توون z. g. Disana. ginds, ginder.

توون Tuwan.
is meer dan تون en minder dan ڤڠيرن.
Heer. MM. 73. L.J. 36. S.L. 122. M. 2. iMp 57.
baas. H.S. 141. Baron.
afgod. iMp 236.

Tuwan. Tuwanku. Mijn Heer. Gij.

Tuwanku ada anakh tuwan kapada patek. Gij zijt een Zoon van Mijnen Heere. S.J. 224.

Tuwan parampuwan. [Juffrouw. Me=juffrouw. Mevrouw.] L.J. 36.

٢ توون Heeren L.S. 5.

توون همب Tuwanhamba. Mijn Heer. S.L. 3. een eertitel.
zegt een minder tot zijnen meerder. iMp 55.
of alleen uit eerbied iMp 56. 57. L.J. 9.
van een meerder aan zijn minder L.S. 3.
van een ouden aan eenen jonger 1. P. 10, 12.

Djikalau ~~tuwan~~ hamba tijada tuwan pada hamba. Indien gij geen heer van mij waart. L.S. 157.

برتوں Eenen heer hebben, die=
=nen. K.D. 129 ' ... 221.
Expl. berbowat tuwan S.S. 115.

برتونكن voor heer of vrouw er=
=kennen. Ibh 12, 31.

فرتوں iemand tot eenen heer ma=
=ken. voor zijnen heer erkennen.
Ibh 59, 190. S.S. 06. 211. expl. Sombah.
Dienen als heer. c.e.a.p. Ibh 155.
Heerschap. 308.
انق فرتوں Heeren kinderen. I.P. 179.

دفرتوں Tot eenen heer gemaakt
en daar voor erkent worden. be=
=heerschen Ibh 59.
Tot eenen heer maken, dienen Ibh 21.

يڠ دفرتوں Die tot eenen heer gemaakt
wordt.
Een titel van koning C.T.M. 2777.
Koning S.S. 4 M.S. 281.
de vorst de heerscher.
Beheerscher. S.S. 23. 69. Ibh 95. 96.
[wordt in een hoogdravende stijl gebruikt]
Saäwrangnja depertuwan. Een heer=
=scher. [alleenheerscher]
يڠ دفرتوں Ibh sab. 112.
د ليڠ دفرتوں Ibh 95. 96.

فرتوانن Heeren, heerlijkheden
Ambachtsheerlijkheden. baronnij,
beheersching.

ففرتوانن D. gebied, heerschappen.
I.P. 373.

ānakh pertuwānan. Heerschapskin=
Orderen. I.P. 102. 164.

توانكو toewanko, een zekeren titel

تُونُ **Tunu**. Branden, in brand steken, brandstichten, verbranden. C.T.M 2173.

Tunu kâbit Afbranden.

ترتُونُ verbranden. O.v.I.S. 13,25.
afgebrand.
هابس ترتونكن بدنڽ zijn gehele liechaam verbranden.

منُتُونُ afbranden. w.w. 1.S.25.
in brand steken.

منتونكن D. 1.P.96.
تورن آڤي درلاڠيت منتونكن كيت
Daar koomt vuur van den hemel om ons te afbranden.

دتونكن afbrand worden.

ڤتُون Brandstichter.

تُنُوَن Brand.

ڤرتون

Persombâhan. **persombâhan tunupan**.
Brandoffer.

كتتنو Brand. brandbaar. branden.

ڤننو Brandstichting.

تُونُس **Tunas**. Botten der boomen, knop-pen. aanwas... C.T.M...
Botte, bloei; ongeopende bloem.

Tunu 'nhoppan. rookwerkaensteken. Ex. 30:9.

Segala bārong itu sudah terbakar. all' de hutten zijn afgebrand. Jes. 9:10. ps. 12.

oneigentl. van goederen en rijkdommen.
Haeta bertinah. 't Vermogen wast overvloedig aan
Ps. 62:11.

برتونس Bloeien, botten, groenen.

تونك toewankoe. Een titel.

تونم Tunam. Lont. Spec aan بدل en سيبه is lont in 't gemeen. onbee.

سمبو

تونيب Tuney. contant geld [gereede penningen] CTM. ivig.
Met contant geld betalen, C.Mosjat. iz contant betalen. met gereed geld betalen.

زee بايار

تونڠ Tunang. Ondertrouwd, bruidegom of bruid.

تنڠاڠن Ondertrouwd, ondertrouwde bruid of bruidegom. I.P. 62. 63.
vrijer. I.P. 315. 322. 330.
Bruid. K.D.P. 13.

برتنڠاڠن ondertrouwd zijn. L.S. 173. I.P. 50.

برتنڠاڠن دڠن سوروڠ انق راج
Aan eenen prins of prinses verloofd zijn. K.D.P. 8.

برتنڠاڠي ondertrouwd zijn. L.S. 173. I.P. 50.

دتنڠاڠي ondertrouwd zijn. L.S. 174.

منونڠ Verloven, ver: verloven, ondertrouwen.

تونڠكن

دتونڠكن Aan iem: verloofd worden.

تُوق

توه Tuwah. oud, bedaagd, bejaard. M. 210. 227

Apabila Âdam sudah tuwah. Als Adam oud geworden was. M. 63.

'Ija telah tuwahlah. Hij was reeds oud. S.S. 76.

Parampuwan tuwah. Bes, besje. M. 207

'awrang tuwah. een bedaagd man. M. 390.

[de tweede in een negerij naast den regent, op Ambon.]

'Awrang tuwah p. de ouden, de ouders. L.S. 2.

'awrang jang tuwah. bedaagde menschen. L.S. 15.

jang tuwah. de oudste. L.S. 30. 46.

jang tuwah dari pada. de oudste I.F. 18.

— — sakali. id. L.S. 22.

Batu tuwah. oude harde steen.

'amas tuwah. hoog goud.

توهن ouderdom. M. 207. 390.

يڠ ترتو de oudste. I.S. 17.

فرتو hoofd. Ch. 23. 45. C.T.M. 1657.

baas C.T.M. 1657. de oudste C.T.M. 45. Ch. 95.

فنتوه penatuwah. Hoofdman, het hoofd. L.S. 44.

[ouderling.]

دتوهكن tot hoofd gesteld worden.

كتواهن

كتواهن Ketuwâhan. Behagtheid, bejaardheid.

توهر Tôhor. Ondiepte in zee, droogte. C.T.M. 2608. Bij mij staat kering âjer. ايرز كا

توهق Tuhokh

توهقكن

Tuhokhkan apâlah tûlang betis itu kapada andjing itu, maka ~~detulangkannja~~ detuhokhkannja tûlang betis kapada andjing itu. Werp die beenpijpen voor dien hond, en zij wierpen de beenpijpen voor dien hond. B.D. 10.

توهن Tuhan. Heer. W.K. 163. C.T.M. 1882. 854.
[word bij uitnemendheid gebruikt] van God. M.K. i. 16. 40. 262. 252. 253 L.S. i. M.M. 72. C.T.M. 764. 1639. 1652. 1710. 1725. 1726. 1727. 1728. 2157. 2266. W.K. 117.
[Ook van menschen als] van Mehhamed. A.T. 12.

Zee onder توان

Tijâda Tuhan hanja Allah. Daar is geen Heer, dan God. M.M. 22.
تيد اد توهن يڠ اس Ar. الا الله توهن كامي C.T.M. 2132.

Tuhan jang mendjadikan samista sakalijan. S.S. 47.

Tuhan sarwa sakalijen âlam. M.K. 162. 260. C.T.M. 2169. 2170.

Jâ Tuhanku! O mijn Heer! H.M. 14. جك دڠن نيت توهنكو مها بسر توهن

مهابسرتوهن *NR. 30.*

مهاتوهن

برتوهن Eenen heer hebben, dienen.

ڤرتوهن tot eenen heer maken.

Jang dipertuhan. De vorst, de koning, de heerscher. S.S.1. Ismufat ia.

كتوهانن Heerschap. S.S. 152
Godheid. CTM. 1031, 1906.

ڤرتوهنكن Zie onder تكه *tegoh*

توبي *Tuwej.* Orgsten, inorgsten (van padi) CTM. 2579.

منوبي D.

دتوبي ingeorgst worden.

مك ڤاد ايتڤون دتـــويپالـه
En zij orgsten die padi in. S.S. 22.

برتوبي٢ن In den bouw zijn.

ڤنوين

Masa penuwijan. Bouw, bouwtijd, orgsttijd.

ڤوڠ

Tuwang. Schenken, gieten, storten, uitstorten, (van water, gesmolten metalen, ook van droge waren) Abdul. 161. CTM. 2279. 2632. 2694.

Tuwang habis. afgieten.

منوڠ D.

دتوڠ geschonken enz. worden. gegoten. CTM. 2632. gegoten worden Mer. 21. gegoten zijn LS. VI. I.P. 187.

جاڠن دتوڠ اتس اورڠ men moest geen water op iem: gieten.

توڠكن D.

توڠكن ڤيتي ڤد تيكر de kist uitstorten op de mat. LS. 191.

Detuwangnja timbaga hantjor. Gegoten gesmolten koper. Mer. 17.

توواڠن gegoten werk, gieting. Form. gôtokh.

Tampat - gading tuwangan - penuwangan. Gieterij.

ڤنوڠ gieter.

Penuwang bedil. geschut gieter.

Penuwang dusta. Gietleugen.

ڤنواڠن gieting.

توغݢل *Tuggal*. zie تڠݢل
i. q. tonggol. LP. 364.

1 توڬو *Tugau*. een kalander
versch. van بوبق . توڬو een worm
of kalander in de padi, en بوبق in de rijst.

توفق *Tupokh*. De staande zijde van
een kist, bank, tafel enz.
onbeen.

توفي *Tupej*. een eekhatje, ink-
-hoorntje, eikhoorntje.

توفي *Tupij*. Een Combuis op een vaar-
-tuig.

توفڠ *Tawpang tupang*.

Lajar tupong. Fok

Tijang tupang. Fokkemast.

توفڠ *Tuping*. Mommen, vermommen.
Grijns, masker, mom-
-aangezigt.

Pakej tuping. Een grijns voor-
-doen.

برتوفڠ vermomd, gemaskerd

متوفڠ

مُتُّوقّع Enommen, een monraangezigt aandoen.

كتوقّع een helm, stormhoed.

توكل loigal. ij منوكل

ته .

تَهْ Tah.
is een adfixum, een woord, dat achter andere woorden gebruikt wordt, en eene vraag te kennen geeft: is zagter dan het adfixum كه dat ook eene vrage beteekent. (T.M. 107, 1460. al.

مان . مناته waar is 't? C.T.M. 1456.

مناته سورة waar is toch de brief?

اقاته داي wat raad? wat middel?

برقاته Hoe veel toch?

تهادي Tahâdj. zie تادي tâdj.

تهارق Tihârap. op den buik leggen. w.w. S.S. 134. I.M. fol. 111. C.T.M. 2091.
zie تيارق

منهارق
Menihârap dikâki baginda. voor de voeten van Zijne Majesteit nedervallen. I.S. 53.
منهارقكن

منهارقكن iem. met den rug tegen de aarde werpen.

Lâlu ditiharapinja majit itu. En hij leidde dat lijk op zijn buik. I.S. 52.

تاجد 7 ? ?

تهر Tohor. توهر ondiepte in zee, droogte.

تهق Tohokh. Een assegaai, geweer, werpspies.
[of. توهق]

Maka ditahokhkan balakangnja. En hij wierp de spies op zijnen rugge. I.S. 82.

Melimbinglah penahokh ᵽ me. Zend uwe pijlen uit. Ps. 144: 6.

قتهق Een schacht, een pen.

تهل Tahel. تاهل zie تاهيل Tahil.

تهليل Tahlîl. Ar. Lg. 2565.
Eerbewijzing MM. 28. MR. 79.
Lof.
Halleluja zeggen, den lof des Hee, ren zingen, met te zeggen lâ ilah ilâ Allah

تهليلكن Beroemen.

تيب .

تياد Tijâda. Neen, niet. MR. 1, 220.
Geen, niets, nihil. MR. 12, 265. MM. 84.
Tijâda...

[illegible] Katijadáän

De kūra y han sapery katjadáän. als niets geacht worden Act. 19:27

Tijada ija tûboh. Hij is geen lichaam. MM. 2.

Dan tijâda berdâpat bija segala mâta. Noch begrijpt hem eenig oog (van God) MM. 2.

Tijâda lâgi. niet meer zijn, niet meer leven. I.T. 7.

Djika tijâda sa'ûwrang, dûwa 'ûwrang, tiga 'ûwrang. Indien een, twee, drie menschen ontbreken. L.S. 65.

Tijâda sawâtu djuwa pawn. Niets. MR. 332.

'Allâh hendakh mentjadikan 'Âdam deri pada tijâda kepada 'âda. God wilde Adam uit niets het wezen geven.

منيداكن vernietigen. H.F. 73. M. 332. te nietdoen, breken, afschaffen. af snijden.

ڤرتيداكن voor niet achten, in D. uitgen smijten. — Jang pertijadâkan 'ûwrang lâjin. Die anderen niets achten. L.L. 18:9.

دڤرتيداكن L.S. 30. voor niet geacht worden. afgaan. verachten. L.S. 32.

ڤنيدا'ان penijadâan. Afschaffing. afbreking. afsnijding. vernietiging.

ڤرتيدا'ان D.

تيارڤ Tijârap. 't onderste boven leggen. zie تهارڤ — zie بارڠ bârang.

منيارڤ nedervallen. L.S. 129.

Tidor menijârap. op den buik slapen.

تيب Tiba. Jav. vallen.

Tiba lâjer. De godjien die voor onachtzaam de tent komen. تيبتيب

تيب ٢ *Tiba 2.* Plotseling, onverwacht. M. V. onvoorzien. bij geval, gevallig. Ihp. 175. 261. L.L. 102. CTM. 104. Hh. 2073.

تيبو *Tibo* [illegible] تيبه *Tibah.*

تيبّ *Tijob.* voor تيڤ blazen.

تيبه *Tibah.* تيبّ vrouwen, eigenl. van een vaartuig, aankomen, aanlanden.

تيتي *Titi.* تيتي Een kleine brug, bruggetje, vonder. M.R. 56. 63. 101. K.N. 6. M.M. 36. H.G. k. CTM. 2593. [zie جيزان .]

تيتيين ?

كتيتين Tot-naar-aan het bruggetje.

منيتي Op-over een bruggetje gaan. I.P. 159. 162.

دتيتي Tot een brug gelegd worden.

Ada sawâtu bâtang di titîrja di Sûngej Malâka. Daar was een boom tot een vonder gelegd, over de rivier van Malaka. L.L. 159.

تيتير *Titir.* Trommelen, op speel-instrumenten slaan.

Een geluid maken van paarden onder 't lopen, of van pronken.

تيتيق *Titikh.* تيتيك *Titik.* Druipen, druppen, droppelen. Afdruppelen

تيب en تيبو *tibve* aankomen. bereiken. b. v. een plaats

Raden zegt ook eene groote brug.

Zie de aanteekening van den Hr. Schrap

kāmij berlajerlah ka-Surija dān تبوله tibolah ka-Tsur. wij voeren naar Syrien en kwamen aan tot Tyrus. Hand 21:3.

Afdruppelen. afdruipen, afdrupperen.
Drop, drup, droppel. MK 1.50. AR 14. S.S. 54.
Punt, stip. CTM 1592.

منيتق Zoetjes en zachjes kloppen, gelijk met een hamertje goud dun kloppen.
Storten en plengen, in 't gieten van water.

Menitikh batu api. Vuurslaan.

دتيتككن Doen druipen. S.S. 84.
druipen. u.w.

تيتة Titah. verb. et nom.
Bevelen, belasten, gebieden.
Spreken, aanzeggen, zeggen. 1.S.2. n. de regel 535
Bevel AR 90. Last. gebod. (van God en den koning. AR 247. 267. MM 40. S.S.1. 307. KDP 7. Oms. fol 191. CTM 2543.
Commissie.

Apika dengan titah tuhanku. Als 't mijn Heer beveel. belieft. AM IP 290. 291.
Dengan titah Allah. uit Gods last. IP 10.
Titah menjuroh. De koning beveelt. S.S. 71. bis.
— dipanggil. De koning roept u. S.S. 105.
تيتة الله

تيتة الله Godswoord. C.T.M. 2010.

Membri titah. Bevelen. I.S.i. I.P.5. S.J.4

برتيتة Bevelen. M.M. 196. aanbeggen, beschikken, bestellen.
Spreken (van koningen.) M.R. 256. S.J.5

تيتهكن D. Zenden. Mev. 4.

Sijapa kamu jang dapat kutitahkan membawa anakku ini? Wien van u lieden mag ik belasten mijne kinderen te brengen. S.M. 19.

منيتهكن Belasten, bevelen, gebieden.
M.R. 85. M.M. 92. I.P. 227.
Beschikken, bestellen Mev. 25. 28.
Schikken, zenden. S.I. 19. I.P. 225. 228.

Baginda radja Iskandar telah menitahkan kita berdjalan. De koning Alexander heeft ons heen gezonden, geordonneerd te gaan. H.k. 315.

دتيتهكن Bevolen - gelast worden.
S.S. 69. M.M. 19 - zijn M.M. 196.
afgezonden worden M.M. 55. Geboden zijn M.M. 95.
Belasten, bevelen M.R. 77. 270.
S.S. 2. 32. 37.

Aku dititahkan Allah Taʿala: God heeft mij belast, geschikt, geordonneerd. Kent. Chaf. 7.

تيتي Titij zie تيتة.

تيج

Betiwas overwonnen vnd, overwinnen bl. 184.
Ruggie verhügen.

تيقظ Tejaqqoth. quaerit eum Lat. [illegible] [illegible]
[illegible] i.q. שגח
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Allah. [illegible]
Gode [illegible]. [illegible] 3:6

Aesertaij tidor pawa tijada mâure. Zij wil niet dat men bij haar slape.

Tirishan togornja. eene redenden drippen, redevoering houden, profeteren. Mich. 2:6.

تيچ **Tidja.** een wilde kaneelboom. kassia.
een wolk. **mendong.**
Een rode regenwolk omtrent den middag, zijn-
de [illegible] roodachtige wolk omtrent den opgang der
zonne, is gelijk [illegible]
Sahdan tidja membajang merah. Daarop [illegible] eene
wolke I.S. 32.

تيدور **Tidor.** Slapen. M. 26. S.S. 20. I.P. 26, 45. 236. I.Sh. 26. M.M. 60.
Slaap. het slapen. M. 39. 443. S.S. 20.
تيدورن Slapen, in slaap zijn I.P. 46.
[illegible] tijd tot het slapen begeven B.D. 26.
تيدورکن Slapen M. 157. [illegible] Slapen I.P. 83.
[illegible] iemand doen slapen
جاد تيدور in slaap vallen.
Maka tiada [illegible] Dus raakte hij niet aan
't slapen. I.P. 205.
تيدور [illegible] Beslapen, bijslapen M. 243.
تيدور [illegible] Zeer harde slapen.
تيدور [illegible] vast, gerust slapen.
دتيدورکن in slaap gebragt worden.
[illegible] Bed, ledstede. Slaapplaats.
[illegible] D. C.T.M. 192.
[illegible] D. M. 77.

تيق **Tikh.** voor [illegible] zie. Tikk. [illegible] I.P. 330.
[illegible] voor [illegible] Tikk.

تيروس **Tirus.** Scherp aan een kant, meer en meer spits worde
M. 379. 380.
[illegible] tirus. Spitse kin.

تيريس **Tiris.** Lekken bij druppels, als van een dak. M. 209 C.T.M. 260.
Druipen, afdruipen, afzijpen, afzijpelen.
بر تيريس D.
[illegible] D.
تيريسکن, [illegible] doen druipen.
[illegible] D. [illegible] Job. 36. 20.
[illegible] Kastijden, bestraffen, [illegible].
[illegible] Bloed storten.
[illegible] Kastijding [illegible], bedruiwen
[illegible] Bedrauwing.
[illegible] Drop, druiping.
[illegible] D.

تيدور un slapen.

Tosch een bout of stok met een scherp yzer als een piek.

Torun Ootten IP 327. groote platte paarboeten.

Tirun Nabren, naaapen, naboetsen, navolgen.

jong belaniaja 't geen hy nadoet MP 71.

Peniroe, Aap, die alles naboetst.

Tiruan, Model, bestek, exemplaar naar 't welke men iets maakt, voorbeeld.

Tangee… [illegible] …tahp.

Tirei Gordyn, MR 21. Behangsel. IP 82, 148, 194. BD 21. in the Rabotten die boven aan en buiten een gordyn hangen.

Een behangsel gordyn, zie kelambu MR 21. IB. 266.

de gordynen van een bed op tyden.

Behangsel van een ledikant. BS 33, 62. IP 40, 64, 267. Behangsel aan de muuren.

Tirei Hurapge? kelambu jong kaanaian IP 230.

de gordynen vast maken.

gordynen, friese en Strambke.

Tiry

Stiefvader.

Stiefmoeder.

Stiefkind.

Tajit de grote bok. die …… verdoeld.

Tajzy ieh 90.

een paard snel paard IS 41.

kuda tajzy (tajdu) terbang IP 118.

Tajkhe iem. op den weg slapende ontwaren.

Tikar een Mat. MR 77. 53 ??. een gemeene mat. een rol matten S. S. 155.

Tikus Muis MR 126. Rotte.

[illegible] Tikas, Briakken, brullen, als de leeuwen.
[illegible] Gebrulch, gebrul van een leeuw.
[illegible] Briakken, brullen, aanbriesschen, aanbrullen.

[illegible] Tikal, geldmunte, zoo genaamd.

تيكم Tikam, Steken met een degen, piek enz. S.S. 99. 100. I.S. 45.
't Steken van een gezwel, dat zich zweeren zal.
[illegible] Steken S.S. 12. Stekende vechten I.S. 29.
[illegible] Doorsteken. I.P. 197. S.S. 72. 100.
[illegible] Nittekening. D. S.S. 99.
[illegible] D.
[illegible] D.
Tikam menikam tengkis menangkis, tegen malkander steken en afkeeren. I.P. 43. 36.
~~[illegible] berti kamkan [illegible]~~ met malkander vechten S.S. 99.
[illegible] [illegible] vechten I.S. 29. met spiessen steken S.S. 109.
Bertikamkan kris, met krissen vechten I.S. 29.
Bertikamkan pedang, pendahan I.P. 36.
[illegible] [illegible] [illegible] met zijn werpspies, piek vechten, steken, werpen S.S. 12. pendahannja I.P. 90. 100. 262.
Menikamkan pendahannja kepada, met zijn spies stoten, steken op I.P. 35.

[illegible] Petikam, een steeker, iets daar men mede steekt.
[illegible] اورڠ Lieden die met steekgeweer omgaan. I.S. 4.

مك [illegible]	Patih kermat[illegible]jaya dan
[illegible]	nene afsheid van zijn heer
[illegible]	keeren, bereidmakende, en bij
[illegible]	een doende komen al zijn volk
[illegible]	omtrent 3000 man met steekgeweer
اورڠ [illegible]	gewapend en 7000 arbeidslieden.

[illegible] Tepkun Peperceurpe[illegible] waarting [illegible] om de negotie waarte nemen. Hooftwd. 12.

تيكي Tikej. Lindekers, zie kombil.

[illegible] Tilikh. Zien, aanzien, aanschouwen, aanmerken, bemerken, gewaar worden, ergens op zien met zijne gedacht, 't kan IR. 37. gelijk [illegible] en [illegible] met de open ergen op zien. Aanschouwing IR. 290.
[illegible] D. Aankijken, zien KTS 23. aanschouwen IR. 220. 290.
[illegible] [illegible] iets zelven met behagen beschouwen CTM. 1075.
[illegible] [illegible] iemand aangezigt aanzien, iemand in genade aannemen.
[illegible] Aanschouwd. Zeer genafst[illegible]
[illegible] Aanschouwing.
[illegible] Aanschouwelijk.

שׁעה, פנה, חזה, ἐκείδω, ἀποβλέπω, βλέπω.

تيب

Tělor, krom spreken, de woorden niet regt uitspreken.
Tělor. bontonga, lippen.

Tilam. Matras, Bultzak ... een bed, beddegoed, ...

... een matras hebben. S. S. 109.

تيمور Timor. Oost, مشرق, ...
't eiland Timor.
Raja-raja Timor. oo de oostl. vorsten.

Timon. een komkommer. IR. 209.

Timah. Lood, tin, Spiauter. S. S. 101.
... gesmolten lood. I. S. 69.
... Tin
... Lood.
... Spiauter.

Timang. eigenl. iets ... op ... een ...
... gelijk men de kinderen al spelende doet.
oneigenl. of metaphorice. liefkozen eene vrouw of kind. S. S. 87. 97. ... ...
... K. D. P. 0. 1600.

Een ... kindje ... S. S. 157.

...

... S. S. 0 ...

... Liefkozing. S. S. 201.

... een lieflijke naam, die de Ouders aan hunne kinderen geven. S. S. 204.

Tijah. ... ...

Timu. ... ...
... 17 a 6.
... 17 a 6.

Den 16

en

تيوڠ tyong ... تيڠ ... تيوڠ

تيب

تيڠڬ Tiṅgi. Moet S.S. 26, pilaar, kolom. L.P. 61. S.S. 24, 100. M.R. 210.
[illegible] een mast hebben.
[illegible] hebben [illegible]
[illegible] hoe kal [illegible] 1.S. 57
pilaren hebben.
[illegible] korte pilaren hebben S.S. 60.
[illegible] drie masten hebben S.S. 00. 13.
[illegible] de hals M.R. 19.
[illegible] Borhaen
[illegible] Morgenstond, dageraad C.T.M. 1675.
[illegible] de grondvesten der aarde.
[illegible] Ester L.P. 155.
[illegible] [illegible] L.P. 190. 191. 198.
[illegible] [illegible] pilaar S.S. 180.

تيڠ Zie تيوڠ

[illegible] Tijgoh. Zien C.T.M. 946. kijken, loeren, M.R. 40. aankijken, aanschouwen, aanzien, bekijken. Uit nieuwsgierigheid kijken, door een gat, als door een venster kijken.

נבט — שאש. Ἀναθεωρέω, θεωρέω, ἐμβλέπω.

[illegible] Zien, aankijken S.S. 91. uitkijken C.T.M. 1250. 2037. S.S. 50. 60. aanzien.
[illegible] Aanschouwen, bekijken.
[illegible] Aanschouwing, bekijking.
[illegible] Aanschouwelijk.

[illegible] Tijop. Blazen, waaien.
geblaas. M.R. 45.
[illegible]
[illegible] een blaas op de bazuine S.S. 7.
[illegible] aanwaaien, overkomen.
[illegible] aanwaaien tegen iets.
Tijop [illegible] afblazen, afwaaien.
[illegible] de wind blaast, waait S.S. 50. L.P. 77.
[illegible] En de damp ging toe van den wind S.S. 71.
[illegible] Hij blaast er de ziel in M.R. 26.

[illegible] Tijap. Alle, elk, ieder M.R. 41. geheel.
Tijap [illegible] alle [illegible]
[illegible] alle dagen.
[illegible] tot allen dage, dagelijks S.S. 90. 190. M.R. 41. [illegible]
[illegible] Tijap [illegible], allenthalve.
[illegible] ieder op zich zelve, apart, [illegible]
[illegible] Tijorkh. [illegible]
[illegible] Tijorkh S.S. 190. gaan over 't geheele land.
[illegible] bereid, gemaakt.
[illegible] bereide, gemaaktheid.
[illegible]

تيڤوان Tipuan. {List. Ik. 374. 163. [illegible] 205.
تيڤو Tipu. [illegible] {[illegible] 27. 305. Ik. 200. raad Ik. 321
kittel niets te doen Ik. 214. [illegible] 70.
bedrog Ik. 158. [illegible].

منيڤو Ik. 168. 386. bedriegen. [illegible].
تيڤوي D. tipung.
منيڤوي D. menipung.
منيڤوي اورڠ iemand bedriegen, be-
[illegible], schalken, een poets bakken, bij
't licht [illegible], bij den neus krijgen,
[illegible], om den [illegible], [illegible].

منيڤوكن D.
ڤرتيڤوي Bedriegerij, arglistig, schalkachtig.
كنا تيڤو geschalkt, bedrogen worden.
كتيڤو List, bedrog. Ik. 251.
ڤنيڤو Bedrieger, die iemand [illegible] met
[illegible] en bedriegt of [illegible].
ڤنيڤو [illegible] Bedrieger.
تيڤو Bedriegerij, bedrog.
تيڤوداي Tipu daija, arglistigheid, bedrog, bedriegerij.
[illegible] daija arglistig.
[illegible] daija arglistiglijk.

تيڤق Tepq. Als [illegible] en week is [illegible] het kloppen van [illegible] de handen springen tot een koekje formeren.

تيك Tiga. 3. Drie. MH. [illegible].
كتيك Katiga, ten derden. MH. [illegible]. De derde MH. [illegible].
كتيكڽ Katiganja, die drie. [illegible].
تيك بلس 13. Dertien. MH. 67.
تيك ڤوله Dertig 30. MH. 50.
تيك راتس ريب Tiga ratus ribu 300000. [illegible].
كتيك يڠ De, het derde.
سڤرتيك Saperti ga, een derde. 1/3.
سڤرتيكان D.
دوا ڤرتيك 2/3. twee derde.
دوا ڤرتيكان D.

تيل

تيل ابيب Tel Abib. Tel Abib. een landstreek in Mesopotamie. S.L.

تيلق Tilikhlah kapadaku dan kasijanilah aku. Zie mij aan en wees mij genadig. Ps. 119:132.

Menilikh dengan mata x. Zach. 9:8.

Menilikh muka orang. den persoon aanzien.

Menilikh dengan sabali tilikhnja. Eens-eenmaal aanzien 1 Sam. 1:11.

Tljeuw. kan zoo wel in een goeden als kwaden
zin gebruikt worden. verkl: van kōnar.

Zet پیکو onder سیکو

تڠ **Tong**. Een Tonne, vat, enz. Lihat tong balie. Tong in den Bybel, oksh[?]ofd, pijp.

تڠاده **Tangâdoh**. Opwaarts, om hoog zien, 't hoofd achter op ligten om naar om hoog te zien. B.d. BD. 3. S. S. 105. Bemoksen.

تڠاده کولن Opwaarts naar de maan zien C.T.M. 2005.

تڠاده لاڠيت: C.T.M. 1110.

... O menschen! Zie naar om hoog: en hij hefte zijn hoofd op en zag een paleis.

تڠاس **Tangâs**. Stove, bad, badstove, i. q. تڠاس hod. uyap. Stoven. Berterkalt.

تڠبي **Tangbij**. Een zeker slag van tuiel, dat uit China gebragt wordt.

تڠݢق **Tangokh**. Rochelen, als rochen. برتڠݢق

تڠکت **Tingkat**. Zoldering C.T.M. 2170. 2250.
تيݢ تڠکت Drie Zolderingen hoog.
تڠکت لاکي een zeil dat een boven 't ander staat.

تڠکت **Tongkat**. Een Stok I.P. 173. M.R. 210. Staf. H.T. 50. paal. wandelstok I.Sk. 59. C.T.M. 1954. S.S. 59. 536
تڠکت بسي een yzeren stok, een staf yzer.
تڠکت کرجاءن een rykstaf. Scepter.
تڠکت
Maka ijapoen menjambil penongkat itu, maka ditongkat. kennja pada kapâlahh matâija maka dilihatnja. Stb. I.P. 312.
Menongkat tongkap. 't water met een stokjen zetten. B.D. 13.
... de hand onder de kin zetten en daarop steunen. gelijk ... onderstutten. C.T.M. 2563.

تڠکر **Tangkor**. Zee. ... een Zeepaardje, of een deeris gelijk een paardje.

تڠکس **Tangkas**. Snel, vaardig. L.M. S.S. 9. I.R. 114. I.P. 246. C.T.M. 2079. 2509. 713. 2003. I.Sk. 15.
... een paard snel als de bliksem I.P. 34.
Terlâlu amat tangkas ija. Zij vlogen zeer metâjang. I.P. 55. vast.

تڠکس

[illegible] **Tarhis**. Schutten, afschutten, afkeeren, aftlaan, afpareren, afweren.
[illegible] D.
[illegible] D. 17.31.36.
[illegible] D.
[illegible] met de hand afweren. ibid. 25. 1306.
[illegible] D.
Tarhistan tatahh pedang van zich afslaan.
[illegible] eene rede wel debatteren.
[illegible] Penangkisan. afwering.

מְחָא עֲמַר.

[illegible] **Terhokh** de nekke, achterhals C.T.M. 706. 33.195.
die [illegible].

[illegible] **Torhal**.
[illegible] eene ziekte der kinderen, wanneer 't lichaam heet en de schouders, armen enz. zijdelings zijn zoo dat men 't kind niet kan nederleggen; gelijk iemand die 't lichaam doorgelegen heeft. — tot deez verre
[illegible] Torhol. Een stuk houts.
[illegible] Een stuk aangestoken brandhout C.T.M. 1373. 1701. 1960.

[illegible] **Torhol**. de statura van een mensch [illegible] 180.
Zich aan iemand onderwerpen, als overwonnen zijnde in den oorlog.
[illegible] D. 17. 51. 33. [illegible]
[illegible] Een geschenk, gift ten teeken van onderwerping aan den overwinnaar, bestaande in 't toezenden van de oudste dochter met eenige personen tot haren dienst om den overwinnaar te dienen — alsmede de kroon des rijks en andere sieraadjes meer.

[illegible] **Terhalase** of
[illegible] **Terhalaaok** } zeker vogel met een langen hals die in 't water duikt.

[illegible] **Terhaw**. de nek v.d. [illegible]

[illegible] **Terhaw**. Een treeft, of 3 steenen in plaats van een treeft, om wat daar [illegible] op te zetten C.T.M. 752. 1R. 95.
Terhaw [illegible]. Rooktreeft. S.S. 45.

[illegible] **Terhawath**, Bekkeneel, hoofdschedel, de pan van 't hoofd. Cranium.
Terhawath kapala manusia. 't bekkeneel van een menschen hoofd. 17. 26.

עָקַר Targkiskan bergen pemohonan afbidden
Spr. 27:6.

Bukan ada barang kawnig jang dapat tang=
=kiskan tangannja. Niemand is er die zijne
hand kan afslaan. Dan. 4:35.

Tongkol. Een afgehouwen stam-tronk Jes. 11:1. 40:24.

SS 11

Targkej pûlos. aar. koornare. Zef. 17:5 Jes. 17:5. 6h.
Thilu targkej. de top van de are. Job. 24:24.
Targkej kedjuo. Groene are. Lev. 23:14.
Targkej pendom bèbah. Lev. 2:14.

Maka yā pawa menarzkapdija mentjakakh tej:
herinja. En hem aanvattende greep hem
bij de keel. Matth. 18:28.

Menejgolh dèa pahatiqhap. voor de vensters uitkijken Jes. 5:20

تڠكولق **Tangkûlakh**. Tulband

تو كتك ايت نبي عيسى بر تڠكولق هيجو
'k Ken hij zal de Profeet Jezus een groenen tulband op hebben.

De tutopi nekaija dengan tangkûlakhnja
hij bedekte zijn aangezigt met zijnen tulband. J.f. 11.8.

تڠكولن **Tangkûlan**. een zeker boom.

تڠكه **Tingkah**. Boef. Spotboef. guit
Manieren, gebaarden, gesten, posturen.
1 'Awrang jang tingkah lakûnja. Grappemaker. Potsemaker.

... تڠكه ... Zij sliepen in verschei=
=dene posturen. M.R. 190.

تڠكي **Tangkej**. Een tros druiven, aair, oor. כרמל
1 een steel[1P. 187] van een kruid. de halm van rijst enz.

Bûnga Setangkej. een bloem zogen: 1P. 168. 169.

تڠكيري **Tangkirij**
of
تڠكيري **Tangkîrij**
} Koningsvisch Kijpen:

تڠكڤ **Tangkap**. Grijpen, vangen, vatten, gevangen nemen van menschen en dieren. הִשִּׂיג

... hij kreeg hem bij 't haar. Math. Kha. 4.15.

Detangkapnja tangan hij vatte de hand 13. 9.
Detangkapnja djanggotnja. hij vatte hem bij de baard. 26. 36.
Detangkapnja ânakh pânah itu Cala depa=
=tahkannja. hij nam die pijl (zoals ze ge=
=schoten was) en brak ze in stukken 1.5. 64.

Tangkapkan âku dajuw itu Vat mij dien dej=
=wa. 1.5. 76.

... Iem. et bevatten, verstaan, begrijpen, aanvatten, aangrijpen. הִשִּׂיג

... تڠكڤ Een gevangene.

... **Ketangkapan** Begrijpelijk, bevattelijk.

... **Penangkapan**. aangrijping. aanneming. aanvatting. - achterhaling - betrekking.

تڠكڤ **Tingkap** of tongkop. 't houten luik van een venster. (T.11. 2040. RD 13. Zie تڠكڤ tongka

... door een venster zien.

Tangkop. Een korfje, als een melkmuil ... ... nederliggen der beesten.
... Idem. 13.83.
... Idem. IM.

Tingkap of Tingkap } Een uitkijker, torentje op een huis. IP. 375. De kap van een Pantsja parasada. Dak van een praauw. CTM. 2793. 2228. Ish. 40. SS. 160.
... een overdekte praauw. SS. 60.
... door een venster zien.

Tanglong. Een lantaarn. SS. 208. IP. 76, 81 ...
Tanglong telor. een lantaarn van een ei. SS. 169.
Pitjan dalam tanglong. Een kaars in een lantaarn. IP. 309.

Tengah. Midden, half, de helft, deel, gedeelte.
Dalam tengah kâtik itoe. In 't midden van dat meir. SS. 12. patach. IP. 210.
Tengah empat puloh. MR. 19.
Ditengah ... in 't midden.
Berdjâlan ditengah lâwot. op de zee gaan, wandelen. SS. 10. — Ditengah pâdang. IP. 91. 210. op 't veld. — djâlan. IP. 310. op den weg.
تغه دو 1½. anderhalf.
تغه تيݢ 2½. derdehalf.
تغه تيݢ ڤوله 25. SS. 227.
تغه انم ڤوله 55.
Sarâtus tengah dowa râtus. honderd, anderhalf honderd. SS. 139.
تغه ... 't midden. CTM. 2287.
... تغه. Middelkamer.
... in, onder (inter) in 't midden. IP. 170. De middelste, als ... 3, en van ... 5 de middelste persoon. ... CTM. 1879. SS. 42.
Pada sama tengah negrij. in de negorij. MR. 80. SS. 13.
Sâma tengah tangga. halfwegen op de trap. IP. 164.
تغه ... De middelste. SS. 22.
... تغه ... Middag.
Deri pâgij sâmpej tengah hârij. van den morgen tot op den middag. IP. 100.
... Tengah mâlam. Middernacht.
Hârij pawn tengah mâlamlah. 't is middernacht. ...
... Setengah. Eenige. MM. 48. Eenige. SS. 19. Eenigsints, een gedeelte. AR. 253. half.
... Eenigen zeggen. ... 10.
... Deels ... Deels ... gene. SS. 77.

[illegible] De engelen deilden 't aan [illegible] tot den anderen. C.p. 575. 27. p. 76.

Tijâda sateṅah bâgiṅja. Hij heeft geene deeling van God. M.M. 2.

[illegible] sateṅahṅja. ten deele, eendeels.

Sateṅahṅja ... sateṅahṅja. eendeels ... anderdeels.

[illegible] Katengah. in, tot in, naar, op.

Maulah katengah pâdang. Kom op 't slagveld. I.P. 96.

Katengah lâwat. naar zee, naar 't ruime sop. S.S. 77.

Tatkalah dâtang katengah lâwut. Als zij midden in zee gekomen waren. S.S. 20. 64.

[illegible] Katengâhan. 't midden. M.R. 27.

Katengâhan âjat. 't midden van 't vers. M.R. 29.

[illegible] Patengah. de middelste.

[illegible] Patengâhan. dat tusschen beiden is, gelijk de plaats tusschen twee legers. C.T.M. 2660.

[illegible] Pertengâhan. half, de helft. S.S. 65.

Pertengâhan djâlan. de helft van den weg. I.P. 222.

[illegible] Als zij half gegeven hadden [illegible] kwam de koning Dersjwâna. I.P. 149.

ب [illegible] Tangah
anders, anders
ب [illegible] Tangakh } Hijgen naar zijnen adem.

ب [illegible] idem. M.B. 60.

[illegible] Tangoh. C.T.M. 746. 1408. Brullen, loeien, bulken, bleeten, geloei, geblaat.

[illegible] idem.

Patangoh, penangohan, geloei, geblaat, gebulk.

[illegible] Tangga. Ladder C.T.M. 2250, Trap van een huis. I.S. 36. S.S. 99. 160.

[illegible] tangga istâna. een trap aan 't paleis. H.T. 390.

[illegible] Mâta tangga. een sporte van een ladder, trap. S.S. 99.

[illegible] Anakh tangga. sporte van de ladder. S.S. 90. M.R. 18. I.P. 154.

Satengah negerij hinîtj. Half hier was, bilan herganuja. S.S. 2. Zijn gebied.

[illegible]

[illegible] de stijlen van een Ladder.

[illegible] *orang tatangga* } Buur, huisgenoot,
orang tatangga } gebuur, buursman
buurvrouw.

[illegible] *rumah tatangga*. Een huis.

Ménunggalkan rumah tanggânja zijn huishouden verlaten ... 35.

[illegible] *Tonggâra*. Zuidoost.
eigentl. een die zijne ogen niet bedekt
of [illegible]
[illegible].

تڠݢالا *Tanggâla*. Een ploeg. C.T.M. 2726.
[illegible] *Bertanggâla* pen. akkeren, ploegen
beploegen.
منڠݢالا Idem.
[illegible] Hij ploegde zijnen akker,
[illegible] en d'aarde, die door de ploeg
[illegible] aangemaakt wierd, vermeerderde tot eenen
[illegible] berg.
Tanah jang tertanggâla geakkerd, beploegd land.
ڤنڠݢالا Een ploeger, akkerman
[illegible] *penanggalâan*. Akkerwerk.
[illegible] Ploegschaar.
[illegible] de balk van de ploeg.

[illegible] *Tinggâlam* } Zinken, tegrondegaan, van
[illegible] *Tinggalam* } schepen, menschen enz., klippen.
[illegible] een klip doen zinken, in den
grond boren C.T.M. 2250. 2646
[illegible] *Tinggalong* } Ceverkat.
[illegible] *Tinggalong* }

[illegible] *Tonggit* } 't Gat heel achteruit steken.
[illegible] *Tonggeh* }
[illegible] zijn gat, aars achteruit steken
dat men 't hoofd niet zien kan.

[illegible] *Tinggor*. Hier en daar en zo overal
gehuisden, gelijk een klip enz.

[illegible] *Tinggar*. Huis en doden hekelen, schoon
maken.

Tinggokh ombiq. Een schepraet.

Tinggalkanlah segala pakājin kabaluwannja
Zij leide de klederen harer weduwschap af.
Gen. 38:14.
Tinggalkan kābut 2nja deri atas kāki 2nja.
De schoenen van de voeten aftrekken – uittrekken.
Jos. 5:15.

Menanggalkan selimot. Den mantel af-
2doen. 1 Sam. 18:4.
— — dari pada tuboh. Esth. 4:4. Matth. 27:31
Mark. 15:20.
Menanggalkan djiwa – parangij manusja
jang lāma. Het leven – den ouden mensch
afleggen.
Menanggalkan tjintjin deri atas tangan
den ring van de hand afnemen. Gen. 41:42
ſ. Esth. 8:2.

تڠݢير Tiggir. op iets staan om ergens bij te reiken.
Bertiggir. idem.

تڠݢرلاسن Tagger lâsan. Cameleon. Mol Lev. 11:30.

تڠݢوق Tanggok. Guin. Schepnet.
met een Schepnet visschen.
tڠݢوق et ... garnealen vangen.

تڠݢل Tanggal van zelfs uitgaan, afvallen, uitvallen
als een tand enz. ... 11, 117. van degens I.P. 203.
afvallen van de ... I.P. 711.

... de tanden vallen uit S.S. 56. C.T.M. 1380.

تڠݢلكن Afdoen, afleggen, afnemen, aftrekken
berooven, uitdoen, uittrekken, afscheiden.

... تڠݢلكن de kousen uittrekken. C.T.M. 1380.

Tanggalkanlah âku deri pada kelâ'anku ini. Neemt
mij af van dezen kruisen paal. D.D. 20.

Detanggalkannja kapala pakâjin kuda. Zij namen
de teugen van de paarden af. I.P. 32.

Pakâjinnja habis detanggalkannja. Zijne kleederen
heeft hij uitgetrokken. I.P. 10. 11.

Nisjaja kutanggalkan kapalâmu deri pada badanmu. Zoo zal ik
uw hoofd van uw lichaam
scheiden. I.P. 254.

تڠݢلكن ... ik zal hem de huid over zijn oren halen, van
kop afstropen.

تڠݢالب Tanggâly. menanggâly. D.

Menanggâly badjunja. Zijn badju uittrekken. I.P. 356.

Menanggâly. verstoten, afzetten ... 131.

منڠݢلكن D. P. Tanggalkan.

تڠݢل كرس درڤد ... منڠݢلكن Een kruis uit een paal
trekken.

העדה, הסיר
Ἐκδύω. ἀφαιρέω, ἀποδύνω.

تڠݢل Tonggal. } C.T.M. 670.
تڠݢل Tunggal } S.M. 324. Eenig, enkel, eenalleen C.T.M. 2770.

باڠ تڠݢل bârang tonggal
zu باڠ

... تڠݢل Eene enkele gedachte.

تڠݢل ... Een enig kind.

... تڠݢل Hij is enig in zijn wezen
van God. ... 132. C.T.M. 692.

تڠݢول Tonggol. Een blok van droge boomen, een stam van
een dorde boom die zonder kruin is, en
achter zoo staan blijft.

تڠݢول ... ergens op steunen, een steun
... hebben.

تڠݢول Tonggol vlagge S.S. 26. vaandel als die der
Europeezen S.S. 12, 125 I.P. 23 304. Baniere I.S. 20.
... een vaandel der Chineezen ...
... van pantsjes gemaakt C.T.M. 2851.

[illegible] تڠݢل Een vlagge met tippen.

تڠݢيل **Tinggil.** Galerij, gang, zale. — [illegible] *jang betinggil lima*, bestaande 5 zalen. Jol. 5. 1.

[illegible]

تڠݢل **Tinggel.** Laten, blijven. MR. 207. SS. 26. IAk. 56. נִשְׁאַר.
Duren, durende blijven. MM. 52. Beiden, banken, bijblijven. — overig achterblijven MR. 100. 250. IP. 210. MM. 72. MR. 76. overschieten SS. 65. wegblijven SS. 210. verlaten, verl. tronst. IP. 134. 167. 279. IAk. 30. 37.

[illegible] تڠݢل aanblijven, aankleven.

Tinggel belakang achterwege blijven
den [illegible] afblijven MM. 6.

Hutang jang tinggal achterstallige schuld

[illegible] achterstallig, bestendig. duurzaam.

[illegible] daar wel mijn heer!

[illegible] Laten blijven, verlaten CTM. 2037. MR. 69. 203. עָזַב
overig laten, MR. 97. SS. 192. achterlaten aflaten, afstand doen, afzien, verzuimen, nalaten bij testament IAk. 37.

ترتڠݢل achterblijven, IS. 26. overblijven SS. 6.

[illegible] verlaten [illegible] MR. 292.

[illegible] verlaten MR. 69. IP. 377. nalaten MM. 103. הִנִּיחַ [illegible]
MR. 301. achterlaten

[illegible] zijne stad, wijf, deugd verlaten

ننتڠݢل Nazaat, 't geen men iemand nalaat SS. 47. 181. 182. nalatenschap SS. 5. verblijfplaats SS. 50.

Een verlaten van een ander, die nu hier, dan daar is.

ننتڠݢلن Nalatenschap, achterlating, be-egeving, die ergens gelaten wordt

[illegible] ننتڠݢلن [illegible] Nalatenschap van zijne voorouders.

[illegible] Nadat IS. 7. ondertusschen IS. 71. BD. 39. MM. 9.

Sabermula peninggal Ondertusschen SS. 177.

تڠݢلم **Tinggalam** zie تڠݢلم

تڠݢلڠ **Tinggalong** zie [illegible] — [illegible]

تڠݢو **Tinggau.** Manen, schuldeischen, iem. om betaling aanspreken.

[illegible] Idem. — hoeden, bewaren, in opzigt nemen, defenderen.

تڠݢو **Tinggau.** Benne, schepnet, langwerpig been daar men mee vischt) z. q. [illegible]

تڠݢو **Tinggau.** hoeden, wachten, bewaren IS. 4. behoeden, zorge dragen CTM. 2746. oppassen, gadeslaan, in acht nemen.

Membejar tinggal. עָזַב
Achterlaten.

jang ija sudah membejar tinggal itu tatkâla matinja
welke hij heeft achtergelaten wanneer hij stierf.
Jud. 2: 21.

ija mâti, dan meninggalkan sawâtu bini. hij
sterft en laat eene vrouw achter. Mr. 12: 19

اي مات دان منغݢلكن سواتو بيني

برتڠکولکن ، برتڠکو D.
Bertonggoeu negerij. de stad bewaren S.S. 89.
منڠکو D. 1P. 06.
منڠکو کوت het hasteel defenderen ISK. 54. CTM 1115. Menonggoew negerij. de stad bewaren 1535.
منڠکوي ، تڠکوي D.
jang detonggouwij segala hamba radja itu. die's konings
dienaren bewaart MR. 204.
تتکالا دالم تڠکوي همب wanneer 't in mijne bewa-
-ring was.
ڤنڠکو wachter, hoeder, bewaarder DJM. 36.
C.T.M. 2335. 1090. 2140. 2600. S.S. 161.
ڤنڠکو ڤنتو portier, deurbewaarder L.S.O. S.S. 176
اورڠ ڤنڠکو ڤنتو D. S.S. 61. 159. 160. 163. 175. 280.
تڠکوون Tonggouwan. bevel. bewaring.

تڠکه Tanggah. een blad gouds S.S. 156. Moneta genus Indicum tangga est, pro 60 Lusitanicis regalibus aestimatus. in notis Clusii D A.A. 1:36. MR 161. [ثه تڠکه ڤنڠکوان in nie ق]

تڠکه Tanggoh. respijt. ophouden, uitstellen CTM 1093. تڠکه uitstel.
2 برتڠکه uitstel, respijt hebben, nemen 1.S.5. Perlah.
1 تڠکهله اي منچاري نبي zij hielden op den profeet te zoeken
همب برتڠکه ڤد تاهون داتڠ ik heb uitstel tot toekomende jaar.
برتڠکه موسم داتڠ wachten, uitstellen tot de aanstaande mousson. S.S. 170.
برتڠکه براڤ بولن eenige maanden uitstellen.
برينله برتڠکه بارڠ دو تيک هاري geef ons twee of drie dagen respijt.
تڠکوهکن ، برتڠکوهکن ، ڤرتڠکوهکن. Borgen, uitstellen gaande houden, opschorten, schorssen uitstel verleenen.
Bertangguhkan perkaraija. zijnen twist gaande houden. MR. 306.
ڤرتڠکوهن uitstelgeving CTM. 1032. schorssing. opschorting. Futzeltoek.
تڠکه tanggoh. zie تڠکو of تڠکوه. un dilaymount
تيڠڬي Tinggij. hoog. edel. verheven.
Tanah tinggij. hoog land S.S. 46
awrang jang tinggij himetnja. eene edele ziel. een edelmoedig mensch.
Tinggij deri pada. te hoog dan, hooger, verhevener K.S.T. 4.
Lebeh Hawa itu tertinggij perkabetnja deri

padu lafath Allah. 't Woord Ta'ala is van eene hogere waardigheid dan 't woord Allah HF. 2.

تڠݢي teer hoog, allerhoogst.

تڠݢي سکالي allerhoogst, zeer hoog, diep, sinnig. HH. 2.

تيڠݢين hoogte SS. 12.

Besar dengan tingginja. groot en hoog LP. 26.

Sabouwah batu besar dengan tingginja een grote en hoge steen SS. 28.

منيڠݢيکن تڠݢي hogen, ophogen, op hal: hoondoren leggen, verhogen.

ترتيڠݢي ترتڠݢي aanhogen.

کتيڠݢين hoogheid MR 208. HH. 2. ver-heffing AR. 110.

jang terting[illegible] katinggijannja. de hoogste in hoogheid HF. 24.

تڠݢڠ Tanggong. dragen AR. 346. SS 59. op zijne rekening 5. 59. 19. ... dragen, op zich nemen.

Tanggong berat. een wandelijk dragen SS. 59. 13.

Bakandjaan in ditas batu kapalanja djuga tertanggong. dit werk ligt alleen op zijnen hals. IP. 9.

Tanggong tanggongkan menanggong atas. aanstrijden, opstrijden, opdringen.

Tanggongkan atas dirinja. zich iets aan-trekken.

Tanggongkan rahasija. een geheim te be-waren geven, aanwe; toewie HF. 26.

Menanggong rahasija een geheim bewa-ren. SS 74 HF. 9

Menanggong kalemahan orang iemands zwakheid dulden, tegemoet ko-men.

Menanggong dawsa. met zonde beladen zijn.

Ia menanggongkan kakerja atas negeri itu. hij lade den last van zijn werk op de stad. SS. 56

تڠݢوڠن. dragt, draagloon, belasting bezwarenis, allerlei last onder bedreiging van straf. HR. K. 12. 24. AR. 346.

ترتڠݢوڠ. draagbaar, draaglijk.

Penanggongan atas aanstrijding, opstrijding.

تڠݢڠ Tonggang. schuins hellende, afgaande als een dak. bikken, met 't hoofd voorover gaan SM. 206. 120.

—تڠݢيليڠ tongueling ... mukkudior

[illegible] menaŋgoŋkan. נָשָׂה.
Opleggen. Een dragen.
Menaŋgoŋ kan taŋgoŋanpada. Eenen last - be-
belasting-opleggen aan. afvorderen van Neh. 5.7.

[illegible] Tapat,
Berlajer tepat ke ka- Recht uit - recht be
recht aan loopen - zeilen - stevenen - naar?
Hand. 16:11. 21:1.

[illegible] Tapis
Maka' ijapun berpaling dirinja deri pada sitirja
kapada tapas' amrat lajin, Hij wendde zich van
dien naar eenen anderen toe. [illegible] 17:30.

بالق تڠكڠ hol over bol

تڠكڠ لڠكڠ جاتم تڠكڠ hol over bol vallen S.S. 149.

اڤ تركجت لال لارب تڠكڠ لڠكڠ مك اڤ

بربڠكت لال لاريب

Hij verschrikte en liep hol over bol, hij stond op en liep weer heen S.S. 140.

تڠكڠ *Tiggang*. Tav. te paard stijgen, cq. *berkandaraän*

تڠكڠ *Tiggang*. een soort van een matting. zie رڠكڠ

تڠكڠ *Tigggong*. hurkende zitten.

برتڠكڠ

تڤ

تڤارم *Tapâram*.

Tapârami ânib. een gruden voorhoofd [illegible] Jan. 14: 22.

tapât. [illegible]

تڤاجن *Tapâjan*. de kar slag van potten Hh. 200. S.S. 01: 123. LP. 234.

تڤت *Tapat* recht, ter degen, zonder afwijking. *Tapatnja.*
rechtuit, rechttoe rechtaan.
تڤت مرو recht voor.
تڤت تيمر recht oost.

تڤرلس *Taperlus*. ~~[illegible]~~ elders in [illegible] ten Leeuw. blch. 43.
~~[illegible]~~ zie ترلس

تڤرلڠ *Taperlang*. flikkeren, schitteren, blinken
CTM. 13. 83. zie ترلڠ [quarterlang]
Taperlang matânja, zijne ogen flikkerden
LP. 72.
كيلت يڠ تڤرلڠ de schitterende bliksem.

تڤس
تڤش } Een kant, oord, hoek des lands, der wereld; zie ترڤس
zelfs oost. Lij Pantj. p. 13. KP. RR. 107.
ampat tapâs dunjâ. 4 deelen der wereld.

تفس Tapis. afvegen, afweren, afwenden, de vlieg met de handen afslaan, afweren, gelijk een vrouw die niet wil dat een man haar aanraakt.
تفسكن ?
دتفسكن afgeslagen, afgeweerd worden, afwenden S. 91.
ڤنفيسن afwering.

تفق Tapokh. in de handen klappen, de handen [illegible] tegen elkander klappen. aan de deur kloppen CTM. 797. aan kloppen M. 97.
Tapokh, menapokh pintu. aan de deur kloppen M. 17.
تفق٢ in de handen klappen van vreugde IP. 77. 110.
تفق٢ in de handen klappen IP. 62. منفق kloppen met de handen
[illegible] تفق٢ al dansende in de handen klappen.
Menapokh pahanja, menapokh p pa-hanja. op de heupe kloppen IP. 621.
Tapokh dijorganja. kloppen met hunne riemen IP. 382. 383. 390.

تقوس . Zie تاقوس

تقفي Tepij. Rand, boord, oever IS. 8. SS. 14. 19.
de boorden of kanten van geweven zijde [illegible] de hoofden CTM. 1093. 1760. 2419.
grenzen, grenspalen M. 150.
تقفي تابر de borduurde kanten van een gordijn.
تقفي كرغ tepij karong. Borduursel.
تقفي هوتن 't einde van 't bosch B D 45.
تقفي لاوت de oever van de zee, strand SS. 181.
Tepij pantej. de oever van 't strand SS. 57.
Tepij [illegible] IP 46 — [illegible]. de oever, boord van een [illegible] — rivier.
— pådang. de kanten van 't slagveld IP 90.
— kalaburan. de boorden van de moordkuil IP. 237.
تقفي لاڠيت de horizon, gezigteinder. CTM. 2724. IP. 93.
[illegible] tepij langit. Alle oorden des hemels K. 57.
بتقفي oever, randen, boorden, stranden hebben.
[illegible] bertepij. genegen of strand hebben HS. 63.
[illegible] bertepij [illegible]. gebeide randen, boorden hebben SS. 196.

Togor.

kiriskan togornja. Zie kriskan.

Tepiskan, toetepiskan, afpalen, afperken, bepalen, beperken.

ڤرتڤيين affpaling, bepaling, beperking

تڤوڠ Tepòng Meel. 13.1. NR. 42. IP. 362. تڤوڠ

تڤوڠ اير deeg, beslag, beslagen meel.

تڤوڠ هالس Fyn meel, meelbloeme. Opent. 18:12.

تڤوڠ تاور Spys tot meel gestamt te samen met sjeri en andere bladeren enz.

تڤڠ Tepàng vatten, als men een spies spreit die men werpen wil.

لمبيڠ تڤڠ لمبيڠ Werpspiessen.

تڬ

تڬر Tagàr hard

باتو تڬر harde steen.

تڬر هاتي hard van harte

تانه تڬر harde stijve aarde,

تڬرکن هاتي 't hart verharden. C.T.M. 2224. 2490

تڬر تڠکو hardnekkig. Act. 7:51.

کتڬرن هاتي hardigheid des harten.

تڬر Tegòr Aanspreken C.T.M. 715. 1093. 1960. 1204. KDT. 11. Chr. jub. 77. — Waarschouwen SS. 155 — Vermanen NR. 229. Toeroepen om te komen IP. 227. Aandoen, begrimmen, berispen, bekeuren, doorhalen, doorstrijken, knippen SS. 20. bestraffen 218.

Tegor 'orang tegor bĕtapa' zoo om behulpzaam spreken
Maka bĕtegornja 'sĕrta' orang pĕrbuka
'itoe' — en hy werden door den
geestelijken aangesproken B.D. 27.

تڠکر D. aanspreken — Hebr. דבר

Menegor dĕtang. ingenomen de komen IP 227.

تڠکر, Een vermaner, waarschuwer CTM. 927.
Berisper, bekijver, bestraffer.

ڤنڠکرن Ketegoran, berispelijk aanspreken

Penegor tegala bĕbuat. Alledit

Penegoran, betegoran, aanstoot, berisping,
bekijving, bestraffing, lokking

Suka tegor. Kijfachtig.

تڠرق Tegrak Pers. Angel.

تڠبق Tegokh een slok, teuge, dronk CTM. 2440
gulp
تيک تڠقن Drie teugen.

ايرلرغ تڠکن اڤاله ايرپله Geef mij dog een
slok water

منتڠکن اير تکريب همب Bij deze heete dag
باله توڠوب مهنم niet een teug van
mijn drinken gedronken.

تڠکل Tegal Zie تاڠکل

تڠليوت Tegalijot
تڠليوت Tengalijot } Verstikken, verdragen.

تڠلچوه Tegalitjoh. Verzetten, ontbladen.

تڠه Tagah. Beletten, bedwingen, beteugelen, verbieden, afhouden, weren, afweren, terug houden, verhinderen
S.S. 40. 60. 92. CTM. 952. MR. 166. MR. 176. 267. 402.
تڠکهکن MR. 263. مڠکه Shh. 6. MR. 51, 403 Dj.
ڤڠکهکن MR. 166. 226. 312. MR. 129. 402. 442. Kt/6. Dj.

Larilah panogor budakh ini, pergutakan. Loop
Spreek den Jongeling aan. Zeggende. Zach. 2:4.

katogoran dengan ^{olah} wakhju. Door Goddelijke aan=
=spraake vermaand. Hebr. 8:5. 11:7.

تگهكن Tegahkan. חשך לשיב
Tegahkan morkanja. Zyn toorn afkeeren. Jb. 9:13.
Dengan tijdda' a... jang tagahkan. Zonder dat het iemand afweere. Zelotten ker: Jes. 14:6

تڬه **Tĕgŏh**. adie(t)werk. vast, sterk, bestendig bevestigd, gehard, gestadig.
Bestaan, bijblijven, bevestigen. P. 65.

Dikatanja tĕgŏh, zijn bod het wel vast. S.S. 202.

Akarnja tĕgŏh dibumi. zijne wortelen staan vast in de aarde. M. 13.

Tĕgŏh atas katanja. vast op zijn woord blijven staan. M. 103.

Adakah tĕgŏh ... tiannja. is zijne trouw wel vast, bestendig? I.P. 60.

Tĕgŏhnja :. Bevestiging. M. 102.

Dengan tĕgŏhnja. vast. M. 200. S.S. p. 207.

برتڬه. gehard, gerust, gestadig, bestendig zijn.
Bertĕgŏh hatinja. welgehard zijn, gerust zijn.

برتڬه ڤڠ. bertĕgŏh pan. betuigen, bevestigen. K.U. 11.
Bertĕgŏh pan djandji een verbond te zamen bevestigen. S.S. 70. M. 207. Mohh. kon. f. 304.

ڤرتڬه. Versterken, bevestigen, vaststellen aanmoedigen, bekrachtigen.

ڤرتڬه هتيم ڤرتوهنكن الله سبحانه وتعالى
Versterkt uw harte om Godt te dienen. C.M. 22. 65.

Tegohken katanja. bij zijn woord blijven, drijven, zijn zeggen gestand doen.

تڬهكن I.P. 66. منڬهكن I.P. 290. vastmaken, bevestigen, bekrachtigen, gestand doen.

منڬوهي Menĕgŏhi. vast maken. S.S. 215.

كتڬوهن Ketĕgŏhan. Gestadigheid, be:standigheid, vastigheid. Hh. Ahik. 91.

ڤرتڬه. Bevestiger.

ڤرتڬوهن. ڤنتڬوهن. Bekrachtiging, bestendiging, betuiging, bevestiging, aanmoediging, certificatie.

تڬڠ **Tĕgăng**. effen, glad. hard aangetrokken. Stijf gespannen, uitgerekt.
كلت تڬڠ Stijf uitgerekte schoot van 't zeil.
كلت تڬڠ اڠين برلاير ...
Een dag zeilens met een wind die de schoot stijf uitrekt, uitspant. S.S. 190.

ڠک تک

تڬڤ *Tegap*. Gezet, welgezet, kloek, vast, krachtig. CTM. 1107, 1470, 1863, 2031, 2171, 2309, 2563.

توبه تڬڤ Tegap tŭbŏh. Gezet.

بدن تڬڤ Welgezet, kloek lichaam, doch niet al te vet.

كودا تڬڤ Een welgezet paard.

ثا

ثابت Tzâbit. Ar. vast, bestendig, gestadig. MA 60. [Men houdt se ثبتن]
onwrikbaar. Stellig.
Klaar, bondig, klaar bewezen SS 120

Suwâh tzâbit KU 6.

Tinggal tzâbit, bestendig blijven volharden

Sakaliynnja itu tzâbit adanja pada dzat Allah taʿâlâj. Die allen zijn iets stelligs in 't wezen van den Allerhoogsten God. MM. 14.

Tzabât. Bestendigheid

Tzabût A.A. 2.

Tzâbitah KST 18.

اثبات مڠثبتكن اثباتكن Zie onder ثبت

ثاعر Tzâʿir KST 12

ثاني Tzânij.
ثاني Ar. [illegible] de tweede AR 143.
Pûtih tzânij HF 4

ثب

ثبت Tzebât. Ar. vast, zeker LZ 40.

ثبتكن, bewijzen, tonen, bevestigen, ten volle aantonen (zijn gedring, geschil, stelling). AR 370.

ثبوتي Tzabûtij, bekend, bewezen.

Sifat tzabûtij, bekende eigenschappen MM. 24.

ثتل Tzatol. De naam van een zeker ontkleed mekenaal voor dikke benen.

ثَعْلَبٌ Tsaʿleb. Ar. L.G. 427. een vos.

ثقل

ثِقْلٌ Tsiqhl. Ar. L.G. 435. Zwarte, last, gewigt.

مِثْقَالٌ mitsqhal. Ar. L.G. ib. een pond gewigt waarmede men weegt. ج مَثَاقِيل mathaqil.

ثَقِيلٌ Gewigtig, wigtig.

ثل

ثَلاثٌ Tsalâtsa. Ar. L.G. 439. Driedag, Dinsdag (cabaia).

ثُلاثٌ Tsulâtsz. Drieerig.

ثَلِيثٌ Drieenheid, Drieling (?)

الثالوث Ar. L.G. 1703. Drieenheid der personen + Goddelijke wezen.

تثليث Tatsliths. Drieeenheid, de goddelijke drieenheid.

ثُلُثٌ Tsulutz. Ar. L.G. 438. ¼ derde deel. L.G. 375. z.n. p. 60. 61. et S. 73. en p. 64. explicaties par سقرتيكات C.M.C.

ثُلْبَنْتُ Tsulbant. Ar. L.G. Tulband.

ثَلْجٌ Tsaldjie. Ar. L.G. 440. Sneeuw.

ثم

ثُمْرٌ Tsomr. Ar. Daarna. M.M. 2, Tijdwoord. Tsingnija tsoma. Henn dat het geen daarna. (van God.)

ثلثة ... Drie.

ثنين : zie اثنين

35

تلبنت Tzelbent. Een langwerpige en met ka-
-toen opgevulde muts of Kavuk, om dewelke zij
onderscheiden malen hunne fijne neteldoeken of ka-
-toenen stoffen winden, waar van de fraaisten en
duursten uit Persië en Indië komen.
Deze worden in gebroken Persiesch Dylbend genoemd,
waar van wij naderhand het bedorven tulbant gemaakt
hebben, om de hoofddragt der Oostersche volken uit-
te drukken, welke nogtans niet anders beteekent dan
eene fijne katoenen stof; het zelve dat de Franschen
mousseline noemen.
Als deze stof eenige malen om de Turksche muts
gewonden is, heet zij Sarik, dat eigenlijk om-
-helen of winden beteekent.
J. J. Björnståhl Reizen IV. 60.

ج deze letter wordt in 't Arabisch even als de *g* in 't Italiaansch uitgesproken.
Björnståhl Reizen. IV. 207.

ثو

ثواب Tsawâb Ar. Lj. 453. Beloning der goede.

ثوابت Tsawâbit Ar. Stella fixa AR. 362. [plur. a singul. ثابتة Lj. 411. and ثبت constitit.]

ج

ج

جا

جاه **Djâh**. Jav. verbod. z.g. جاڠن
Verst. eene plaats M. 1570. hem
جاوه geplaatst MM. 3.

جابت **Djâbat**. Tasten, voelen, aanraken, grijpen, vatten, aanvatten, aantasten, aanroeren, aangrijpen. Jav. Jab. 101. CTM 70. 1610. 2610 2317. 1486.
دجابت aangeraakt worden BD. 40.
برجابت ، برجابت تاڠن de hand geven 1P. 99. 167.
bij de hand vatten. 1P. 164. KN. 10. 1P. 148. 307.
Berdjabat kirîan dengan, wederkeerig handen vatten NR. 139.
مك اندر ڤتر برجابت تاڠن سکل انق ٢ راج ايت
En Indera Petera gaf de hand aan alle de prinsen. 1P. 219. 301.
منجابة Dienst doen, in zijn dienst zijn, van Mozes. SS. 167. 1P. 140. 215. 216. 219. 310.
منجابة اڤ ٢ دڤن تاڠن vergens de hand aanslaan.
جباتن Gebruik, dienst. ISL. 150.
ڤنجابتن 't Gevoel.
ڤنجباتن Aangrijping, aanraking, aanroering, aantasting, aanvatting.

جب

جابق **Djâbakh** } een valle om vogels te
جتق **Djâbak** } vangen.

جابڠ . zie بلل

جابل **Djâbil**. Formeerder.

جابيد **Djâbîd**. De poortier van den tweeden hemel. MSr. 15.

جاتوه **Djâtoh**. vallen in 't gemeen. MR. 146. 1SC. SS. 13. ISL. 15. 1P. 119. 271.
het vallen MM. 90. vervallen DJM. 10.
MR. 215. op een zekere plaats vallen
SS. 7. 1P. 9. Hk. 296. afvallen.
'Ajernja kolam itu djâtoh kadâlam lâwut
't water van den tank viel in de zee
1P. 258.

جاتوه ستو in een liefde vallen.

Házatok ... van het dak
van 't huis afvallen. Deut. 22:8.
Házatok ... Achterwaarts
achterover vallen. 1 Sam. 4:18.

Ч

جاته ڤد تاڠن اورڠ in iemands handen vallen. MR. 196.

جاته كتاڠن اورڠ in iemands handen vervallen. DM. 10.

سڤاي جاته اكن تاكت dat de vreeze op hem valle, dat hem de vreeze overkome. Pal. Djin. 6.

جكلو جاته سكڤون سمبهيڠن دالم وقت indien zijne gebeden in tijds kwam te missen. علم فقه p. 32. l. 1.

جاته تڬليڠ ڬليڠ. Holover bol vallen, als die van een zolder, trap enz. al tuimelende valt. of verscheiden dingen onder malkander.

منجاتهكن ter neder werpen, afwerpen. Doen vallen. HF. 36. [1. S. pa. 55. 199]

دجاتهكن ter neder geworpen worden. MR. 199. gebeurlijk stellen. MR. 167.

كريس ڤون دجاتهكن در تاڠنث. Hij liet zijn kris uit zijne hand vallen.

جاته كراورڠ ... اورڠ

جاتي Djâtij. Eike
Pohon kâjuw djâtij Eikeboom.

جاج Djâdja. omloopen bij de huizen met goed om te verkopen.

برجاج D.

جاجر Djâdjar. Rij, recht in de lengte, d. i. die elkaar van voren en van achteren, gelederen.

برجاجر in eene rij, in de lengte, staan, zitten,

Berdjâdjar dudokh natokh. in rijen gelederen zitten, inkomen S. S. 30

Berdjâdjar kombali. in rijen weder komen. &c.

جاجڠ Djâdjang vol potig جاجڠ Djâtjing. wormen die in den buik groeien.

جاجڠ ... جاجڠ

جاد Djâdi. worden MM. 72. 123. Zijn MR. 20. Geboren worden SS. 131. Iskk. 329. CTM. 2179. Iskk. 10. 17. Ibn Jah. 09. Gebeuren CTM. 2494. 2237. Iskk. 26. Gedijen, voortgaan MR. 249. Geschieden, Geworden, ontstaan. MR. 200. Voorspoedig gaan SS. 07. Bedragen, beloopen MR. 120. Bestaan, bijkomen enz.

Apâkah garangan djadinja. wat zal er toch van worden? IP. 64.

Apâkah djadinja. wat zal van hem worden? IP. 64.

Tîdâ djâdi lâgi. niet meer zijn. SS. 76.

تياد جاد كلاق Daar zal niet van komen. 't zal niet geschieden.

Tijadalah djâdi minta. 't geschiedde niet dat hij bad. MRr. 32

Tijadâlah Tijam itu djâdi menjarang Kamalaka. 't geschiedde niet dat de Sijammers Malaka attaqueerden SS. 80

جديـن Geboorte

Deri pada djadinja njatalah. uit zijn geboorte blijkt. MR. 14.

منجاد worden SS. 10. Geschieden SS. 70. ontstaan MR. 09. komen tot MR. 29. in rekening. SS. 201.

جديكن Maken MR. 3. Iskk. 51. tot koning genereren MR. 16. Iskk. 19. aanstellen MR. 208. bestellen, doen, uitmaken MR. 10. scheppen MR. 79.

منجديكن Maken in 't gen. Iskk. 228. 249. doen worden MR. 14. Scheppen MR. 77. SS. 47. MM. 4.

منجديكن ديرينج Mendjadikan dirinja zich maken tot iemand. IP. 20. [Herscheppen]

Maka Maghoe koemi Merat pira pawa mendjadikan dirinja naga. En de toverkunstenaar van Merat pira veranderde zich in een slang. IS. 6.

الله يڠ منجديكن ساكل دنيا اين God die de geheele wereld geschapen heeft.

سڬالا ڤوجي توهن يڠ ترسبوت سكور اكن الله تعالى Iskk. 220. يڠ منجديكن توهن سكلين كند تمت اين

Wij danken nochtans Alla hoogstendanck zeggen die bijzonder te deser plaatse heeft aankomen.

دان كجديكن اي بيراڤ باڤ en ik heb er verscheidene hoofdstukken in gemaakt. Had. Hal

Djika tijada adâ bagi salam itu jang mendjadikan diju. Ketjoeja jâ djâdi dengan sendirinja. Indien de wereld geenen schepper had, zou zij van zich zelve zijn MM. 04.

جارج djârâğa

جار الحقيقه جار الحق

دجديكن Geschapen worden, Zijn MM. 40. voort komen, gemaakt Zijn MR. 15. worden LD. 1 SS. 70. Scheppen MR. 77. Maken MR. 79. IP. 242. Stellen MR. 200.

دجديكن اولهم قاهت ماته بكل اورڠ
Gij hebt het sterven van alle menschen bitter gemaakt. Hend. Chiffij 50.

جاد جديكن. Versieren, verdichten, fingeeren CTM. 919.

جاد جديڽ Gemaakt, versierd CTM. 910.

كجديين Maaksel, afkomst, Schepping, Schepsel CTM. 1070. 1194. 1720. 2166. IM. 194. Alles dat uit de aarde voortkomt. CTM. 2134.
Broeisel, gebroed, geboorte, geslacht, Gedaanteverandering IP. 129.

الله تعالي كواس قد بركلوكن باڠ كهندقن
دان قد مڠوبهكن باڠ سبرات كجديين
God de Allerhoogste is magtig om Zijnen wille te volbrengen, en te veranderen 't geen hij gemaakt heeft.

كجديين اورڠ لاين Afkomste van andere menschen.

جَارَاجْ Djârâdja. beter جراجت Djârâdjath
Houten palen die overeinde staan, om een Stroo muur te stutten.

جَارُمْ Djârum. Een naald SS. 15. 103. 109. IP. 194. speld. priem SS. 10.
سبيله جارم Een naald, een enkele naald SS. 109.
براڤ بيله جارم vele naalden.
جَرُوْمْ een gat met de naald steppen.

جَارَهْ Djârah. buit maken, rooven, berooven.
منجاره D. DhM. 27.
مك بكل رعية كريڤن ايتڤون منجاره
بكل ارت دان سنجات
En al 't volk van Koripan roofde al het goed en de wapens.

بر جارهن: Berdjârah yan. op buit uitgaan

جارهن Buit, roof, rofgoed

ڤنجارهن Beroving.

ڤنجارهكن Pendjârahkan. roven, buit, rocken.

جاره Djârah. Een nagel die men gebruikt om de [illegible] vast te maken.

جاري Djârij. Een vinger. S. S. 101. AR. 381. IP. 151. Toon.

Tijâda pĕnah ĭjâ bertjerej dĕdjârijpoen dengan. Hij week nooit een vingerbreed van haar. S. S. 164.

ابو جاري ايبو جاري de duim. ابر

تلنجق of مننجق جاري de voorste vinger.

جاري مات، جاري تڠه de middelste de [illegible] vinger.

جاري مانس de vinger naast de pink.

جاري كلڠكڠ de pink.

جله جاري de ruimte tusschen de vingeren.

جاري [illegible] de vingeren opsteken.

جاري بوك de vingeren open uitsteken.

جارڠ Djârang. Zeldzaam, raar, wonder, buitengemeen, dierbaar, dun, ijl, wijd van een. AR. 378. 379. dun, zelden AR. 374.

Djâranglah ĭdjarangtĭbĭd. De vromen zijn gezaaid.

جارڠ [illegible] ijl, dunnat los lijnwaad.

جارڠ [illegible] ijle baard.

جارڠ ٢ zeer selden

جارڠكن dien, zeldzaam maken.

جارڠكن جاريب de vingeren wijd van elkander houden.

جارڠ Djârig. Net, een groot net, warnet, gaaren, een schakel

جاس Djâsa een dienst, grote merkelijke dienst aan koningen enz. gedaan. S.S. 109. 139. 219.

Berawleh djâsa S.S. 108. explic. berawleh perawlehan.

جاك Djâka. dienen, allerleien dienst doen als een slaaf die iemand voor de kost dient.

ڤرجاك D. arbeiden, bedienen.

ڤرجكا ن perdjakâan. bediening, dienst. dienstbaarheid.

ڤرجكا ن كرج dienstwerk

ڤرجكاكن doen dienen.

بڤرجكاكن in dienstbaarheid houden.

جاكڤ Djâkap. Toestaan, aannemen, iets ondernemen, beloven, bewilligen.

برجاكڤ D. S.S. 98. 200. 1519.

جال Djâla. net, werpnet 1P. 379. draagnet. een bok (X) waarmede men iets oplight ter perjangkat Mal. de djâga of djângkâ is.

جال ٢ doorluchtig en volgaten, als een rotting venster, netsgewijs gewerkt. Latwerk 1P. 267. 372.

دجال ٢ met latwerk versierd worden 1P. 372.

Pâgar djâla ᵖ I.P. 49, 69, 257, 266.
Pâgar berdjâla ᵖ I.P. 77.
ᵖ ﭬاݢر جال van latwerk I.P. 327.
Berdjâla ᵖ kan.
منجال met een werpnet visschen. I.P. 379.
اورڠ منجال Een visscher. S.S. 176.

جالر Djâlar. kruipen als een slang
دادا منجالر op de borst kruipen

جالر Djâlor. een riemvis

جالر Djâlir

ڤنجليرن goot, gietgat, waar door 't gesmolten metaal gegoten wordt.

جالن Djâlan. weg, ital. via. bo. gang. M.M.

اين موافقت دڠن جالن كاسه سوبت Dat komt overeen met den weg van onderlinge vriendschap.

Berij, memberij djâlan. ruim baan maken
Membûka djâlan. 't eerst op de baan komen.
Tijâda menûrut djâlan jang benar. den rechten weg niet volgen S.S. 126.
Baharûlah akan memberij djâlannja Indâra Pâtara bintjâna I.P. 307.
Sudâra sadjâlan. Reisgenoot. S.S. 78.

دجالن
Dedjâlan segala jang hidop âtasnja. Alwat leeft gaat op, over hem. M. 20.

جالن ᵖ I.P. 29
سجالن ᵖ eens wegs.
ڤنتاسن جالن. een korte weg om ergens spoediger te komen. Wa. pet. 71.

برجالن wandelen M.M. 72. reizen S.S. 2.
de gaande Wa. 237. de gaande Wa. 21. 24. 40. de reis aanvaarden, gaan. M. 141. zich gedragen.

برجالن دارت . te land reizen.

برجالن كاخرة . naar de eeuwigheid gaan. IK. 241.

تمڤت برجالن wandelplaats MM. 180.

برجالن٢ voortgaan IP. 312.

جالنكن، منجالنكن brengen, geleiden.

منجالن S.S. 5

منجلاني reizen, wandelen KTT. 7. doorkruissen, doorwandelen IP. 271. voortgang doen maken IIk. 55. begaan betreden, bewandelen.

منجلاني عالم de wereld doorreizen.

دجلاني doorreist, bewandeld worden MM. 170. doorreizen, doorwandelen IP. 239.

Djâlan jang tijada didjâlanij 'awrang, een weg, dien geen mensch bewandelt IP. 3.

ڤرجلاني doorreizen, afleggen, al voort, gaande voortreizen.

ڤرجالن reize MR. 309. 40. reiziger. ganger. ~~Aanwending van de reis. Gedrag~~

كجلانن (ڤر) Kadjalânan. weg, passagie daar men gaan kan, een reize te lande MR. 309.

كجلانن راي، ڤرجالن راي، de grote, de koninglijke weg.

ڤرجلانن gang, weg, reize 15.60. zaak, ding, gedrag.

Sahârij, duwa hârij perdjalânan, een, twee dagreizens. S.S. 143.

Tûdjoh bûlan perdjalânan djawohnija zeven maanden reizens ver. 10.60.

Perdjalânan mâti hârij dân bûlan, de loop van zon en maan MR. 275.

'Awrang perdjalânan, ganger, reiziger.

Maas 360 اكو اورڠ ڤرجلانن سكالي كرجاك برجالن Ik ben een reiziger, zijn het reizen mijn hoofdwerk.

ڤرجلانن لمڤت ڤوله هاري دڠن سهاري
اتو امڤت هاري جوك دڤرجلانڽ
Een reis van 40 dagen leidt hij in een, of in 4 dagen af.

جالن Djâlin. Binden, een zak te zamen binden.

جالڠ Djâlang wild.

كربو جالڠ wilde buffel.
بربرو كربو جالڠ wilde buffels jagen. S.S. 100. 192.

جام Djâm. I.P. 208. 139. 290. zie جم Djâm.

جام Djâma zie جامع.

جاماسب Djâmâsb. Een Persiaansch filosoof van de leer van Zoroaster. Herb. Ad. Castellus dicit esse filium Danielis prophetae. MR. 262.

جامو Djâmu
جاموڤ Djâmuan } Een gastmaal, onthaling. MR. 205. gast. MR. 67.

جاموڤ، جامو Logeren MR. 67. herbergen, verblijven CTM. 2207. 2633.

برجامو منجامو ڤرجامو D. gasten lokken, onthalen, tracteren.

برجاموان Ajumen.

بلو ڤد هاري يڠ هيب ڤتاك داكڠ جام كڤد تونتوب Vermoedelijk ten derden dage als een vermindeling bij de logerende. Mill. Hks. 195.

جامع Dschâmie.

المسجد الجامع et مسجد الجامع etiam templ: vel الجامع Templum Synagogon v. majus & cathedrale, in q. ces quovis die Vene- ris Gl. 433.

Masdsch. adorem مسجد.

Perdjamuwan pelita, Perdjamuwan radja

't Avondmaal.

Menudjikan perdjamuwan radja jang kudus

't H. Avondmaal houden, - vieren.

Djamah kena. Aantasten. Joh. 2:5.

Tatkâla Indara Sakhtij mendjâmu ka-pada râdja Malâjoe. Terwijl Indara Sakhtij van den Koning der Maleiers onthaald werd I.S. i.

جاموان، جاموءن، ڤرجاموان, (M. 97. 137. C.M. 2472) een maaltijd, gastmaal, feest, onthaal, gasterij.

Mengandjâkan djâmoe-pan-pada, een maaltijd aanrechten voor AR. 366.

ڤرجاموان مبوت D. Abd. Atjeh 91.

اورغ جاموان، اورغ ڤرجاموان Genoodde feestgenoode, disch genoot, gast. C.T.M. 970. 1130. 2394. Dk. 21.

ڤرجام Getrakteerd worden I.P. 90. 180. onthaald worden I.S. 6. onthalen AR. 367. 414.

برجاموان Banketteren, gasteren AR. 253.

ڤرجموان ڤرجمن

جامه Djâmah. i.q. جابت. Tasten, voelen S.S. 180. aanraken, aanroeren, aangrijpen, aanvatten.

منجامه D.

منجامه سنجات de hand aan de wapenen slaan, de wapenen in de hand nemen Bud. 4.

جاڠن اكو منجامه تواهكو Raak mij niet aan, slaa de handen niet aan mij. [Blijf van mijn lijf.]

ڤنجامهن Aanraking, aangrijping, aanroering, aanvatting.

Terdjâmah aanraken, aangeraakt zijn S.S. 23.

جامغ Djâmang een plaat die recht in 't midden van 't voorhoofd komt.

560 ...

جان 55

جان *Djâna*

ايكن جان Een grote baggar visch

جاو *Djâwa* Eer. t eiland Java S.S. 34. gerst, gierst, milium. Sina Jabe Ptolomai. milii insula S.S. 56

جاوي
Bahâsa Djâwi, Maleidsche of gewoon gebruikelijke taal der Maleidsche landen. Mll voor.

جاورس *Djâwaras*. Gerst. gierst

Djâwa. Een Soorten Jeuwen S.S. 33

جاواه *Djâwâda* zie جواه *Djawâda*

جاوت *Djâwat*: q. جابت aanraken, enz iets bedienen, opzicht hebben

برجاوت

برجاوت ماڽ كڤد iemand de hand geven

منجاوت. Bedienen, opzicht hebben S.S. 94. aanraken B.D. 40. D.M. 11. de hand vatten. M.T.V. 54.

دجاوت aangeraakt worden, aanraken vattet

Maka hendakh ledjâwat râdja tangan de koning wilde de hand vatten D.M. ...

ڤنجاوت Ambtenaar, minister, dienaar, bediende

ڤنجاوت ستاڽ Een minister die de kost aan t hof bezorgt.

ڤنجاوت ڤيڠ Een betelddoosdrager, bezorger.

جواتن *Bediening* dienst, beroep. ambt, eerambt, officie. Rad. 73. H.T. 20 (21. Sa. 1 P. 309)
Gerieflijkheid I P. 117.

ممڠڠ جواتن Een ambt bekleden I P. 205.

اورڠ موده اكن ممڠڠ جواتن Ibn. Tab. 222. 259

برجواتن Eene bediening hebben

ڤرجواتن Bediening HT. 190.
ڤنجواتن Bediening MR. 49.
Beamt persoon, ambtenaar.

جاوه **Djâuwh.** verre S.S. MR. 62. verre afdoen, afvaerdig maken, afleggen, afslaan UA. 34. 235.

Deri djâuwh. van verre MR. 238.
Djâuwh kapada hâtij nja. bedaagd, bejaard.
Hârij sudah djâuwh mâlam. 't is al diep in den nacht. IP. 197.
Berapa djâuwh negerij itu deri sini. Hoe verre is de stad hier van daan? S.S. 16.
Tiga hârij lagi djâuwhnja deri pada negerij itu. Zij waren nog drie dagen reizens verre van de stad IP. 243.
Dâtang deri pada djâuwh negerinja. verre van zijn land komen S.S. 75.
Djâuwhlah [tot zij verre] met geene gedachten.
Djâuwh deri pada dia. verre van hem.
Dudok djâuwh p. verre afwonen.
Berdjâuwh p. wat verre af. IP. 361.

جاوهكن Nalaten. MR. 17. verdrijven, wegjagen MR. 150. wegdoen MR. 210.
منجاوهكن uitstoten, verdrijven MR. 25. verre wegdoen, nalaten, afdrijven afwenden MR. 219 afwijken.
Mendjâuwhkan dirinja berlâlu sangat. Zich wat te verre begeven.
Mendjâuwhkan dirinja. verre weggaan MR. 45. afwijken MR. 151. 269. zich afwenden MR. 221.

دجاوهكن verre weggedaan worden MR. 39. weg doen MR. 210. verdreven worden MR. 105.
دجاوهكن الله dat verhoede God. S.S. 221.
منجوهب **Mendjâuwhj.** verwijderen MR. 97.
جاوهن de verte, verheid CTM. 2256.
ڤنجوهن. Afwending. afwijking.

جاهت **Djăhat**. Boos. kwaad. MR. 47. 62. ib. 129. Slegt, erg, euvel. Ge=ring S.S. 190. Godloos MR. 29. Ondeugend MR. 425. I.P. 57. Ge=brekkig S.S. 61. opp. بايك Slim.

Djĭkalau tijăda băjik, dengan djăhat, indien niet met Ł. dan met leed. S.S. 211.

... جاهت ondeugende, godloze worden S.S. 24.

Perbuwătan jang djăhat. kwade werken MR. 63.

جاهت de boze.

سجاهت de boze. ... : ij. Sejthân CTM. 941.

Măkin djăhat. erger, des te erger.

Terdjăhat. erger, ergste

jang terdjăhat. de ergste.

Ijălah terlebeh djăhat. Zij zijn nog slim=mer. MR. 22.

برجاهت. iemand beschuldigen, zwart maken. S.S. 110. ib. 34. 35.

مك لقسامان برداتغ سمبه برجاهت اكن بندهار. En Lakhsamăna kwam den koning aandienen en beschul=digde den Bendahăra, maakte den Bendahăra zwart. S.S. 105. 106.

دجاهت Pass. دفوح. Zwartmaken, gemaakt worden. S.S. 208.

برجاهتكن. Iem: beschuldigen CTM. 910. Zwartmaken S.S. 110. kwaadmaken. ib. 2.

كجاهتن Boosheid, kwaadheid. MR. 35. CTM. 1902. ellende. MR. 269. on=deugd. MR. 24. 229. 231. 421. Kwaad KTT. 6. MR. 15. 219.

Panggelnja bahâru jang terdjâhit. De nieuw aangenaaide lap. Mark. 2:21. [illegible]

الجاهلية Aldjâhelijeh. Ar. Ignorantiae status, i.e. Paganismus Arabum, seu tempus ante Muhhamedem. Gol.
Die güldene zeit der dichtkunst, die jetzt in den Jahrbücheren der Araber, aus frommigkeit, die zeit der Unwissenheit الجاهلية genant wird, weil sie noch nicht durch die religion Muhammeds erleuchtet war, ging mit Muhammed zum ende. J. D. Michaelis. Arab. Gramm. Vorr. S. XXXVIII.

جاهت Djâhit. Naaijen. [hoewel het altijd uitgesproken wordt جايت Djâjit, pinde]

منجاهت

Djâhit, menjâhit kâbis afnaaijen.

Hûborg menjâhit aannaaijen.

جاهت ڤرهبوڠن een Naad.

اورڠ منجاهت een naaijer. naaister.

ڤنجاهت [اورڠ منجاهت] een snijder. Kleermaker. كرج Gardji Jav.

ڤنجاهت كتاب een Boekbinder.

جهيتن ، ڤنجهيتن Naaisel [naaiwerk]

جاهل Djâhil. Ar. L.G. 540. onwetend MR. 452. CTM. 2761. ongel. عالم MR. 308. KST. 15. HF. 32. ongeschikt, infidelis. M. 11. Babok.

Tuq djâhil? ka sama dengan kâjawân een onwetende is gelijk de beesten. HF. 32.

جاهلية Djâhilijjat.

جاهي Djâhy. Gengber.
[Halia Amb. Guraga Ternat.]

جا . ... . جاي

جايب Djâja Jav. overwinning. S. T. 140.

جايت Djâjit. zie جاهت naaijen. 100

ڤنجايت 1P. 158.

جاهر Djâhir. Een weg buiten recht en billijkheid M. 1071. ... fol. 242. onrechtvaardig.

جايز **Djâïz**. Ar. onverschillig.

Sifat djâïz, onverschillige eigenschappen. M.M. 10.

Jang djâïz [illegible] bijâda adâ jânja kuthhâdata djaïz. t onverschillige van aanwezenheid is niets anders dan 't geen in den tijd wordt. M.M. 106.

جاڠت جاڠ Djâng. **Djâgat**. Zie post جاڠت

جاڠن **Djângan**. Niet, neen, verbiedenderwijze. Laat staan. T.M. 2050. Ijk. 60.

[illegible] niet alleen, maar alleen niet S.S. 232.

Djângan lâgi. Niet meer. S.S. 2.

Tendakhlah djângan. en wilt niet S.S. 144.

[illegible] toeval. Ijk. 60. Zonder te willen of ... gebruikt te blijven Ijk. 39. 76. 249.

Djângan pada djâhat sakalipawn. Zelfs niet in 't leed. S.S. 232.

Djângan bangâtli kâta, Spreek niet veel, praatjes helpen niet. S.S. 224. I.P. 34.

Djângan dekâta lâgi. Dat is niet om te zeggen. K.D.P. 6.

Sâôrang-pawn djângan tâhu. Laat het niemand weten. S.S. 161.

Djângan sâôrang-pawn mengatahuwi dija. Laat het niemand weten. Ijk. 32.

Rahasija ini djângan dekatâkan pada ôrang lâjin barang sijapa sakalipawn. Zeg dit geheim aan niemand anders, hij mag wezen wie hij wil. I.P. 173.

Djângan [illegible] kita lâgi [illegible] dat is niets het minste overblijve. M.V. 10.

[illegible]
Djângalah [illegible] Wees niet bekommerd. I.P. 88.

Mâtokhlah âku dâlam rûmah âtau djângankah? Mag ik in huis komen of niet? M.R. 37.

[illegible] ik laat staan. M.R. 35.

[illegible] ik laat staan, staan laten. S.S. 35 [illegible]. B.D. 15. N.S. 7.

Djâgâkan ija tĕrtawa, tĕrsinnjom pawn ija tidâ pĕnah. Ik laat staan dat hij zou gelachen hebben, ze heeft zelfs nooit gemeesmuild gegrimlacht. L. 196.

Djâgan, Djâgâkan. stellender wijze geen, niet.

Djâgâkan dĕpĕndaŋaja. Hij zag zo niet aan. 17.20.

Djâgâkan ija tĕdah bĕrsunnuikan — malai bâtja Widara djawa itu. 13.60.

جاݢ Djâjaŋ. Eene slangplant, voor bruidegom en bruid.

جاڠت Djâŋat. Rottangs, thoornmaken, met die door 2 opstaande nessen te halen.

جاڠتكن D.

ڤڠجاڠت Welke nessen daar men de rottang doorhaalt, om thorn te maken.

جاڤڤ Djâpot. inhalen, ontbieden een persoon. zie جمڤت Djomput.

جاڤن Djâpan. Japan. 't koningrijk Japan.

جاڤو Djâpu. beter جاڤڠ Djâpok.

چڤر جاڤو Spiering. Gen.

جاݢا Djâga. waken, niet slapen.

wacht houden, D. Dict. [illegible]

F.M. 2120. [illegible] 10.53. 245.

Dĕlam djaganja. terwijl hij wakker was.

Djâga dâri pada tidor-ja. van den slaap ontwaken. F.M. 9

tĕrdjâga — — — 55.41.

bĕrdjâga — — — — 2.

ججاݢ waken. wacht houden. B.D. 34. Openbare vrolijkheid aanrichten volgends de gewoonte der grooten. L. 57. (P. G. 264 NB 370. 371. 376. 200

برجاڬ

Maka berdjaga ampat pûloh hari, ampat pûloh mâlam. IP. 100.

'Awrang berdjaga itu para genaplah ampat pûloh hari ampat pûloh mâlam. S.S. 74.

Dan kini jang bâjik ampat pûloh hari ampat pûloh mâlam, sabebab tîdak awrang berdjaga, maka sakoua pakara para dekatakankan awrang. IP. 43.

Menjûroh awrang berdjaga. S.S. 92.

Memulâij berdjaga akan mengâwinkan. S.S. 35.

Memulâij pakerdjâan akan berdjaga. S.S. 25.

Memulâij pakerdjâan berdjaga. S.S. 46, 86. IP. 260. 364. 370, 388. 13.

Memulâij pakerdjâan berdjaga akan bakerdja. S.S. 54.

Memulâij pakerdjâan akan thabal berdjaga. S.S. 170. 171.

Memulâij pakerdjâan akan mengâwinkan sultan berdjaga tiga bûlan lamâ-nja. S.S. 213.

Memulâij pakerdjâan berdjaga hen. [illegible] mengâwinkan radja dengan IP. 100.

[illegible] waarschouwen, iemand op zijn hoede doen zijn, opwekken uit den slaap. [poeren, [illegible]]

[illegible] in gedachten brengen, [illegible], te binnen brengen. MM. 96. Opwekken KTL. 26.

[illegible Arabic-script line]

Tikbal [illegible]

Memulâij akan pakerdjâan berdjaga akan mengâwinkan Tuwan Puteri dengan [illegible] ampat pûloh hari, ampat pûloh mâlam berdjaga [illegible] IP. 260.

Sabebab [illegible] pada berdjaga ampat pûloh hari ampat pûloh mâlam. IP. 261.

Berdjaga tiga hari tiga mâlam [illegible] [illegible] IP. 388.

جاكت Djâgat. Sanskr. wereld, aarde. [illegible]

[illegible] جاكت de wereld conquesteren, veroveren

جاڬُر Djâgor. Een staartstuk, zeker kanon. ڤنجاڬُر D.

جاڬُڠ Djâgong. Tuksche tarw. gaest. gerst.

جاب

جب

جبّت Djebat. of جُبّت Djobat. Civet. ديدس. geurige knobels der civetkatten.

جبّت جباتن een veik die naar civet ge. Rumbk.

Reukwerk S. S. 160.

zijn liefde, zindelijkheid engens op gezet hebben.

جباتن D.

2 جُبّة Djobat Ar. L.G. 460. een Mantel. M.R. 1576. Isk. 263 p.a. 242. Borstrok S. S. 65.

مك بكڠ ماكي قبايڽ قنديت درڤد سربن دان جُبّة

3 جَبْر Djabr Ar. L.G. 462. Algebra, algemeene rekenkonst. الجبر aldjabr. الجبرة aldjabrah. D.

4 جبّار Djabbâr Ar. L.G. 462. Almagtig, alvermogend. الجبار eldjabbâr. d'Almagtige S. S. 10.

جبريّة Djabarijjah Almagt, alvermogen.

جبرائيل Djibrâïl [Ar. djabrâïl L.G. 462] Gabriel de opperste Engel, door wien de Khorân van God gezegd wordt, van boven gegeven te zijn aan Muhhamed. Cl. M. a. 2509. MM. 72.

جابقاية zie جبق

جبلة **Djiblat.** Formeerlel, Schepzel, maaksel.

جبريّة **Djabrijah.** Kaum Djabrijah. Djabriten M.M.70.

جبغ **Djabig** de naam van zeker visch. Een soort van Javaansche schild, iden van buffelshuid gemaakt S.S.100. verschilt van جونجغ en van اركن. جبجغ die zulke schilden dragen S.S.100. جابغ zie

جابق zie جبق

جبه **Djabah.** Pers. M.1500 een Borst. 25 Stuk koeras pantsier S.S.60. Borstharnas.

جت

جت **Djit.** proprie چت, tjita. جت راس lekker van smaak, van een zekeren smaak.

جتار **Djatára** voor جهتر of سجتار Uitmarsch, Schouderriem.

جـ

جَاجَامُ **Djadjâmu**. Drank dien men inneemt voor ziektens. medicinale drank.

جَاجَاهَن **Djadjâhan**. Dorp, plaats, gehucht die onder eene stad of koningrijk behoort. S. S. iij. iv. 100. voorstad I P. 234. Eene plaats daar zich veel volk onthoudt, die iemand van hem heeft opgedaan. Ch. fol. 60. Negerij dengan djadjahannja. de stad met hare aankleve S. S. 66.

جَاجَابَاتَن **Djadjabâtan**. aangenaam reukwerk. zalve waarmee men zich smeert. Ch. fol. 104. I P. iii. 337. 391. Comtivan جاباتن جبت P. ...

جَاجَاد **Djadjâd**. [Ar. L. J. 168] ontkenning tegen beter weten. M. M. iii.

جَاجَاق **Djadjâkh**. Tred, trap, stap. M. R. 120. Maniere van gaan, voetstap. C. T. M. 2327. Betreden, gang. I S. 2 I P. 2. 59. (ergens op) treden M. X r. 13.

جاجقكن djadjâkhkan

كال جاجقكن de voeten nederzetten, met de voeten treden I h. 370.

برجاجق gaan, wandelen, betreden, aantreden, bewandelen, zijne voeten ergens zetten.

Berdjadjâkh diatas bangkej. over dode lichamen gaan I S. 49

Berdjadjâkh kâtas batu, op een steen treden M. X r. 2.

ج

برجيق دبوم op de aarde, of grond treden.
سكلين باكي تياد برجيق دبوم RR. 365.

كجاكن Standplaats door iemand
Straat.
Stegelreep.
تمڤت كجاكن Standplaats.

ججل Djedjal vid. جوجل

ججمبن Djadjamben vid. جمبن Djamben
Franjes. draden of
zulke draden als de Alkatijven
aan de hoofden hebben.

ججڠ Djadjanag de posten van een
deur. deurstijl.
ججڠ ڤنق

جح

ججم Djahhim Ar. Lg. 471. Sterk brandend
vuur als de helle M. 1506. de hel.
de vijfde verdieping der helle Mer. 59.
een vuur in de helle zoo genaamd
Mer. 60.

جد

جدال Djidâl Ar. Lg. 479. Twist, kijvagie
een vinnige redentwist. RR. 150
fan. in zaken van godsdienst.

جديد Djadîd Ar. Nieuw.
'Alzahdu-'ldjadîd, 't Nieuwe Testament.

منجر Mendjor.
Mendjor tsolâlu hsagat. Hardaanhouden Luk. IV. 53.
— derzen Sawârayjârig. met een groot geroep. Luk. 23: 23.

جُدَّة Djöddat. de Zeestrand van Mekkah, en de Stad daar gelegen M.R. 1589.

[illegible]

جر

جَرَا Djara. ontzag vreeze. i.e. wacht u daar voor!

جُور Djor. uitspr. Zur of Ζür Ar. verbidden, vergen, afdringen, afvergen, aanhouden.

جَرَادِق Djarâdikh. Koeken.

جَرَّاكَة Djarâkah. beter جَرْكَة Djerkah. graauw, snaauw. graauwen, snaauwen, be-graauwen.

جَرَامِي Djarami. Stroo, Stoppelen van gr[illegible] Koorn C.M. 2097. 2440, 2762.

جَرَاعَة Djarâ'ah. in 't vechten onder malkanderen vermengd zijn. i.e. [illegible] [illegible].

جَرَاهِن Djarâhan. O. Buit. i.e. fol. 73.

[جرَاغ i.e. غدق onbek.]

~~Djindjil~~ Moeskruid. Moes.

جرجيس Djurdjis. Begrensgen Kruijskracht. Sk. 22.

جرب Djarib. Cl. 2 Conj. Stoffe. تجريب, تجرب beproeven, experimenteren.

مجرب partic. act. 2 Conj. Experiens, probans, expertus.

مجرب mudjarab. part. pass. 2 Conj. Probatus.

تجريب Tadjrib. M. 1073. Bekwaamheid, bevinding, ervaring, ondervinding.

تجربة Tadjribat. pl. M. 1073. Experientia, bekwaamheid, ervarenheid.

جرتا Djerta. Balken als een ezel.

جرنج ... geraas, geschreeuw, getier maken. S. S. 129.

جرت Djurat. Een strik, werpstrik. iem. strikken, met een strik vang.gen. S.S. 171.

جرت ... een strik spannen, zetten.

جرت ... een strik werpen.

Djurat [illegible]. [illegible]

جرت gestrikt worden, iem. verstrikken.

terdjurat kapada tesheraja, met strikken aan hunne halzen. 1 P. 361.

جرت verstrikken, met een strik vangen. S.S. 171. BD in S.S. 149.

جرت ... doen strikken, bestrikken, verstrikken.

جركل Djirkel. zie جركل

2 جرلي **Djerli.**

جرليكن Uitgezogen, suiveren, stengeren, 't hoofd zuiveren van schilden.

1 جرلغ **Djerlang.** Flikkeren, schitteren. syn. of جمرلغ **Djamerlang.**

جرم **Djaram.** bet. جرم **Djeram** een sterke afval of stroom van water, waterval.

جران **Djaran.** Waterval. H.H. 57.

جرن **Djerana** ook جرن, جورن, جوارن Hengelroede.

2 جرنه **Djernih.** Klaar, zuiver, helder, dun, doorluchtig, doorschijnend C.T.M. 2600.

ايرجرنه Klaar, helder water L.P. 339.

1 جرنغ **Djernang** Gom van den Drakenboom, Drakenbloed.

Pohon Djernang Drakenboom.

جروجر **Djarudjor** ook جلوجر **Djaludjor.**

جروجر **Djerudjor.** Hulst. aquilentum.

جروفق **Djarumat.** Een gat met de naald stoppen. Djumat enz. stoppend.

جروبس **Djarumis** Met den neus tegen den grond vallen.

جروبسكن iem. met den neus tegen den grond stooten.

جاته ترجروبس plotseling ter neder storten S.S. II.

ج

KD. 11. 7. — جرة ... جرح

جرومن Djerûman. een Koppelaar, Koppe-laarster.

جرياوة Djarijâwat. Ar. L.G. Puitjes, zoodrank, gemeenl: voedsel.

جرڠ Djarang of جرڠ Djerang. koken [kuiltig ... جرڠ] een pot te vuur zetten.

منجرڠ door koken, op 't vuur zetten om te koken.

دجرڠ op 't vuur gezet worden om te koken.

جرڠ Djarong. bukken, met 't hoofd voorover gaan.

جرڠ Djerong met 't hoofd nedergebukt.

جرڠ Djerang. een troost van een boom.

جز

جز Djuz. een deel, verdeeling van den Koran, dat de Mohhame-danen op elken dag van de maand Ramadhan aflezen.

جزا Djazâ. Ar. kabalâsan. vergel-ding. M.M. 29.

جزم Djazim

ايمان جزم Iman djazim. een geloof van va-stigheid. M.M. 79. conclusief geloof. M.M. 80.

Djazirah Ar. een eiland, dat van het vaste
land is afgesned van 55 afsnijd. Gol. in voce
Mesopotamie, om dat het door 2 grote rivieren
d'Eufraat en Tigris als een eiland omringd wordt. Act. Er.
Lat. Dissert. Geograph. 477.

جس

جَسَد **Djasad** Ar. L.G. 504 i.q. توبوه een lichaam.
جسدي. lichamelijk.

جِسِم **Djisim**. Ar. L.G. 505. id. q. توبوه een lichaam. M.M. 2. in 't gemeen M.R. 50.
منجسيمكن
Mendjisimkan Allah Taʿâlâ, Den Allerhoogsten God een lichaam toeschrijven.

جَسم **Jasmi**, een vrouwennaam.

جع

جُعَّة **Djizat** Bier. Ar. L.G. 2627.

جك

جك Djika. zo, indien, als, bij too vare, dat, dies, genomen dat, in geval, schoon, al is 't. S.S. 40. MM. 20. MR. 184.

جك ... schoon, al is 't, genomen dat. MM. 40. IP. 315.

جك باجى بسى ... schoon hebal aan ijzer vast is. [schoon al 't gereedschap van ijzer is.]

جك قوى ... schoon, al is 't, genomen dat. MR. 309.

Djika gurângan. ook of (wanthebs) IP. 122.

Djika kirânja ada kirânja telah babal kamba. indien ik mogelijk weren... toen een misslag begaan heb. IP. 177.

جكتر Djakatarâ. 't Koningrijk Jakatra, daar Batavia gelegen is.

جكلو Djikalau. i. q. جك Djika, indien, zo, als 't, bij aldien, bij too verre dat, dies, genomen dat, in geval. S.S. 14. 13. 0. S.S. 57. Ofschoon MR. 26. CTM. 206.

Djikalau pun. schoon. IS. 10.

Djikalau tijada demikijan. indien zo niet. IS. 0. 25.

Djikalau sakalipun. al is 't, alhoewel, genomen dat. schoon. S.S. 12. 24. IP. 70.

Djikalau tuwah muda sakalipun, schoon bejaard of jong zijn. S.S. 62.

جل

جَلّ Djal. Ar. L.[illegible] [Groot, doorluchtig verheven zijn]

جَلَال Djalâl. Ar. Doorluchtig. H.H. 23. Majesteit M. 80. 124.

جَلَالة Djalâlat Doorluchtigheid, Majesteit Hebr. 1:3 H.F. i.

جَلِيل Djalîl. doorluchtig. jogjamat besar H.F. 56.

جَلَاتن Djalâtan. Netel. brandnetel.

جَلَاس Djalâsi of خَلَاص Chalâsi. Matroos, bootsgezel, forsan ex Portu: gallico galeaca een galei. volgends IM is خَلَاصِي Chalâsy de Chodjastche taal.
خَلَاصِي D. in Stroom, titt. Ar.

جَلَاڤڠ Djalâpang vid جَلڤڠ.

جُلَاڤڠ Djolâpng. [illegible] Graantolder.

جل جلن Djala djalan vide جال.

جِلْد Djild. Ar. Leder. corium et quia coriis involuuntur libri, Djild: volumen. Ukje ka.
كتاب ثلث جلد liber constans tribus voluminibus.

Djilit. جلت Boekbinden [illegible]

جَلَق Djalakh. zeker medicijn voor kwade ogen.
Volgends IM is 't Djalakh جلق [illegible].

جُلَق Djolokh. den vinger in de keel steken om te braken. vid جولق. ork. جالق

جُلَق Djolokh wegstoten met hout of steen, wegsmijten.
[illegible] جولق

جلم Djelma, [illegible] bevendig worden, verschuiven der [illegible].
منجلم D.
جلماءن کجلماءن de [illegible].

جلم Djelma. [illegible] vervallen. Berta-ten kulit

جلمڤه Djalampah. [illegible]
برجلمڤاهن D.

جليل Djalil. [illegible] جل

جلوجر Djaludjor. [illegible] جروجر Djerudjor
Rijgen, Stikken, [illegible]
[illegible]

جله Jalah [illegible] ڤتي Petej.

جليا Djalija, een Slag van een galei, of galijas der Portugezen.

جليغ Djalig achtervolgende lien, overschouwen, der lien. [illegible]
منجليغ D. Aankijken, aanschouwen, aanzien. Kepeda Num. 12:10. Job 41:5
ڤڠجليغ aanschouwer.
ڤڠجليغن [illegible], aanschouwing
کجليغن aanschouwelijk

جلڤرغ Djalaparang of جلاڤرغ [illegible] جکلي [illegible]

جلنوس Djalajnus Galenus medicus [illegible]

[illegible]

ج

جم

جم Djām. een uur 1P. 297. horologie. [illegible]
Landloper.
جام Djām. 1P. 139. 297. glas, wijnglas.

جم Djomu. vid. [illegible] Djomuw.

جماد Djamād. Ar. Lh. 530. MM. 52. verdorvd.
steenachtig. [Die, of dat niet bewogt
is. droog jaar, droogaardijk enz.]

جماعة Djamâ'at. zie onder [illegible].

جاو Djumâwa. Bars, trots, bots, breedvoor
de borst, eigenwijs, grootsch, leet,
idisktervd. fier.
Eindelmoed, fierheid, grootsheid MR. 213.
Groot van inbeelding, hoogkartig Lp. CHN. 1241.
1075. 1004. 1906. 2604.

Berzan Djumawanja. Bars, trotsch, fier MR. 213.
Kadjumawân. Barsheid, grootsheid.

جال Ar. [Lp. 538.] [Heijtskani] Fraaiheid, schoonheid. HF. 13. MR. 14. 124.

جمب Djambu. een Jamboe, zekere vrucht.
HA. 2. 13.
Bûnga Djambu. de bloemen van de Jamboe-
boom. S. S. 45.
جمب ایر Djambu âjer. een plaats zoo ge-
noemd.
جمب ایرماور een soort van Jamboes, die
naar rozewater ruikt.

جمباتن Djambâtan. brug. grote brug 1P. 153. een kruk of steen
Uh. 14. S. S. 123.
een houten loopt, dat in 't water
uitsteekt. S. S. 137. 197. 206.
Berdjambâtan. een brug hebben 1P. 154.
Deberij berdjambâtan. een brug ergens
over maken 1P. 154.

zijnde [illegible] of [illegible] een brug van balken of
[illegible]

ج

جمبل Djambol. een doosje daar men juweelen of reukwerk in bergt. S.S. p. 14. [illegible] Djombol.

[جمبل Djambol. cf. gombakh [illegible]]

جمبن Djamban. Latrina, [illegible] draden, franjes.

جمبو p. Djambuu p., kwast, kwispel I.P. 123, 214, 244, 246, 247. Rombála. een Witkwast.

Berdjambuu. kwasten, kwispels hebben. I.P. 246.

Berdjambuu-phan. I.P. 247.

جمبغ Djambag. Bloempot.

جمباقن id. I.P. 49, 225, 257, 327, 339. [illegible] 360.

جمجم Djamdjam. Put [illegible] in [illegible]

جمور Djumur. [illegible] Djâmur. in de zon drogen, bakeren, heet worden.

Ikan terdjumur. Gedroogde visch.

جمعة Djumaat. Ar. [illegible] 533. 534. een volk. K. II. 26.

جمعة [illegible] I.A. M. 101 [illegible]

يوم الجمعة Ar. id.

Sekali sadjumaat. eens in een week I.P. 49.

[illegible] S.S. 101.

[illegible] Djamâât. Kerk, gemeente M. 227. concilie, congres, [illegible]

[illegible] Djamâât. de leden van de rechtzinnige en algemeene kerk M.M. 5.

[illegible] Djamâât. Geestelijke kerkelijke goederen.

[illegible] S.S. 207.

جمعة

011
Do. Djamad. Ar. Gol. Rikerdt.
Stolling, Zamenstolling, Stremming, vrie-
-zend weer, vorst, ijs.
Romp. 1401. 3. maar dit woord voor Hagel ge-
-bruikt wordt.

Djomûlah tje ikan dijkadonen afkeer
van Israël. 1 Kon. 11:15.

جملة Djumlat. Somme. Ar. L.J. 535. M. 153.
Begrip, beloop, de gansche hoop.
Q.th. S.S. N° 145. K.U. 13.

جملتكن Berekenen.
Djumlatkan sama. Bijrekenen.

جمو Djemuw. walgen, afkeerigh zijn, iets moede worden, een walg, afkeer, afschrik hebben, gruwen, een gruwel hebben. S.S. 33. C.T.M. 783. 1430. 2144. 2551 [illegible]

كجموان Kadjumuwan. afkeer, aflongheid, afschrik, afkeer. Geil, geilheid, gruwel, gruwelijk, gruwzaam, gruwelijkheid, [illegible] gemeenheid.

جمعة Djumaät. avond, t'avond, hierna.
I.Sh. 172. Kad. pat. 6. C.T.M. 2530.
جمعة [illegible] t'eeniger tijd S.S. 151.
Djumaäh pada hary kiyamat. de avond op den dag der opstanding. D.M. 21. [illegible]

[illegible] verward, be-[illegible], mensch[illegible]
[illegible]

جميل Djamiil. Ar. [L.J. 535.] Schoon. Mooi. Fraai, schoon. H.E. 55.

جمڤان Djampana. I.R. 260.

جمڤق Djampakh. wegknijpen, over boord werpen. zie [illegible]

جومڤق Djompak. malkanderen onvoorziens bejegenen, ontmoeten. Zijnde [illegible]
برتمو bertemuw malkanderen opstaat, tzelfde ontmoeten, te gemoet komen.

جومڤوت Djomput. wegnemen, ophalen S.S. 2. 37. 51. 53.
Uk. pat. 91.
سجومڤوت Een vingergreep, zoo veel als men met de vingers vatten kan. Rumph.
دجومڤوت ingehaald worden S.S. 20. 37. 53.
I.E. 132.

ج

Mendjompout. inhalen D.M. 15.
S.S. 17. 39. 53. 62. I.P. 304.
Inhalen halen I.P. 304. 369.
Djompouty. S.S. 112. 170. 204. 222. Men-
djompouty. S.S. 63. 210. inhalen.
[illegible] ingehaald worden S.S. 62.

جن

جن Djin. Ar. L.F. 536. Geest. M.M. 52.
M. 111. M. 1556. S.S. 21.
Genius. daemon. Luchtgeest. M.M. 199.
Duivel. I.S. 23.
Djin islam dan kafir. Gelovige
en ongelovige Djins. I.P. 3.
Hai kafir hantu! o ongelovige geest!
(I.P. 34. (tegen iemand [illegible])
Djin hantu dan [illegible] bij malkander
[illegible]

مجنون madjnoun, van جن

جنازة Djenâzat. Lijkstatie. Baar
Doodbaar. M. 1556. Ar. [L.G. 543]
[illegible] جنازة
Als 't volk de Doodbaar opneemt.

جناك Djinâka. Boert. klucht. gril. grol. boertery.
Boertig. kluchtig. drollig. grillig.
genuchlijke
Boerten. gekken.
جناكن Boertachtig. potsig.
Boerten. gekken. beuzelen. boert.
ten. grollen maken.

(57) Djin. Het Arabische woord Djin volgens Castellus, (Lex. Polyg.) een Demon beteekenende, bediedt ook krankzinnigheid; en het woord Maginoen, een persoon door eenen Demon bezeten, aantoonende, wordt insgelijks van eenen dollen en krankzinnigen gebezigd. Hugh Farmer, Over de demonische bezetenen. blz. 59.

جناوي Djanâwij. een houwer, die maar aan d'eene zijde scherp is, krom van punt S.I. 110.

جنباتن Djanbâtan. een brug. die جنباتن

جنة Djanat. Ar. Lf. 537. een tuin, hof, boomgaard, paradijs, hemel C.T.M. 2159. de hemel der gelukzaligen. N.M. 36.

جنترا Djantarâ. een rad I.P. 342. wiel, spinnewiel om te spinnen. rad daar een touw omloopt I.P. 329. — جنتر Djintar.

دلبهتن سوات جنترا در قد امس
دان تلبهن در قد قيرق I.P. 76.
Hij zag een rad van goud, en zijn straal was van zilver.

جنترا سوبغ , برجنترا سربغ. ronde omspansels, omwindsels, gelijk men op de kist draagt.

برجنترا. raderen hebben, draaijen I.S. 59. I.P. 329. [dat door raderen bewogen wordt.]

Taaglorg berdjantarâ, een draaijend lantaarn. — Medja berdjantarâ. die medja.

Perârâkan jang berdjantarâ. een triumfwagen met wielen I.P. 201.

جنقق Djŭnkkh. knippen op den duim en voorsten vinger.

572. ج

جنتن **Djantan.** Het manneke van beesten. SS. 10. van visschen M. 321.
برجنتن . منجنتن Bespringen.

جنتن **Djintan.** Komijn.

جنتي **Djontij.** afhangen gelijk een stuk van een kleed dat ergens afhangt, of gelijk de voeten van iemand die op een hooge stoel zit.
Terdjontij. nederhangen Mkt. 21.
منجنتيكن een stuk van een kleed enz laten afhangen + zij hebben gewaakt of niet.

جنتغ **Djantong.** 't hart. [Blijk van hati. tzijnde Jantong het harte des lichaams, en hati het hart of gemoed die hervaring vocabulair voor liebe.]
جنتغ ڤاس ماس als koel worden in zijn hart. Thab. 42.
جنتغ ڤيسغ de bloem van de pisang.

2 ت

جنجي **Djandji.** Belofte. 17. 26. Djk. 15. SS. 24. 70. MR. 205. 290. Verbond, afspraak. CTM. 2609. gelofte. Bedreiging. BD. 16. MR. 162.
Beloven, toezeggen. 17. 10. CTM. 061. bestellen, verbinden, bedingen. MR. 120. Bedreigen. CTM. 080.
جنجي ستيا 't belofte verzoeken. SS. 07. 00.

ستيا

Sampoernakan - menjampoernakan djandjinja. Zijne belofte volbrengen - nakomen.

Segala Surat Perdjandjian Lama dan baharu Alle de boeken des O. en N. Verbonds. &c

مپرجنجيکن جنج کڤد اٴن iemand zijne belofte nakomen CTM. 2335

Djangan kawiuban djandjimu Breek uwe beloften niet. Mxs. 60.

جنجي Belofte. S.S. 67. Bedreiging CTM. 1731. – gelofte.

برجنجي Beloven M. 390. 481. bestemmen M. 74. S.S. 175. 207. Bespreken, bedingen I.P. 51. Contracteren I.P. 57. 220. Belooning zijn, geloften doen M. 102, 132. verbond maken I.P. 67.
Dreigen bedreigen M. 162.

ترجنجي Gezet. vastgesteld

برجنجيکن een verbond maken.

ڤرجنجي Beloven. contract maken.

دڤرجنجيکن vaststellen M. 262.

ڤرجنجي Sepердjandji. Bondgenooten CTM. 2409. Eedgenoot

ڤرجنجين verbond M. 1. 0. Beding CTM. 1402. belofte, besprek. contract.

مڠيکت ڤرجنجين zijn verbond breken S.S. 24.

کسڤرجنجين Keperdjandjian Bondgenootschap. eedgenootschap.

جنجال Djandjala. Buitensporig. dartel CSh. 51.

جن جناکن Djina djinakan. zie جينق familiar.

جنجر Djandjar. Rije. zijde ... Mtr. 134.

جنجين Djandjan
Kandjandjan. zie ...

جنجڠ Djindjing of جيجڠ djindjin op zijn teenen gaan.
جنجڠ ...

[illegible] Djindjang. Lang, dat lang is.

[illegible] een lange hals.

[illegible] lang van hals.

[illegible] Djondjong. i. q. [illegible] Djongdjong.

Op zijn hoofd hebben, tetten, dragen. C. T. M. bet. op de schouder dragen. Uhl. 10.

Aannemen, gehoorzamen. T. S. 28.

Aannemen, ontvangen. I P. 226. exple. Sembah. I P. 160.

Op het hoofd dragen. C. T. M. 1206. W. T. ba.

Opleggen, bevelen, … C. T. M. 073.

[illegible] op zijn hoofd hebben, dragen.

[illegible] exple. de sembah aannemen. I P. 160.

Titah jang dedjondjong. 't gebod 't welk aangenomen en gehoorzaamd wordt. K. U. 6.

[illegible] iets boven 't hoofd houden.

Dendjondjong ubat bata kapalanja. op zijn hoofd dragen v. gehoorzamen. S. J. 1.

[illegible] een [illegible] boven 't hoofd houden. Uhl. 25.

[illegible] gehoorzamen, volgen. M. T. V.

Medjondjong wong. aan een … ondergeschikt zijn. ~~[illegible]~~. Dj. S. 10.

[illegible] 't gebod (des konings) op 't hoofd leggen v. 't gebod aannemen, gehoorzamen. C. T. M. 2200. K. U. 4.

~~Titah jang dedjondjong. 't gebod 't welk aangenomen en gehoorzaamd wordt. K. U. 6.~~

Mana anugerah tuwanku patek djongdjong. 't genadig geschenk … neem ik aan. I P. 300.

Katakl patek djondjong. Uw … zal ik …. I P. 354.

(Bendjondjong duli.
(Mendjondjong duli. S. S. 39. A. [illegible] 92. 105, 107.
duli radja. S. S. 9.
Zijne eerbied aan den Koning bewijzen.
Syn. menjembah. S. S. 126. I P. 392.

[illegible]

Mendjoendjoeng kabedjikan, weldaden aannemen.
Hd. 24:3.

Mendjoendjoeng pendjawatan, eene bediening aan=
=nemen. Kol. 4:17.

جَنْدَ Djanda.

Perampuwan Djanda, Weduwe. Ex. 22:22.

منجنجغ اکم Zijnen Godsdienst verrichten, den Godsdienst aannemen. CM. 291.

دجنجغ Op 't hoofd leggen, gelegd worden.

کدوا تاغنڽ دجنجغ داتس کڤالاڽ
Zijne 2 handen op zijn hoofd leggen.

منجنجغکن تيته } Bevelen, 't bevel aan
منجونجغکن تيته } zeggen.

Mendjondjongkan titah. Den last des konings aanzeggen. IP. 309.

Titah itu dedjondjongkan'orang pada. dit bevel bragt men over tot. S.S. 20.

اکن اکو ڤوهنکن منجنجغکن تيته کهدڤن سکل اوراڠ رايت Ith. 104.

Mendjondjongkan titah jang depertuwan 't gebod des konings gehoorzamen. S.S. 1.

جنجوڠن een heer, opperstheer. Zoo wordt Muhhamed genoemd. Mrs. 0. Printes. IP. 201.

جونجوڠکن Zoo spreken d'onderdanen tot hunnen koning, met opgehevene handen.

چندا Djanda. Eene vrouw, die van haren man, of een man die van zijne vrouw gescheiden is, 't zij door echtscheiding, verstoting, of door den dood. IP. 73. אלמנה

چندان Djendâna. het چندان Tjendâna. Sandelhout.

چندارس Djendarsa. een pook.

چندول Djondol. Achterhoofd.

چنبس

جنس **Djenis** Ar. [illegible] Soorte. M.N. 25. M.R. 62. 239, 282. S.R. 220. Djinis S.S. 18. — Aard, ge-slachte M.R. 56, 96.

[illegible] جنس [illegible] wat is dat voor soort van dieren?

Ihu djenis op die wijze, maniere S.R. 190.

سجنس **sedjenis** eenerhande, gelijk-soortig.

سجنس دڠن ديكو Bäurman Radenus(?)

Pers. [illegible]

eengelijk, evenmaatte, evenmens [illegible]

جنون **Djunûn** Ar. M. 1666. Bezeten zijn, geworden. S.S. 121, 159.

جنيد **Djunîd** K.N. 12.

جڠڠ **Djanang** i.q. [illegible] [illegible] van de deur, deurstijl.

جڠڠ **Djanang** Jav. [illegible] Djenang Mal. Djenang Jav. Oprigt, toezigt.

[illegible] 1 Jav. Opzieners, toezieners. v.g. [illegible]

[illegible] **Djangkat**. Optillen, oplichten.

[illegible] ج **Djangkatkan**. Optillen (de vingers) — iets niet geheel maar slechts een punt oplichten. Differt ab [illegible] geheel oplichten. [illegible]

[illegible]

ج

3 397

جو

جو Djau. Pers. Garst, gerste.

[illegible] alleen
[illegible]] M. i. 136.
mede [illegible] M. 12. troks
M. 200 R. 242 [illegible] 3.

Sakâli djaua. Maar eens. M. 190.

Pada kotika itu djaua. Op denzelven
tijd. S. S. 3.

Ada waleij djaua tahu. De allerhoogste
God alleen weet het. K. U. 12.

Tijada ada taranja djaua poen
Zij heeft haars gelijke niet half zoo wel
aan. S. S. 3.

[illegible]
ik dat twee menschen konden zitten.

جواب Djawâb. Ar. Zelfs. Antwoord. M. 20.
B. 4. 20. Apostil, beantwoording, be-
scheid.
Antwoorden. M. 30.

Djawâb 'awlehâm. Antwoord op [ze zon-
den] S. K. 3.

Dergan tharikh sual dan djawâb. By
wege van vragen en antwoord.

Membri djawâb M. 139. Antwoor-
Kombalikan — den, antwoordge-
Mengombalikan — ven, beantwoorden,
verantwoorden.

Kombalikan djawâb. S. H. 4. 35.

مجواب
dat met 't gemoed overeenkomt.

جوادة Djawâda. Djillen 3. جادة Djawâda (P. 191. Koeken, pander
gebak van rijst.

جوارة

جوازن Djewâzen. Een langwerpig houten stukje in den valle; 't hoornachtig wat aan de stuk vast zit. i.q. Bâtor.

جوازن كايك Een kaagbroeder

~~جوازن [illegible]~~

جواهر Djewâhir, plur. a sing. جوهر juweelen. M. 315. 427.

جوت Djûta. 300000.

چوت D.

جوجل Djûdjal. lat. جچل Djedjal. Scherpsteen. stukt. steen blijft niet door kan.

mosfhra heeft dit woord eene andere beteekenis

جوديب Djûdij Dobbel, dobbelen.

جوديب [illegible] dobbelen, spelen met teerlingen.

جوديجان pendjudijan. Dobbel. dobbelspel.

جوديب [illegible] Dobbelspeler. Form van 't H. Nakles.

جوده Djûde. een paar, als een paar menschen, schoenen, enz. C.M. 371. 2249

جود جود twee aan twee, bij paaren. C.M. 2270.

جود جفته een paar, of 2 [illegible] stijlen.

جوده [illegible] Paren, als vogels enz. C.M. 2401. 2457.

ايت انكلو جوده [illegible] Om die twee jonge paarden met malkanderen.

بر جودكن

Sadjuda kitab Lanpon Khoeren No 2:6

ڤرجودوكن: Tot een paar maken te [illegible] paren CTM. 2236.

ڤرجودوان Perdjudoewan. Gade. gaè.

جورو Djuru. Die ergens opzigt over heeft. wien eene zaak is aanbevolen.

جورو بهاس Taalman, Tolk.

جورو موديه Stuurman.

جورو داڤر / جورو تاناق [M. 29. 305] Kok.

جورو تولس een Schrijver. CTM. 2610.

[Djuru kibarkan, Jura [illegible] schikt in de verzie van Drinoltius die [illegible]]

جورو بتيق Een Schilder van kleederen in 't Zwart.

جورو ڤاسڠ قلبت Een Lantaarn- of Lampen-steeker.

جورو كود Stalmeester. M. 149.

جربان

كجوروان Kadjuruwan. Gebieder. Opzigter.

كجوروان كودا Een opziener over de paarden, Stalmeester.

كجوروان ڬجه Een opziener over de olifanten.

جوراڠن Djurawangan. voor جوراڬن Djuragan Jav. De meester of 't hoofd van een prauw of vaartuig. [In 't contract [illegible] ex [illegible] [illegible] de [illegible] van de negotie [illegible]]

جوريت Djurit. Krijg. oorlog. Jav. ... ڤنجوريت [illegible] H. S. 328.

ڤنجوريت Jav. Hulubalang Mal. [illegible] overste van een leger. Krijgsheer. Krijgsman. Soldaat. wien het opzigt alleen de oorlog [illegible] [illegible] 105.

[illegible] een gids, wegwijzer op 't land. جوروش

[illegible] Kendil [illegible] H. S. 324.

جوروس Djûrus. naar, volgens, rechtdoor, zonder omgang aan te gaan of op te houden. CTM. 1445. 1455.

منجوروس naar.

منجوروس كڤد بولن تاهون Naar de maanden des jaars. Num. 28:14.

جوروان Djurran. zie [illegible]

جوروڠ Djûrung. een hoek. Ara. [illegible] 17. 15. 64.

برجوروڠ Hoekig, hoekig. S. S. 100. Verschillen, dingen verhangen.

ڤنجوروڠ penjûrung. hoek. 1 P. 2[illegible]

Pendjuruan. 1 P. 326.

[illegible] ڤنجوروڠ een hoek van 't [illegible] stellen. 1485.

Ampat penjûrung dunia de 4 deelen der wereld.

Batu penjûrung Hoeksteen, grondsteen.

جوروڠ Djûrang. kloof in een gebergte zonder water. weg engte, als een kloof tusschen twee bergen. Straatje, nauw straatje. CTM. 991. 1225. Men een grotere

Tempat yang berdjurang gebrokende plaatsen.

جوروڠ Djurong. schuins (op zijn hoek, van een zijde diagonaal) [[illegible] koeks] maken. CTM. 1662.

جوكوڠ Djûkong. een canoo uit een [illegible] gemaakt. [Een vaartuig wat gewoonlijk een Kawlekk] maten.

جوڠان Djûghan. zie [illegible]

Djughan [illegible] [illegible]

جوال Djûwal. verkopen. Mk. 27. 1 P. 105.

[illegible] Mk. 52.

برجوال D. L. S. G. 94. Mk. 58. 1 P. 70.

منجوال D. Mk. 97. Mk. 107. 316

دجوال

جورس Djurus.

Betjurus. karena djadi jang melintas betjurus djalan 'ia tjepat. want hij den weg recht voortgaan [illegible]

[جورغ Djòrang. Een hoteldeke niet.

Tjag. Reuter.

دجول verkocht worden 1P.185. ver=
=kopen S.S.195.

دجولكن verkocht worden S.S.195. ver=
=kopen 1R.95.100.

Djuwâl nâkat p. aanplakken, aan=
=smeeren.

جوالن Djuwâlan. goed dat te koop is.

كجوالن Kadjuwâlan. afstandig.

Pendjuwâl burge. een bloemenverko=
=per. 1P.328.

جولر Djûlor. kruipen op den buik als een
slang. [uithangen, uitsteken]

جولر لحدڽ de tong hing hem (den
slang) de bek uit.

منجولر، جولركن D. uithangen
uitsteken.

منجولركن لحدڽ de tong uitsteken 1P.79.109.

دجولركن gevierd, uitgestoken worden.

جولق Djûlokh. den vinger in de keel steken
om te braken. KD.105.

منجولق iets te voorschijn ergens uithalen
als uit het hart KD.160.

جولق Djûlikh. vie حلق Djolikh.

جولب Djôlij. Roobaar. Jes.66:20.
D. Jav. Dôlo. draagstoel.

Jav. تندو

جُولَغ Djûlag } op beide schouders
جُولُغ Djûlog } dragen, een kind dragen op de schouders of zittende gelijk konings kinderen.

جُولُغ Op de schouders zitten hebben aan beide zijden van den hals een been.

Pedjûlog ombakh. I P. 303.

جُولِغ Djûlig. Scheel zien.

جُوُم Djowom. Art. Kalembe.

جُونَن Djûnan Zet.

فَنجُونن Pottebakker. Steen=bakker.

Margkokh pendjûnan. Een aar=den kom.

Bâkas pendjûnan. Aardewerk.

Kâdej bâkas pendjûnan. Aar=dewerks winkel.

جُوُه Djuwa. Een grote snoeper.

Verbl. weelderig.

جُوهَر Djâwhar. Ar. L.G. 5..

Juweel. M. 1605. MR.

Substantie. Stoffe. Zelf=standigheid. MR. Mal. &c.

Zelfstandigheid. MM. ..

جُوهَرِي Djâwharij. Ar. L.G. 507.

Juwelier. I P. 357. M. 1606. MR.

Stoffelijk, materialis MR.

ج ٢٠٠.

جُوين

ڠ

جوات Djuwâta. expl. i.q. تالي Zijde koorden, ketens van de borstplaat die achter t'zamen gebonden worden, op dat in 't bukken die plaat op de borst blijve.

تالي جوات Een koord van zijde, omtrent een vinger dik, die met drie omslagen om de middel gewonden wordt. Ook een broekband.
Ketens die aan de borstplaat hangen.

een grondsnaar

جوڠ ٢ Djuwang f. een forquet, gaffel waar in de mast ligt en ondersteund wordt.

جوڠ Djuwâng. malkanderen ontmoeten om te vechten, of anders.
i.q. ... 141.
't vechten van dieren, als olifanten, slangen enz.

برجوڠ v. id. 't vechten van slangen of draken 1 P. 170, 390.

... برجوڠ ... Die twee olifanten trokken op malkanderen los en vochten.

برجوڠ ... fol. 87, 343.
Beren die tegen malkanderen aanrollen.

...برجو
...برجو v. Olifanten doen vechten S.S. ...
1.S. 29. 1 P. 102, 262.

جوڠر Djûngor. de bek van een vissch. schip. S.S. 55.

جوڠ Djûnga i.q. جو. ook, mede alleen S.S. 29, 63. evenwel S.S. 68 ...
... (...) S.S. 36. naar ... 237.
(1 P. 239)

جوڠ ...

جوك ات Stil zitten, eigenlijk, even het naar [illegible].

جوك كن eenvoud.

جوك نجون دان جوك Dan alleen met water.

Lakie, Djuga. Mannen naar alleen. S.S. 74.

بارغ كنتان نيفكي ربت جوك

~~[illegible]~~ tenden was niet [illegible]

~~[illegible]~~ Djuga. [illegible] [illegible] 1P. 359.

Bergan [illegible] Djuga. Met vier mannen daar. Djuga.

Satoepa Lakaki paws laken Djuga. Bij alleen het wel. [illegible]

- ~~[illegible] tja mengatakan [illegible]~~ Djuga.
- Lakakiha tja mengatakan [illegible] Djuga. Bij [illegible] tot [illegible] [illegible]

Aparta [illegible] tjoer, Djuga mpânja. Zijn gedacht is niet anders dan van een [illegible] groot koningsdom. 1P. 12.

Tijada Djuga maun. Toch niet willen. 1P. 12.

جوكت Djugit. Dansen, van vrouwelijke [illegible] van mannen. Ben een [illegible] spel.

جوكر Djawgar. Spelen.
Bij de Mal. spelen op 4 vak. [illegible] bord. 1P. [illegible].

جوكن Djugan, een [illegible] [illegible] p. 304.

جوكي Djugij. Dan voor den anderen [illegible] [illegible], [illegible]

جوكي Djugij een soort van Heidensche papen, Bedelmonniken, pelgrims.

جه

جاهل جه zie

وَرغ جاهيل

جهالت Djahâlat. Onverstand, onweten-heid M. 301. [Fr. L. p. 540]

جِهان Djihân. Pers. de opperste. de wereld.

جهان فهلاون D'opperste der helden. Overwinnaar der wereld. Hanzah. p. 14. l. 21.

Djihân kân. eenheerscher.

جهترا Djahatarâ. Bewaard, ... behoudenis.

جهرا Djohrâ. of بنتغ جهرا sterre die ... in 't oosten opkomt. Morgenster.

بنتغ جهرا voor بنتغ كجور de avond-sterre.

... جاهل de bovenste ...

جهل Djahal. Onwetenheid M.M. 28.

جهنم Djahenam. M. 02. Geheuna, de helle M. 134. 332. d'eerste scheiding der helle ... 39.

جهنم ... het duivelskind. de verdoemde.

جبس Djabis. [illegible] M. 10.

جي

جبول Djĕbol. Een wrange die de vrouwen dragen.

جيجير Djidjir. cyfferen. tellen, ieder met elkanderen tellen als getallen die men optel-en wil.
ook, nevens elkanderen tellen, gelijk planken die in een vloer horizontaal nevens elkanderen gelegd zijn.

جيران Djirân. t. Ras. [illegible]

جيريڠ Djiring. uit een stuk gemaakt, 't zij gegoten of gesmeedt.
كاي جيريڠ en [illegible] uit een stuk gemaakt, 't zij gegoten [illegible] of gesmeed werk.

جيل Djîl. de naam van den dag, den hemel, van blinkend koper. Mar. 20.

جيلت **Djilat**. Lekken, met de tong gelijk de honden drinken, of gelijk een rhinoceros die iemand dood wil lekken. Of ook gelijk een slang lekt.

Djilat, mendjilat habis. aflekken.

جيلت اءير ايير water slobberen.

جيليت **Djilit** zie جيلت [illegible] جلد

جيمن **Djiman**. sober, spaarzaam, zuinig.

جيناق **Djinakh**. Gemeenzaam, familiaar, zagtmoedig, vriendelijk. CTM. 2040.
tam, getemd. S. S. iji. Kl. ii.

بيناتڠ جيناق Tamme dieren, contra بيناتڠ ليئر wilde dieren.

جيناقڤن **Djinakhpan**. Gemeenschap, gemeenzaam, gemeenzaamheid.

[illegible] **Bara**[illegible] **Djinakh**[illegible] **Pataru** [illegible] die vogels tam [illegible] [illegible] Para Pataru. 17. [illegible]

[illegible] **Tijada kah hingkau maau djinakh pada Mukhamed**. wilt gij niet gedwee zijn voor Mukhamed? CMr. 67.

جيناق: Gemeenzaamheid met [illegible] handen hebben.

Berdjinakh pam [illegible]. gemeenschap hebben, kruiden gemeenzaam omgaan, CTM. 1046. gewonnen.

Berdjinakh, depen djinakh. Zijne [illegible] afstoten.

جيناق اكن Met iem. familiaar omgaan CTM. 2610. Mk. 79.

جيناقكن Temmen, tam maken, bekennen CTM. 2243

جيناقكن [illegible]

جيناقكن

ڤنچڤكن pementammien.
ڤرچڤتن Legtkinnig, hardenak.
كت ڤرچڤت D.
ڤنچڤكن Betemming.

چڤو **Djipu.** Ziel I.P.194. perter tleven. Geest. kalden 164.166. Ziel tot een kind gezegd KDP.13.

جڠ

جڠ **Djong.** een soort Chineesch of Maleisch grootvaartuig. S.P.32. 9.75. 18.97.

جڠ djong (djonk) een grondmaat van twee duizend vierkante roeds

جڠجڠ **Djongdjong.** S.S.2. Guinies Lacie. 9. 1 جڠ pisk. S.S.39.

جڠكا **Djangka.** Een bosrover. **benjamon.**

جڠك **Djangka** een Passer, meetpasser. [illegible] جڠكا
منجڠك, gemeten met een passer.
منجڠك, جڠكاكن met een pas=ser meten.

جڠك **Djinghe.** een Hoorendop. die جڠك bij iders een Corps.

جڠكاكن

جڠکيت **Djangkit.** aanhangen, aankleven, besmettelijk zijn C.T.II. xvi. v. 76. bevangen. ماريڠ بکمان ثڤاکت ڤڽاکت اد جڠکيت فدان [illegible]

برجڠکيت d:

جڠکيتکن / برجڠکيتکن } aankleven, aanplakken, aanslaan, aanzetten, aansteken, besmetten.

ڤڽاکت يڠ جڠکيت Besmettelijke aan=steekende ziekte.

ڤرجڠکيت Aanplakker.

ڤرجڠکيتن Aankleving, besmetting.

کجڠکيتن Besmettelijkheid.

جڠکت **Djingkat.** Op eene hiel mank gaan, hinken. Een teeken van 't aangezigt.

جڠکت٢ Wippelen, hinkelen, 't zij op de eene of andere zijde, of wel beide na elkanderen C.T.II. 1001.

جڠکت **Djongkat.** [wippen] opwippen, gelijk een plank die op een verheven balk ligt, en men 't eene eind neêrdrukt om 't ander op te wippen.

برجڠکت جڠکتن d:

جڠکتکن Op en neêr wippen, bewegen, slaan.

ايکر جڠکتکن Den staart opwippen, op en neder slaan.

جڠکتن een Valbrugge.

جڠکير **Djingkir.** Lang uitsteken.

کريس جڠکير de kris lang uitsteken, om dat 't niet genoeg insteekt, of te diep achteruit steekt. A.S. 282

~~جڠكرق Djingkarik~~ karikh een krekeltje [kriekje]

جڠكل **Djingkal** een span in genere 't zij met de voorste of achterste vingers S.S. 61.

سجڠكل **Sadjingkal pandjangnja** of **mandjangnja** een span lang S.S. 10.

Pendek pandjang sadjingkal de buik is maar een span lang S.S. 144.

منجڠكل Spannen.

جڠكل تلنجق Een span met den duim en voorste vinger.

جڠكو **Djongkauw.** uitreiken, met den arm iets toereiken.

منجڠكو Reiken, bereiken.

دجڠكو bereikt, toegereikt worden. CTM. 2625.

داڤت اون دجڠكوكن دڠن تاڠن
Zij kon de wolken met zijne hand bereiken.

[illegible] سنتهاري [illegible]
داڤت دجڠكوڽ مک برتمبه ڤناس
De zon kwam zoo naa aan haar hoofd, dat zij dezelve bereiken konde, waar door de hitte vermeerderde.

جڠكو **Djongkauw** Hurken.

برجڠكو Op de hurken zitten.
[illegible] CTM. 2295.

جڠكه **Djangkah.** Schrale, pas, tred. een passer. v. جڠك

جڠكڠ **Djingkong.** v. [illegible] kok. kok. kok. onbek.

جڠكڠ **Djongkang** 't liggen van een leeuw of hinde enz.

جڠکڠ **Djongkong**. een kano. S.S. 33, 56.

جڠل **Djangla**. een boereudop die tijden een kropt. onb.

جڠݢ **Djingga**. oranjekoleur, als de schil-len van Chineesche appelen. Oranjeverwig. hoog oranje. Lbr. Jl. 37. 1P. 159. 326.

جڠݢ [illegible] oranje grond.

جڠݢوت **Djanggot**. de baard aan de kin. MR. 379. S.S. 36. 180.

Djanggot jang bontar, pandjang, lebat, kikal — een ronde lange dikke of dichte L. baard. L. gekrulde. AMbE.

MR. 379, 380.

Bulu djanggotnja baharu bertombok — hij begint een baard te krijgen. — Ditangkapnja djanggotnja. hij vatte hem bij de baard. S.S.

برجڠݢوت. Gebaard. [een baard hebben]

جڠݢل **Djanggal**. vitieus, verward, ver-basterd, kwalijk gedaan, eene reden die niet vloeit.

سورت جڠݢل een schrift dat vitieus en kwalijk gespeld is, en zeer ver-ward.

مڽڠݢلکن verbasteren, [verwarren]

مڽڠݢلکن اݢام de relijie verbasteren. I.M.

جڠکڠ **Djingkong**. i. q. کچيل جڠکڠ — Pinggang ramping dun middellijf.

جڤ

جڤت Djapat. tel. جڤت Djempot inhalen.

منجڤت D. T. T. 207.

مك بكند سوروه هلبالڠ منجڤت سوداراڽ
liet de koning terval de helden zijnen broeder in te halen.

[جڤيت Djepit.]

[ڤنجڤيت pandjepit. een Trekklang gata p.]

جڤون . Djepang Japan. Zee جاڤن سمودرا جڤون

چڬ

چاکڬ Djagong. i.q. جاڬڠ Turksche tarwe.

Ʊ deze letter is zulk eene harde *h*, dat wij het met onze alphabetten en keelen, Florentijnsche uitgezonderd, niet kun=
=nen uitdrukken.
Björnståhls Reizen. IV. 17.

حا Hhâ.

حَابِبْ Hhâbib. Beminnaar. M.R. 50.

حَاجَتْ Hhâdjat. Ar. Lg. 663. iets dat nood-
:zaakelijk is. I.P. 20.
in 't Gz. Achterlast, genoeg-
zijn geving doen. I.P. 355. 667.
Hope, wille, begeerte, nooddruft. M.R. 269.
حاجت [illegible] zijn gevoeg doen.

حَاجِم Hhâdjim. zie: حَجَّام.

حَاجُنْ Hhâdjun. M.R. 119

حَار Hhâr. M.R. 20.

حَاجّ Hhâdji. Ar. [Lg. 575]. Pelgrim, bedevaarder;
:ziger, bedevaartganger.
Nâjik hhâdji. als pelgrim [in pelgrimage] gaan.

حَاصَّةْ Hhâset. Ar. M.

حَاشِيَةْ Hhâsjijat. Ar. Lg. 617. M. 706.
Marginale uitstake, randteekening
eigenl. de margo rand of boord van [illegible] een
boek, die ten zijde van 't gedrukte [illegible]
:laten wordt.
Korte uitlegging in genere, aan-
:merking, aanteekening, bedenking.

حَارَمْ Hhâram. zie حَرَمْ.

حاصل *Hhâsil*. zie حصل.

حاضر *Hhâdhir* aanwezend, tegenwoordig [turksch حاضر hâdir] opps. غايب i kor. 51:3
zijn M. i. 62. [illegible] S. S. 5.
verschijnen S. S. 37. [illegible]
gereed, klaar KTS. 11.
compareert.

Hhâdhir pada tigaleta tempat. [illegible]
geabsenteerd.

[illegible] *hhâdhir*. te voorschijn komen. M. I. V.

Hhadhirkan MM. 123. [illegible] *hhâdhirkan*
[illegible] M. 10. meng*hhadhir*kan. bereid maken,
gereedmaken, tegenwoordig stellen [voorstellen].

zie voor حضر.

حافظ *Hhâfith*. Ar. onderhouder, bewaarder.
حافظكن [onderhouden, bewaarder] bewaren.

حافي *Hhâfy*. barrevoets. [illegible]

حاكم *Hhâkim* zie حكم. rechter zijn MR. 174. 329.
rechter, regeerder MR. i. 80. wijsgeer MR. i.

حال *Hhâl*. Ar. L. G. 660. Zaake MR. 205. 210 [illegible].
staat, conditie MR. 30. 249. gelegen-
heid. MR. 124. eigenlijk, gesteldheid,
geschapenheid MR. [illegible] 139.
spoed. [illegible] MR. 46.

اكو هندق مليهت ابغ بتاف كراغن حالث
ik wil mijnen ouderen broeder zien, hoe
't met hem staat. S. S. 50.

حامل *Hhamil*. zie حمل [illegible] 31. [illegible]
بنتغ S. S. 7. bevrucht, dragen, [illegible]
zwangeren, bevonden BD. 16. [illegible] 1806, 207.
I. S. 2.

حافي hhaty. een eigen naam

حب

حَبَر Thabar. achten AR. 20.

حبركن erkennen, gehoorgeven, gehoorzamen, grootachten.

حبركن اورغ iem. in grootachting houden. Hed. 5. 13.

حُبّة Thubet. Ar. Lg. 564. Liefde, vriendschap

حبّلر Thablar. kryshal IP. [97] 207/71. Hablur 13.

حبيب Thabîb. Ar. Lg. 564. vriend, beminde. Mxr. 55. 50

حبيس Thabis. Gedane dienst als uit Gods-dienstigheid S. L. zij of Bâta.

حت

حتّي Thattâ. [Ar. L. 573. W. 126. 9.] Tot dat. T. I. 6. 21. [[illegible]] inmiggendat. zoo verre, ten einde.

حتّي مك [illegible] A. AR. 13. [illegible] 52. ten einde, zoo IP. 7. [illegible] AR. 14. 187. IP. 10.

55. 7

ج

حَجّ Khadjie [ook. Lj. 575] M. 925. [z. q. khebra] Ar.]
Bedevaart MR. 100.
Ergens naar toe gaan, reizen.
pee. een heilige bedevaart doen naar Mekah. Spr. 1. M. 100. — Eertijdse hadj(?) [illegible], voornemen hebben om polygamie te gaan naar 't heilig huis of naar de tempel van Mekah. MM. 100.
Khadjie' akbar. Sp. 2.
Peregi khadjie. Sp. 2. Naïk khadjie. näjik khadjij. D. MM. 90.
MIV. ik ter bedevaart gaan.
حِجّ Khidjie. MR. 114. pelgrim(?).
حَجَّة Khadjat. حُجَّة Khodjat. Bedevaart, pelgrimagie.
Nijat khadjat. Bedebelofte.

ذو الحج الكبر een groote bedevaart

حِجَاب Khidjab. Ar. Lj. 577. M. 925. voorhang, = zel. gordijn. scherm, hetgeen tusschen beiden is.
برحِجَاب Berkhidjab. IP. 114.

zie حاجب

حَجَّام Khadjam. Ar. qui cucurbitas adponit [die koppen zet, qui heroïsiat.]
Chirurgijn MR. 257. Khadjam.
حاجم D.

حُجَّة Khodjat. Ar. Lj. 576. Getuigen, bewijsen, een gerechtelijke getuigenis. MR. 345. 346. M. 997. Lb.
Kh. dj. ta' khalighat. S. L. 97.

Hharbet. Ar. Speer, lancie, hinc Hisp. Alabarda Gol. Dl. Goh. Polnij. Fr. Hallebarde; Engl. Hal; berd; Hellebaard. Joh. 19 ...

حد

حد **Thad**. Ar. Lf. 502. iets dat twee dingen van elkanderen afscheidt. Bepalinge. Grensscheiding, limes terminus. AR. 333, 334.

Tiapol: tot, tot aan. S.T. 35, 61, 79, 92. Vh. 25, 311.

't Uiterste van ons vermogen Vh. 302.

Thad ampat arwag tahidargon. Tot viermen. Schon van een eenen tafel. S.T. 65.

Melabih, naargevang dus pata Thadija. Vermeer; Doren verminderen meer dan 't behoort AR. 201.

Tuwan Kalay tapate thad ijakan ... Schoon het tot op 't tiende zou aankomen. S.T. 175. Zonder tapata S.T. 204.

حدبيت **Thadbijat**. KV. 10.

حدث **Thadats**. Ar. Lf. 504. Onreinigheid van den slechte om te ... Thadat. Tsikij. Mal.

حديث **Thadits**. Historie, voornamelijk de historie en Staat van Muhammed. Gedrente [Daden, Bedrijvingen] en woorden die hij gedaan en gesproken heeft. Vid. Lf. 504. CFM. 111. AR. 202. 361. M. 265. 18.

Thadits thodsij. De heilige traditie schrift. MM. 53.

Kitab thadits. 't traditie boek AR. 360.

حذ

حذار **Thidzâr**. Bedachtzaamheid [Ar. Lf. 508]

حر

حرارة **Thararat**. AR. 20. 32. 33.

حراك **Tharak** zie حرك.

حرام **Tharâm**. Ar. Ongeoorloofd MM. 9. verboden MM. 94.

Dethararkan. verboden zijn MM. 94.

حربة Kharbat. Ar. L. G. 590. een korte piek. helleband. opspraak.

حرف Kharf Ar. L. G. 598. een letter, boek=stuk, hoekstuk.
plur. حروف kharûf worden in de Maleisch in 't en telwoord gebruikt als Khubût voor Khabar.
تحريف Tahhrîf Ar. Letterkeer, anagramma.

حركة Kharakah [صح حركت] Ar. L. G. 600. Beweging, vokaal.
plur. حركت en حركات MM. 64.
MK. 39. Beweging.

حرم Kharam. Heiligen, van 't gemeen gebruik afzonderen, dat niemand mag genaken, of een plaats daar iedereen niet komen mag. verbieden. applic. pt. محرمكن (MM. 747.) Ar. L. G. 600.
Gruwelijk.

محرمكن verbieden, een niet toelaten. MM. 70.
Meghharimkannja kharâm. 't onge=oorloofde niet toelaten. M. 9.

ترحرمكن verboden worden. Scherpelijk verboden zijn. MM. 161.
Ontkomen MK. 200.

حرمة een gewijde plaats.

حرام Khârâm. verbieden.

حرام Kharâm. verboden door de wet. MK. 63. KD. 67. Geheiligd, gewijd.
Scherp verbod MM. 161.

Kharâm Ar. [appl.] Bârang jang berpakala ātas jang menińggalken dija dân desiksa ātas jang mengerdjakan dija. 't geen verdienstig is voor den geenen die het nalaat en gestraft wordt aan den geenen die het doet. MM. 160.

Tempat kharâm.

Klawîn zâdeh (Perdjalânan segala ôrang) jang matjhil dengan pertjabulan. De onkuisige wandel der grouwelijke menschen 2 Pet. 2:7.

Tampat kharâm. Gewijde plaats.
'ajer kharâm. Gewijd water.

حرام قد حاكم منريم هديه
Het is eenen rechter niet geoorloofd geschenken aan te nemen.

'âkoe takoet berboewat pakerdjaan jang kharâm. Ik vrees zulk een [ongeoorloofd] werk verbodene daad te doen. JM. 6.

حرام زاده Onechte onwettige kinderen. Afterling, bastaard, echteloos kind. Grüwelijk wenker.

Zie onder حلال.

Zie محرمكن en حرامكن
حرام

حرمت khormat. Ar: nom. Schole n. 6025.
Eere MR. 184. 396. eerbiedigheid MR. 136.
Gezag, aanzien glorie, achting, achtbaarheid, deftigheid. Vh. 3.
Achten, eeren IP. 267.

'âkan khormat. ik zal eeren
dengan khormat D. MR. 352.

ممبري حرمت Eeren, eerbewijzen IP. 250. 267
IS. 4. MR. 339.

دبري حرمت eeren, eer bewijzen J. J. 69.

Penontut khormat. Eergierig.
Penontutan khormat. Eergierigheid.
Dengan senjumnja khormat bejta nanti dlijb. Ik zal mij d'overgeven om enz.
Katjuwâlij khormatmu. Behoudens uwe eer.
Ter khormat lakunja. Van aanzien.

ترحرمت Geëerd, geacht [Terhormat]. Gezaglijk. Achtbaar. Statelijk. Deftig. eerlijk.

برحرمت حرامن

بركة حرمة Walkinderen eeren.
محرمة Achten, eeren, aanzien= den, eer bewijzen AR. 131.
in aanzien en achting brengen. S.S. 70. CTM. 1739.

Dehormat. Eeren, geeerd worden. S.S. 66.
Hormat mulija. Groot achting AR. 188.

حرف حروف

حز

حزمي Hazmy.
Imân hazmij. Een geloof van oefe= ning en naarstigheid.

حس

حساب Hhibâb. Ar. Lg. 603. Rekening חשב Rogt. Zou 21.
CTM. 2635. Mr. 956.
Oordeel. Mm. 51.
Achten, rekenen.

حسب Hhasab. D. Mijn. Gesteldheid, maat. Hhasab pawa ija hjadi S.S. 216.
Hhasab apa kapadanja. Wat waar= righeid is dat voor hem? S.S. 31.
Hhasabah. S.S. 152.
Ilmu hhibâb. Rekenkunst.
حسابكن Rekenen, aanrekenen, achten.
دحسابكن Achten, rekenen S.S. 10. 210. Dehhibâbkan salahu zadum. Als niet geacht gerekend worden. Dan. 4: 35
تياد ترحسابكن Onbaltbaar HH. S. 21.
ترهيڠ تياد ترحسابكن باڽقڽ لاگي Zeer menigte kon niet meer geteld (gerekend) worden S.S. 6. 10. 107.
احتساب Toerekenen, aanrekening.

احتسابكن

[illegible] חשב.

[illegible] wat is het kind des menschen dat gij het acht?

احتسابكن vid. pag. seq:

حساب מעشי مناسبكن mengh isâbkan. חשב

ija sudah mengh isâbkan aku pendâka satarùw ganja. Hij acht mij als zijn vijanden. Job. 19:11.

احتساب rekenen. aanrekenen.

حسب Hasab. [illegible] Hasabah [illegible]

حسر Hasra MR. 23 [Dij. sapiens] [L. Lg. 610]

حسرة Hasrat. Lucht, verlangen. MR. 61. 63. wensch en begeerte MR. 170. L. Lg. 610. Verlangen [wenschen] S. Lip. (S. i. 17. 26. 24. 148. 282. en 287. 305.

Hasrat ken hendakh beroenaah Mijn verlangen om kinderen te hebben 17. 26.

حسن Hasan [illegible]
حسين Hosein } MR. 120 en L. Lg. 612.

حصة Hissat. De prijs van iets, van wat het ook zijn mag. Lg. 610 M. 762.

حصول Hosul. Ar. [illegible] MR. 302 M. 765.

f. D. p. 3.

حش

حَشَرَ *Khasjar*. Ar. L.G. bl. Verzamelen.

يَوْمُ ٱلْحَشْرِ. de dag des oordeels der vergadering. M. ar. 46 M. 55

jaumu'lmahhsjir de de dag der verzameling t- opstanding. M.R. 6.

هي معلويه يڠ حلجفت ايت تياد هاروس فدام كارن اڠكو درهك قد الله تعالى اڠ ساهتم قد يوم الحشر

هي معلويه O Muxalwijah, het betaamt u niet Stadhouder te zijn, want gij lijft wederspanning tegen God, wat zult gij hem antwoorden O Muxalwijah, in den dag des oordeels.

Padang khasjar. 't veld der verzameling. K.N. 6.

Padang Mahhsjir. D. C. T. M. S. 18. [illegible]

حَشْم *Khasjm*. Ar. Rechtsgeleerden.

Hasjim segala manusia dalam padang Mahhsjir. De verzameling der menschen op 't veld Mahhsjir. M.M. 36. H.J. 4.

مَحْشَر *Mahhsjar*. Ar. de plaats der vergadering.
مَحْشَر ٱلْخَلْقِ 't veld der verzameling 't veld waar in de vergadering zal komen om 't laatste oordeel te ontfangen. M.R. 5. 6. 444. M.M. 36.

حَشَرَات *Khasjarat*. meerv. حَشَرَات Gekorvene diertjes.

حَشَم *Khasjam*. Ar. L.G. 616. Dienaars. Gevolg. M.L. 1764.

حَشِيم *Khasjim*. een man van groten staat, die veal dienaars heeft. L.G. 616. M.L. 1765. Eerwaardig, geeerd. die een groot gevolg heeft.

حِشْمَة *Khisjmat*. Eerbiedigheid.

حصر

2\. حصل *Khatsal*. A. cj. 620. gelukken. Ontstaan. voortkomen I.K. 29. تيبل NR. 31. S.S. 65.

حاصل. inkomsten, zaak. NR. 132. 253. 256. S.S. 225. bijstaan, in 't werk te stellen. [illegible] 70. I.K. 8.

حاصل كري 's lands inkomsten.

Mahan khatsil. inkomsten ge=nieten [trekken] I.P. 23. | Vohon khatsil [illegible] . . . 's inkomsten [illegible] NR. 223.

Jugumengug khatsil negoriy radja. Opzigter van 's lands inkomsten S.S. 65.

حاصل *Khatsil*. voortgedijgen gelukken. NR. 269. 270.

[illegible] حاصلله tis werk zal voortgedijgen. S.S. 70.

حاصلج inkomsten geven S.S. 205.

[illegible] حاصلكن in 't werk stellen NR. 263. doen voortkomen NR. 265. doen gelukken. NR. 270.

1 حصر *Khatsar*.

[illegible] bezamentrekken, ver=korten. NR. 277.

حضر

حضر — *Khadlir*. zie ook حاضر *Khâdlir*.
At. L.G. 623.
[Aanwezig] tegenwoordig AR. 23. 162.
ISk. 32. 61. 57.

برحاضر Gereedmaken S.S. 97. tegen=
=woordig zijn. S.S. 157.

حاضركن Bereiden, te voorschijn bren=
=gen. ISk. 50. AR. 365. voorzet=
=ten AR. 423.

شورة محاضركن اورڠ iem: bevelen
zich tegenwoordig te stellen AR. 149.
ISk. 21. Msjt. 53.

محاضركن ڤجمون اكن een maaltijd
bereiden voor.

دحاضركن te voorschijn gebragt
worden. AR. 43. 198.

حضرة — حضرت *Khadlret*. Aangezigt. ڤنيم
aanschijn.
Bijwezen, bijzijn, comparitie.
tegenwoordigheid.
Waardigheid, Majesteit
L.G. 624.

حضور *Khudlûr*. [Tegenwoordig]
Khudlûr, Khadlret pada segala tem=
=pat. Alomtegenwoordigheid.

حضرة الله de Godlijke Majesteit

حضرة توهن ipsa persona Dei CTM. 2481.
Memohonkan tawfikh kahadlret
Tuhan. Hulpe en bijstand van
den Heere smeken. S.S. — S.J. 3

دحضرة توهن in de tegenwoordigheid
Gods. voor God. CTM. 2115.

حضرة داود Zijne Majesteit David AR. 94.

حضرة راج de persoon des ko-
nings. [Zyne Majesteit] LS. 6.

Hadhret Abubakr. S.S. 43.

——— Omar NR. 393.

حضرة دل شاه عالم IS.J. 97

دل حضرة يڠ ملبب IS.J. 95.

حضرة يڠ مها مليا van Muhhamed
NR. 4.

حضرة محمد Zyne Majesteit Mu-
hhamed NR. 96.

حضرة in vraed

حط

حُطَمَة Huthamat. Ar. Lf. 626.
De helle.
De naam van een poort
de derde plaats in de helle daar
de Gogen Magog geworpen zijn.

حظ

حف

حفظ Hifith. geheugenis Ar. NR. 334.

حفظة Hafathat. Ar. Lf. 632. Shk. 3. wachters, Engelen die de da-
den der menschen opschrijven.
plur. a Sing

حافظ Hafith. ML. 1710. 1719.

حفظة كتاب 't boek der Engelen, 't gedenkboek
dat zij houden in 't aanteekenen van de werken
[de bedrijven] der menschen. CT.II. 2843. 2844.

حفظ

مختلفكن Khafithan. [onthouden] van buiten leren. S.S. 104.

مخفظكن van buiten geleerd, voor- den KN. 3. onthouden worden MR. 51 onthouden Sal. 104.

محفوظ Makhfutl. dat in de memorie onthouden wordt. Hr. L.J. 632. M. 1449.

Surat makhfutl. Boek goed gedenkboek

Lokh makhfutl. Zie لوح

حق

حق Thakh. Hr. L.J. 634. Recht MR. 136, 206. Dat iemand met recht toekomt. S.S. 541. 601. J.P. 362. Geregtigheid MR. 6. Schuldige pligt MR. 305, 306, 382. Waarheid. Ibid. 6.

حق Thakh. waarachtig, naam van God. KST. 23.

1 حق الله dat God toekomt, dat hem moet gegeven worden tot schatting uit onze goederen. ['t recht Gods]

حق تعالي Eertitel van God MR.

Thakh subathanah wataxala. Dr MR. 15, 246.

2 مڠتولە يڠ قوم ماهو بري حق الله Dat is 't volk 't welk Gode de schattinge of rechten niet geven.

بڤن حقن recht, rechtelijk.

اكن حقن MR. 201.

حق عام Thakh xam 't recht der volken.

حق الق de schuldige pligt ontrent kinderen MR. 305, 306.

اله الحق ilahu-lthakhu. een waar Heer. [De waarachtige God] MM. 25. 26.

حقاني Hakhanij

xulama khakhanij MF 32.

قول الحق

ملة

حقتن

ح

حقّ *Thakkat*. Bijzondere schul=
=digheid volgens recht.

حقيقة Ar. Lg. 634. veritas.
Oprechtigheid MM: 132. [illegible]
realiter, proprie. Ar. MR. 149 [illegible]
[illegible] MF. 60.

حقيقي Waar [waarachtig] MM: 28.
eigenlijk MR. 6. 292
in tegenstelling van مجازي niet
recht, oneigen. of van [illegible]
pindjaman. geleend [ontleend]
MF. 39.

اهل حقيقة
اهل التحقيق — ware gelo=
=vigen.

تحقيق *Tahkhikh*. Ar. Lg.
gelove waarheid. [illegible] 67.

ادتيله يڠ قد تحقيق Ditis de waar=
heid het geloove? [illegible]
[illegible] de waarheid] S. [illegible]
[تياد قد تحقيقڽ Ik zijn de waarheid]

حك

حكاية *Thikajat*. Ar. Lg. 69. eene historie
BD. 2. MR. 280. S. S. 11. 14. 21. [illegible]
[illegible] — Geschiedenis MR. 102.
[illegible] Wedervaren [illegible]
Beschrijving. fabel. IP. 2.
[Geschiedverhaal]

برحكاية eene historie verhalen.
برحكايتكن [illegible] fab. 5. verhalen BD. 6.
دحكايتكن als een historie verhaald
worden S. S. 14. 21.

وبه نستعين بالله علي اين حكايت

حُكْمٌ **Khukum**. Ar. L.G. 630.
Recht MM. 51. Oordeel. MM. 74. NR. 207.
vonnis, Sententie S.S. 61. 72. IP. 309. 349.
i32. jaf. 09.
Bestiering. MM. 77. Gebied, heer=
schappij. NR. 12. Uh. 4. 50. NR. 213.
De wet NR. 201. 't wetboek (Gods)
S.S. 50. Gerecht. NR. 267.
Vermogen om te gebieden MM. 0.
Grond der zake. MM. 105. De Zaak
MM. 115. [oordeelen]

Khukum Ar. Menjandarkan suwâtu
kapada sawâtu jang lajin. iets
op iets anders doen steunen.

حكم الله 't recht Gods S.S. 152. Gods
oordeel. Djf. 22.

حكم شرعي een wettig, rechtmatig recht.
S.S. 24. KU. 15.

Khukum Sjarâ. AA. i.

حكم شكس Crimineel recht. Sententie.

Khukum Sjarîat Mahhamed. Eene
Sententie naar de wet van Ma=
hammed. Djf. 44.

Khukum Sjarîat jang lima: îtu, fardhu,
dân Sunat, dân khalât, dân makrûh
dân kharâm. De vijf rechten
der wet. als fardhu enz. MM. 19.

Khukum Sjarîat. 't Recht der wet. NR. 214.

Âpa khukumnja. wat is van hem te
oordeelen? MR. 20.

Minta khukum. Recht versoeken
Djf. 39.

Khukum negeri. 't Burgerlijk recht.

حكم قنوني Canon. burgerrecht.
politiek recht.

حكم ادبي 't recht der volken.

Mana khukum jang benâr trâm lembah
khukumlah. Oordeel hem naar
een rechtvaardig oordeel. IP. 349.

حكم ادا

[illegible] vonnis het [illegible]-
stelling, beslissing
[illegible] vonnis tot [illegible]-
[illegible] van [illegible].
[illegible] jog [illegible]. eindvonnis, slot-
vonnis.
[illegible] jog [illegible] [illegible] een rechtmatige [illegible] Ks. 40.
[illegible] onder zijn gebied. T. [illegible]
[illegible]. T. L. 232.
[illegible] onder 't gebied
M.R. 219.
[illegible] veroordeelen, recht spreken Hs. M. 39.
[vonnissen] doemen M.R. 200.
[illegible] straffen. M.R. 221.
[illegible] tegen [illegible]
[illegible]. iemand
verzoeken recht te spreken
naar rechtmatigheid Hs. M. 39.
[illegible] tegen
[illegible] jog [illegible]. 't [illegible]
met een rechtmatig oordeel
geoordeeld. M.M. 90.
[illegible] recht vorderen om
een geschil te beslissen
T.M. 2073. Hs. M. 30.
[illegible] geregeerd worden S.S. [illegible]

[illegible] Rechtskundigen. Oor-
deelen. M.R. 1[illegible] S.Ch. 11.
regeren M.R. 1.00. Wetten
stellen I.H. 60. ip. 329. [illegible]
[illegible] uitoefenen. I.H. 20. Hs. M. [illegible]
recht spreken M.R. 255 Hs. M. 60.
Richten M.R. 00.
[illegible] iem. oordeelen
straffen, veroordeelen.
M.R. bestraffen.

سماڤ يڠ مڠحكمكن كام مك سماهتن اداڤون يڠ مڠحكمكن كيت اين اد يڠ ترقوم عمرن در ڤد كامي

CH. 207. wie is 't die u regeert? en hij antwoordde die ons hier regeert is de oudste van ons.

دحكمكن geoordeeld worden. CH. 5.

Melahukan, mengadakan, menghukumkan hukum. Gerecht oefenen, houden, rechten. AR. 160.

حكم of حاكم Rechter, prins, regent. CTM. 719. AR. 1.

حاكم العرب een wereldsche rechter.

حاكم الشرع een geestlijke rechter.

حكيم een wijze AR. 286. filosoof. AR. 330. 363. S.S. 7. medicus. AR. 18. CH. 37. 59. Philosophus qui naturaliter ratiocinatur. AR. 362. geleerd.

~~حاكم Hâkim~~

حاكم Hâkim } 't Gerecht.
حكم Hukâm }

حكما Hukamâ. pl. حاكم S.S. 5 filosofen. S.S. 124. de Geleerden.

حكمة Hikmet. konst, konststuk. ~~wijsheid~~ kennis, wetenschap. wijsheid AR. 15. 16. 130. 414. 443. een [wonder~~stuk~~] wonderwerk 15. 33. AR. 80. IP. 27. 53. jaitoe pengetahuwan jang terboeni: eene diepe wetenschap. MM. 84. vond, list AR. 179. Chaf. 72. ratio naturalis S.S. 74. AR. 362.

كتاب حكمي

ح

كتاب حكمة Een boek van de wijsbegeerte, of wetenschap. M.R. 104.

'ehl-i-Ḥikmet de wijsgeeren اهل حكمة M.R. 248. 265.

'ilm-i-ḥikmet. Natuurkennis, physica.

قهوه الدی حكمة een kunststuk. S.L. 50.

kude ḥikmet een kunststuk van een paard. S.L. 50.

Ḥikmet 'imân 'ile hakiuri 'ata'en firra hakot dan karap. de wijsheid van 't geloove is, dat men tusschen vrees en hope zij. M.I. 9.

حكومت wet, gebied, geregt M.R. 232. regering M.R. 04.

perghekt ḥukûmet. Heerschappij en staat of waardigheid.

(ḥkûmet ... 1)

حكمى Ḥikmij. A. naturalis, rationem & argumentationum. M.R. 362.

contr. شرعى

حل

حل ḥala. S.L. 192. afbetaald zijn. ḥalillat.

حَلَالْ *Khalâl*. Ar. L.G. 640 geoorloofd. M.R. 63. M.M. 39. wettelijk, gevoegelijk, ge-wettigd. [vergeven]

Khalâl. Ar. *barang jang tijâda berpikala âtas jang menienggalkan dija, dan [?] tijâda desiksa âtas jang mengerdjakan dija* – 't geen niet dienstig voor den geenen die het nalaat, en niet gestraft wordt aan den geenen die het doet. M.M. 160.

تياده كوبيداكن انتار حلال دان حرام gij hebt geen onderscheid gemaakt tus-schen dat geoorloofd en niet geoorloofd was.

Khalâllah. I.P. 319.

Hutang khalâllah of *khalâlah*. S. 193. de schuld is kwijt.

حلالكن vergeven. [toelaten] ge-oorloofd maken. [veroorloven]

Menghalâlkan jang khalâl 't geoor-loofde toelaten. M. 9.

حلالكن دوس هبام vergeef de zonden van uwen dienaar.

حُلْبَةٌ *Kholbat* Fenegriek. [Ar. L.G. 642. Fenegrieken]

حِلْقٌ *Khilât*. Ar. Mantel.

حَلْقَةٌ *Khalkhah* of حَلَقَةٌ *Khalkhat* Dh. 20. Ar. L.G. 645. Ring. ring van een ketting.

Khalkhah zirahnja de ringen van zijn harnas. I.P. 190.

Berkhalkhah. Ringen hebben. I.P. 256

Berkhalkhakan D. I.P. 257.

دعوه حلم

ح

حلم Khalam. Ar. L. G. 646.

احتلام

حلوا Khalwâ. Ar. L. G. 647. M. 1000. Confituren, Suikergebak, banket.

حلوا صبوني een witte confituur die Sponjaards is en in den mond smelt. Chinesche confiture, gelijkmen in der [illegible] ziet. Abea.

حلوا كاڤوري een confituur die kroepen laat. Misschien als Marsepijn. Abea.

حلوان Kholwân. M. R. 120.

حالت Khâlat

حم

حمد Khamad.

Elkhamdu lillahi geloofd zij God. Lof zij Gode. M. M. 118. 119. segala puji bagi Allah. M. M. 120.

تحميد Takhmîd. Ar. L. G. ... met elkhamdu lillahi uitgesproken betuigingen. Lofbetuiging. M. M. 10. M. R. 73.

... Berkakhmid. belijden.

حمام Khamâm. Bad.

حمزه Khamzah.

Khamzah Fantsûri. De maker van een boek aldus genaamd. M. F. 1214.

حمق

رب العالمين [illegible] elhamdoe [illegible]

[illegible]

Den der [illegible]

حميد Hhamîd.

الحميد 'Ulhamîd. de gezegende of geprezene. Een der negenenzeventig namen van God in het Arabisch. Björnståhl Reizen IV. 17.

عبد الحميد Abdu-'lhamîd. Dienaar des Gezegenden, d. i. Dienaar Gods. Eigen naam van een Turksch Keizer. Ibid. p. 17.

حُمْق *Ḥamāḳh.* Zotheid, dwaasheid; *Ḥamaḳh ʾtu ʾlbu segala rudjis.* De dwaasheid is de moeder (de wortel) van alle onreinigheid. S.S. 183.

حُمْق dwaasheid, [dwaas] dwaaslijk [zottelijk.] M. 1006.

حَمَاقَة *Ḥamâḳhat* dwaasheid M. 376.

أَحْمَق *Aḥmaḳh.* L. 654. S.S. 53. Dwaas.

حَمْل *Ḥamāl.* Dragen, een kind dragen. Ar. 16.19. Zwanger zijn, worden (P. 30). Ar. L. 655.

مك حتي براڤ لمان مك استريڽ حامل مك برانق Na eenige dagen werd zijne vrouw zwanger, en baarde

اداڤون دچريتراكن اوله اورڠ يڠ ڤوڽ چريترا اين بهوا اكن ستيڽ اميه تتكال خلوة دڠن مير عبد الله مك ستي اميه ڤون حامله اكن جنجوڠن كيت محمد سيد المرسلين Voorts verhaalt de opsteller van deze historie dat de aengenaamde Satija ʾOmijah, dat als zij in een apartement met Mir ʿAbdu-ʾllah was, zoo ontfing dan Satija ʿOmijah onzen heer Muḥammed Sajjidu-ʾlmursalîn. Muḥ. Ḥan. p. [illegible] l. ult.

حمالت plur. Dragers.

امڤت اورڠ ملائكت حمالت العرش de vier Engelen troondragers.

[تحمل *Taḥammal* tw. coll. ث]

حنبل **Khanbal**. De naam van den Leeraar der vierde hoofdsecte. M.M. 101.
Ahhmad ibnoe Khanbal. Mi. 7.

حنظل **Khanthal**. Colloquint.
Khanthal Kitan. Wilde Colloquint. M.

حنفي **Khanifij**. Adj. Clijffel. De naam van den Leeraar der eerste [tweede] hoofdsecte. Mi. 7. M.M. 101.
Thikajat Mahhamad Khanifijah S.S. 98.

حو

حوّا **Khawâ**. Ar. L.J. Eva.
حوّى

حوادث **Khawaditts**. Dingen die in den tijd gebeuren. M.M. 97.

حواري **Khawârij**. Ar. L.J. Adj. een vriend, verkoren vriend van een profeet. Apostel, discipel van Kristus. L.T.M. 1883.

حور **Khawar**. Adj. populier. Zie aant. 4 d.
ھه حورك

حروف Thărof. Ar. L.G. 599. een letter. meervoud حروف Therûf. plaats van kharof. een letter. Spraak.

حوض Thawts. Groote waterplas. MM. 51. MK. 71.

حوصل Thawatsil. Ar. L.G. 666. de krop van een vogel. een reiger. حواصيل Thawâtsil. ... باشن

حَوْل Thawl. de schatting, portie van iemands vee. MM. 90.

حي

حيّ Thajĕ. Ar. jang ada hidop. levende. MR. 23. MM. 9. HF. 54.

حيات Thajât. Ar. L.G. 671. het leven. Ka-hidopan. Mal. MM. 2. MK. 1013. Leven, vivere. S. S. 216.

- Seorang ada khajâtnja lagi. Terwijl hij nog leefde 15. 81.

جک اد حيات همب داتڠ جوک
indien ik dan nog leve, zoo zal ik bij komen IF. 44.

حيش Thajsen. Ar. waarderplaats. MM. 2.

حيران

حيرات Ḥeirân Ar. LG. 67[illegible]
Verwondering. [illegible] 189
Verwonderen VR. 45. 243.
Verwonderd zijn [illegible] KDP. 6
[illegible] 1.S. 33. IP. e. 27.

[illegible] Ḥeirân [illegible]

Ḥeirân [illegible] zeer verwonderd zijn IP. [illegible] 232.

حجرة [Ḥirat] Stupor ac perturbatio mentis. MR. 33.

حيق Ḥeiḳ. Ar. LG. 6[illegible] [illegible] Ḥidh.
[illegible]
[illegible] Lett. [illegible] 7.
M. [illegible]
[حيق [illegible] [illegible]]

حيف Ḥeif. Injustitia et tyrannia.
MR. 23.

heite woorts MR
zie blad 20

[illegible] حيضر Ḥeiḍar [illegible] nom. pr.

حيلر Ḥilis. [illegible] pro-
[illegible] LG. p. 6[illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] MF. 76.
MR. 326!

[illegible] حيق

حيوان Ḥajwân. Ar. LG. 67[illegible] & 676. [illegible]
gedierte, levend dier, animal vivens. [illegible] بهائم
[illegible] [illegible]

Ḥajwânlek [illegible]. MR. 226.

حيوانات

زie حاصل

حیوانات Thajavânât, n[illegible] (حیوان) gedierten. MR. 52.

حیوت Thajwât, Leven. MR. 60.

خا

خاتِبٌ Châtib. Ar. Lg. 711. een Predikant. Zie خاطب

خاتَمٌ Châtam of Châtim. Ar. Lg. 683. een Zegel, waarmede iets gezegeld wordt.

خاتِمَةٌ Châtimah. Besluit.

Châtimu-'l-anbijâ, 't Zegelslot der profeten.

خاد Ar. Diep heldere [illegible]

خار Châr. (Doornen, [illegible], [illegible])

Châr djih. K.S.T. 10. 24.

خارا Châra Pers. M. 1621. Marmer.

خارا باث Marmer Steen.

خارا چندي Châra tjendij. een Zekere Stoffe.

خاس Châs. Ar. Lg. een Zekere Stoffe dus genaamd. Batheilis. Betêjâ. pers. [illegible]. [zie كاس]

خاطب Châthib. Ar. een predikant. MR. 206. Chatib. [zie ook خاتب]

خادِمٌ Châdim. Bedienaar, Dienaar, Dienstknecht.

Châdim ferman Allah. Bedienaar Dienaar des goddelijken woords.

خازِنٌ Châzin Ar. Schatmeester, Thesaurier. Bendahara. MR. 219.

زie خاص

خ

ذ

Ghi.

خاصّ Châts. Ar. Al. 1034. L. 914
eigen. I.P. 41. Zegt den Koning particulier toekomt. Alk. 107.
Segala châts Allah. Alle die aan God eigen zijn. K.S. 6. [alle de Godes zijn]

كدا يڠ خاص zijn eigen paard. S.S. p. 6. een koninklijk paard.

هماڠ يڠ خاص zijn eigen dienaars. S.S. 4.

خاصيت Châtsijet. Chatsijet. eigenschap [eigendom] AR. 20. 247. 396.

خال Châli (of خالي Châlij) Ar. L. 753.
Al. 1044. Ledig, die niets te doen heeft.
Ledige, woeste plaats.

تتاڤ تنامن ايت خالي تياد اد
اورڠ يڠ ڤوڽ. Maar de plantagie (of boomgaard) is eenzaam, niet een mensch is daar in.

Châli ton Wakat. AR. 96.

خالص Châlits. Geheelelijk.

خالق Châlikh. Ar. Schepper van God. S.M. 275. M.P. 5.
Jagmendjadikan. HH. 27.

خامس Châmis.
Hari Châmis. Donderdag. MMV.

خان Chân. Pers. Bats.

خانه Chânah.
Kitab Chânah. Boekzaal.

خاوريب

خاوري Chăwerij. De naam van een Negerij.

خب

خباز Chabâs. Ar. L.G. 679. M. 1057. Bakker.

خبر Chabăr. Ar. L.G. 678.
Tijding MR. 75. S.S. 15. letterwoord. MR. 296. Ch. 21. 26. verkondiging, bekentmaking, aanzegging. Apostel, bekend, [illegible] schap. MR. 75. Faam, gerucht MR. 297. Verhaal. MR. 80. Melding. S.S. 43.

Kennisse, ergens van hebben hebben. S.S. 100.
Verkondiging, bekendmaking van 't woord gods. MR. 55.

Dimâna ădă chabarnja rădja bĕrrăpăt, Elk, van waar komt dat gerucht, dat [de] koning een princes heeft? [illegible] 15.2

Adă pĕrkâ[illegible] ...[illegible] chabarnja, Ik heb 't horen zeggen. 15.3

... و خبر MR. 120. Tijding aanbrengen, ... خبر ... [illegible] ... kondschappen, ... خبر ... [illegible] melding maken.

... خبر ... [illegible] Van iemand melding maken.

Dâlam chadîts ădă ij chabarnja, In de traditie wordt er melding van gemaakt. MR. 266.

تياد خبر Nergens van weten. S.S. 166. MR. 13

براڤ ...

خبر Chaber.

خبر يوق مذكور Chaber jog madzkur

Een bovengemeld.

Segala perkara ini, jang sekarang sudah de=
=chabarkan pada kamu. Deze dingen
die u nu aangediend zijn 1 Petr. 1:12.

Berchabarkan dengan usaha. [illegible]
=[illegible]. Eerstelijk aanzeggen. Hand 5:28.

[خبر يڠ مذكور ايت اداله ساتو دبرڠ de [illegible] [illegible] dat [illegible] [illegible].] in een brief van den Koning van Bantam]

براف فون قالك باڠنكن تياد جوك ايب خبر Hoe zeer ik haar opwekke (of aanstoke) [of porre] zij weet er niet van 1P. 231 m.h. bergparkh

برخبر Berigten, te kennen geven NR. 7. t. i. 2. Bm.pl. 113, 141. NR. 218, 245. Aanzeggen. הגיד [illegible]

خبرکن Tijding brengen, aanzeggen, boodschappen, bekend maken, verhalen, te kennen geven 1P. 171. Gebieden S.Kh. 10. Achten, gadeslaan.

[illegible] تياد خبرکن Van zich zelfs niet weten S. T. 84. Zich zelven niet gadeslaan. 1P. 202. M. 38. 12

Tijada chabarkan paneh. Geene pijlen achten. S.T. 180.

Tijadalah chabarkan rimahnja. Zij achten hunne huizen niet. 1P. 376.

دخبرکن Geboodschapt worden. te kennen geven NR. 243. SS 23.

Tijada dechabarkan. Niet achten SS ii. 166.

Tijada terchabarkan lagi 1P. 230.

[illegible] Aanzeggen. [illegible]

منخبرکن Aanzeggen, wel. הגיד ding maken. 1P. 171. [illegible]

ڤنخبر Aanzegger.

ختن

ختن Chatan. Ar. L.G. 636.
Besnijden, besneden zijn S.L. 51.
Besnijdenis. — circumcidit in puero & quidem masculum
كولفن يڠ تياد ختن de voorhuid vel femellam (Gol.)
die niet besneden is.
برختن Besneden.
مڠختنكن Besnijden M.R. 307. S.L. 52, 53.
convivium circumcisionis celebrare.
دختنكن Besneden worden S.L. 53.
Besnijden S.L. 54.
ختانة Chitânet. Besnijdenis.
Berchitânet. jang punja chi-tânet. Besnedenen, de Joden.

ختتي Chottei. M. 322 — eigen naam

ختيفت Chatifat zoo schrijven de Maleiers kwalijk voor قطيفة een Alkatijf, daar men op zit. I.S. 68. I.P. 256.
ختيفة Chatifah. I.P. 207. 244.

خد

خدمت Chidmet. dienst M.R. 104. 265. 160.
D.7. Bediening gemak
Dienen I.P. 132, 133. 298.
... سيبه ... Ish. 9. 17.
Ar. L.G. 609.

برخدمت

خَتَن *Chatan*. Quaenam sit differentia
inter ختن et خفض vide apud
Golium ad vocem مَاسُوكَةٌ
sub radice اسك p. 104.

برخدمة Dienen, bedienen

خدمة بربوة D. MM. 190

اي بربوة خدمة كڤد اورڠ موءمن
Zij dienen alle de heiligen.

خديجة Chadidjah. KN. 11 — eigen naam

خراب zie: Marsden pl. 25

خرج

خارجيه Charidjih. KvT. 18. 22

خراجة Charadjat. Ar. Lh. 692 & 695. waar voor de Maleiers, by het kerkelijk schrijven كراجة D. schrijven, inkomsten van 't rijk, tribuut, accijs, bron-geld, gerechtigheid.

خرب ٢ Charab, of Ar. M. 1075. verwoesten verspillen. ... 169.

خرنق Charnakh. Ar. Veldwortel, Rietbrood.

خرسان Chorsân. Ar. Lh. 696. Parthia. Perzië. M. 49. 56. MR 202. 85. 104.
Bedij Chorsânij ~~MR~~. MR. 45. IP. 69. 71. 73. 75.

خرف Charif, of خريف Ar. Lh. 700. M. 1090. de herfst.

خرم Chorma, of خرما Pers. Dadel, vrucht van den dadelboom. M. 1086. CMM 2406.
Pohon Chormâ. Dadelboom. IP. 59. 73. 258.

خرند

خ

خرند Charanda. Doodkist, Doodbaare.
Isk. 10. 57. Charindah.
كرند

خروبه Charûba. Pers. Perensteen.
eigentl. كهربا by de Perssanen.
1012.

خروج Churûdsj. Uitgang. K. d. T. 12.

خروف see خريف

خزن

خزانه Chizânah. Ar. خزينه Chazi-
nah. Pers. Lib. 707. M. 1091. 1894.
Schat. Schatkamer. I. Pr. Cont. 8.
Magazijn.
de kamer van 't geschut.

امس قيرقدن متيار داي قومات دماسقلى
اورغ كدالم خزانه Isk. 203.

مغلوركن هرصت در قد خزينه كرجان
Hik. Afih. 77.

خزاين plur. a Lig. 78. Magazijnen,
Schatkamers.

بدل بر خزانه een Kamer. [illegible]

خسس

خسيه Chasîbah. Wilde saffraan.
Lee nogal

خصص

خصوص Chuṣûṣ. Bijzonderheid.

خصوص

A voce مخازن ad nos pervenit ex lingua Hi-
spanica vox Magazijn.

خُصُومٌ Chusûm. Ar. LG. 717. Tegenpartijen in questien en spelen.
خَصِيمٌ D. AR. 392. [illegible] Chasah.
خُصُومَتٌ LG. 718. Questien, geschil.

خُصيَتٌ Chasijat. voor خاصيت Ar. LG. 718. Eigendom AR. 32. [illegible] eigenschap van iets AR. 347.

خفـ

Chadlân. Ar. [illegible] Alle werken en overtredingen. HF. 7.

خض

خَضَبٌ Chadlab. Ar. LG. 719. Open. [illegible] خلق

خَضِرٌ Chadlir. Ar. LG. 719. D. خيضر

خلـ

خط

خَطٌّ Chath. Ar. LG. 722. Linie, schrift. AR. 458. HF. 4.
خط كاكو Een stijf schrift.
خط لمك Een glad loopend schrift.

خطاب Chthâb. aanspraak MM. 205. M.D. 5. 21

خُطْبَةٌ Chotbat. Ar. LG. 724. Onderwijzing, predikatie. AR. 161. S. S. 182. [illegible] volgends wel [illegible] wordt.

خطبة نكاح

خطبة نكاح Formular einer Trauungsrede [illegible] S. I. 1 — [illegible]

خطيب Redner, Prediger [illegible] [illegible] S. I. 107, 108 [illegible]

خاطب d. [illegible] 1036. S. I. 103 [illegible]

خطب

خف

خفيف Chafif [illegible]. Schwer, [illegible]

خل

خلاص Chalās [illegible] Seligkeit, [illegible] Seligkeit.

بىخلاص Gott[illegible] selig.

خلاصكن خلاصكن Seligmachen.

مخلص [illegible] Seligmacher.

خالص

لفظ

لفظ [illegible]

رسالة لفظ

مبالغة

مبالغ [illegible]

متعلقة [illegible]

خلاص [illegible] خلاص چلاس [illegible]

خلاف [illegible]

خفض <u>Chafadh</u>. Circumcidit sil. puel-
lam (Gol.) sic ختن.

خلاف Chilaf. Ar. L.G. 747. verschil, [illegible] tegenstrijdigheid. rebellieus. Ram. 2. 113. C.F. 150. tegendeel. Ruïne, val, ondergang. Dorf. I.P. 300/610. Lth. 102. Afval, overtreding. Hfl. 26.

Afvallen, overtreden, zondigen.

[illegible] خلاف كتام Katam [illegible] Tegenzeggen. Strijdig tegen tot mijne. J.T. 120.

Berbuat akan chilaf bebalija. Iets tegen beter weten doen. Tbl. 150.

Berbuat akan chilaf. Iets in overtreding zijn. Zich overtreden, zondigen. T.F. 112.

Tahu chilafnja. Beter weten [het tegendeel weten]

Berbuat chilaf tahu chilafnja. Tegen zijn beter weten zondigen.

خلافت Chilafat. Ar. L.G. 748. Vicariaat, Stadhouderschap. MR. 79. 344.

Pangkat Chilafat. Stadhouderlijke staat of waardigheid. MR. 77.

خليفه , خليف. Vicarius, Stadhouder. K.D. 72. MR. 400.

خلايق Chalajikh. Ar. L.G. 751. Creatuur, mensch. Em. Jat. 16. Volken in 't gemeen. D. 96. 97.

دهداقى صيل خلايق
... T. T. no. 183.
Sepla Chalaijk jang Chadlis.
... volk ... vergaanverdig
... S. IV. 353.

خليقه Schepzelen.

خلد Chald of Chold. Ar. Lg. 741.
Paradijs.

بن خلد Abu Zappel
... gewenscht ... in
't Paradijs ... gegeten ...

خلص Chalats. Ar. Lg. 740.
Heel, Zaligheid.

خلف Chalaf. Ar. Lg. 746

خلق Chalk.
Chalkhu 'Ifsamat. Ar. ...
... De Schep-
ping van den hemel der gelukzaligen. MM. 36.
Chalkhu - Ēnār. De Schepping
van de ... der ... MM. 36.

خلق Chaluk. Ar. Lg.
Natuur, ... 32.
Schepzelen. H. F. S. 60.
Sepla jang ... ...
MM. 362.

مخلوق خليقة

خليقة

[برخلوة berchalwân, wikkt pag. برخلوة]

برخلوة تڠوله رياله (Een afgelukte
uitkeren [aan de gebeden vroeier] the ambiesjaar [illegible]]

خلوة
Rûmah chalwat. een afgezonderd huis
2 Kon. 15:5. 2 Chron. 26:21.

برخلوة
Balai berchalwat. de binnenste kamer 2 Kon. 9:2.

خلمبق Chalambakh. I.P. 226. 260. 287. Ukasp. 106. HA. i. 16.

Tijangnja deri pada Chalambakh. de pilaren waren van Chalambakh. I.P. 81. 101.

مستكى دان خلمبق Mustiki en Chalambakh.

خلوان Chalwân. eene Milde Gifte uit erkentelijkheid en erkentenis. MR. 140.

Pada Chalwân. [illegible] 72. 6.

خلوة Chalwat. Ar. L.G. 753. חֲפִשִׁית. Vertrekplaats. heimelijk vertrek. conclave, binnenkamer. MR. Eenzaamheid. MR. 262. 277. Ledigheid. Zich alleen houden, afgezonderd van de menschen.

zie onder حل

van خالب خ

Dalam Chalwat. in den binnenkamer. MR. 179.

خلوة هاتي De binnenkameren des harten.

خليل Chalîl. Ar. L.G. 737. een vriend. Ar. Padja. M.F. 55. Chalij. Ar. Groote vriend. S.S. 10. Gunsteling. Gunstgenoot.

ترکيله کام کفد نبي ابراهيم خليل الله gaat naar den profeet Abraham, den vriend Gods.

Chalîl Allah Ibrâhîm. 'Awrang Sudâra pada Allah Ibrâhîm. Abraham de Gunstgenoot Gods. KN. 9.

Fol. خ ذ

Nabij Allah komen Chalil Allah
de profeet Abraham, wordt
dus genoemd.

خليفة Chalifah. Ar. Lb. 740.
Leen[?]gras of Stedehouder
[illegible] Koningen [illegible]
van God [illegible] Koning
de Koning van Gelderland [illegible]
[illegible] onder andere [illegible]
[illegible] — [illegible] alle [illegible]
[illegible] die Mohammed in de po-
litieke regering gevolgd
[illegible] naam gevoerd. DR. 4.
[illegible] DR. 70 [illegible]
[illegible] Stadhouder, Stedehouder.
DR. 106.

en خليف

خمر باده

خمر Chamar. Ar. Lb. 755.

خمر Chamar. wijn DR. [illegible]
[illegible]
[illegible] S. 103. 4.

[illegible]

[illegible] chamar
[illegible]
[illegible] wijn of sterken drank
[illegible] DR. 4.

خمير Chamir. Deeg. Zuur-
deeg.
[illegible] gedesemd [illegible]
Menchamirken. Desemen.
Terchamir. [illegible] gezuurd
worden.
[illegible]

خميس

فاقوزع [illegible] khunt خنثي

خواطر chawâthir. de gedachten, meening
zie Richardson i. voce.

خ

خمس Chamis. Ar. L.G. 757. vijf.
خمسه هارى جهارى هارى خمس Donderdag

[خميس Chamîs. Ar. vijftig. — Chamîs.
[illegible] Chamîs. Ar. 20 [illegible] 16. A. De Pal.
[illegible]
[illegible] Chamîsîn. Ar. 2 [illegible]
عيد الخميس [illegible] Chamîs. [illegible]

خن

خنجر Chandjar. Pers. en Ar. L.G. 765.
een kris. Ar. 249. 56.

خميس Zu خامس

خمس zu خمس

خو

خوان Chawân. Ar. [illegible]
[illegible]

خوج Chôdja. [illegible]
[illegible]
[illegible]
Dit woord komt [illegible] خواجه
[illegible]
[illegible] S.S. [illegible] N. 343.

[خورس Chawras. een vel, blad papier,
[illegible] een boekje [illegible]]

خوسب Chôsjij [illegible]]

خي

خب

خيال Chijal Ar. L. 783 Gezigte, beeld, verbeeldinge, inbeelding, gedachte, ... MR. 45.

خيال Chijal. Fantasie, valsche inbeelding. MR. 782. [illegible] Fontein. 1846/105 ([illegible])

[illegible] خيال [illegible]

خيانة Chijanat. Ar. L. 785. Bedrog. MR. 247. 17. 492. ontrouw, ontrouwigheid. MR. 55. 57. 74. 77. MR. 140. MM. [illegible] (Pol. [illegible] 1021.) Ontrouw [illegible] MR. 96. Ontrouw plegen. MR. 24. 17. 97.

[illegible] Chijanat. Pol. 40.

Berbowat Chianat ontrouw doen. MR. 224. ontrouw plegen. MR. 236.

ماوليه براوغ خيانة اكن [illegible]

Verraad [illegible] ontrouw doen.

[illegible] خيانة Falschaart, ontrouw [illegible]

Chijanathan. Ontrouw doen. MR. 306.

خير Chair. Ar. L. 792. Goed, beter. MR. 451. Goed [illegible] MM. [illegible] MR. 90.

Chajra Nalkhu Opperste goed [het hoogste goed]

[illegible] Chair [illegible] Al [illegible] goed MR. 35

[illegible] Chair 't Goede. MR. 119.

Amal chajr. Een [illegible] goede [illegible] MM. 90.

— [illegible] — [illegible] — [illegible] MM. 36.

خيك Kik. Zeker [illegible] van [illegible]

خيمه

שׁוֹבָב, שׁוֹבֵבָה

خ

خيمه Chejmah. Hc. Lt. ~~750~~ 785.
Hitta MR. 236. JP. 243.
Tente van takken en bladeren gemaakt. Bl. 33.

بخيمه Tenten opslaan Bl. 33.
[tenten hebben]

دالر m: binnenst? M. d. 3

ديانس اڤ داتس M. d. 2

د

د De [illegible] [illegible]
[illegible] د.

دروه [illegible]

د een persoon [illegible] [illegible] [illegible] een persoon [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] دکرجاکن [illegible] [illegible]

دالڠکن الله تعالى [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

داب [illegible] Zie جعر

[illegible] [illegible] [illegible]

دا

دابيت Dabit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

دابو Dabor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] KBP [illegible]

داتو Dat. [illegible]
[illegible] د [illegible]

دايڠ Daja [illegible]
دايڠ کال [illegible] [illegible]

داتو

داتر **Dâtar.** vlak, effen, glad, glik [illegible] waar geen hoogten in den grond zijn. [illegible]

داتق **Dâtokh.** 13.36. [illegible] gelijk heeren

داتك [illegible] داتو en داتو **Dâto.**
داتو 37. Eerwaardig, eerwaardigheid, een eertitel.
Voorvaar.

Datokh perempuan. 13.36.
داتو نينيق ، داتو نيني من داتو de voorvaders.

داتيب **Dâtib.** 't heeren [illegible] [illegible], die [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] als [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te beroepen, [illegible] [illegible].

داتڠ **Dâtang.** komen. [illegible] 55. [illegible] 32.36.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 64.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] komen, [illegible], gebeuren [illegible] 5. 190.
55. 192. [illegible] 20606.
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] 14.
[illegible] 55. 46. [illegible] 15.
[illegible] داتڠ de [illegible] [illegible] [illegible] 52. [illegible]
Dâtang melanggar. op iemand afkomen. [illegible] [illegible]. [illegible].
Dâtang kadâlam dunia. in de wereld komen. geboren worden. [illegible] 102.
[illegible] yang [illegible] dâtang. de [illegible] en [illegible] [illegible].
Dâtang pada. [illegible] [illegible] kepada [illegible] 290. [illegible] [illegible].
Dâtang. dâtang pada. [illegible] [illegible].
Dâtang [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] op. [illegible] [illegible] 103. Dâtang

Datang, [illegible] datang, nanti datang. aanstaande, toekomende.

Yang [illegible] datang. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Datangnja. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. [illegible] 55. 127.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] afkomst, afkomste afstamming.

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

3/5 Dada [illegible] [illegible]

Dada [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

jasg nauk dûtasg. de aanstaande. wesws.
Ka Se Kôrau jasg nauk dûtasg. de aanstaande
nood. 1 Kor. 7:26.

دادو Dādu. Dobbelsteen. Port. Pāraj. Mal.

[illegible] [illegible] ... [illegible]

, دادو [illegible] [illegible] zonder [illegible] een [illegible] [illegible].

دادق

دادو Dādu. Lighaam [illegible] (P.[illegible]. [illegible]).

دادة Dādih. een [illegible]. [illegible]
[illegible] دادة [illegible] [illegible]

دادي Dādi: de [illegible], [illegible] of [illegible] van allerhande. [illegible] [illegible] [illegible]
دادي [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
دادي [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]]

دادق de naam van zekeren boom.

دادق Dādap. [illegible] [illegible] van [illegible], [illegible] als [illegible] [illegible]. [illegible] forme als de [illegible]. [illegible].

دار Dār. [illegible].
Dālam dār [illegible]. in [illegible] [illegible] der wereld. K.S.T.D.

[Dadjoe. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] palen, Kelang]

دار

دار Dara [illegible] geslagt [illegible] [illegible] 13. [illegible] 18. [illegible]

[illegible] maka [illegible] gadis

[illegible] دارا [illegible]

بورڠ دارا

[illegible] [illegible] fol. [illegible]

دارب Darab [illegible]

دارت Darat [illegible] fol. 74.

אדמה ארץ

[illegible] fol. [illegible]

[illegible]

[illegible] fol. 74.

دارتن [illegible] אדמה

[illegible] الله تعالي

[illegible] fol. 230.

[illegible] fol. [illegible] 13.

دارو Daroe [illegible]

[illegible]

دارة Darah Bloed. fol. 32. 17. 18. 27 12. 27

[illegible] bloed.

[illegible]

برداره Bloed hebben, bloeden.

داره برکڤل Geronnen bloed.

داره باکو Gestold bloed.   داره بکو

داره جرنه Waterachtig bloed.

داره [illegible] [illegible] bloed [illegible]

داس **Dås**. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

داس **Dās**. [illegible], een [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gluten [illegible] drinken.

[illegible] **Dâs**. is zoo veel gezegd als [illegible] die [illegible] [illegible] een spel [illegible] heeft.

داسر **Dâser**. een vloer.

داسر باتو Steenen vloer.

داسر ڤاڤن Houten vloer.

                    داڤن
                    داڤ

داک **Dâk**. [illegible]? 1P. 290.

داکت **Dâkat** of **Dâkât**. [illegible] [illegible] [illegible] داکت

داکي **Dâkij**. [illegible] [illegible] 't lichaam [illegible] en gezien wordt als men [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] als van paarden.

داکڤ

داکڤ . دال . دالم

داکڤ **Dâkap.** of **dekap**
omhelzen, omarmen, onder [illegible] ... داکڤ ... [illegible]
Den halsvattende de borst van
[illegible] stijf tegen zijn borst
[illegible] ... vast houden. [illegible] CM. 1157.

داکڤ برداکڤ omhelzen. [illegible]

داکڤ ماکڤ برداکڤ elkander omhelzen

داکڤ ... omhelzen.

داکڤ ... [illegible] onder [illegible]
omhelzen. I.P. 108.

دال **Dâl.** [illegible] SMG. 959.

دالم **Dâlam.** Binnen. [illegible]
[illegible] binnenste [illegible]
[illegible] water, [illegible]
[illegible] grond
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Dâlam [illegible]
Dâlam ... [illegible]
Dâlam ... dâlam pada ... dâlam pada [illegible] [illegible]
[illegible]
Dâlam pada ... [illegible] MG. 30.

Dâlam agama. in de religie [illegible]

Dâlam ... [illegible]
[illegible] I.S. 42. [illegible] I.P.

دالم برکات اين داتڠ سورت اکم کهداڤن
بݢندا مک اورڠ اين برتلوت
[illegible]
[illegible]

Dâlam [illegible] [illegible]
[illegible]

دالم کتاب [illegible]

[illegible] dâlam. [illegible]
[illegible] H.F. 33.

دالم قبور [illegible] F. C. [illegible]

Dâlam [illegible]
[illegible]

[illegible] dâlam, [illegible]
[illegible]
[illegible] I.P. [illegible]

[illegible] dâlam [illegible]
[illegible]
I.P. 151.

[illegible] dâlam [illegible] I.P. 125.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مك جوهن عالم كلور در دالم يڠ بنام دار الدنيا

En Djûhan Xâlam keuen uit 't binnenste welke genaamd wordt 't ontrek des werelds

~~[illegible]~~ Hik. Abdul. 189.

Surung Kâlam. Verschijn. Lit. 162.

Juri Kâlam van 't kop. L. 1.94.

Dalamnja. Diepte. (R. 239.

Jang dalamnja. 't Geen van in is. M. 52.

Di kala dalamnja. Daar van wordt gezegt. M. 26.

كدالم Kedalam. in. R. 239.

ددالم Dedalam in. C. 66.

Dalaman. Diepen.

كدالم ~~[illegible]~~ Binnenste. M. 11 van een burgt of kasteel. (T. M. [illegible]

S. S. h. G. 71. 87. 106.

Rep. Kopla.

كدالمن D.

دالة Dâleh. i.q. بهان

Aanduiden, aanwijzen, aantoonen, bewijzen, betuigen, bekräftigen, verzekeren.

Dalîl, Voorwendsel. (T. M. 237.

مندالة D.

دالف Dâlap. Zie Pelikanbladen. Eiwel. L. 1.95.

دالڠ Dâlang. Toneelspeler. Gemd.

دالم Dâmar. Fakkel, toorts, flambeeuw. Lichte kaarsje of toortsje die men tot toortsen maakt.

برجلن دامر بولن De maan schijnt helder of toortsje gebruiken.

Pedamaran. Fakkel.

دامر

دامر Dāmar. Langdurig en traag in 't deelen. onbek.

داميل Dāmil. i.q. دامر onbek.

دامي Dāmej. Vrede. … Cl. M. 2231.
In vrede zijn. … 230.

بردامي vrede hebben. bevredigd, effenen.

بردامي دامين Het met kanderen vrede hebben, effenen.

مندامي Bevredigen. MR. 356.

ممداميکن Twee personen bevredigen. MR. 194.

دداميکن Bevredigd, vrede worden.

ممداميکن Twee andere personen met elkander verzoenen, bevredigen. D. 7. MR. 392.

دفرداميکن Door anderen verzoend worden. S. S. 204.
Verzoenen, vrede maken.

فرداميان Verzoening, vrede. S. S. 224.
Bevrediging.

Persoonlijk persoonlijken …
Den …

دان Dān. En, ende. MR. 237. S. S. 1.
Mitsgaders. MR. 1.

دانق Dānakh. i.q. دانغ onbek.

دانم Dānam. Een …

داني

دانو **Dânuw.** Een grote tank van water tusschen het gebergte in als een zee niet van menschen gemaakt maar uit de natuur. Tanken van versch en zout water bij de zee. onbe. — Rotrawi, jav.

دانيج **Dânej.** Verwelkt blad etter. CTM. 1105. 2042. 2087. 2620.

داود **Dâud.** David. Ph. 4 Mt. 20 M. 92. Lijsplants in den tuin Mt. 20. Surah Dâûdy. Davids Psalmen. M. 92.

داور **Dâwar** of داورن Dubbeld. Onbe.

داورن **Dâwan** cf. كاورن Koperdraad. Onbe.

داورن تمباك Koperdraad.

داون **Dâwon** Blad. IP. 15. 18. 63. S. Lezk. داون Alle een blad gras. دو هلي داون 2 bladeren.

داون انجيس CTM. 1105. داون فتريه [illegible]

Dâwon kâjoe jang kering. Droge bladeren van boomen. IP. 55. 56.

Dâwon nawitja. Bladeren een vorgeschale

Dâwon imân itu kabat kan Allah. De bladeren [vruchten] van 't geloove is god te vreezen. M.

برداون bladeren hebben, groenen gebladerd.

برداون بسر Grote bladeren hebben.

برداونكن

برداون برداونن
برداونكن ڤوهن Lommer bladeren dra-
gen.

داون٢ Dâun-an gebladerte.
Bladbuil [illegible] tot medicijn als om te eten.
CTM. 2229. 2420.

سداون ڤاكن van een bladeren [illegible]

دوبت Dûwit duiten.

داهق Dahak onbe... [illegible] jihakh
برداهق tegen de borst ophalen, als
slijmen die men los wil.

داهم Dâhim. [illegible] برداهم kermen. داهم

داهن Dâhan 't middelste van een tak
een grote tak van een boom [illegible]
IP. 239. 70. 36. [illegible] 37.

[illegible] pada [illegible] Dâhan kepada
[illegible] van den eenen tak
op den anderen. IP. 341.

برداهن getakt.

داهي Dâhi 't voorhoofd, hielden de
zij het aan de [illegible] CTM. 024.
274. [illegible] 220. IR. 373. 380. IP. 157.

[illegible] hij voorhoofd [illegible] 220. [illegible]

داهية Dâhijat Ar. Monster, een [illegible]
schepsel.

دايا Dâja een middel. IR. 264.
[illegible] remedie, actie
expedient [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Mengăndjĕkan dĕja'upăja ĕuran – Eenen aanslag smeden tegen – Ps. 83:4.

دايب ،

'Apa daja? wat middel? wat raad? wat remedie? MR 236. S.S. 76.

'Apatah dajakan? wat raad is er voor mij? DJM. 22.

Apa 'akan daja? wat raad is er? IP. 195

Apatah — — D. IP. 290.

Dengan barang dajanja. S.S. 202.

دايب اڤاتله دڠن سڬل حال Al wat middel van den borst kan zijn. wat middel daar is. S.S. 26.

Dengan barang dajanja. S.S. 202.

داي ڤارة Zie dalesth.

Daja upaja. MR. 131. Hikb. 4.   סוד עשתונה.

Daja upaja segala machluk. Denk-, gevindingen [vindingen, vonden] der menschen. DJM. 52.

ڤيڠ داي CTM. 1966. Arglistigheid, Bedriegerij. Bedrog. IP. 50. 55.

بردايب Middelen hebben raadzaken. lag, arglistig.

Tijada berdaja. geen raad weten. S.S. 204. Tijada berdaja lagi. geen raad meer weten. S.S. 68. 71. 107. IP. 140.

بردايب اوڤايا Middelen in 't werk stellen. CTM. 1645.

ڤرديايڠ اورڠ ... een bedriegen. Hikb. 173. CTM. 1900. 2299.

... alle. ... bedriegen. S.S. 55.

بردايب ... Middel practijk zoeken.

ڤرديايڠ Lagen leggen. bedriegen.

... Blind ... D. 23.

... in een nadeelig ... lin

Dapa[illegible]. Bedriegen. [illegible] 140.

[illegible] Bloedstokking

[illegible] Niet uitgebragen.

داير Dâjirah [illegible]. [illegible] [illegible], kreits, cirkel. (Dâjira [illegible])

[illegible] [illegible] 75.
[illegible] 156 [illegible].
[illegible] 201.

دايه Dâjah [illegible]
Minne, [illegible].
Deze plegen aan [illegible] en [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] gemeen.

دايڠ Dâjang. [illegible] Prinsen [illegible].

دايڠ Dâjang [illegible]

دايڠ Dâjang [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

دايڠ Dâjong. [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]

دايڠ [illegible]

دايڠكن [illegible].

[illegible] [illegible]
[illegible]

دايڠكن [illegible].

[illegible]
[illegible]

داڠ

נערות הראוית

Tudych lezing [illegible] die dienden aan [illegible] Esth. 2:9 zeven aanzienlijke jonge dochters uit het huis des konings.

داچيڠ **Dâtjing.** waag, balans, gewigt. Staten, schuifgewigt, een [illegible].

داڠو **Dâgau.** een huisje in 't bosch van [illegible] te bewonen. [illegible] [illegible] [illegible].

داڤ **Dâpe** of داڤا **Dâpâ** [lat] داڤه **Dâpah.** Een staaf of staven tot een kunst- [illegible] geven. [illegible].

داڤت **Dâpat.** Kunnen [illegible] Mogen M. 2. 210. [illegible] 24. Krijgen M. 30, 1 P. 60. 70. Vinden, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], [illegible], [illegible]. [illegible] M. 24.
[illegible], [illegible] [illegible], mogelijk zijn.
[illegible], [illegible], mogelijk.

داڤت [illegible] per [illegible] [illegible] 44.

[illegible] dâpat. [illegible] [illegible] 1 P. 20.
[illegible] dâpat. [illegible] mogelijk [illegible] M. 40, 290.
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] M. 230. [illegible] 1 P. 220. 230.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 25. [illegible] [illegible] een [illegible] [illegible] worden.

Dâpatkan [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] gekregen. 1 P. 41.

تدا ڤت تياد [illegible] niet. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zijn. M. 207. 1 P. 10. [illegible] 34. [illegible] 430. [illegible]

تياد داڤت تياد [illegible] [illegible] M. 240. 310. [illegible] [illegible] M. 14. [illegible] niet [illegible] zijn. S. S. 50.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] M. 120.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] M. 2401.

[illegible]

1070.

داڤ + ... ٮڤاڤ .

Zulu [illegible] jang tjada di[illegible] tjada [illegible] gevonden [illegible] kunnen gevonden worden. [illegible] 300

تياد داڤت تياد ڤڠاڤ جوڬ [illegible] [illegible] S.S. [illegible]

داڤتکن

[illegible] [illegible] + [illegible] worden. [illegible] 3.

[illegible] [illegible] 15.35.

ددداڤت [illegible] worden. [illegible] [illegible] 300. krijgen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 20.

داڤتکن Bereiken. B.D. [illegible] [illegible] 127. [illegible]

دداڤتکن [illegible] [illegible] ~~[illegible] krijgen~~ [illegible] 251

[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] B.D. [illegible]

دڤاتي Depatij [illegible] [illegible] 73.

Depatij [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 5.

ترداڤت Vermogen krijgen [illegible] [illegible] [illegible] krijgen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 22. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] השיג

[illegible] ترداڤت دڠن [illegible] [illegible] [illegible] 126.

مندافت Vinden [illegible] 92. 04. krijgen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] השיג

مندافت كات [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 126.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

مندافتکن

Maka berdâpatlah Lâban dengan Jaʿkhûb &c.
Laban achterhaalde Jakob. Gen. 31:25.

Mendâpat ʿorang. iemand achterhalen. Gen. 44:4.6.
etc. etc.

منداڤتكن Bevinden. MR. 251. Verkrijgen. MR. 30. 217. 441. Bezoeken. MR. 61, 350. [illegible] 144. [illegible] 55. D. [illegible] 22. 73. 131. 53. BD. 41. Bykomen IP. 10. 212. 255. [illegible] 46. 175. 71. Op 't feit betrappen, bevinden. Erlangen, te gemoet gaan. [illegible] 146. 212. MR. 230. IP. 143. Beschikken.

ترداڤتكن Beschikken.

كداڤتن Bevinding. Bekomelijk, de verkrijging, verkrijgbaar. gevonden worden. MR. 44. [illegible] 107. gekregen worden. IP. 64. [illegible] 296. Op 't feit bevonden worden, betrapt worden [illegible] 70. [illegible] 44. Bevonden, uitgevonden.

ڤنداڤتن, Bevatting, bevinding, [illegible] [illegible].

ڤرتداڤتن. Ontmoeting, rencontre, aanroeping, aantreffing, achterhaling, Bekoming.

سداڤتڽ ٢ Zoo veel als 't mogelijk is, naar vermogen.

داڤور Dapor. de plaats daar men kookt, de keuken, Kombuis [illegible] 261. De haardstee, oven, te koken.

مك دامبلڽ بلاڠ بسر مك دچريڽكن كداڤور
Hy nam een groote pan en zette die op 't vuur.

داڤر ٢

Dapo.

داڤوب

داڤر Dâpor. z. Een kookfornuis, ... [illegible] ... Eenkeukenhaardje? S.S. 125.

ڤندڤور روما ڤندڤور De keuken of kombuis.

داڤو Dâpoe. De kim ... [illegible] ... 15.6. AR. 379. 17.74. 187.

Dâpoe jang tinei. ... [illegible] ... AR. 379.

داڤت Dâpat. Een bevinding ... [illegible] ... S.S. 165. 191. 17.62. ... [illegible] ... koopman ... S.S. 125. ... [illegible] ... koopman AR. 50.

Bereikt dapat. ... bevinding ... 51.

داڤت ... Handelen ... [illegible] ... verkeeren.

دڤاتن. Koopmanschappen ... [illegible] ... S.S. 49. ... 9.

داڤق Dâpiq. ... [illegible] ... S.S. 49. ... [illegible] ...

ماتي داڤق ... [illegible] ...

دڤڠ داڤق ... [illegible] ...

دڤيڤن داڤق ماتي ... [illegible] ...

بر داڤق Jurisicht.

دب

دب Dab. ... [illegible] ... Gesternteerde ...

دب اكبر Groote Beer.

دب اصغر Kleine Beer.

i. دبر Daber, ontsteltenis van vrees, ongerustheid, kentklopping.

دبرهات ontsteltenis van vrees, ongerustheid [het gemoed] Chapl. 65.

دبر ݘبن Van hartklopping. C.M. 1716.

ذدبره Geheel ontsteld zijn, worden. Mal. 19.

دبر Dubur. Ar. M. 2022. Damas, billen, achterste.

دبر Dibir of دبير Dibir Pers. Notaris. Brantschrijver.

i. دباجه Dibâdjah voor دباجة Dîbâdjat, van باجة en دب. Voorreden, Fransch.

دت.

دتد Jav. Komt in den Javaanschen voor met 't voorgaande دالث. Lex.

دچ

دچال Dadjal. Bedrieger. Antichrist.
Nabi Ribij membinoeh-ja akan Dadjal. De Profeet Jezus zal den Antichrist dooden. Kh. 7.

دد

ددڤ Dadap. [illegible] دادڤ

[ددالو Dadalaw. [illegible] witte rijst.]

در

درى Dari. Van [illegible] 1. 21. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible].

Dari-itoe. Dari-pada-itoe. Dari-padanja itoe. Dari [illegible]-itoe. Daarvan, [illegible].

در قد [illegible] van [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]. Onder [illegible]. 209. [illegible] [illegible]. 212. [illegible] [illegible]. 177. [illegible] 15. Over [illegible]. 206. [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 6. [illegible] [illegible] 17. [illegible] [illegible] [illegible] 12. 13. 20. [illegible] [illegible]. 47. [illegible] 17. 33. [illegible] 20. [illegible] [illegible]. 3. [illegible] [illegible]. [illegible] 21. [illegible] 230. [illegible] [illegible] 216. — Bel. Jbr. p 2

Bel. Jbr. p 3

[illegible] [illegible] [illegible] Comparativus.

Dari-padanja. Daarvan [illegible] 177.

[illegible] dari-padanja itoe. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 13.

دخ

[دخيل Dachil Arab. Toegevoegd. [illegible] 100
aanhaling. [illegible] Gl.]

بهرحت تعالي بكات ٢ درڤد ليه عهي ٢ M. d. 2
درڤد [illegible]

دڤوك درڤد ات كات اين
درڤد wat betreft, aangaande [illegible]
wat den [illegible] van de [illegible] betreft. M. d. 2

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aangezegt van den [illegible] [illegible]. 2 Chron.
35:11.

باڤيک در قد [Bapak] ander, beter als P. T. 20.

Deri Sana. daar van daan.

Deri atas, van — M. 120 [van boven]

Deri dalamnja. daar uit M. 134.

Bilankah ija deri pada nabij Adam sampeij kapada kita deri pada djenis kita. Zijn ze niet van Adam afkomstig? niet van eenige, of uit van een ander geslagt afkomstig. P. T. 22.

مثيل

Der Manthum J. L. 118, 119

دري Darie kr. Lg. 811. Stoten, slaan. Geessel, geesseling. Een swiepen van touw of leder. ii. 97. M. 137.

درة Darat. D.

Deraäkan, menderaäkan. Geesselen.

دراجة Derâdjat. die niets aan te legt geen considerable heeft. enkle

دراجة Durâdjat. Rok. een bijde rok. overrok.

درايي Derâiej. Een gevecht stheiden met een stok. Gescheiden worden. Lie درايي.

درب

درج Durdja. Lg. 530. Aangelegt aan. Rev. Lg. 6. Schepen. I. F. 191.

درجة

دس

درجة **Daradjat**. Ar. Lg. 611. Trap.
Graad. Kk. 2049.
Graad van waardigheid.
Astronomische graad.
Bekering.

Daradjat. trappen graden KN.

درجان **Dardjanâ**. [illegible] trouw
tot handelen. [illegible] 55.
درجان

دردار **Dardât**. Beukenboom.

درس **Deras**. Sterke [snelle] Stroom. [illegible]
harde afvloeiing.
Sterk voortdrijvende wolken.
Geweldig.
[illegible] Lev. 49. 4.
اير درس het water loopt sterk.
هوجن درس Een sterke regen.
Deras [illegible]. Stijf sterk
[snel] voortkomen. [illegible]
داتڠ درس [illegible] zij kwamen [illegible]
[illegible] K.T. 230. [illegible]
كدراسن Geweld.

درما **Derma**. Aalmis, aalmoes,
[illegible] gave. Kk. 411. 416 [illegible]
[illegible]
IT. 178. 260. 269. 355. [illegible]
32. Kk. 207. 410. 411. [illegible]
[illegible] 16.
هاتي اورڠ درما [illegible] verborgen
[illegible] en Spijfenis.

Mitta derma.

Minta derma. Om een aalmoes bidden

Memberij derma. Aalmoes geven. M. 211.
S. S. 46.

Makan derma. Van aalmoessen, van den armen leven.

Pembahagij derma. Aalmoesenier. Armbezorger.

Tjimbul pahimpunan derma. Armbus.

درماون Milde, goedaerdig, weldadig. Edel. M. 219.
C. M. 1056. درماون

Perij dermawan. Mildadigheid. M. 409.
410. 412. 413. 416.

Dermawan bagaimija. Milde, mildadig zijn. M. 410.

درماکن Aalmoes geven.
C. M. 1056.

درم deram [illegible] knorren, brommen, als een kat.

درم Derum, het liggen of knielen van een elefant. درم derum. Abh.
مندرم D. [illegible]
مندرمکن گاجه Den elefant doen knielen.
S. S. 60. 142. 172. 199.

Bedurumkan. Doen knielen. S. S. 142.

Gadjah bedurumkan. De elefant doet knielen. S. S. 62. 71.

درماون dermawan

دروس Darus. Schreeuwen als een olifant, dreigen, brullen als een leeuw. درو [illegible]
منڍروس D. [illegible]

Pendarus, pendarusan. Getier, gebrul, geschreeuw, gedruis, grimmige.

دروس

Derwis en [illegible] Derwisj. Pers. Geestelijken [illegible] 25. [illegible] [illegible] [illegible]

בְּרוּם [illegible] בְּרוּם

Dorheka [illegible] Overspannigheid [illegible] 310. [illegible] 224. [illegible] 255. [illegible] 194. [illegible] 1922. 2067. [illegible] [illegible] afvallen.

פֶּשַׁע. נָפַל. מָרַד.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Dorheka [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Afvallen. [illegible] afval [illegible]

[illegible] [illegible] Rebel, [illegible] פֶּשַׁע, מָרַד.

[illegible] [illegible] 400. [illegible] [illegible]

[illegible] Ongehoorzaam zijn [illegible] 120. סוּר.

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] Afvallen. [illegible] 365.

[illegible] Rebellie, afkeerigheid, מְשׁוּבָה.

afval [illegible] [illegible] 52. Afkeering [illegible] wederspannigh.

Dorhana. Nimmer [illegible] [illegible] [illegible] 310. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 205. 204. 57. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Matth. 20:12. Luk. 15:19. [illegible] [illegible] [illegible] Walton. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Thomas Marshall [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 28. Nov. 1697.

Dorisj. Pers. [illegible] 2060.

Dolba. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Matth. 23:23) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

kenryn juist volgt, dus noch دَرْقِم noch draymo,
maar مرزان marzāna (Lat. mentha) is.

Dr P.P. Roorda van Eysinga

Durhaka kapada, afvallen van, rebelleren tegen. 1 Kon. 1: 3: 5 [illegible] 1 Kon. 12: 19.

Berdurhaka lah [illegible] [illegible], [illegible] is afvallig. Hos. 4: 10.

بڤردرهكاكن Ber-durhaka-kan. [illegible]
Afvallig maken. [illegible]

درج Derj. Nom. prop. [illegible] p. 163

درهم [illegible] نق

[illegible] Darius

[illegible]

Darius [illegible]

[illegible] Darius [illegible]

درجة Derjat. Ar. Conditie. (?)

دريت Dirita Harden, uitstaan, verdragen. HV. 1.32. Dulden, doorstaan, dragen, boffen.

مندريت uitstaan KD. 220.

تياد تردريت يڠ Dat onverdraagelijk is. onverdraagelijk, niet te duldenlijk. S.J. 223

كدريتان Kadiritaän. Dat men kan doorstaan. Duldelijke [te dulden]

دريك Darika. als bloemen enz. maken. Marek.

درِيڠو Dariηu Kalmus. H.A. 1.32. Lieswortel. [درِيڠ Dering. دريڠ Abh. i.q. ڤريڠ Mel.]

درجت Derjat Pers. Lat. درجه Derjah een paleis. vg. استان Ah. 2059

دس

دستا Desta Liegen. Abh. ms. 1P.196. AK. 390. 365. Mel. 9. Een Leugen. Abh. 93. AK. 332. Leugenachtig. AK 366.

[illegible] een [illegible] en [illegible] Buitlanden.
Leugen. I.P. 155.
Leugenachtig maken. M. 106.

[illegible] een [illegible] Leugen. [illegible]

[illegible] M. 204.

[illegible] Belogenworden.

قدسق [illegible] M. 220. [illegible]

دستر Dastar. Doek. Tulband [illegible] [illegible] [illegible] Maleiers dragen. [illegible] I.P. 111. 112.
~~[illegible]~~ M. 296.
Destar. I.P. 81.
Bordastar [illegible] I.P. 240.
[illegible] [illegible]

دسو Desor. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

دسيڠ Dasing 't [illegible] van een داسيڠ
Badasing D.

دسڠ desing.

مندسڠ

اڠن مندسڠ . Zie op اڠن

[illegible] منديڠ
[illegible] ook [illegible]

[illegible] A. [illegible]

[illegible]

[illegible]. [illegible]

دع

دعا Doâ. gebed, bede NR. 93, 94. W.Mire. קרא [illegible]
  aanroeping.
  bidden, aanroepen.

Dûf. xajin Al.f. Ar. Doxâ NR. 455.
Minta doâ, permintâân doâ. bede, gebed.
Minta doâ, bidden, gebeden. [illegible] gebed [illegible]
[illegible] — Bitja doâ gebeden.
Harij doâ biddag.
دعا [illegible] S. S. 170.

[illegible] دعا Roepen.
[illegible] bidden NR. 293.
[illegible] aanroepen,
  beroepen, betichten.
[illegible] gebeden worden.

دعوى Dâwâ Ar. LB. 036. NR. 291. aan iemand
  wetten aanspreken. [illegible] (Cap. [illegible])
  roepen, dagen, dagvaarden.
  Dagin, dagvaarding, eitch, eitching
  actie. [illegible] [illegible] S.S. 360.
  NR. 370.
[illegible] Dâwâj NR. 253. [illegible]
  beschuldiging.
  beschuldigen.
Mengatâken dâwâ. Dingen eitch, uitbrengen
  [illegible] 34.
Dâwâ [illegible]. 't is dagen voor 't [illegible]
  gericht. S.S. 394.
[illegible] Aanspraakelijk. [illegible] [illegible]
Tiroak dâwâj Proces hebben. NR. 283.
[illegible] Proces hebben tot hem. NR. 284. S.S. 192
  NR. 367. aanklagen, beschuldigen NR. 184. [illegible]

[illegible]

دعوى

بردعوى Beschuldigen. M.174. Twisten. M.370.

مندعوى [illegible] C.H. 2157. Iemand in rechten aanspreken. in rechten betrekken, dagen, dagvaarden, beschuldigen. T.E. 93.

مندعوى الله Met God twisten. C.H. 926. [illegible]

Pendakwa ڤندعوا. Aanlegger, Eischer in rechten, Dager.

جكلو كمڤڠ دان دوسن انوݢره راج اكن
سوريڠ تيداله لاݢ داڤت ددعوا ڤرتس ڤر
ڤركتاانڽ ايت جكلو سڤرت بندهار
دان اورڠ بسر٢ بريكن كمڤڠ اكن
سسوريڠ دڠن تياد تاه راج ايتڤون داڤت
ددعوا اورڠ كارن امڤوڽ كمڤڠ تياد
داڤت سمڤي بركات اكن جال مريكيت
ڤد راج ايت ادڤون جكلو دامبل كمڤڠ
سسوريڠ اتو دوسن اوله اورڠ بسر٢
مك دبريكن اكن سسوريڠ مك اوله يڠ
امڤوڽ كمڤڠ ايت دڤرسمبهكنڽ ڤد
راج مك راج ڤون تياد برتيمبڠ ايتڤون
تياد داڤت ددعوا لاݢ كارن سده
ستاه رجاه

Hik. Khon. Pep. 19.
Indien een gehucht of landhoeve een geschenk van den koning aan iemand is, dan over hem kan hij niet in rechten aangesproken worden. Die zaak is afgedaan. [illegible]

دعوة Roeping, beroeping.

دعوة Dakwat. [illegible] pro دوات Dawat. [illegible] دويت

دعم

دقا

دا.

دفا Dafā. i.q. داف. Slaven of Slavinnen tot een huwlijksgifte.

دفتر Deftar. Ar. دفتر 842. een boek 19. 241. Memorieboek. Register. V. h. 5. Bladwijzer. Katalogus. Cedul. cet.

دفنه Dafnah. 18. 12. Batrak dafnah. Bakelaar.

دق

دق

دق Dikh. Febris hectica. 19. 33.

دقسان Dikhshina. Dakhshina دقسينا 12. 215 het Zuiden. – gelijk Pakh. sina. het Noorden beteekent. 12. 197.

بهو راج كامر اينيله يغ دسرهكن الله تعالى
سكل كرجاءن دنيا كفداث در مشرق
لال كمغرب در دقسنا كفقسنا

Deze onze Koning is die geen, aan wien God gegeven heeft alle Koningrijken van het Oosten tot het Westen van het Zuiden tot het Noorden. S. S. 4.

دقيقي Dakhikhy. Awrang Dakhikhy. Beschrijver (Recensent).

دک .

دک **Daka** Droefheid. M.R. 205. Zie دوک . Mar. Callirope.

دکت **Dekat** Nabij, dichtbij. L.L. 122. [illegible] M.R. 100. 207. aan, bij [illegible] L.S. 63 [illegible] M.R. 27 [illegible] [illegible] L.S. 130. 133.
Nagij [illegible] Dekat [illegible] [illegible] [illegible]. De [illegible] ligt aan een [illegible].

بردکت Nabijkomen.

منودکت Naderen. L.S. 60. 79.

مندکاتي Naderen. L.P. 161.

دداکتين Bijnaderende. L.S. 92.

مندکتکن Nabij brengen.

کدکاتن Nabijheid. [illegible] 1960.

دکت٢ Eene [illegible] [illegible] van den een tot den anderen.

دکت **Dekat**

مندکت [illegible] مغمبل بوغ
[illegible] [illegible] vogelvangen.

دکيت **Dikit.** voor سديکت weinig. ontre

دکي **diakie.** Zie داکي

دکڤ **Dekap.** omhelzen, omarmen, om den hals [illegible] [illegible] داکڤ قلق ﺩﻟ.
دداکڤ omhelsd worden.

دکاڤ

داکي ؛ دکي

Duli tanah, — dibanah. — dibumi.
't Stof der aarde.

Siapa sampat permanay duli d. Kou ?? Wie kan het stof der aarde tellen ? Gen. 13:16.

Duli en tanah in dezelfde beteekenis ge-bruikt. 1 Sam. 4:12. 2 Sam. 1:2. 15:32. Neh. 9:1.

دل

دل Dal. Ar. Eig. Stof. Land. IP. 32. conf. אֲדָמָה
[illegible] CTM. 2463 I.5[illegible].

Indisch Dal. 7 Stof. S.S. 12 [illegible] ـ اله

دل Dal. een titel der Koningen [illegible].
35. H.T. 30.
[illegible] دلي Port. [illegible] [Ook een benaming [illegible] in pâduka q.v.]
[illegible] S.T. 60. 24. 6. 72.74.

دل يغ دفرتون [illegible] 23. 40. 40. 58 74 76. 193.
[illegible] 21. [illegible] 95. 96. IP. 16. 222. 224.

دل سلطان S.T. 193.

دل شاه عالم H.T. 21. 307. [illegible] 92 [illegible] 99. 78.
IP. 16. [illegible] 44. 200. [illegible] 253.

دل يغ مها ملي S.T. 6. [illegible] 95. 96. 100
H.T. 307.

دل تونكل H.T. 254. S.T. 26. 35. 41. 48. 06.

دل قادك H.T. 256. S.T. 32.

دل بكنو H.T. 310 465. S.T. 5.

دل بتار S.T. 131.

دل حضرة H.T. 465. 310.

دل حضرة بكند S.S. 2.

دل چريتو H.T. 450.

راج دل كباوه دل S.S. 6, 50.

[illegible] Dal. S.S. 61. SJS

دل چريقو شاه عالم H.T. 97. BD. 16.

دل چريقو قادك سري سلطان H.T. 450.

دل [illegible] يغ مها ملب [illegible] 39. 95.

دل شاه عالم حضرة [illegible] SJS

[illegible] Dal. S.S. 39. 61. 62. 61 97.

[illegible] S.S. 7. [illegible]
[illegible]
S.T. 143. 187. [illegible] S.S. 232.
IP. 252.

[illegible]

uitslaan, uitwaaien en uitschudden ...
... ...

Nāzirlik ... [illegible] ...
... ... II. 271.

دلالت Delālet ... ...
... ...

دليل Delīl. ... 882. ... 2436.
... ... 200.
... ...
... ...
... ... 10, 11.
... ...

دلیل یخ ماق الله دلالت ایت
... ...
... ... 273.

دليلكی ... ...
دليل نقلی Delīl nakhlī ... ...
... ... 13.

دليم Delīme. Granaat. Granaatappel.
IP. 137. ... 2460.

دليم اوجی Granaatappelboom. IP. 46.
Delīme ... ... Granaatappelen.
B. D. 28.

... Delīme. Granaatappel. ... 190.
IP. 9

دليم ... Bloem ... ...
granaten. IP. 92.

دلغ Dalag ... ...

دلاق Delāq ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
(... ... ...)

Delīl nakhlī zie nakhlī.

دالقه
voorbeelden

دم

دم

دمّ Demi. Bij, bedienen, met. Ihk. 10. Als, zoodra, zoodraals. SS 193.

دم الله Bij God! waarlijk! Ihk. 51. 56 AR 210

Demi Allah Taâlâ. Bij den Allerhoogsten God! ... IP. 307.

دم توهن يڠ كسيداين Bij den Heere dien ik diene. SS. 50.

برسڠڬه دم الله Bij God zweeren.

دم دريك Op mijn eed.

Demi tunângan Tuwan Putrij. Bij den bruidegom van de prinses. IP. 63.

Demi Kumbing. Bij de geiten. IP. 103

دم اورڠ اورڠ Mensch voor mensch.

دم داتڠ الا تيدر Met dat hij kwam, zoo sliep hij.

دمانڠ Demânang. Met trotsheid. Haan. trotsch.

دومبا Domba, een Schaap. CTM. 250 AR. 107. 165. 230. IP. 170.

دمبّ Demab. of دمڤ. Gulzigheid. Pentjânan. Palâhar.

دامب Gulzigheid.

منداب Gulzig zijn, inzwelgen.

ڤنداب Gulligaart, vraat. ٢ ماكن

دمدم

دندم Dendam. Haten. LP. 344.
een grote verborgen haat.
wraakgierigheid. (M. 197. 1359.

Dendam kelam lili. Haat dragen.
S.S. 152.
Gal. grimmigheid.

Menaroh dendam. Haat zetten.
W. 246. S.S. 51.

بردندم Haat dragen. Wraakzucht.
S.S. 193. LP. 333.

Tijada berdendam. Geene gal
hebben.

Berdendam rasanja. Haat dragen.
S.S. 190.

ڤندندمكن Haat zetten

ڤندندمكن Gehaat worden.

مندندمكن Berdendamkan. Ha-
ten LP. 307.

دمراق Demaràk. Gedlijm van rode
verlakt.

دمشيق Demesjikh. Demathes. Gjll. 10.

دمق Demàkh. een spatt. een spatpijl
onbea.

دمكين Demikijen. Aldus, alzo. M. 237.
L.S. 1, 2. Evenzo. M. 240.
het zelfde. Wh. 60. Desgelijks
eveneens. Wh. 207.

Demikijennja

Demikijen lagi

Demikijen itu

ڤردندم Perdendam Nah. 1:2. perdendam Ps.
מִתְנַקֵּם נָשַׁר 8:3.
Wraakgierig.

ڤ دمکين مها ملي ڤنس رحرن منجديکن ڤقهول وسلله دمکين
داتس کامي . l l l 2

Demikijen ithe abbu alleo. S.L. 4.5. [illegible]
de wegen.

Deugen demikijen ithe. Zoo mede. MM. 2.

Demikijen ithe bijuga. Evenzoo.

Jag demikijen. Zoo mij Mk 3.

Jag demikijen ithe. Niets. MM. 20. S.J.5

Itepanen demikijen. Dit is ook [illegible]
mij. MM. 29.

Djika tijadalah demikijen. Indien het
zoo niet is. Mk 14.

Dent pada hilang pena demikijen juga.
van P[illegible] [illegible] zoo. S.L. 222

[illegible] [illegible]?
Demikijenlah kita [illegible]. [illegible]
bij [illegible]. S.L. 29.

Demikijenlah pergi. Mk 14. 1 P 11. [illegible]
Demikijen pergi. S.L. 26 [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] Dumam. de koorts.
de koorts hebben. Mk 15.

Dumam jang berganti-ganti. afwisselende
koorts.

[illegible] Demang. een javaansche titel van
[illegible]

[illegible] Demap [illegible]. Stampen.
[illegible]

[illegible] Berdampappen. [illegible]
[illegible]

ڤندمڤ Braspen.

Pendamâpan Brassen, geslemp.

Hârij p. pendamâpan. Brasdagen.
[Bantanaka]

دمڤت Dompet. Beurs bij Maduresen staan ampullen, aanpunten. CTM. 1521 ...

Terdompet, terdompat. D.

Bandarg jg terdompet dengen tenaha. Een akker paal ...

Berdompatyan. Dampalen, aanpunten.

Bendang jg berdompatyan. Dampen... ... akkers.

Perdompâtan. Aanpaling.

دمڤر Dumpar. Stranden, aanspoelen, aanstromen. aanzetten, ... aandrijven, wrak, ... tegen 't strand of een schip. CTM. 1205.

Berdampar, terdampar. D. LL. 229.

كدمڤارن Aanstroming, aanstranding.

دمڤس Dimpas. ... tegen gesloten ... kleed. ...

دمڤق Dompakh. Genaken, belenden. tegen aan stoten, tegen aan raken. CTM. 000.
... ontmoeten ... ... of andere. ... دمڤق
دمڤ Pakkh.

Terdompakh. Belenden.

Berdompakh.

Bezin mendengarkan. R. Esther.
Mendengarkan kepada kanda pada [illegible]
[illegible] [illegible] Pasal 27.

[illegible] [illegible] dengarlah. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Ps. 151.

Ada damping [illegible]
[illegible]

[illegible] damping. 1 Thess. 2:2.
[illegible]

Berdompakh. Bij.
Berdompakh ganlah 't het papomigan
De Strijd ging aan. [tegen] 1 Reg. 20: 29.

برداڤ دمڤق بردمڤق برداڤ 't een tweehoen naakt
stoot tegen 't andere aan.

دمڤيل Dampil. Bij elkanderen zitten
staan of liggen, dat het raakt.
[illegible]. berdimpil.

دمڤيڠ Damping. ~~[illegible]~~ naast
- [illegible] nabij. Al. والي Bijzijnde
[illegible] en bij de koningen gebruikelijk
genaken. D. 174. Nabijkomen. Na-
deren. Kinder-tuchy 47. Hk. 61. 183.
nabijgelegen. nabijstaande. naby-
staande. والي [illegible]

دمڤيڠ برداڤ. Nabijstaande lijn. 1 P. 19. 290.
, Bijstaan. genaken, nabij gelegen zijn.

تياد ملايكت يڠ دمڤيڠ كڤد عرش
Daar is geen engel die bij den troon nadert.
Kinder-tuchy. 47.

مك زوبيني ڤون دمڤيڠله اكن [illegible] راج
Zubejni naderde, en bijna eerbiedigheid
te doen [te kennen] aan de voeten des Konings.
Hh. Bah. 150.

تتكال لاكي اكن دمڤيڠ برتمو دڠن دل راج
[illegible] mijn [illegible] naderen om den
Koning [illegible] Hand. 61.

مك برجالنله اي دڠن بيبرڤ اورڠ يڠ هن
دمڤيڠ كڤدان هيد مك
دمڤركن اي كڤد كوت
En zij ging voort met
[illegible] menschen.
die nabij kwamen en [illegible]
tot hij 't [illegible] naderde. Ibl. 391.

بردمڤيڠ

بردمڠ

Bantan berdamping dengan Jakatra.
Bantam is aan Jakatra gelegen.

ڤد ڤرساتن الفكو بردمڠ دڠن راج شهنشيان
Naar zij houdt beslaat bij den koning Jahanshah. (P. 97. 190.

ڤردمڠ een [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible]. CTM. 270

ڤردمڤڠن verwantschap,
[illegible] [illegible].
CTM. 190. 270

مندمڤڠكن . [illegible]. [illegible]

دمڤڠ Dampag. [illegible] [illegible] [illegible]
Dampag.

دن

دينار Dinâr, ar. Lg. or.
Penning, goudenpenning, dukaat.

ديناور Dinâwar, een [illegible]. [illegible].

[illegible]

دنج **Dinkhu.**

Hāri rāja dinkhu. Drie Koningen feest. [Epiphania L.S. 870]

دند **Dunda.** Boete, breuk, vergelding, schuld, straffe. Doodstraf. C.T.B. 2639. 223. 2591. 1338.

Hukumnya denda mati. Zijn vonnis is de boete [straffe] des doods. S.S. 61.

دند كند Dubbelde boete

دند بيڠي Ligte boete.

دند برت Zware boete.

كن دند In boete beslagen, beboete worden. In boete vervallen, boeten.

دندايݢ دندا Idem. C.T.B. 2399.

Dendākan, mendendākan. Doemen. [Beboeten ect.]

مندنداي In boete slaan. Beboeten. Condemneren in genere. I.M.

Perdendāān. Beboeting.

ڤردنداءن ڤوجع دنداي [illegible]

دندم Zie ell. op داندم

دندم **Dendam.** Begeeren, verlangen B.D. e. vermaak hebben, liefhebben. I.P. 70. Begeerte, slangen. S.S.G. 213.

Dendam rāsa hāti. Bijzondere lugt. S.S. 224.

برداندامن

[illegible] دند ; verlangen, lust, genegenheid hebben.

Tindendiman. Begeerlijke

Kekendikan. Begeerlijk[illegible]

Begeerte.

[illegible] دندم ; groot, sterke, hevig verlangen, begeerte. [illegible]

[illegible] [illegible]

Sterke begeerte, vurig verlangen [illegible]

دندن Dendan. Een [illegible] [illegible] אסר

Opmaking.

[illegible] 2 [illegible] [illegible]

[illegible]

دنداني Tafel. [illegible]

دندانيء

مندنداني Bereiden, gereedmaken, [illegible] [illegible] alles [in gereedheid brengen] te stellen [illegible] [illegible] nodig is.

دندي Dendi.

[illegible] dendi. [illegible]

دندي Dendi. [illegible]

[illegible]

[illegible]

دندڠ Dendang. [illegible] [illegible] [illegible]

دندڠ Dendang.

[illegible]

دندڠ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] D. 4. 14. 6

[دندڠ Dandang een koperen pot of ketel, waar in de Javanen de rijst koken.]

دندڠ Dundang. [illegible] de bloem in de [illegible] of graveersel.

دندڠ Dendang. een reiger. Zwarte raaf of kraai. [illegible]

دندڠ dunding. Zie دايڠ

دندڠ Dinding. een muur, tusschenschot of kraal. [illegible] Billenorden. Beschot. Schutsel, afschutting. Borstwering. ravelijn. [illegible] حجاب [illegible] 577. CTM. 1842.

– Schutten, Afschutten. [illegible] 198.
– Beschutten, beschermen. CTM. 935.

دندڠ [illegible] pagar. S.S. 260.

Dinding tenbjing. de boorden van een tenbjing. IP. 336. 335.

دندڠ ڤاڤن Een houten muur. S.S. 100.

دندڠ ڤنتو De deur. S.S. 100. tusschen de plank.

دندڠ كمب Een schot of schutsel van planken. [houten schot]

دندڠ حجاب Alles wat in den weg is en 't gezigt belet. CTM. 2079, 2131.

Dinding, mendinding. Bedekken. of مندندڠ
Terdinding. Bedekt.
Terdinding seperti tawan [illegible]. Bedekt als een zwarte wolk. IP. 170.
Tijada lagi terdinding padanja suwatu pun. Niets is voor 't zelve in den weg. [illegible] 135.

دندوع دندوع Bestendig. Bestendig
v. tie. Bruikeinen
1. T. 327.

دنديڠ afsnitten met een
strodje enz. afsluiten af-
scheiden, afsnijden, be-
schutten.

منونديڠ id.
Beschutten beschermen. M. 219.

منونوع = منونوع iets scheiden met een
schutsel, een geschut hebben, het
schutten, scheiden en scheiden
in den weg zijn.

دنديڠن Beschot.

دنه Denah. Korte kleine ronde
trommen, dunne.

اورڠ دنه Dunne.

Als drenkel met worden gevat by ... en ... slaap

دڠکلوب Dinkerig. (verdikkerig sentrond) ... Dinkerig
De kombeauwes. l. 175.176.
cl. M. 2373. 2441.
verenbiesten des dagevaards.

Sebelah Dinkerig. Als de dageraad
aanbreekt. l. 50.

Hampirlah Dinkerig. Omtrent voor
de dageraad aanbreekt. l. 144.

دنيا Dunya. Ar. l. 972.
De wereld. Ue. 24. 29. St. 33. M. 2.
aarde. 'Ophalen. aarde.

Bilang Dunja. 'Natuurlijk 'in de heele
gemene leven. M. 90. 99.

Dunya ...

ארץ، ...

Zie دا

Ook zie p. 2, 19.

Swarga dan dunjā. Hemel en aarde.

Dari dunjā sâbang kâ âchirat. Van dit tijd tot in eeuwigheid. M. 21.

Kelezatan dunjā dan âchirat. De begeerlijkheden van dit en het toekomend leven. M. 56.

Dunjā âchirat. Altijd.

Dunjā âchirat engkau mendjadi tulang kepalaku. Gij zult altijd mijn vader zijn. P. 40.

Dunjā âchirat hamba bersahabat dengan tuwan hamba. Ik zal altijd toch de vriendschap houden. P. 66.

ahlu-d-dunjā. Wereldlingen. M. 297.

Lekat pada dunjā. Aardsgezind.

Lawbā akan dunjā. Aardschgezindheid.

Jang tersangkut akan dunjā. Aardsworm.

دنياوي Wereldsch. aardsch.

دو

دوا Duwa. Twee. 2. beide.

دو تڠه Een en een half. 1½.

Duwa tapak kajoe. Dubbeld.

دوك

كدو *Kedua*. ten anderen, ten tweeden. MM. 1. de andere, de tweede AM. 15. 16. (R. 326. beide N°. 5. 2.

Keduwanja. beide, allebeide.

دوڤ *Duwap*. bij paren.

دوا ڤولوه tachtig, twintig.

بردو *Dubbel*.

Berduwa hati. Dubbelhartig.

Berduwa'an hangat. Dubbelzinnig.

بردو موك Een man met 2 aangezigten. Huichelaar v. f. Antilio Gezwinde.

اڤ لوقتى ان بردو موك برتو لكو تلولو O! Je spotcrant van gewinde[?] [... nog?] Jij hebt het wel gezocht.

Duwa tiga. Twee of drie.

Dengarkan 'ulih kamu duwa tiga pata[?] kata lagi. Hoort nog een woord twee drie (R. 26.

Melajinkan duwa tiga patah kata lagi. als maar 2 of 3 woorden. AR. 202.

Sendiri kamu mengar duwa tiga ceritaja lagi. Hoort nog 2 of 3 histories. AR. 202.

كدوا بردوا verdubbelen. S. Lig.

Berduwa'kan lakinja. met 2 mannen trouwen, twee zoo eenen man hebben. Mtw. 10.

ڤردواكن verdubbelen. CM. 953.

دڤردواكن Dubbeld worden.

[... Dewât. Ar. ink]

Brother dezeh dewât; het inkt ... Jer. 36:18.

... Dewât in LA.

... Berdewât

... Berdewât ... Jer. 44:18.

مندو ٢ Galopperen, Kwoeten met eenpaard. مندوكن Zagt gelopperen. [illegible] Mal. gel.
× مندوكن Dubbel maken CTM. 1051. M 21 p. 21
مندواي Twee stellen. CTM. 926.
Sombah mendua'i Ulah. Meer dan eenen God dienen. M. 61.

ڤردواءن Perduwâän. Dubbeling. [verdubbeling.]

دوت Dûta.
راج دوت een Ambassadeur KDP. 17.
ارق دوت de tweede in de ambassade. IM.
دودت Mad… [illegible] een soort van lang kleed
دودق Dûdokh. Zitten. IP. 14. AR. 200 … [illegible] … wonen … IP. … blijven … [illegible] … blijven M. 144. IP. 516. [illegible] Tronen.
دودق داتس [illegible] Op den troon zitten. Oet [illegible] p 3 [illegible] A
M. 232. [illegible]
دودق Tronen [illegible] 93, 220. 196.
دودق [illegible] blijven M. 224 … IP. 105.
Dudokh Zalam rumah. [illegible] IP. 516.
Dudokh [illegible] (middelste[?]) [illegible] blijven. IS. 62.
Dudokh [illegible] [illegible] zitten. M. 316.

Dudokh

Duduk. Duduk mĕkan, Samen zitten. Aanzitten

Tampat duduk. Bank, Zitplaats. S. T. 30.

Duduk dengan sawwang parampuwan, Bij eene vrouw verkeeren. S. T. 4. 8. 90.

[illegible] duduk Bewonen.

[illegible] Doen zitten, ondersetten, bezetten, doen wegzetten, vooreen en vrouwelijke getrouwdlijn [illegible]. Beschuldigen. S. T. 91. 157. [illegible] Kadudukan S. T. 211. Bewonen.

[illegible] Doen zitten, [illegible] stellen, S. T. 63.

[illegible] [illegible] worden, bezeten worden, geplaatst worden 13, 60. M 24 25 SS 71 177. S. T. 7. 45. 60. 204. Uitgebreid worden S. T. 19, 30, 35, 69, 96. [illegible] S. T. 114. 130. 131. 177.

[illegible] Bewoner.

[illegible] Bewoner, bijwoner [ingezeten]

[illegible] of [illegible] Zitplaats, Bank, stoel, gestelde, zetel v. [illegible] zetel. S. T. 64. gelegenheid. Bewoontheid.

[illegible]

دور Dawr. [illegible] [illegible] MM. 85.

[illegible] dorroing. [illegible] geschreven

[illegible]

Ūdokh ikan nâkan 1 Sam. 20:5. ישר

Ūdokh nâkan Sahidârgan 1 Sam. 16:11. סבב
Aanditten. [illegible]

Ūdokh Sahidârgan Santap. Prov. 23:1.

Ūdokh Sahidârgan. Matth. 8:11. [illegible]

Ūdokh pada Lidârgan. Aanditten. [illegible]

Ūdokh bon Santap. Mark. 14:18

Ūdokh nâkan. Luc. 7:36. [illegible]

Ūdokh Santap. [illegible]

Ūdokh Santap Lehidârgan. Mark. 6:22. 26.
[illegible]

Mendûdokhkan aunag pada Lidârgan.
Aanand bon aanditten.

دوري Dûrij. Doorn M. 207/ H. 110.
Diskel. I P. 82
Gratwendisshen. C. T. B. 209.
2867. 1765.

Pûnoh dûrij. Gratig [vol graten]

دوريس Doornelebber. Gratig

دوريان Dûrijan. Een stekel-
achtige vrucht.
N. Test. Amb. Dist. A. 2. 8.
Saleh durijan. [illegible] Lempokh.

[illegible]

دوس Dosa. Zonde. S. S. 21. 153. M.
152. 541. Oh. 129. Ph. 51.

Tijada dengan dosanja. Zonder dat
hij iets gezondigd heeft. I P. 354.

بردوس Zondigen. S. S. 24. M. 110. 323.
Oh. 35. S. S. 39. Bezondigen
Ph. 43.
Zondig.

جکلو ايت بردوس بسر دوسان
Indien hij eene zeer grote zonde
zondigt. S. S. 24.

Orang tijada berdosa. Onschul-
dige. I P. 360.

دوسن ، دوك ، [illegible]

دوسن **Düsun** een stuk, [illegible] I.P. 229. שָׂדֶה.
[illegible] 104. 106 Akker [illegible] 100
gebruikt. Landgoed [illegible] 140. 426
[illegible]
een verzameling van 10 à 12 huizen
[illegible]
[illegible] قرية [illegible]
[illegible]

[illegible] een [illegible] dorp [illegible]

[illegible] Land— [illegible] אִישׁ אֲדָמָה, אִכָּר.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] **Duke.** of [illegible]
Druk, bedrukt, bedrukt.
Drukken, [illegible] 63. 64. 197.
Bedrukt, [illegible] 34. 35.
Duke [illegible] [illegible] bedrukt.

[illegible] Bedrukt [illegible] 250.

[illegible] bedrukt [illegible]
[illegible] 213.
[illegible]
[illegible] Bedrukt [illegible] 247.

[illegible] Drukken [illegible] 31.
190. 250.
Bedrukt [illegible] 213.

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

دوكاچن Bedroeving

دوكچيت Droefheid, pleen. Dukatjita. S.Ja.5. 28. Bedroefd. S.S.73. kommer. Zich bedroeven. I.P. 122. Droevigheid. Dukatjinta. M.R. 105. 258.

Berolâh sahâli dukatjitânja. Hij was zeer bedroefd. S.M. 45.

Dengan dukatjitânja [bedroefd] met bedroefdheid. I.P. 25.

Kombâli dengan dukatjitânja. Met droefheid wederkeren. I.P. 222.

دوكات Dûkât. een Dukaat.

دوكت Dûkat. Jav. Jij. [illegible] افكو. Oden

دوكتن Dûkaton. een Dukaton.

دوكن Dûkon. Meester, Dokter, Medicijnmeester, Arts, Chirurgijn, Geneesmeester. [ook van vrouwen] Ar. طبيب

بو دوكو دوكو dockoe

دوكه Dûkoh. Mal. een halsband met juweelen enz. [illegible] een Borstplaat, doch kleiner als een قواك die zij om den hals dragen.

دوكه Mal. en Jav. [illegible] كبون. Boomgaard, bloemhof, tuin, hof, hofstede, een gehucht met vele boomen

bomen Staan, een [illegible] van 2 of 3 kinderen in een veld geboren; op [illegible] dus [illegible]

دوك كاكي een [illegible] [illegible] [illegible]

دوك دوك S.T. 100, 109

of [illegible] [illegible]

دوكڠ Dukong. Op de armen dragen op de heupe dragen S.T. 163 [illegible] een kleedje iets op de armen of aan 't lijf dragen, als een kind in een [illegible], [illegible] [illegible] die achter over de rug [illegible] [illegible] afhangt, dragen; een kind dragen
[illegible] [illegible] dragen [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

مندوكڠ B. S.T. 16 op de heupe dragen B.D. 29

ددوكڠ op de heupe gedragen worden, op de heupe dragen B.D. 20

مندوكڠ كاين Een kleedje waarin men de kinderen draagt S.T. 183.

دول Dola, of [illegible], of [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

دل [illegible] دول

دولاڤن Dulapan. [illegible] 8. [illegible] שמנה, [illegible]

دولاڤن بلس [illegible] 18.

Dulapan puluh, [illegible] tachtig.
Dulapan ratus [illegible] achthonderd.

[illegible] Dulapan

Kadawlüpan m i. jä belal kavärall. Dite
aikle laaode 26. Jan. 22. 10.
Ükan-da kadawlüpan päpan. De aktlig.
Dagen Dallen Dija. Ep. 36. 20.

Persegi dewlapan. Achtkantig.

Kadewlapan. De achtste. — Kadewlâpan. De achtste.
Pada hari jang kadewlapan. op den achtsten dag.
Seperdewlapan. Achtdeeling, achtste deel. een achtste.
Dewlapan puluh. Tachtig.

دولة Dewlat. Ar. Zie. Gelukzalig-heid, zegen, geluk. M. 60.
voorspoed ... M. 6. 245.
Zegen in dit leven, rijkdom M. 7.
grootheid M. 34. staat. M. 474.
koninglijke staat. Majesteit No. 52.
M. 5.
gunstige behandeling ... 40.
een teeken van bescherming ... 77.
Zaph. pw. ...

Minta kepada Dewlat. Geluk wenschen.
Dewlat tuwanku. God zegene Uwe Majesteit!
1.5.
Dewlat Sultan. God zegene den koning!
... 212.
Dewlat ja tuwanku Sultan Dewlat! Heil, geluk, o koning! 18.364.
... Gelukkig gezegend. M. 315.
Bloeien, prijken, groeien (gelukkig zijn)

دولڠ Dulang. Een bak, groote schotel.
een bandeaat. een platte en groote houten schotel waar in men eenig eten draagt.
een groote schotel. een bassin.
... 123. 1.P. 48.
Dulang-dulang. ... M. 20. 25
دولڠ

دُوهُڠ **Duhong**. Jav. een kris. [illegible]

دُوريب **Durij**. iets aannemen om te doen. ondernemen. [illegible]

مندوريب iemand [illegible] nemen.

دويَن **Dujan**. vol volks zijn. [illegible]

دُويُڠ **Dujong**. een zeeverken. Tonijn. Zee hog [illegible]

دويڠ٢ **Dujong**-٢ دويڠ **Dujong**. wiggelen, [illegible] van **dujong** wiggelen.

دوڬ **Duga**. [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] **overstuurig**.

دوڬو **Duguw**. **Dengue**. [illegible]
مندوڬو **Mendugu**. [illegible] met [illegible]. [illegible] [illegible]

دوڤ **Dupa**. Reukwerk. van velerhande Ingrediënten te zamen.

Kedij Dupa. Apotheek. artsenij-winkel.
Kedij [illegible] dupa. Apotheker. artsenijmenger.

دوك *Dūga*. [vel *Dauga*: i.q. *Cauga* q.v.]
دوك باتت een pasloot, teelingloot. Kiploot.

باتت [illegible] . فندوك

د

دهاك *Dahāka* i.q. دوك [of دهاك *Dahāga*.]
دهاك [illegible] [illegible]. S. [illegible].
[of [illegible] *Mendahāga* en [illegible] *Mendāga*]

دهاك *Dahāga*. Pers. M. 443 I. Pigā.
Dorschen, [dorschhebben] C.T. M.
756. 691. 765. 247.
ايكن دهاك Dorschen' over ander. Ham. 286.
Pāgat Dahāga Laat dorsig zijn. I.P. 20. S.J. 7
[illegible]
دهاكي Dorschhebben, dorschen. C.M. 1432.

دهشت *Dahschat*. Schrikken, verbaasd zijn. I.P. 77. 160. 200. 51. 72. 118. 120. 254. M. 2001.
Bevreesd worden, vrezen. S.T. 180.
Alsomeer een [illegible] vijand ziet komen. Voorheen
دهشت Pers. verbaasd. Cf.
[illegible]

دهلوي *Dahlawī* Pers. M. 2060. in دهلو. Delhiensis.

دهم *Dahem*. Hemmen. Zie داهم

دهن *Dahan* i.q. داهن. Eengroote tak van een boom. I.P. 254.

دهنا Duhnâ. Hampir negorij Kendij. M.M. 124. | eigen naam van een land

دهول Dhûlu. Tevoren, M.R. 257. voordezen M.R. 257. Eer, vooraf. I.P. 242. 202. Eerst M.R. 5. 270. I.P. 254. Voorgaan. M.M. 07.

ه

دهول كال Tevoren, voormaals, in vorige tijden. S.J. 2. M.R. 173, 191, 202. | Dari dhûlu kala, van vorige tijden, van ouds. M.R. 207.

Dhûlu, tabih dhûlu, dhûlu dari pada. Eer, eerder, eerst.

Jang dhûlu. 't eerste M.R. 14. Vorige I.P. 256.

Jang dhûlu 'itu. De eerste. B.D. 4

'Itu dhûlu berdjalan. Die gingen vooruit. I.P. 200.

'Orang-orang jang dhûlu-dhûlu. De eersten tijden vorigen. I.P. 210.

Terdhûlu. Eerst, allereerst. B.D. 3 M.R. 296.

Dhûlu pan. Allereerst, vooralles M.R. 206.

دهولوكن Laten voorgaan.

Dhulukan 'awlahan pekerdjaan Allah dari pada pekerdjaanmu. Laat den dienst Gods gaan voor uwen dienst. O.S. 133.

مندهولوكن Voorkomen, doen voorkomen, voorzetten, laten voorgaan. M. 93. 70.

Mendhulukan[?] Voorkomen, voorgaan. M.R. 244.

Lees ik de vorige
Lees niet wacht een moment

دهين **Dahîna**. Gering, arm, onedel. Gemeen volk, gjenhagel. دين

Awrang hîna dahîna. een gemeen man. gering volk.

كدهينان ignobilitas. vilitas.

دي

دي **Dîja**. Hy. Zij. M. 1. Hol. MM. 150. Zem. M. 230. Dezelve. S.Z.

دياده **Dîjâdap**. Tedeat. [tegenwoordig] zie هادف.

ديالس **Dîjâlas** zie الس.

ديانة **Dîjânat** Godsdienst.

دية **Dîjat**. Ar. L. F. 264. Geld dat ter verzoening gegeven wordt aan de vrienden over doodslag.

ديدس **Dîdis** of **Dîdas**. Civet. Ciethom. **Djebat**.

ديدك **Dîdik** zegl يڠ دقلهار aaka.

ديده *Dideh.* Zieden, koken dat het spartelt [borrelt] C.M. 991. 1079. 1270. 1530.

منديده *Mendideh.* Koken. o.w. Mts. 61. Sel. 129. 15. Zieden, spartelen. Ar. غلى

منديدهكن Doen koken.

ڤنديده Het ziedsel. C.M. 1279.

اير ديده Gekooktwater waarin uitgekookt is. S. S. 25.

تڠكل جاد منديده دالم ڤرتنو Als zij dat eten, kookt het in hun buik.

ديس Kon. d. ديس Ding.

ديرس *Diris.* Gieten, water ergens opgieten, bevochtigen [nat maken] water gieten op 't hoofd op 't gezaaide land enz. ڤرچيق

ترديرس اوله هوجن Door den regen bevochtigd, nat gemaakt.

منديرس Gieten, begieten, bevochtigen, natmaken, besprengen, besproeien, bewateren, doorvochtigen, tropen.

منديرسكن D

منديرسكن اير هاتت كاتس كڤال Heet water op het hoofd gieten.

Dirisan. *Pendirisan.* Gieting besproeiing, bevochtiging.

Sakalyin diri pigkidop, alla tevendige
Dale Jan. 9:a

ديري **Dirij.** en ديري Diri
de substantie en 't lichaam zelf. [een wezen]
MR. 247. SS. 11. C. 2.
een persoon. SS. 150. Wh. 55. 139.
eigen persoon Wh. 46. C. 11. 164.
gij. gijlieden. IP. 123. 127. 156. 182. 184. 186.
KD. 163. Wh. 52. CTM. 777. elders
IP. 52.

Dirij. aangezigt. zich zelf. S.S. 1.

ديري اكو in persoon Wh. 55. CTM. 2000.

Dirikoe. Dirimoe. mijzelven, uzelven.
MR. 14.

Dirij angkau. gij zelf. — Dirij pada dirij masing-masing. van zichzelven MM. 70

Dirij kamoe. gijlieden zelfs.

Dirinja. hij zelf. zijzelve. zich zelf.
S.S. 7. MM. 7. MR. 257. IP. 109.

Dirij beta. mij. IP. 187.

Dirij hamba. mijzelven. IP. 10.

Kindaan Dirij. MR. 14.

Nagerij dirinja. zijn eigen land. MR. 237.

Gila sakali dirinja itoe. hij is geheel
gek. IP. 56.

'Umat dirij j. 'umatmoe. MTr. 63.

'Anak-anak Dirij. uwe kinderen. LL. 126.

Kapala dirij. zijn hoofd. MR. 6.

Tijada tahoe akan dirinja. van zich
zelven niets weten. MTr. 67. — Hamba tijadalah tahoe akan dirij hamba. ik
weet van mij zelven niet. MTr. 9.

Satelah dilihatnja dirinja akan mati
Als hij zag dat hij sterven zou. LL. ..

Debarzikilnjalah itoe kapada dirinja
sendiri. hij verweet hem dat hij 't
aangezigt. Pergi ..

712.

دیري

Pergi diriņ kepadanja. Gaa gij naar hem toe. I.P. 80.

مک قدوڠ ايت مارڠکن دريڽ

En het kanaal rekte van zelfs alleen. KD. 73.

Saharang diriņja Hij alleen. I.P. 3

Dengan Saharang dirinja. I.P. 32. 536

Ija saharang dirinja. Hij is een man alleen. I.P. 325.

سنديري

Bertiring Sendirinja van zelf leven bestaan. M.M. 22.

دیريب Diriņ Staan. I.A. 34. A.K. 120.

برديري Staan. A.K. 107. 302. M.M. 48. S.S. opstaan. C.T.M. 2740. S.S.C. oprichten. S.S. 220. Bestaan. M.M. 6. 4 M.K. 175. 249. Voorvallen, geschieden C.T.M. 2463. volstandig zijn. C.T.M. 2207. Gelegen zijn.

Bertiring Sendirinja, van zelf bestaande staan. M.M. 22.

مک ڤاجه ڤون برديريله En het paleis stond op.

مک برديري بوت En daar ontstond een geluid. S.S. 220.

Berdirijan opstaan. M.M. 70.

Bertiring atas pemandahan Sarieat Staan op 't gehoorzamen der wet. M.K. 115.

ترديري

تڮديري Opgerecht zijn, recht overeinde staan. MM 107. IP. 56. id. 123. 255. vast blijven staan S.S. 129. 227. gelegen zijn. opgerecht worden. 157

Dirikan. perdirikan. mendirikan Be-vestigen, gebouwd doen [oprechten]

Dirikan kota. een sterkte bouwen. S.S. 57.

Dirikan sembahjang eene pakhtu. de 5 gebedestonden onderhouden. MM 2.

منديريب Doen opstaan. oprichten. bevestigen. bestellen.

منديريكن D.

منديريكن خيمه Tent zetten. oprichten. [opslaan]

Mendirikan sembahjang 't gebed bevestigen. MM. 90.

منديريكن الم Eene religie oprichten.

منديريكن راج Een voorganger aanstellen. VH. 56.

ڤرديرين Stand. vooral. gewoon. CTM. 2463

ديبس **Dejse.** Jav. Dorp. kleine negorij. Gehucht. Onderhorige plaats. = dam. RR. 275. 409.

ديكا **Dikâ.** Een zekere plaats onder de aarde, daar de koning Khitan belandde als hij zich in de zee had laten zinken. S. S. 17.

ديكت **Dikat.** i.q. جوك KD. 155. alleen KN. 5. HE. 75.

اڠکو سام تاکت اکن الله تعالى

بهوا اڠکو ديکت يڠ لبه تاهو اکن هتيکو

Gij vreest God, en gij alleen weet best mijn hart.

ديکت **Dikit.** een weinig. vv. سديکت zeker. Mer. 73.

ديکر **Dajkar.** de naam van zeker dier (?) Duivel

Dikir. Dhas. zie اکس.

ديکو **Dikau.** Gij. U. Ik. mij. KD. 146. Ch. pl. 70. Wk. 302. MR. 3. 4. Wk. 104.

اک تياد سکالي ماو اکن ديکو

Ik begeer u geenszins.

ادڤون سکارڠ هندقله اک ممبري بالس اکن ديکو

Nu zal ik u vergelding geven.

Tijada aku melawan Dikau. Ik heb niet tegen u. 2 Chron. 35: 21.

اک داک اغکی دیکھ
تیاد جو کاسے سیں تکی دیکی ملا یتکی اکی رحمت جو بکو
ایسے بسطیں عالس

ديم **Dijam**. Zwijgen, Stillezwijgen S.S. 20. 41. 50. 97. MR. 135. 228. 412. 324.
wonen. S.S. 20. 26. 92. 101. 69.
aflaten K.S. 24 blijven MR. 153.
H.F. 78. S.S. 101 BD. 20. Stilblijven.
MR. 237. Zich ophouden. I.P. 109.

Dijam tijada menurut kata. Zwijgen zonder te spreken. S.S. 143.

Dijamnja. Hij woonde. S.S. 76.

Dijamlah angkau desini. Blijf hier. D.M. 26.

Duduk dijam². Stille zitten MR. 61.

Duduk dengan dijam. D: MR. 295.

Dijam ² Stilletjes. MR. 120.

Dijam diri. Zich stille houden S.S. 232.

Dijamkan dirinja. D: MR. 343.

بردیم Zwijgen, Stilstaan, rusten, wonen.

دیامکن بردیم Zich stil houden. S.S. 49. 120. Gerust zijn. MR. 153. Stilzwijgen. I.P. 59. S.S. 69.

منديمكن Den stille zijn. K.S. 25.

Perdijamkan orang, iemand doen zwijgen, den mond snoeren.

[illegible]

Bohatjuma [illegible]

Berkadijāman. Bijwonen.

مڠدياميب Bewonen. (T.M. iii. 1998)

خاليله لاڠت درڤد سكل يڠ اد مڠدياميب De lucht is leeg van die daar wonen Zeer. d. 50

كدييامن Een woonplaats, verblijfplaats.

Tempat kadijāman. Verblijfplaats. 1R. 196.

Padijam serta. in geheim.

دين Dīn. Religie. M.M. i. Ak: ... tharat jāng kabahtjan kadua jāitu jāng kabadi... ...an. 1. De dienst van God... 2. vergelding. M.M. 39.

Jaum-ĕ-'Dīn Ar. Hārij kaba- =Dālan. Dag der vergelding. M.M. 39.

'Amēla-'Dīn ? Bezig... in de religie. M.M. 28.

دينونة Dinurat. דין
recht.
[illegible]
De armen van het recht afwenden. Jes. 10:2.

دين Dîna. of دهين Dahîna. Regt. gemeen volk. jan hagel. S. T. 125. BD. 25.

الدين Hh. 208.

سدين voor (?) een dag.

رعيت دهين دين Bel. Jbr. p. 1

ديّن Dijan. een kaars. S. T. iii. 69. Hh. 21. 166. H. F. 21. BD. 26. MR. 307. I. P. iii. 99.

دو باتڠ دين twee stuks kaarssen.

Dijan Dalam berglog. een kaars in een lantaarn. I. P. 389.

كاك دين een kandelaar.

Dina (?) kaki dijan. 5 kandelaars. Hon. 7. 39.

دينار Dînâr. zie دنار S. T. Hh. 114. I. P. 173. 304. Dinah. (?) Dikaat. MR. 310. 367.

Dinâr 'emâs dan pirakh. Hh. 10. Goude en zilvere penningen.

دندڠ zie ديندڠ

ديهاري Dinhârij. voor de morgenstond. De tijd van 12 à 4 uuren 's nachts. de Hondewacht, voor 't krieken van den dag. zie ook دهاري.

ديهاري is contract. of ديهن هاري pr. is q. دهول Mal. et هاري dag. De nacht. S. T. 132. 137.

دينه Dînah. is q. دته Dinah. kort en dik ineen gedrongen.

دیو **Dejwa**. Prins. God der [illegible] 1.S.21. Vorst van Goden 1.S.23. 1.P.50. 103.

Anak Dejwa. 1.P.164.

دیوات **Dejwâta**. God. de Goden.

Dejwâta ita. Die God 1.S.25.

Dejwâta mulija raja. De [illegible] Goden 1.S.37.

[illegible]

بوڠ دیوات

دیواس **Dejwâsa**. [illegible]

Belom patut dewatanja [illegible] [illegible] om geroud te worden. 1.S.97.

دیوال **Dejwâla**. een Stadsmuur, fortes. [illegible] CM 2540.

Dejwâla kota. Een bemuurde wal.

menagaja dengan dejwâla bewallen bemuren.

Berdejwala. Bemuurd hebben [illegible]

دیوان **Diwân**. 't gerecht. gerichtplaats. gerichtvergadering. [illegible] Conseil. Congres. [illegible]

ديوب Dijowi eene Princesse.

ديوڠكڤ Diwaqqa. Goudlaken
1.S. 62. 60. 1.P. 29. 143. 150. 207. 231. 256.
Syn. ديباج of ديبابيڠ Ikemper
سندس Mjal. 9. 134. 29. C.M. 2191. [illegible]
Dibâbidj Dîwaqqa jaq kaâmâtan
1.P. 76.

ديڠ Dijaq

برديڠ Zich verwarren C.M. 491. 96.
برديڠ ڤو اڤ Zich bij 't vuur warmen.

ديڠات Dijaqáti. Jav. een Gouverneur (N.B.! dijqáti.) [illegible]
[illegible]

ديڠن Diqin. Koud. bar. grillig M.S.C. 16
Koude M.R. 157. 914.
[Beschimmeld]

Kadiqînan [Koude.]
Koud worden 1.P. 291. 295.

دج

دچة *Datjet*. Pepen als een boom. IM.

مڠدچة لايڠ ٢ De zeilen pijpt. IM.

دغ

دغ *Dang*. de titel van eene vrouw. gelijk ݢ de titel van een man. H. L. 205. 206. IP. 90. 199. 18 200. 18.

دغ *Dang*.

دغ لاير تورنكن لاير ايت Strijk 't zeil geheel naar beneden.

دغانن *Degånnen*. zie onder دغر *Degen*.

دغدغ *Dangdang*. wippen, klopjes op een trom. *Wippen*.

دغر *Degar*. Hoorn. MM. ig. aanhooren afhooren. gehoorzamen. ge-hoorzamen.

Dingan dedengar kita kaåtkålf ... Luister niet naar 't zeggen van die jongens. IP. 21.

تردڠر

تردڠر Gehoord.
دداڠر gehoordworden, hooren. AR. vi. S.S.: 535

منڠر منداڠر Hooren, aanhooren
1.S. 3. 55. MM. 72.
AR. 257.

Tijada ija menengar tjeritera ītu pada hatinja. Hij hoorde dat Schaal niet in zijn hart. + hij geloofde dat Schaal niet. Mtr. 69.

داڠرکن hooren, AR. 3 luisteren, gehoor geven.
AR. 321.

دڠرکنله دهول Hoor eens.

Hej tuwan 2 dengarkenlah pada hamba ini. O Jufferouwen! hoort, luistert naar mijn zeggen, mijn last. 1.S. 36.

تياد داڠرکن Niet hooren. S. S. 72.

دداڠرکن gehoord worden MI. 7. hooren. luisteren 1.P. 86. S.S. 50. 72.

مڠڠرکن Hooren. AR. 7. 162. Gehoor geven. AR. 222.

ممڤرداڠرکن کفد iem. iets doen hooren.

ممڤرداڠرکن Doen hooren. TM. 2252.

Penengaran + aanhooren, gehoor, gerucht.
ڤندڠارن

Bărang jang pendengaran fakhir awrang 't Geen men gehoord heeft. S.S. 66.

'Apa 'ada pendengarmu kepālam. Wat hebt gij van dezen nacht gehoord? S.S. 130.

کدڠارن

تردڠرکن hoorbaar [hoorbaar] gehoord worden. S.S. 12. 126. I.P. 361. Doorklinken. I.S. 60. Gehoor krijgen.

Seberniula maka kedengaranlah pada radja. Voorts kwam het de Koning. I.S. 14.

Apatah ada pendengaran? wat is er voor een gerucht? I.S. 44.

دڠرکن ، مندڠرکن Naar een hooren. C.T.M. 947. S.S. 125. Naar iemand luisteren. I.P. 364. Buigzaam.

ڤندڠر tgehoor. Hoorer. Aanhoorer. H.M. 3. M.R. 16. 29.

دڠکر Dangkar. Eyglin. 19. ترکولغ. Anker.

دڠکي Dangkij. Nijd, haat, nijd, afgunst. C.T.M. 2526. 2820. 848. 2351. Afgunstig, nijdig zijn. جڠکي

Dangkeykan. Benijden. M.R. 260

بردڠکي Aangdenken, nijd, wrok, klappen. M.R. 302. Afgunstig zijn, nijdig zijn. M.R. 374. M.R. 20. I.P. 307. 322. 340. 344.

Berdangkij pan. nijdig zijn. M.R. 233

Dengan dangkeynja. Afgunstiglijk.

Nuk Lebet ita tijada darghej delessdi's nielaf:
'qündtig i Kor. 13:4.

دڠكڠ Dongkag. Jav. een padde. Mal. Kongkag

دڠكڤ Dongkap. Syn. of ايڠوس Nalopen. vervolgen om te krijgen. Strijden van menschen. omvatten, malkander omhelzen. voor دكڤ

دداڠكڤ vervolgd worden.

بردڠكڤ vervolgen.

ڤردڠكڤ (?)

دڤردڠكڤ vervolgd worden.

بردڠكڤن omhelzen.

سمڤيله اي كڤد خيم قومن مك
بردڠكڤنله سكل قومن ايت كڤداڽ
Hij kwam bij de tente van zijn volk, en die omhelsden hem.

دڠن Dengan. Met, mede, tezamen. S.S. 24. nevens. S.S. 1. 72. Op, na C.M. gik. ibid. 38. al. MR. 321. benevens. bij l.P. iog. 105. MR. 3. door MR. 237. MM. 12. volgens. MR. 9. 395. S.S. 30.

Dengan apa? waarmede? MR. 336.

Dengan itu. daarmede.

Dengan titah radja. op 't bevel des konings. S.S. 343.

Dengan hidopnja. in 't leven, levendig. S.S. 2.

Tabhala ya dengan kamulijaan. verheven zij in heerlijkheid. MR. 269.

Dengan hormat. ter eeren MR. 352.

Dengan sendirinja. bij zich zelven MR. 120. 421.

دڠن فرمان الله dengan firman Allah
MR. p. 76

دڠن فريب فولس om ongestoord al. 3

Dengan tegkânja.

ڽدڠ . ملت . دڠن - دڠڠ .

Dengan sangkanja. Naar zijne meening. M. 244. — دڠن عادل met regtvaardigheid.

Dengan hikmet Allah taälâ. Naar door Gods wijsheid. M. 44. 27.

Dengan kabesaran karunja karnija berkat Allah. God dank!

Dengan anugerahnja bukan deri pada sebab kabadjikan deri kabaikan tijan hamba, melainkan melainkan dengan karnijanja deri rahmatnja ija djuga mengasihanij hambanja. Door zijne gunst, niet uit eenige deugd of gedienstigheid van ons, maar door zijne genade en barmhartigheid ontfermt hij zich onzer. M. 16.

ايت كمبال دڠن حيران Hij keerde wederom met verwondering.

دڠن تياد of تياد دڠن Zonder M. 174. 175

Dengan tijada. M. 2. 13. — دڠن تياد حسبن zonder rekening.

Tijada dengan sendirinja berdiri. Niet van zich zelven bestaan. M. 9.

دڠانن de greep van een kris of degen

دڠوس Dengus zie دڠو

دڠڠ Dangong 't gegons, gedruisch der gebrom vliegen, wespen enz. Zameling gedrang. 't geluid van den wind, geruisch van 't water. enz. M. 14. Geluid van allerlei speeltuigen instrumenten M. 14. — en داڠڠ

بردڠڠ

برددڠ ، بردڠڠ Dommelen, gonzen, brommen. I P. 116. 117. 119. 124.

ايت بردڠڠ بوپي سڤرة كاون لبه
Zij gaven een gebrom als een zwerm bijen. Kents Chaf. 53.

ڤددڠڠ pedaezog. Dommeling, gebrom, gedommel, gedruis, gerucht, gedreun, gehommel, geklank.

بردڠڠ ٢ Gonzen, brommen. I P. 76.

دڠكر Daeggor. i.q. دڠكر ronken, snorken. Meggorokh.

Padaeggûran. Gesnork, geronk.

دڤ .

ادڤات Adapatu. zie دڤات

دڤه Dapah. zie داڤ Dapa.

دڤه Depah. Vadem. S. S. 101, 31. I P. 270.

توجه دڤه تبلن ڤڠكلن سمبيلن دڤه
Zeven vademen dik en negen vademen hoog. S. S. 10.

دڤسا Depsâ. Een grote ... Tindevaken. Orbie.

دݢر

دݢوݢن Dagûgen. Koopmanschap. دݢڠ

دݢر Dagor. دݢر

بدݢر ، بردݢر Snorken ronken.

padagor. gerookt. gesnork.

padagûran. D.

ذا

ذات **Dzât**. Ar. 't wezen van eene zaak. essentia. anima L.G. 97. M. 1125 aert. natuur. M.M. 00. 't wezen van God C.M. 170. M.M. 62. M.R. 23.

Dzât Allah. 't wezen van God. L.T. 2.

ذاكر **Dzâkir**. Melden K.T.B. 14.

ذبح **Dzabahh** en ذَبْح **Dzubahh** Ar. Offer. offerhande.

ذر

ذرية **Dzorijat**. Nakomelingen. geslacht. M. 1234. U.K. 3. jâxnij 'ânakh tju: tju nakomelingen. M.M. 122.

ذرة **Dzarat**. Atomus, aut res atomi in: star. M.R. 42. M. 1238. een Zertje. ondeel. [Stofje.]
Tjâda bergarâkh kurâta Dzarat djuwa pawn, melâjinkan dengan idzin Tuhan. Geen enkel stofje beweegt zich, ten zij krang 't bevel des Heeren. K.T.T. 13.

Tiperti Dzarat djuwa pawn perentija. Zoo Zuur maar als een Zertje. M. 43.

ذل

ذ

ذك

اذ

ذكر **Dzakar**. 't mannelijk lid. A. M.

ذكر **Dzikir**. Melding, Lofprijzing. M. 445. verhaalen geheel.
[Hem prijzend verhaalden de dikir de Goliam M. 2237.]
Gedenken.

gekengen/

Dzikir dunja. Zich melden. K. L. 9.

برذكر Lofspreken, loven, roemen, prijzen. I.P. 262. 371.
Iem. gedenken.

سنتياس اي ذكر الله چچبة نيات
Gedurig prees hij God, zijnen naam meldende. Kon. Chatij 78.

Surat dzikir. Gedenkcedel.
Gedenkschrift.

اذكار
nâma' idzkâr. Gedenknaam.

[تذكراة ... تذكر]

ذل

ذليل **Dzalîl**. Abjectus, vilis, tib. miser, contemtus, miserabilis. M. 2240.

ذم

ذمذم **Dzamdzam**. De naam van zekeren put, waaruit water geschept wordt, en alle onheiligheid wegneemt. Bat. Ups. 1.

ذن

ذمی *Dzimi*. Schattingpligtigen. Dus worden
de Christen onderdanen der Porte genoemd,
als de Grieken en Armeniers, gelijk ook de Joden.
Björnståhl Reizen IV. 290.

ذن

ذَنَبٌ *Dzanab.* Ar. M. 1243. een Staart.

ذو

ذُوٌّ *Dzoe.* een heer. M. 1244. MR. 273.
Wh. 2. 235.

ذيب

ذياه *Dzijâdah.* of زياده Gide.
اورڠ ذياده Oproermakers die 't volk opmaken. Kwaadwillige die lieden tegen hunne Meesters aanhitsen.

ذِئْبٌ *Dzîb.* Ar. M. 6067. Gl. 293.
een wolf. MR. 279.
Pers. گرگ. ib. en beschreven: rupanja dan besarnja sama' an: djing, dan makanannja itu domba dan kambing djuga.

ذيل *Dziel.* Afhangende slip van een kleed. zie ذيل M. 1248.

MINISTERIE VAN KOLONIËN

تبيانه . ده

بيانه

تبيانه

ده

ده

بيه

ده

لا

ل.